

SARJA B. RAPORTTEJA 38.
TAMPERE 2010.

Anne Mustonen (toim.)

Opintojen ohjausta ja aloitusta koskeva kysely TAMKin ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille syksyllä 2009

Opintojen ohjausta ja aloitusta
koskeva kysely TAMKin ensimmäisen
vuosikurssin opiskelijoille
syksyllä 2009

Tampereen ammattikorkeakoulu (TAMK)
TAMK University of Applied Sciences
www.tamk.fi

Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja
Sarja B. Raportteja 38.
Tampere 2010.

ISSN 1456-002X
ISBN 978-952-5264-95-1 (PDF)

Opintojen ohjausta ja aloitusta
koskeva kysely TAMKin
ensimmäisen vuosikurssin
opiskelijoille syksyllä 2009

Tampereen ammattikorkeakoulu 2010
Anne Mustonen (toim.)

Opotiimi:

Hanhi Raija, Hanhimäki Merja, Hopeela Janne,
Iso-Junno Eija, Janhonen Seppo,
Kallio-Kokko Hanna, Kinnunen Riku-Matti,
Laaksonen Harri, Levo-Aaltonen Sirpa,
Mustonen Anne, Nippala Eero, Owston Taru,
Roinila Emma, Seilonen Miia, Vanhatalo Merja,
Vesa Satu, Uimonen Kirsi-Marja, Yrjönen Renja

Sisällysluettelo

1.	JOHDANTO.....	4
2.	TAUSTATIEDOT	6
2.1.	Vastanneiden määrät.....	6
2.2.	Vastaajien sukupuoli ja ikä.....	10
2.3.	Aiemmat opinnot	12
2.4.	Haku yliopistoon.....	15
3.	HAKUA KOSKEVIA KYSYMYKSIÄ.....	20
3.1.	Internetin käyttö.....	20
3.2.	Nettisivujen käyttö	23
3.3.	Hakijan oppaat	26
3.4.	Valinnassa käytettyjen kriteerien selkeys.....	28
3.5.	Valintakokeiden ohjeiden selkeys	30
3.6.	Opastus valintakoepäivänä	32
3.7.	Hakutoimiston palvelun asiantuntevuus.....	33
3.8.	Muita kommentteja hausta ja valintakokeesta	34
3.9.	Yhteenveto koulutukseen hakemisesta	39
4.	VETOVOIMAA KOSKENEITA KYSYMYKSIÄ	41
4.1.	Koulutusohjelman kiinnostavuus	41
4.2.	Koulutusohjelman oppisisällöt	43
4.3.	Halu päästä Tampereelle.....	45
4.4.	Halu päästä TAMKiin (maine).....	47
4.5.	Ammattikorkeakoulututkinnon saaminen	50
4.6.	Haluamaansa opiskelupaikkaan pääsemättömyys	52
4.7.	Muut tekijät.....	55
4.8.	Vetovoimatekijöiden yhteenveto	56
5.	OPINTOJEN ALOITUSVAIHEEN SUJUMINEN.....	61
5.1.	TAMKin ja oman yksikön esittely	61
5.2.	Tiloihin tutustuminen	64
5.3.	Opintotoimiston palvelujen esittely	66
5.4.	Kirjastoon tutustuminen	68
5.5.	WinhaWillen opastus	70
5.6.	Intranetin opastus	72

5.7. Opintojen rakenteesta kertominen	74
5.8. Opintojaksotarjonnan esittely	76
5.9. Opintojaksoille ilmoittautuminen	79
5.10. Hyväksilukemisesta tiedottaminen	81
5.11. Yhteenveto opintojen aloitusvaiheen sujumisesta	83
6. TYÖSSÄKÄYNTI JA POISSAOLOT	91
6.1. Työssäkäynti	91
6.2. Poissaolo ja keskeyttäminen	96
6.3. Yhteenveto työssä käymisestä ja poissaolosta	100
7. TUUTOROINTI JA OPINTOJEN OHJAUS	103
7.1. Opiskelijatuutoritoiminnan onnistuminen	103
7.2. Opiskelijatuutoreiden tapaamiset ryhmänsä kanssa	106
7.3. Opiskelijatuutoritoiminnan tärkeys	109
7.4. Mihin tarvitaan ohjausta?	111
7.5. Opinto-ohjauksen saaminen	116
7.6. Yhteenveto tuutoroinnista ja ohjauksesta	119
8. OPISKELU	126
8.1. Opintojen jatkuminen samassa koulutusohjelmassa	126
8.2. AMK-opintojen vaatima työmäärä	129
8.3. Opintoihin käytetty aika	131
8.4. Tutkinnon suoritus aika	135
8.5. Opintojen käynnistyminen	137
8.6. Yhteenveto opiskelusta	140
9. AVOIMET VASTAUKSET	145
9.1. Opetusta, opetusjärjestelyjä ja kuormitusta koskevat palaute-esimerkit	146
9.2. Ohjausta, tiedottamista ja tietojärjestelmiä koskeneet palaute-esimerkit	150
9.3. Muita kommentteja koskeneet palaute-esimerkit	154
10. YHTEENVETO	156

1. JOHDANTO

Tampereen ammattikorkeakoulu on työelämän korkeakoulu, jossa opiskelee lähes 5 000 opiskelijaa. Sen koulutusaloista suurin on tekniikka ja liikenne. Muut koulutusalat ovat: yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala, kulttuuriala, luonnontieteiden ala ja luonnonvara- ja ympäristöala. Vuosittain uusia opiskelijoita otetaan sisään n. 1 000, nuorten aloituspaikkoja on 920, ja lisäksi tutkintoon johtavassa aikuiskoulutuksessa aloittaa vuosittain runsas 100 opiskelijaa.

Tampereen ammattikorkeakoulun opintojen ohjauksen järjestelmä on tutkintotavoitteisen koulutuksen ydinprosessin kiinteä osa, eräs sen aliprosesseista. Ohjauksen tavoitteena on opiskelijan hyvinvointi. Hyvinvointi ymmärretään laaja-alaisesti sekä fyysisenä, sosiaalisena ja psyykkisenä hyvinvointina. Ohjaussuunnitelmamme nimi on Kasvot ja kanssakulkijat. Se kuvaa ajatusta, jossa keskeisinä nimettyinä ohjaajina opiskelijan polulla ovat ”kasvot” eli opettajatuutorit ja ”kanssakulkijat” eli opiskelijatuutorit. Jokaisessa koulutusohjelmassa on lisäksi opinto-ohjaaja, joka henkilökohtaisen ohjauksen lisäksi on mukana kehittämässä TAMKin opinto-ohjausjärjestelmää ja koulutusohjelman opinto-ohjausta. Opinto-ohjaajat huolehtivat erityisesti yliaikaisista, siirtyneistä ja poissaolleista opiskelijoista sekä niistä opiskelijoista, joilla on erityisen ohjauksen tarve. Opiskelijalla on useita muitakin ohjaajia, itse asiassa koko henkilökunta ohjaa. Koulutusohjelman koulutuspäällikkö vastaa koulutusohjelmastaan ja myös opiskelijoiden ohjaamisesta. Opintosuhteiltaan ja opintotoimistosta opiskelija saa neuvoja ja ohjausta. Opintojen alkuvaiheen jälkeen ohjaavat myös harjoittelun, suuntautumisen ja opinnäytetyön ohjaajat. Opettajatuutori on kuitenkin opiskelijalle se henkilö, jonka puoleen hän voi aina kääntyä ja joka ohjaa tarpeen vaatiessa kulloinkin oikealle auttajalle.

Opinto-ohjauksessa opiskelijoilta saatu palaute on keskeistä toiminnan kehittämisen kannalta. Vuosittain toteutetaan opinto-ohjaajien toteuttamina ja suunnittelemina kaksi isohkoa kyselyä, toinen – nyt kyseessä oleva - ensimmäisen vuoden opiskelijoille (ns. aloituskysely) ja toinen toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoille (ns. seurantakysely). Lisäksi jokainen opiskelija käy vuosittain oman opettajatuutorinsa kanssa kehityskeskustelun. Opettajatuutori laatii ryhmänsä kehityskeskusteluista palautekoosteen, jonka hän toimittaa koulutuspäällikölle. Muuta palautetta saadaan opintojaksopalautteesta ja työelämältä. Koulutuspäälliköt saavat kaikki koulutusta koskevat palautteet käsiteltäväkseen viimeistään toukokuun puoliväliin mennessä. Palaute käsitellään koulutuksesta vastaavan vararehtorin johdolla palauteviikoksi kutsutulla viikolla, viimeistään kesäkuun alussa. Silloin koulutuspäälliköt raportoivat ne parannustoimenpiteet, joita aiotaan toteuttaa saadun palauteaineiston perusteella.

Aloituskysely, josta tämä raportti on laadittu, toteutetaan loka-marraskuun vaihteessa, jotta opiskelijoilla on jo hieman kokemusta opintojen alkuvaiheesta, mutta ei toisaalta liian pitkää aikaa opiskelijavalinnasta. Raportin perusteella opinto-ohjaajista ja opiskelijakunnan edustajista

muodostettu opotiimi ehdottaa seuraavan vuoden kehittämiskohteet. Palauteviikolla käydään läpi myös se, miten edellisen vuoden kyselyjen perusteella tehdyt päätökset toteutuivat.

Kysely tehtiin nyt viidettä ja tässä muodossa viimeistä kertaa. Tampereen ammattikorkeakoulu ja Pirkanmaan ammattikorkeakoulu yhdistyivät 1.1.2010 ja seuraava kysely tulee olemaan osa TAMKin uutta palautejärjestelmää. Vuosien 2007, 2008 ja 2009 kysymykset pidettiin samoina, jotta saadaan helpommin vertailutietoa aikaisempiin vuosiin. Vuosien 2005 ja 2006 kyselyissä kysymyksiä ja niiden vaihtoehtoja oli hieman enemmän. Vuosien 2006, 2007 ja 2008 raportit on julkaistu ja tämäkin julkaistaan TAMKin intranetin ohella myös julkaisusarjassa. Tässä raportissa on tehty vertailut vuosien 2006, 2007 ja 2008 raportteihin.

Kyselyyn vastasi yhteensä 682 opiskelijaa, joista 66 aikuiskoulutuksen opiskelijaa. Vuonna 2008 kyselyyn vastasi 627, 496 vuonna 2007 ja 638 vuonna 2006. Vastausaktiivisuus oli nyt 66 %, joten tulokset ovat hyvin edustavia useimpien koulutusohjelmien osalta. Innokkaimmin vastasivat aikaisemmista kyselyistä tuttuun tapaan rakennustekniikan, kone- ja tuotantotekniikan ja liiketalouden opiskelijat. Aloituspaikkamäärin suhteutettuna eniten vastauksia saatiin Environmental Engineeringin, Median, paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan ja talotekniikan opiskelijoilta. Vähiten vastauksia saatiin rakennusalan työnjohdon, kuvataiteen, auto- ja kuljetustekniikan, tietojenkäsittelyn, tietotekniikan ja sähkötekniikan koulutusohjelmista. Näissä koulutusohjelmissä tuloksia voidaan pitää suuntaa-antavina.

Kyselyssä kerättiin taustatietojen lisäksi tietoja koulutukseen hakeutumisesta ja vetovoimasta, opintojen alkamiseen liittyvistä kysymyksistä, tuutoroinnin ja ohjauksen onnistumisesta, ohjaustarpeesta ja opiskelun aloittamisesta. Kysely sisälsi myös avoimia kenttiä.

Kokonaisuudessaan kyselystä nousee esille kasvanut tyytyväisyys opinto-ohjaukseen ja koulun aloittamiseen. Luvussa 3 esitetään vastauksia hakuun liittyvistä kysymyksistä. Luvussa 4 kerrotaan opiskelun aloittamisesta ja vetovoimatekijöistä. Luvussa 5 nähdään palaute siitä, kuinka opintojen alkuvaihe on sujunut. Työssäkäyntiä ja mahdollista poissaoloa tarkastellaan luvussa 6. Opinto-ohjausta ja tuutorointia koskevat ”täsmä”kysymykset ovat luvussa 7 ja opiskeluun liittyvää ennakkointia luvussa 8. Luku 9 sisältää avoimen palautteen ja koko raportin yhteenveto on luvussa 10. Jokaisen luvun lopussa on sitä koskeva yhteenveto. Kyselylomakkeen kysymykset teki ja toteuttamisesta vastasi opotiimi. Aineiston käsitteli ja graafit laati lehtori Kirsi-Maria Rinneheimo ja raportin toimitti allekirjoittanut.

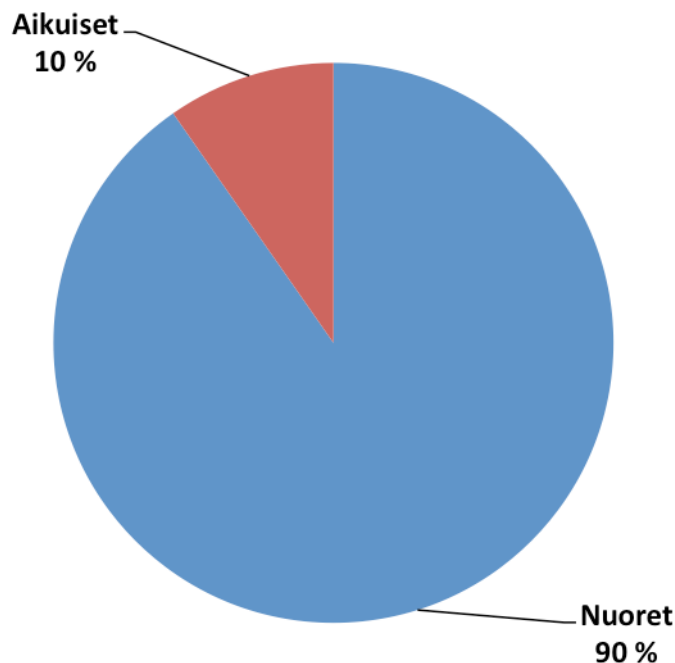
Anne Mustonen, koordinoiva opinto-ohjaaja

2. TAUSTATIEDOT

2.1. Vastanneiden määrät

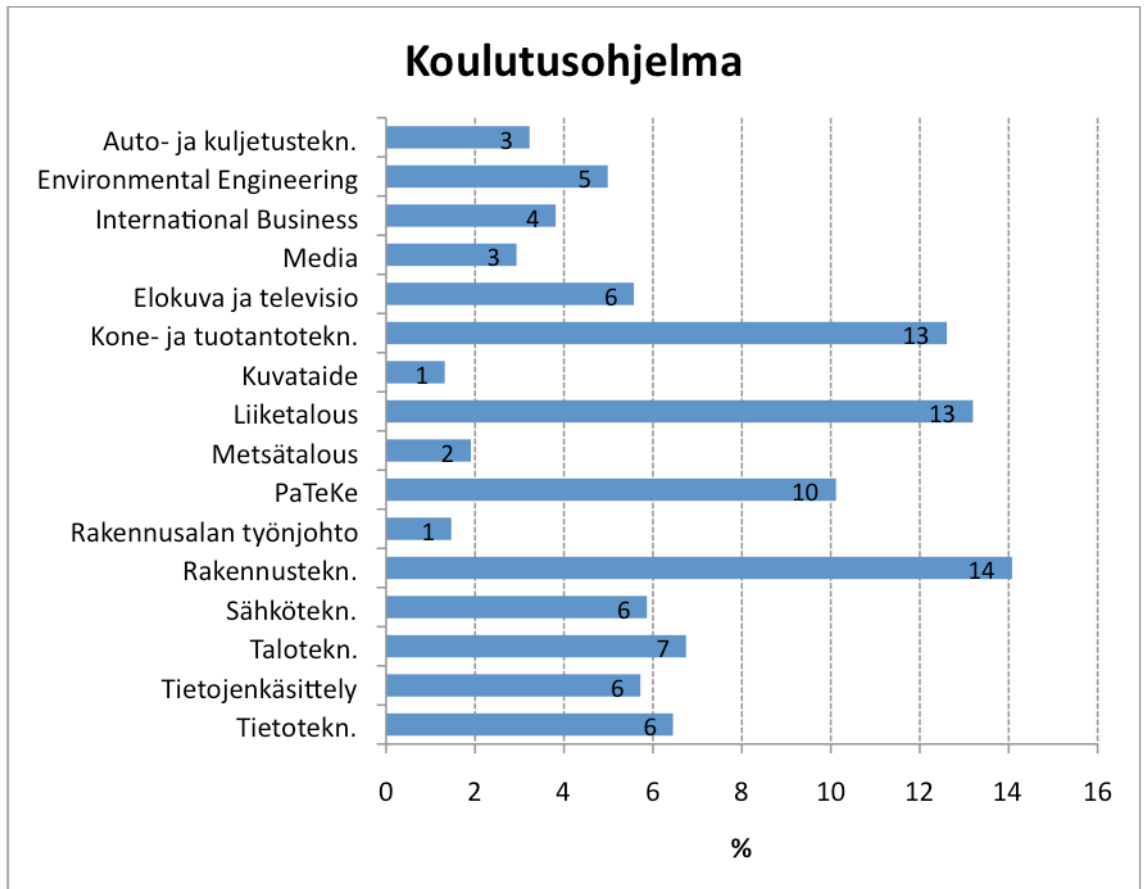
Kyselyyn vastasi yhteensä 682 opiskelijaa. Nuorisoasteen opiskelijoita oli 614, aikuispuolen 66 ja kaksi opiskelijaa vastanneista jätettiin jaottelun ulkopuolelle. Aikuisopiskelijoiden osalta aloituskyselyjen ”historiassa” ensimmäisen kerran vastanneita saatiin nyt rakennustekniikan koulutusohjelmasta: 27 opiskelijaa. Kone- ja tuotantotekniikan tai auto- ja kuljetustekniikan opiskelijoita oli 13, liiketalouden opiskelijoita 17 ja tietojenkäsittelyn 7. Ylempien tutkintojen kahden opiskelijan vastaukset käsiteltiin aikuisryhmässä. Kokonaisuudessaan innokkaimmin vastasivat aikaisemmista kyselyistä tuttuun tapaan rakennustekniikan, kone- ja tuotantotekniikan ja liiketalouden opiskelijat. Näissä koulutusohjelmissä on myös eniten aloituspaikkoja. Aikaisempiin kyselyihin verrattuna sähkötekniikan ja tietotekniikan koulutusohjelmista vastanneita tuli nyt hieman vähemmän. Vastausaktiivisuutta voidaan arvioida selkeämmin vertaamalla koulutusohjelmissä vastanneiden määriä niiden aloituspaikkamääriin tai opiskelijamääriin. Kaikista koulutusohjelmista saatiin kuitenkin hyvä edustus, koska aloituspaikkoja perustutkintoon johtavassa koulutuksessa on 920. Aikuispuolella ammattikorkeakoulututkintoon johtavia aloituspaikkoja on yhteensä 120. (Opiskelijoita otetaan sisään myös ns. tutkintoaan täydentävien opiskelijoiden harkinnanvaraisessa haussa. Nämä opiskelijat opiskelevat nuorisoasteen tutkintoa.) Vastausaktiivisuus aloituspaikkoihin verrattuna oli vain nuorisoasteella laskettuna 67 % ja aikuiskoulutus mukaan luettuna 66 %.

Kuviosta 1 nähdään vastanneiden kokonaismäärät.

Kuvio 1: Kaikki vastanneet, N=680

Kuviosta 2 nähdään, miten vastanneet jakaantuivat koulutusohjelmittain. Kuviossa on laskettu koulutusohjelman opiskelijoiden osuus kaikista vastanneista.

Kuvio 2: Vastanneet koulutusohjelmittain, % vastanneista, N=682

Muutokset vuoden 2008 aloituskyselyyn (Aloituskysely 2008) olivat melko pienet. Vuosi sitten vastanneita opiskelijoita oli kokonaisuudessaan hieman vähemmän, 628. Viestinnän koulutusohjelma muuttui Elokuvan ja television koulutusohjelmaksi. Uudet koulutusohjelmat Talotekniikka ja Degree Programme in Media aloittivat. Vastausosuuksien jakaantuminen koulutusohjelmittain pysyi suunnilleen entisenä. Esim. suurissa koulutusohjelmissa, kuten liiketaloudessa vastausosuus pysyi suunnilleen samana: nyt 13 % ja vuosi sitten 12 %. Rakennustekniikassa nyt 14 % ja vuosi sitten 15 %. Kone- ja tuotantotekniikassa nyt 13 % ja vuonna 2008 12 %. Selkeimmät muutokset vastausaktiivisuudessa olivat sähkötekniikassa. Vuonna 2008 sähkötekniikan opiskelijoiden osuus kaikista vastanneista oli 12 % ja nyt siis 6 %. Myös tietotekniikan ja tietojenkäsittelyn opiskelijoiden vastausaktiivisuus väheni, molemmissa n. 3 %-yksikköä. Selkeästi vastausaktiivisuuttaan nostivat Environmental Engineeringin opiskelijat. Vuoden takaisesta 2 %:n osuudesta päästiin nyt 5 %:iin.

Eniten vastauksia saatiin rakennustekniikan (96 vastaajaa), liiketalouden (90), kone- ja tuotantotekniikan (86)) ja paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan (69) opiskelijoilta.

Rakennustekniikan osuus kaikista vastanneista oli suurin, 14 %. Kone- ja tuotantotekniikan ja liiketalouden opiskelijoita oli 13 % kummastakin koulutusohjelmassa. Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelijoiden osuus oli 10 %. Rakennustekniikassa aikuisopiskelijoita oli 27, liiketaloudessa 17 ja kone- ja tuotantotekniikassa (ml. auto- ja kuljetustekniikka) vastanneita oli 13.

Taulukossa 1 kuvataan, miten vastausten määrät jakaantuivat koulutusohjelmiin ja mikä oli vastausten osuus koulutusohjelman aloituspaikoista nuorisosteella. Luvuissa ovat mukana vain nuorisosteiden opiskelijat. Taulukkoon on otettu mukaan myös vastausmäärien vertailu koulutusohjelmassa marraskuun alussa opiskelleiden määriin.

Taulukko 1: Vastanneet verrattuna koulutusohjelmien aloituspaikkoihin ja opiskelijamääriin (marraskuun alussa), lukumäärät ja %. Nuorisoste, N=617.

Koulutusohjelma	Vastanneet, lkm	Aloitus- paikat	%/alpa	Opiskelijoita 1.11.	%/1.11.
Auto- ja kuljetustekniikka	20	40	50	40	50
Elokuva ja televisio	38	55	69	56	68
Environmental Engineering	34	30	113	39	87
International Business	26	40	65	47	55
Kone- ja tuotantotekniikka	75	100	75	121	62
Kuvataide	9	20	45	23	39
Liiketalous	72	115	63	125	58
Media	20	20	100	24	83
Metsätalous	13	20	65	22	59
Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka	69	85	81	95	73
Rakennusalan työnjohto	10	30	33	34	29
Rakennustekniikka	69	100	69	131	53
Sähkötekniikka	40	70	57	71	56
Talotekniikka	46	55	84	65	71
Tietojenkäsittely	32	60	53	91	35
Tietotekniikka	44	80	55	96	46
Yhteensä	617	920		1080	

Aloituspaikkoihin verrattuna kattavimmin vastauksia saatiin Environmental Engineering - koulutusohjelman opiskelijoilta (113 %). Koulutusohjelmassa oli marraskuun alussa 39 opiskelijaa. Heidän määräänsä verrattuna vastausaktiivisuus oli 87 %, suurin kaikista. Toiseksi eniten vastauksia saatiin Median (Degree Programme in Media) (100 %), opiskelijamääristä laskettuna 83 %. Talotekniikan opiskelijoiden vastausprosentti aloituspaikoista oli 84 ja opiskelijamääristä 71. Paperi- tekstiili- ja kemiantekniikan koulutusohjelman opiskelijoista vastasi aloituspaikoista laskettuna 81 %, opiskelijamäärästä 73 %. Ilahduttavaa on, että uusien koulutusohjelmien Median ja talotekniikan opiskelijat vastasivat erittäin aktiivisesti. Elokuvan ja

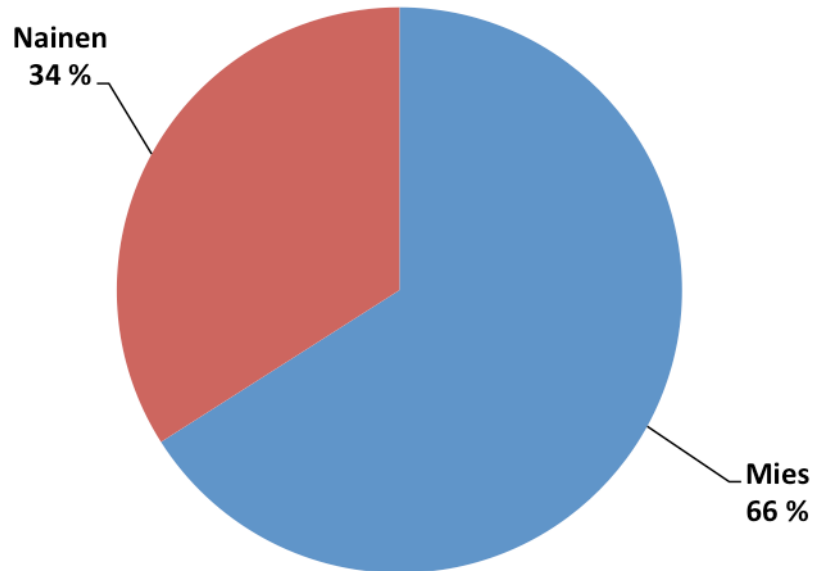
television, International Busineksen, kone- ja tuotantotekniikan, liiketalouden ja rakennustekniikan opiskelijoiden vastausosuudet olivat myös varsin suuret. Vähiten vastauksia aloituspaikkoihin verrattuna saatiin tänä vuonna rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmasta (33 %). Tietojenkäsittelyn koulutusohjelman opiskelijat olivat myös hieman passiivisia. Aloituspaikkoihin verrattuna %-osuus on yli 50, mutta opiskelijamääriin verrattuna vain 35 %. Tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa on melko suuri opiskelijoiden yliotto aloituspaikkoihin verrattuna, niin kuin on asianlaita myös rakennustekniikan ja kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmissa.

Kaiken kaikkiaan vastauksia voidaan koulutusohjelmissa pitää varsin edustavina. Rakennusalan työnjohdon ja kuvataiteen koulutusohjelmien vastauksia voidaan pitää suuntaa-antavina.

Vuoden 2008 aloituskyselyssä nuorisoasteella opiskelevien opiskelijoiden vastausmäärä oli 585. Tuolloin vastausten vertailu tehtiin vain aloituspaikkoihin nähden. Voimakkaimmin vastausosuuttaan vuoden takaiseen kasvatti Environmental Engineering 43 %:sta 113 %:iin. Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelijoiden osuus kasvoi 67 %:sta 81 %:iin eli siinäkin kasvu oli varsin suurta. Aloituspaikat ovat pysyneet ennallaan. Viestinnän koulutusohjelmassa vastanneita oli vuosi sitten 44 %, nyt elokuvan ja television koulutusohjelmassa 69 %, aloituspaikkamäärä on kuitenkin muuttunut viestinnän 80 aloituspaikasta elokuvan ja television 55 aloituspaikkaan. Suhteellisesti eniten eli 25 % vastausaktiivisuus laski vuoden takaisesta sähkötekniikan koulutusohjelmassa. Rakennustekniikan, International Busineksen ja rakennusalan työnjohdon opiskelijoiden vastausosuus aloituspaikkamääriin verrattuna laski myös kussakin 20 %. Tietotekniikan opiskelijoiden vastausaktiivisuus laski 15 %. Muissa koulutusohjelmissa muutokset olivat $\pm 5 - 10$ %. (Aloituskysely 2008.)

2.2. Vastaajien sukupuoli ja ikä

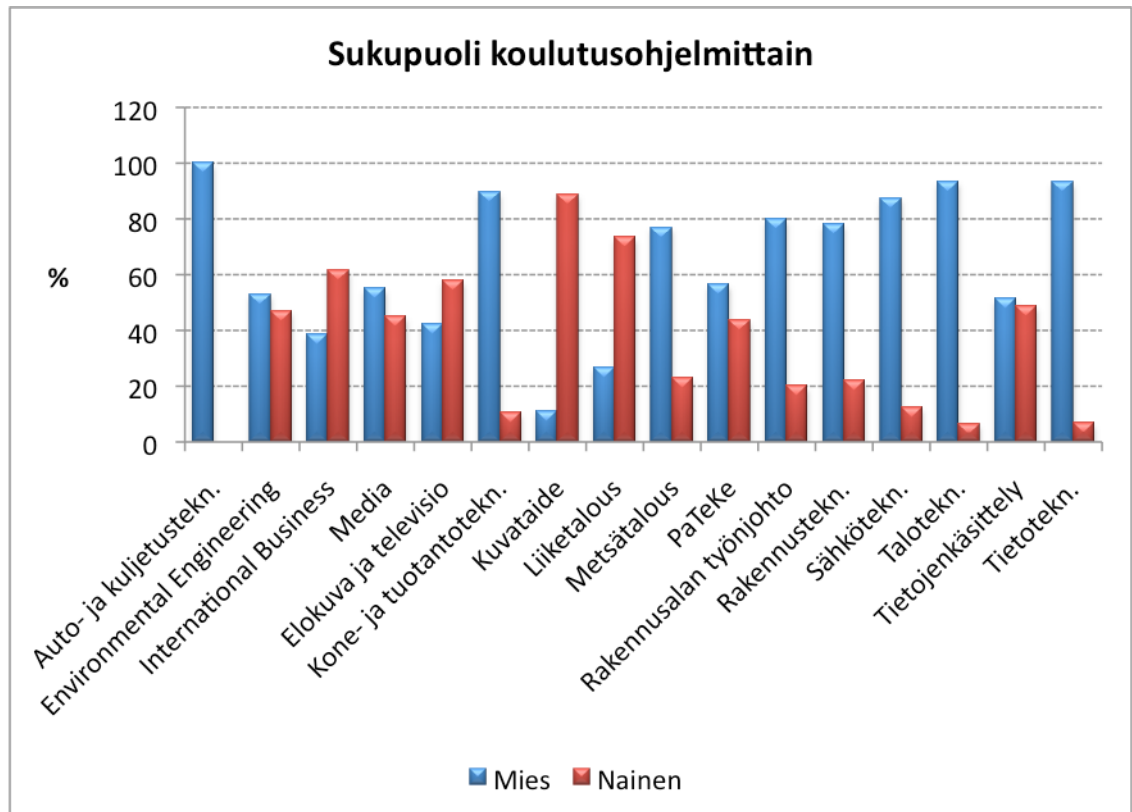
Kuviosta 3 nähdään vastaajien jakaantuminen sukupuolen mukaan. Vastauksissa ovat mukana kaikki, myös aikuisopiskelijat.

Kuvio 3: Miesten ja naisten osuus vastanneista, N=682

Vastanneista 66 % oli miehiä ja 34 % naisia. Tulos vastaa melko hyvin koko oppilaitoksen opiskelijoiden sukupuolijakautumaa. Koko opiskelijajoukosta miehiä on n. 70 %. Naisten osuus vastanneista on siis hieman yliedustettu. Naisopiskelijoita on runsaasti liiketalouden koulutusohjelmassa. Tekniikan koulutusohjelmassa on erittäin vähän naisia, vain paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan koulutusohjelmassa on varsin paljon naisopiskelijoita.

Seuraavasta kuviosta 4 nähdään vastaajien sukupuolijakauma koulutusohjelmittain.

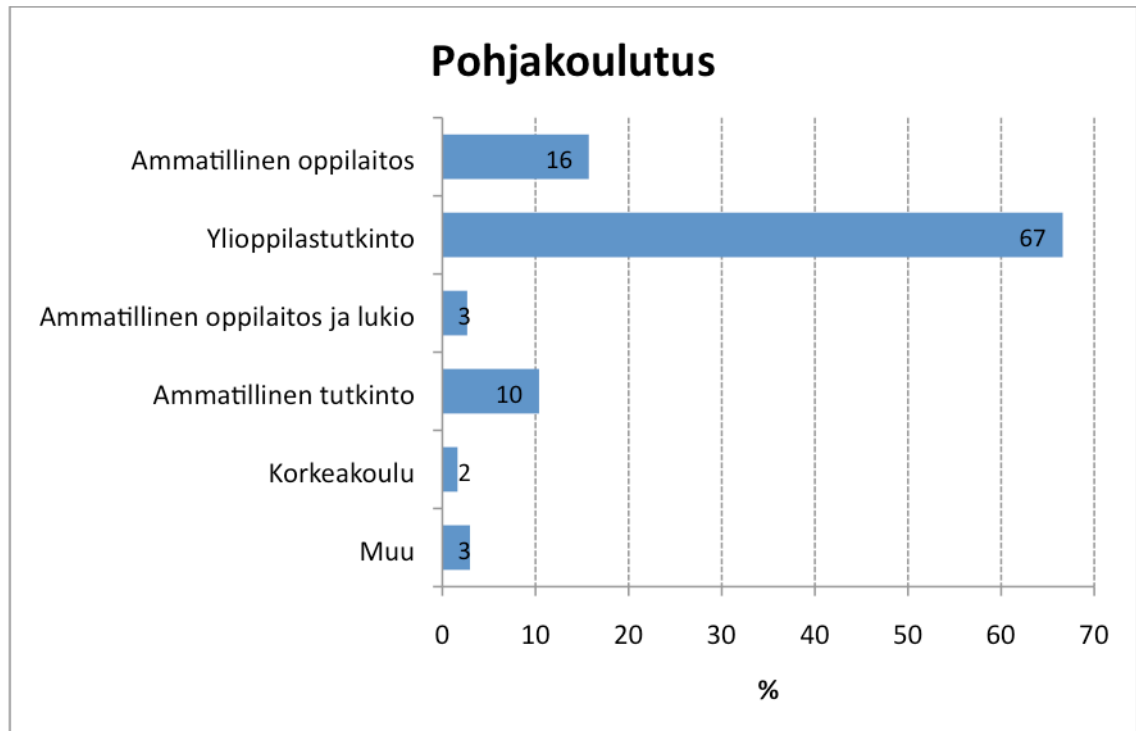
Kuvio 4: Miesten ja naisten osuus vastanneista koulutusohjelmittain prosentteina, N=682

Tekniikan koulutusohjelmissä on perinteisesti paljon miehiä. Naisten osuus insinööri-koulutuksessa näyttää muuttuvan varsin hitaasti. Paperi-, tekstiili- ja kemianteeniikassa on eniten naisia, lähes puolet vastanneista. Myös Environmental Engineering -koulutusohjelman vastanneista lähes puolet on naisia. Ilahduttavasti myös rakennustekniikan koulutusohjelmassa on runsas 20 % naisia. Liiketalouden koulutusohjelmassa on naisia eniten, 66 opiskelijaa (yli 70 %), kuvataiteessa naisten suhteellinen osuus on suurin. International Businessin ja elokuvan ja television koulutusohjelmissä naisten osuus on 60 %:n tienoilla. Tietojenkäsittelyn ja Median vastanneista n. puolet on naisia.

lältään valtaosa opiskelijoista eli 84 % (564 opiskelijaa) on 20 - 25 -vuotiaita. Yli 90 % vastanneista oli 30- tai alle 30 -vuotiaita. Yli 35-vuotiaita vastanneista oli vain 4 %. Yli 35-vuotiaita vastanneista oli yhteensä 30, suurin osa heistä luonnollisesti aikuisopiskelijoita. lältään vanhimpia eli 46 - 50 -vuotiaita vastanneista oli 10 opiskelijaa. Muutokset edellisen vuoden kyselyyn ovat varsin pienet. Vuoden 2008 kyselyssä (Aloituskysely 2008) 30- tai alle 30 -vuotiaita oli 94 %. Vuoden 2007 kyselyssä (Aloituskysely 2007) tulokset olivat samankaltaiset, joten muutokset opiskelijoiden ikärakenteissa vaikuttavat olevan varsin pieniä.

2.3. Aiemmat opinnot

Valtaosa opiskelijoista on lukiopohjaisia, kuten kuviosta 5 nähdään.

Kuvio 5: Opiskelijoiden pohjakoulutus, %, N= 674

Kaikki opiskelijat eivät vastanneet tähän kysymykseen. Vastanneista valtaosalla on ylioppilastutkinto (67 %, 449 opiskelijaa). Ammatillisen väylän kautta opiskelijaksi tulleita on yhteensä lähes 30 % (lähes 200 opiskelijaa; ns. kaksoistutkinnon eli ammatillisen oppilaitoksen ja lukion käyneiden osuus mukaan luettuna). Eniten ammatillisen väylän kautta tulleita opiskelijoita on tekniikan koulutusohjelmissa. Aikaisempi korkeakoulututkinto on 2 %:lla vastanneista eli 11 opiskelijalla.

Edellisen vuoden kyselyyn nähden ei ole suuria muutoksia. Vuoden 2008 kyselyssä ylioppilastutkinto oli 68 %:lla, joten vähennystä on tapahtunut 1 %-yksikköä vuoden takaiseen. Ammatillisen väylän kautta tulleita opiskelijoita oli vuoden 2008 kyselyssä 28 %, heidän määränsä on nyt hieman kasvanut. Myös aikaisemmissa kyselyissä lukion käyneiden opiskelijoiden osuus on ollut suunnilleen samaa luokkaa. (Aloituskyselyt 2008, 2007 ja 2006.)

Monissa tekniikan koulutusohjelmissa valitaan opiskelijoita ”kiintiöidysti” lukiosta ja ammatillisesta oppilaitoksesta. Useissa tekniikan koulutusohjelmissa on haluttu enemmän ammatillisen tutkinnon suorittaneita kuin valituksi tulleita oli. Tämä johtuu siitä, että ammatillista väylää tulleiden määrät ovat olleet pienemmät, mitä koulutusohjelmassa on haluttu, ja näiden

hakijoiden puutteessa on otettu enemmän ylioppilaita. Joissakin koulutusohjelmissä ammatillisen väylän hakijajono on jopa käytetty loppuun ja ammatillisen aloituspaikkoja on täytetty lukiopohjaisilla opiskelijoilla. Vuoden 2009 haussa pohjakoulutus”kiintiöt” olivat käytössä useimmissa tekniikan koulutusohjelmissä. Suurista koulutusohjelmista rakennustekniikka luopui tästä menettelystä keväällä 2009, koska ammatillisen koulutuksen saaneita hakijoita oli ylioppilaisiin verrattuna todella vähän ja toisaalta ammatillisen koulutuksen saaneita hakijoita ohjattiin hakeutumaan rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmaan. Muilla aloilla kuin tekniikassa hakijoita ei valita erikseen ammatilliselta ja lukiopohjilta.

Myös hakijan taustakoulu selvitetään. Tiedot kerätään paikan vastaanottokirjeen avulla, koska valtakunnallisesta rekisteristä niitä ei voi suoraan poimia. Taustakoulutiedosta ollaan kiinnostuneita sekä TAMKin sisällä että toisen asteen oppilaitoksissa. TAMKin kannalta on mielenkiintoista tietää hakualue suunnilleen ja samalla kartoittaa niitä kouluja, joista eniten haetaan ja toisaalta kouluja, joista ei haeta.

Vuoden 2009 haussa TAMKiin pääsi sisään opiskelijoita yhteensä runsaasta 300 koulusta. Vajaa 40 % aloittavista opiskelijoista tuli 17 koulusta. Yli puolet aloittavista opiskelijoista tuli 36 koulusta, yli 70 % aloittaneista 86 koulusta. Aloittavista opiskelijoista yli 700 tuli edellä mainitusta 86 koulusta, joten yli 200 oppilaitosta oli sellaisia, joista opiskelijoita tuli vain 1 tai 2/koulu. Valtaosa aloittaneista tuli Pirkanmaalta. Keski-Suomen, Pohjanmaan ja Hämeen alueilta tuli myös melko runsaasti opiskelijoita, esim. Jämsästä, Seinäjoelta, Jyväskylästä, Vaasasta, Loimaalta, Forssasta, Porista, Kauhavalta, Hämeenlinnasta, Lapualta jne. Esimerkkejä muista alueista ovat mm. Savonlinna, Mikkeli, Helsinki, Joensuu, Kuopio, Kajaani, Kouvola, Imatra, Kokkola ja monia muita, joista tulleita opiskelijoita oli 3 - 6/koulu. Kaukaisin alue oli vuonna 2009 Ivalo. TAMK on siis selkeästi valtakunnallisesti kiinnostava oppilaitos, joskin suurin kiinnostus on luonnollisesti Pirkanmaalla lähialueineen.

Suuruusjärjestyksessä ne koulut, joista TAMKiin pääsi 10 opiskelijaa tai yli, ovat¹:

- Tampereen ammattiopisto 67 opiskelijaa (valtaosa tekniikkaan)
- Pirkanmaan ammattiopisto 30 opiskelijaa (valtaosa tekniikkaan)
- Sammon keskuslukio 30 opiskelijaa
- Kangasalan lukio 23 opiskelijaa
- Tampereen lyseon lukio 20 opiskelijaa
- Ylöjärven lukio 20 opiskelijaa
- Kaarilan lukio 17 opiskelijaa
- Lempäälän lukio 17 opiskelijaa
- Messukylän lukio 16 opiskelijaa
- Nokian lukio 16 opiskelijaa

¹ Tiedot ovat osa TAMKin sisäistä tilastointia. Tarkempia tietoja saa koordinoivalta opinto-ohjaajilta. Keräilytiedoissa on 986 nuorisosaasteen opiskelijat tiedot. Aloituspaikkoja on 920, joten luku sisältää myös yli aloituspaikkamäärän otetut opiskelijat.

• Hervannan lukio	15 opiskelijaa
• Kalevan lukio	15 opiskelijaa
• Tampereen yhteiskoulun lukio	15 opiskelijaa
• Tammerkosken lukio	13 opiskelijaa
• Ammatti-instituutti lisakki	12 opiskelijaa
• Jämsän lukio	12 opiskelijaa
• Hatanpään lukio	10 opiskelijaa
• Seinäjoen lukio	10 opiskelijaa

Edellä mainituista kouluista tuli yhteensä 36 % kaikista sisään päässeistä opiskelijoista.

Vuoden 2008 aloituskyselyyn verrattuna kokonaisoppilaitosmäärä on vähentynyt lähes 60 oppilaitosta. Vuosi sitten oppilaitosten kokonaismäärä oli 370 koulua. Asiassa vaikuttaa hieman toisen asteen oppilaitosten yhdistymiset, mutta siitä huolimatta taustakoulujen määrä väheni edellisestä vuodesta. Tampereen ammattiopistosta sisään päässeitä oli vuosi sitten sama määrä kuin nyt. ”Top 17” –listalla monista muistakin kouluista tulleiden määrä pysyi suunnilleen ennallaan. Selkeitä muutoksiakin tuli. Sammon keskuslukiosta TAMKiin päässeiden määrä nousi 17 opiskelijasta 30:een eli 13 opiskelijalla. Lähes sama kasvu oli Kangasalan lukiolla. Lempäälän lukiosta tulleiden määrä kasvoi myös selvästi. ”Top-listan” uusia tulokkaita ovat Ylöjärven lukio, Hervannan lukio, Ammatti-instituutti lisakki, Jämsän lukio ja Seinäjoen lukio. Vuoden takaiseen verrattuna selkeimmin aloittaneiden määrä laski Pirkanmaan ammattiopistossa (47:stä 30:een), Tampereen yhteiskoulun lukiossa, Hatanpään lukiossa, Vammalan lukiossa, Valkeakosken lukiossa, Oriveden lukiossa ja Jyväskylän ammattiopistossa. (Aloituskysely 2008.)

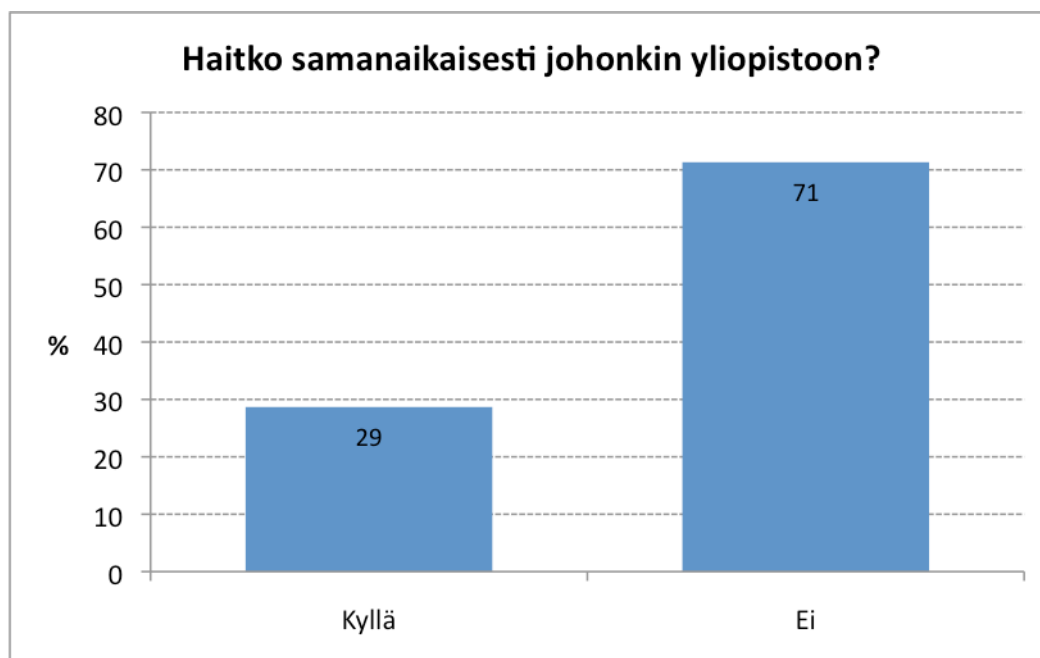
Vaihtelua luvuissa aiheuttaa se, paljonko opinto-ohjaajat kertovat TAMKista, paljonko TAMKin opinto-ohjaajat vierailevat kouluissa ja paljonko TAMKissa käy tutustujia. Lukuvuoden 2008 - 2009 aikana opinto-ohjaajien kautta esittelyjen kohteena oli n. 1 000 potentiaalista hakijaa, TAMKissa kävi tutustumassa lähes 20 koulua ja TAMKista tehtiin n. 15 koulutusesittelyä toisen asteen oppilaitoksiin.²

² Tiedot perustuvat TAMKin sisäiseen tilastointiin. Luvuissa ei ole mukana messuesittelyjä. Tarkempia tietoja saa TAMKin koordinoivalta opinto-ohjaajalta.

2.4. Haku yliopistoon

Opiskelijoilta tiedusteltiin koulutussuunnitelmia ja erityisesti sitä, hakivatko he samalla myös yliopistoon ja jos hakivat, aikovatko hakea vielä uudestaan. Näillä tiedoilla on vaikutusta opiskelijan opintoihinsa sitoutumiseen.

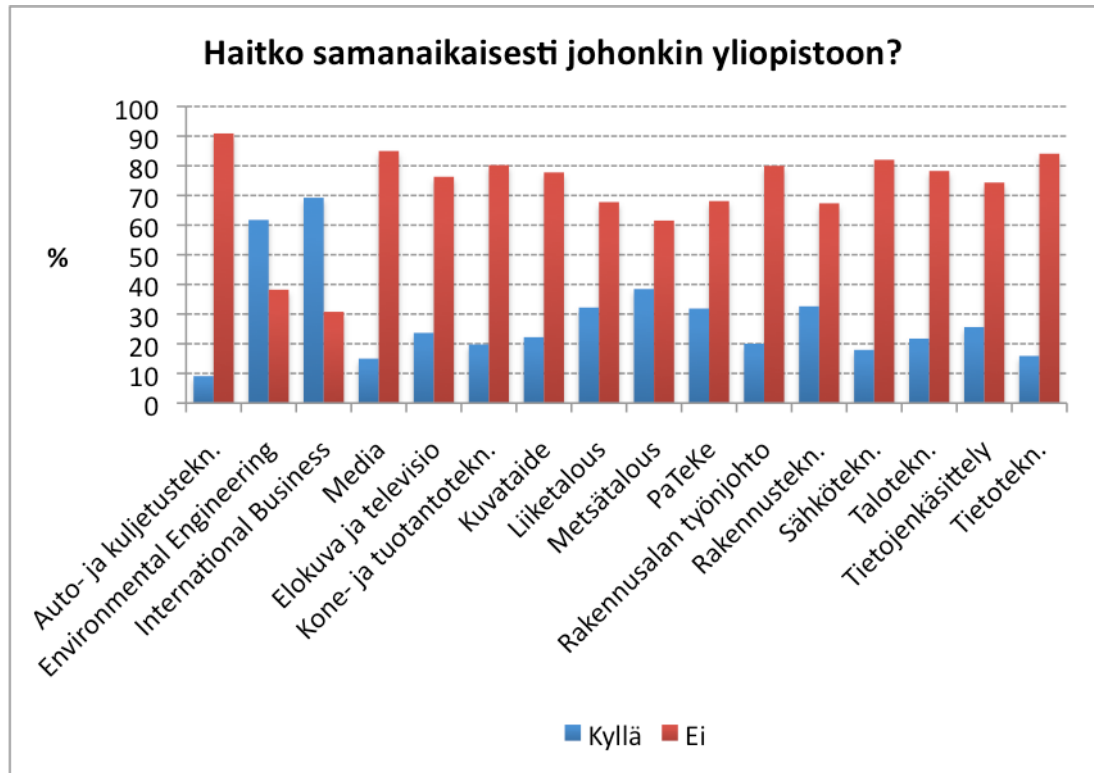
Kuviosta 6 nähdään tulokset opiskelijoiden yliopistoon hausta.

Kuvio 6: Samaan aikaan yliopistoon hakeneet, %, N=680

Kuten kuviosta nähdään, yli 70 % (485 opiskelijaa) ei hakenut samalla yliopistoon. AMK-tutkinto on siis heille ensisijainen koulutusvaihtoehto. Samaan aikaan yliopistoon haki 195 opiskelijaa eli vajaa 30 % vastanneista. Yliopistoon hakeneiden määrä on kasvanut selvästi vuodesta 2008. Mainittuna vuonna yliopistoon haki samalla 143 opiskelijaa, mikä merkitsi 23 % vuoden takaisessa aineistossa. Yliopistoon hakeneiden suhteellinen osuus on siis kasvanut 6 %-yksikköä edellisestä vuodesta. (Aloituskysely 2008.) Aikaisemmissa kyselyissä vain ammattikorkeakouluun hakeneiden osuus on ollut 75 %, joten vain ammattikorkeakouluun hakeneiden suhteellinen osuus on neljässä vuodessa laskenut n. 4 %-yksikköä. (Aloituskyselyt 2006 ja 2007.)

Kuviossa 7 on tarkasteltu yliopistoon hakua koulutusohjelmittain.

Kuvio 7: Yliopistoon hakeneet koulutusohjelmittain, %, N=680

Lähes 70 % (18 opiskelijaa) International Busineksen vastanneista kertoi hakeneensa myös yliopistoon. Yli 60 % (21 opiskelijaa) Environmental Engineeringin opiskelijoista kertoi samoin. Näissä englanninkielisissä koulutusohjelmissä ammattikorkeakoulu näyttäisi hakuvaiheessa olleen ns. toissijainen vaihtoehto. Kolmannessa englanninkielisessä koulutusohjelmassa Mediassa vain 15 % (3 opiskelijaa) ilmoitti hakeneensa myös yliopistoon. Runsaasti yliopistoon hakeneita oli edellisten lisäksi myös liiketaloudessa (32 %, 29 opiskelijaa), metsätaloudessa (38 %, 5 opiskelijaa), paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa (32 %, 22 opiskelijaa) ja rakennustekniikassa (33 %, 31 opiskelijaa). Suhteellisesti vähiten yliopistoon hakeneita oli auto- ja kuljetustekniikassa (9 %), Mediassa (15 %), sähkötekniikassa (16 %) ja tietotekniikassa (16 %). Kahdessa viimeksi mainitussa koulutusohjelmassa aloittaneissa opiskelijoissa on selkeästi eniten ammattioppilaitoksen taustakoulukseen ilmoittaneita.³

Selkein muutos vuoden 2008 kyselyyn verrattuna tapahtui International Business - koulutusohjelmassa, vuoden 2008 prosentti oli 28 ja nyt siis 69 % eli suhteellinen muutos oli peräti 41 %-yksikköä, lähes 10 opiskelijaa. Environmental Engineering –koulutusohjelman opiskelijoiden yliopistoon haun suhteellinen osuus pysyi samana (62 %), mutta määrällisesti kasvua oli kasvaneen vastaajamäärän vuoksi yli 10. Liiketalouden opiskelijoiden samaan aikaan yliopistoon hakeminen on suhteellisesti vähentynyt 45 %:sta 32%:iin, mutta pysynyt

³ Tieto perustuu TAMKin sisäiseen tilastoon siitä, mistä kouluista TAMKiin on päästy kevään 2009 haussa.

määrällisesti samana (29 opiskelijaa). Metsätalouden koulutusohjelmassa osuus pysyi suunnilleen ennallaan, samoin määrä. Rakennustekniikassa kiinnostus yliopistohakuun on kasvanut 5 %-yksikköä, määrällisesti kasvua on 5 opiskelijaa (26:sta 31:een). Myös paperi-, tekstiili- ja kemianteeniikan opiskelijoiden yliopistoon hakeminen on kasvanut 2 %-yksikköä, määrällisesti 6 opiskelijaa. Kuvataiteen opiskelijoiden yliopistoon hakeminen on suhteellisesti vähentynyt yli puolet (vuoden 2008 41 %:sta vuoden 2009 22 %:iin); kuvataiteessa vastanneiden määrä on yleensä pieni – nytkin vain 9 – joten prosentuaaliset muutokset ovat helposti suuria. Muissa koulutusohjelmissä ei tapahtunut olennaisia muutoksia yliopistoon hakuinnostuksessa. Vuoden 2007 kyselystä lähtien näyttää siltä, että International Busineksessa, Environmental Engineeringissä ja liiketaloudessa samaan aikaan yliopistoon suhteellisesti hakeneiden osuus on kasvamassa. (Aloituskyselyt 2007 ja 2008.)

Opintoihin sitoutumisen ja kiinnittymisen kannalta on luonnollisesti mielenkiintoista tietää, kuinka moni näistä opiskelijoista haluaa hakea vielä uudestaan yliopistoon. Tätä kysymystä koskevat tulokset nähdään kuviossa 8.

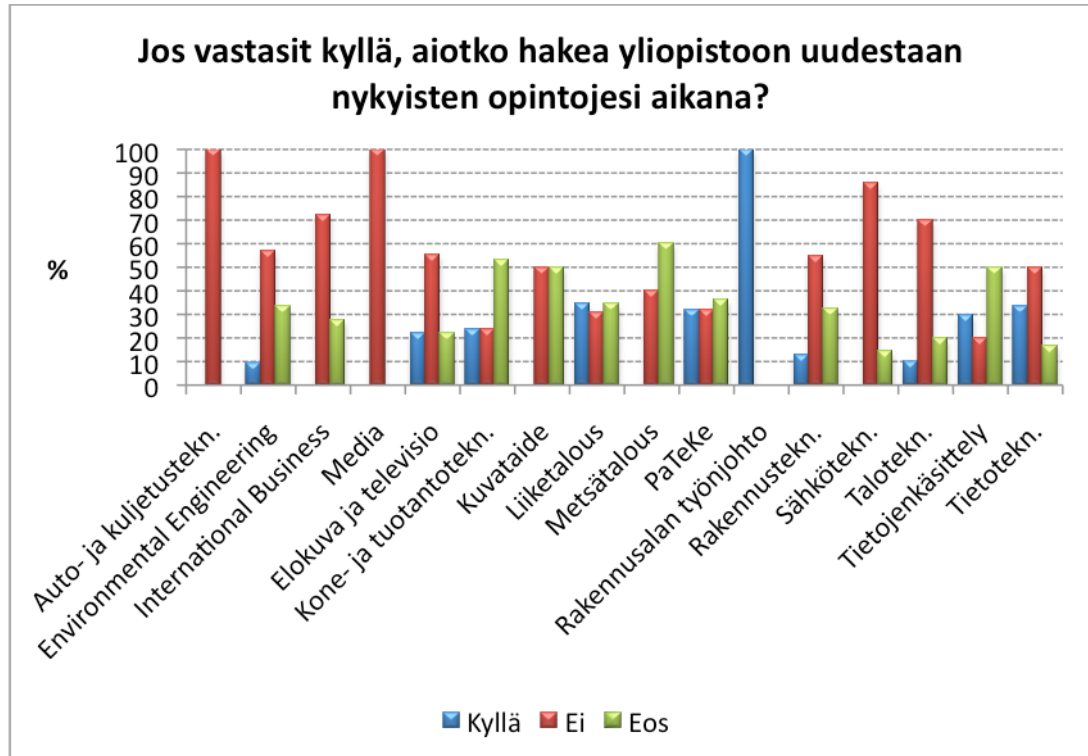

Kuvio 8: Yliopistoon uudelleen pyrkiminen, %, N=194

Kysymykseen vastasivat yhtä lukuun ottamatta kaikki, jotka olivat ilmoittaneet hakeneensa samanaikaisesti yliopistoon. Vain noin 20 % vastanneista (37 opiskelijaa) ilmoitti, että aikoo hakea uudestaan yliopistoon nykyisten opintojensa aikana. Siis noin 5 % kaikista kyselyyn vastanneista aikoo hakea nykyisten opintojensa aikana yliopistoon. Uudelleen hakua ei suunnittele lähes puolet vastanneista (93 opiskelijaa) ja runsas 30 % (64 opiskelijaa) ei vielä ollut päättänyt, hakeeko uudelleen yliopistoon. Uudelleen yliopistohakua suunnittelee sama osuus opiskelijoista kuin aiemminkin eli 5 % vastanneista (Aloituskysely 2008). Kun lähes 200 vastannutta oli hakenut samalla yliopistoon ja vain vajaa 40 aikoo varmasti hakea uudelleen,

voidaan todeta, että TAMKissa opiskelunsa aloittaneet ovat varsin hyvin kiinnittyneet oppilaitokseen.

Koulutusohjelmittain uudelleen yliopistoon hakuaikaisissa on eroja, kuten kuviosta 9 nähdään.

Kuvio 9: Uudelleen yliopistohakua suunnittelevat koulutusohjelmittain, %, N=194

Kuviossa prosentuaaliset osuudet saattavat näyttää varsin suurilta. On huomioitava, että määrällisesti vastanneita on kuitenkin melko vähän. Silmiinpistävää on, että kaikki rakennusalan työnjohdon koulutusohjelman opiskelijat aikovat hakea uudelleen yliopistoon. Luku on kuitenkin sikäli ”harhainen”, että tilastossa näitä opiskelijoita on vain 2. Kokonaisuudessaankin rakennusalan työnjohdon koulutusohjelman vastanneiden määrä on vain 10. Määrällisesti eniten uudelleen hakijoita on liiketalouden koulutusohjelmassa, 10 opiskelijaa. Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan koulutusohjelmassa heitä on 7 ja kone- ja tuotantotekniikan sekä rakennustekniikan opiskelijoista molemmissa ohjelmissa 4, tietojenkäsittelyssä 3. Rakennusalan työnjohdon koulutusohjelman lisäksi suhteellisesti suurehkoja lukuja ovat liiketalouden 34 %, tietotekniikan 33 %, paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan 32 %, mutta määrällisesti esim. tietotekniikan uudelleenhakijoita on vain 2. Elokuvan ja television koulutusohjelman 9:stä yliopistoon hakeneesta vain 2 aikoo hakea uudelleen. Talotekniikan 10:stä yliopistoon hakeneesta vain 1 aikoo hakea uudelleen. Auto- ja kuljetustekniikan, Median, kuvataiteen, metsätalouden ja sähkötekniikan koulutusohjelmien opiskelijoista kukaan ei aio hakea uudelleen yliopistoon, joskin kuvataiteessa, International Businessissa, metsätaloudessa ja sähkötekniikassa on muutama kannastaan epävarma vastaaja. Kannastaan epävarmoja muissa koulutusohjelmissa on eniten liiketaloudessa (10 opiskelijaa), rakennustekniikassa (10

opiskelijaa), kone- ja tuotantotekniikassa (9 opiskelijaa), paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa (8 opiskelijaa) ja Environmental Engineeringissä (7 opiskelijaa).

Tarkasteltaessa englanninkielisiä International Busineksen ja Environmental Engineeringin opiskelijoiden vastauksia havaitaan hyvin mielenkiintoinen tulos. International Busineksen 18:sta yliopistoon samalla hakeneista ei kukaan aio hakea uudelleen ja Environmental Engineeringin 21:sta yliopistoon hakeneista vain 10 aikoo hakea uudelleen. Kertooko tulos siitä, että näissä ohjelmissa erityisesti ulkomaalaiset opiskelijat ovat hakeneet myös yliopistoon, mutta saatuaan Suomesta korkeakoulupaikan, aikovat suorittaa ensisijaisesti sen. Aikaisemmin muista lähteistä saatujen tietojen⁴ perusteella on oletettavaa, että heistä usea aikoo Bachelor-tutkinnon (TAMK) jälkeen hakea johonkin maisteriohjelmaan.

Vuoden 2008 aloituskyselyyn verrattuna uudelleen hakua suunnittelevien määrissä ei tapahtunut olennaisia muutoksia rakennustekniikan, liiketalouden ja paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan koulutusohjelmissa. Selkein ero viimevuotiseen kyselyyn verrattuna on kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmassa: vuosi sitten kukaan koulutusohjelman opiskelija ei aikonut hakea uudelleen, tänä vuonna uudelleen hakijoita on koneella 4. Kannastaan epävarmojen osuus on hieman pienentynyt edelliseen kyselyyn verrattuna. (Aloituskysely 2008.)

Edellisiin vuosiin verrattuna TAMKiin sitoutuminen ja opintoihin kiinnittyminen näyttää vähentyneen, joskaan muutokset eivät ole suuria.

⁴ TAMKin omat sisäiset kyselyt, kehityskeskustelut ja tilastot.

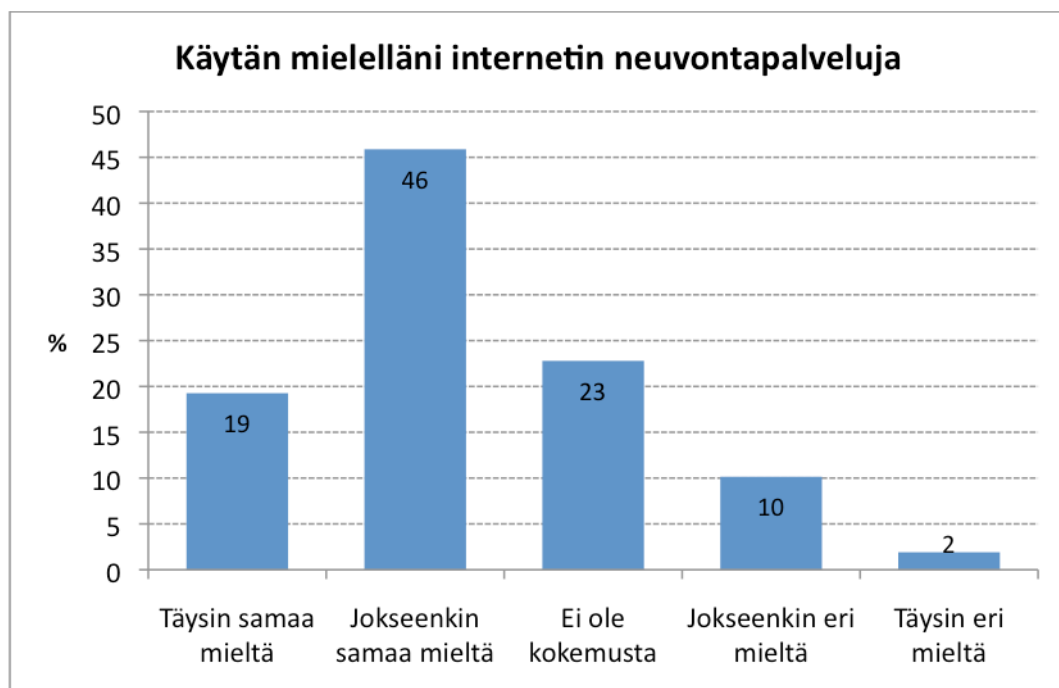
3. HAKUA KOSKEVIA KYSYMYKSIÄ

Kyselyssä kartoitettiin koulutukseen hakeutumisen syitä seuraavilla kysymyksillä:

- käytän mielelläni Internetin neuvontapalveluja
- TAMKin nettisivujen käyttö sujui vaivattomasti
- hakijan oppaat olivat informatiivisia
- valinnassa käytetyt kriteerit olivat selviä
- valintakoetta koskevat ohjeet olivat selkeät
- opastus valintakoepäivänä ammattikorkeakoululla sujui hyvin
- hakutoimiston palvelu oli asiantuntevaa
- muita kommentteja hausta ja valintakokeesta.

3.1. Internetin käyttö

Opiskelijoilta kysyttiin siis aluksi, käyttävätkö he mielellään internetin neuvontapalveluja koulutusvalintaa tehdessään. Kuvioista 10 nähdään, mitä mieltä opiskelijat olivat internetin neuvontapalvelujen käytöstä.

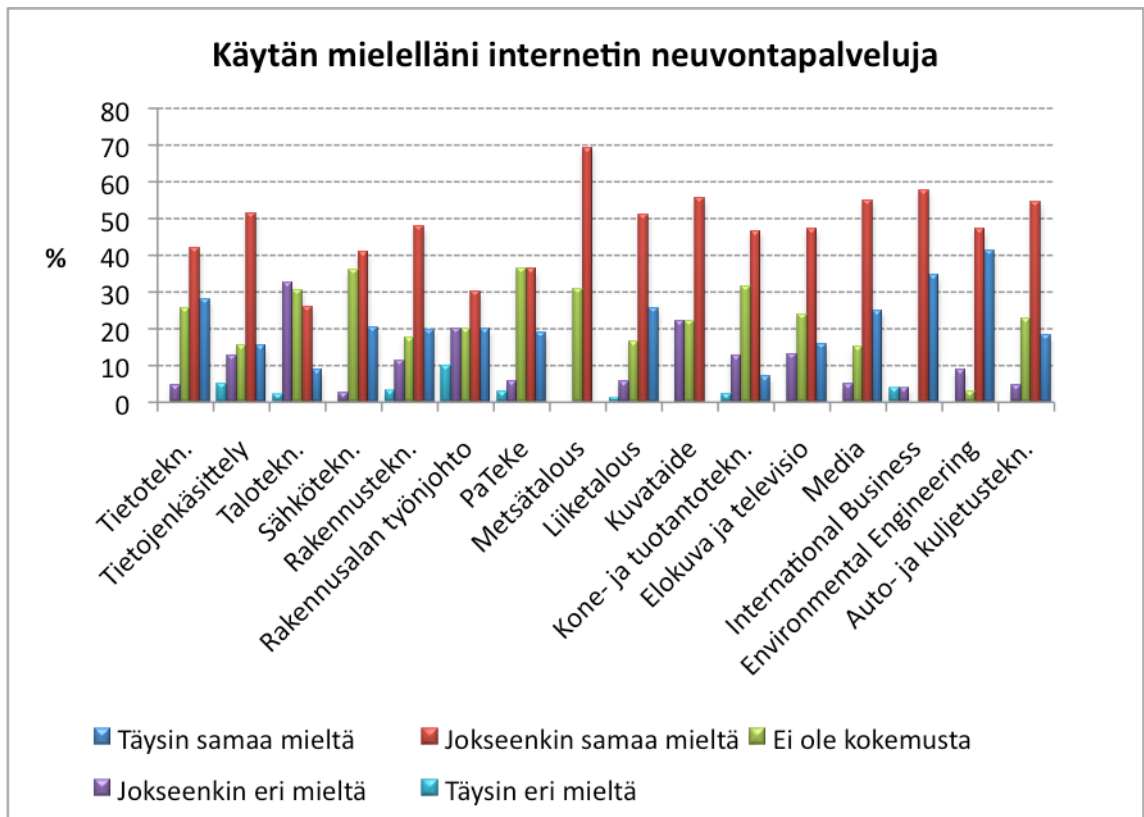
Kuvio 10: Internetin käytön mieluisuus haussa, %, N= 680

Kuviosta nähdään, että 65 % (443 opiskelijaa) käyttää mielellään tai erittäin mielellään internetiä pohtiessaan koulutusvalintaa. Opiskelijat siis käyttävät runsaasti internetin hakupalveluja. Täysin tai jokseenkin eri mieltä kysymyksestä oli 12 % eli 82 opiskelijaa. Jokseenkin eri mieltä olevissa saattaa olla muutamia opiskelijoita, jotka käyttävät internetiä ”pakosta” eli siitä syystä,

että tietoa nykyisin saa selkeimmin internetin välityksellä. TAMKin nuorisoasteen opiskelijoista valtaosa on lähes koko elämänsä ajan olleet tekemisissä nykyisen tietoyhteiskunnan ilmiöiden kanssa. On sen tähden melko hämmäntävää, että yli 20 % eli runsas 150 opiskelijaa kertoo, että ei ole kokemusta internetin käytöstä koulutusvalintaa tehdessä. He siis hakevat tiedon muista lähteistä, esim. hakijaoppaista, opinto-ohjaajilta tai lehdistä. Oletuksena oli, että tässä ryhmässä suurin osa olisi aikuisopiskelijoita, joista todennäköisesti nuorisoastetta suurempi osa käyttää muita tietolähteitä kuin internetiä. Oletus osoittautui vääräksi. Niitä, joilla ei ollut kokemusta internetistä, ts. eivät opiskelupaikan hakua suunnitellessaan tutustuneet TAMKin kotisivuihin, oli eniten sähkötekniikan, paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan, talotekniikan, kone- ja tuotantotekniikan ja elokuvan ja television koulutusohjelmissä. Selityksenä saattaa olla se, että elokuvan ja television koulutusohjelmaa lukuun ottamatta mainituissa tekniikan koulutusohjelmissä on runsaasti ammattioppilaitostaustaisia opiskelijoita, joille TAMKin insinööri-koulutus on mahdollisesti ollut alun perin tutumpaa oman vanhan oppilaitoksensa kautta (alasta tietoisuus, työkokemus, TAMKiin tutustuminen ja oman opinto-ohjaajan neuvot).

Tähän kysymykseen saadut vastaukset eivät poikenneet vuoden 2008 vastauksista. (Aloituskysely 2008.)

Koulutusohjelmittain netin käytön mieluisuus nähdään kuviosta 11.

Kuvio 11: Internetin käytön mieluisuus koulutusohjelmittain, %; N=680

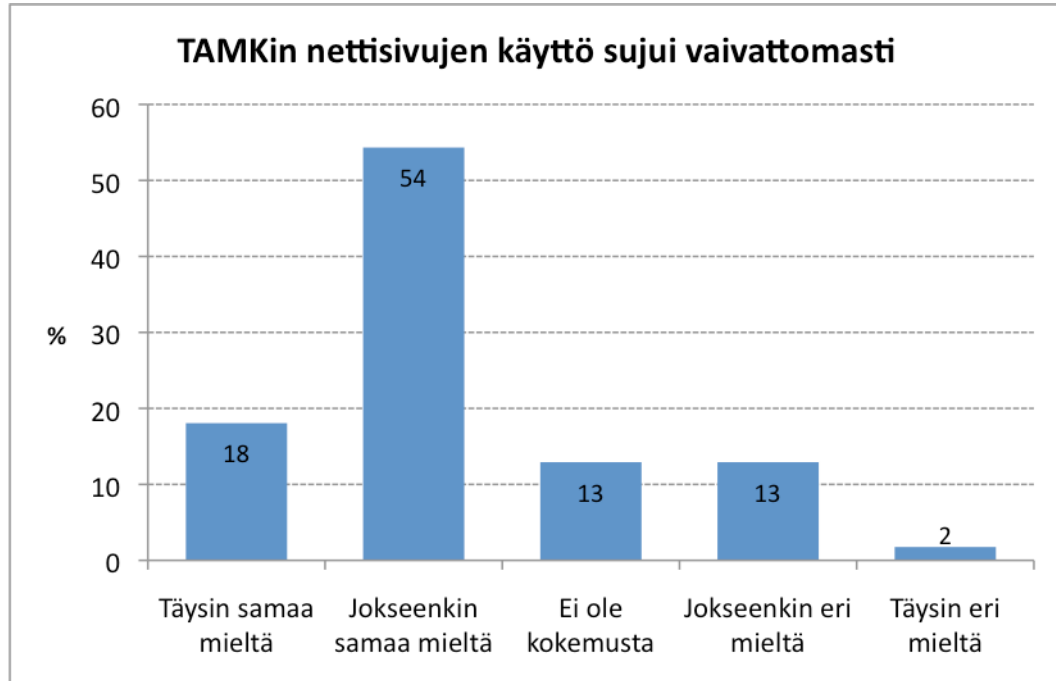
Ei liene yllätys, että eniten mielellään internetin palveluja käyttävät englanninkielisten koulutusohjelmien opiskelijat. Yli 90 % International Busineksen, 88% Environmental Engineeringin ja 80 % Median opiskelijoista ilmoittivat olevansa täysin tai jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa. Liiketalouden, auto- ja kuljetustekniikan, tietotekniikan ja metsätalouden opiskelijoista suurin osa myös käyttää mielellään internetin hakupalveluja. Vähiten niiden käytöstä kiinnostuneita ovat talotekniikan opiskelijat, joista vain 35 % oli kysymyksestä täysin tai jokseenkin samaa mieltä. Noin puolet kone- ja tuotantotekniikan, kuvataiteen, paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan ja rakennusalan työnjohdon vastaajista käytti internetiä mielellään. Elokuvan ja television, rakennustekniikan, sähkötekniikan ja tietojenkäsittelyn opiskelijoista mielellään internetiä käyttäviä oli 62 - 68 %. Vähiten kiinnostuneita internetin hakupalveluista olivat talotekniikan (35 % jokseenkin tai täysin eri mieltä), rakennusalan työnjohdon (30 % jokseenkin tai täysin eri mieltä) ja kuvataiteen (22 % jokseenkin tai täysin eri mieltä) opiskelijat. Yksityiskohtana mielenkiintoinen tulos on tietojenkäsittelyssä: 18 % vastanneista ilmoittaa, että ei käytä mielellään internetin hakupalveluja. Voisi olettaa, että juuri tässä koulutusohjelmassa käytetään mielellään internetiä, myös hakupalveluissa. Sähkötekniikan, talotekniikan, paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan, kone- ja tuotantotekniikan sekä elokuvan ja television koulutusohjelmissä oli eniten opiskelijoita, joilla ei ollut kokemusta internetin käytöstä. Näin vastanneiden osuudet olivat mainituissa koulutusohjelmissä 24 – 36 %.

Tuloksia kannattaa verrata seuraavassa luvussa 3.2. esitettyihin arvioihin opiskelijoiden käsityksistä TAMKin kotisivuista.

Vuoden 2008 kyselyssä tulokset englanninkielisten koulutusohjelmien osalta olivat hyvin samansuuntaiset. (Median koulutusohjelmaa ei ollut vuonna 2008.) Sekä International Busineksessä että Environmental Engineeringissä osuudet olivat vuosi sitten yli 90 %. Selkein muutos tämän ja viime vuoden välillä on tietojenkäsittelyn ja rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmissä. Tietojenkäsittelyn opiskelijoista internetin hakupalveluja käytti vuonna 2008 mielellään 80 %, nyt 66 %. Rakennusalan työnjohdon opiskelijoista mielellään käyttäjiä oli 76 % vuonna 2008 ja nyt vain 50 %. Muissa koulutusohjelmissä ei tapahtunut suuria muutoksia. Vähiten internetiä käyttävää talotekniikan koulutusohjelmaa ei vuonna 2008 ollut. (Aloituskysely 2008.)

3.2. Nettisivujen käyttö

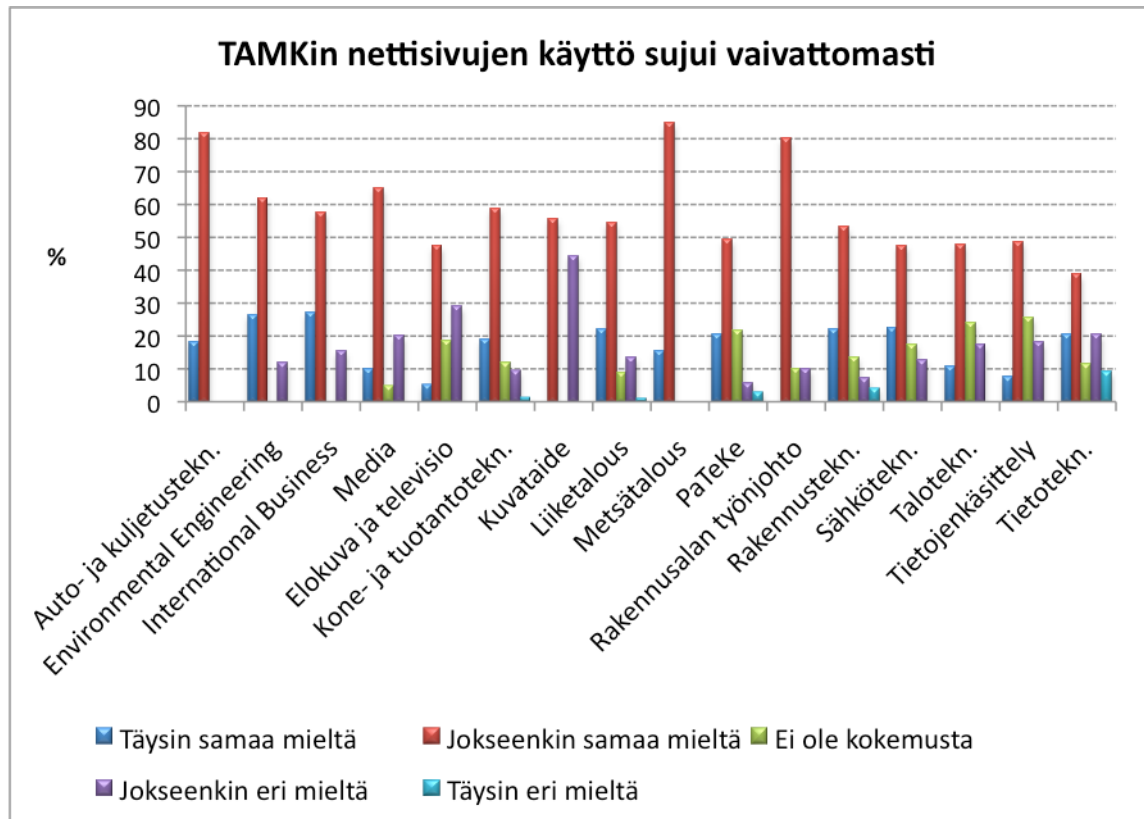
TAMKin nettisivujen käytön vaivattomuus sai varsin hyvän palautteen, kuten kuviosta 12 nähdään.

Kuvio 12: TAMKin nettisivujen käytön vaivattomuus, %, N=681

Helppokäyttöisinä TAMKin internet-sivuja piti lähes kolme neljästä vastanneesta (72 %, 493 opiskelijaa). Täysin eri meiltä väitteestä oli 12 opiskelijaa eli 2 % ja jokseenkin tyytymättömiä 88 opiskelijaa eli 13 %. Tasan 100 opiskelijaa siis piti TAMKin kotisivuja vaikeaselkoisina tai -käyttöisinä. Lähes 90 vastaajaa ei ole hakuvaiheessa tutustunut TAMKin nettisivuihin lainkaan. Kaikista vastanneista osuus on 13 %, mikä on nykyaikana varsin paljon. Nettisivuihin tyytymättömien osuus on kasvanut hieman edelliseen kyselyyn verrattuna, vuonna 2008 tyytyväisiä oli 74 % ja tyytymättömiä 13 %, kun nyt luvut siis olivat 72 % ja 15 % (Aloituskysely 2008). TAMKin uudet kotisivut otettiin käyttöön vuoden 2008 alusta. Tyytyväisyys kotisivuihin on aikaisempaa suurempaa, joskaan erot eivät ole kovinkaan suuret: vuonna 2007 tyytyväisten osuus oli 70 % ja tyytymättömien osuus 17 % (Aloituskysely 2007.)

Koulutusohjelmittain tulokset jakaantuivat kuvion 13 mukaisesti.

Kuvio 13: TAMKin kotisivujen käytön vaivattomuus koulutusohjelmittain, %, N=681

Tyytyväisimpiä TAMKin kotisivuihin olivat auto- ja kuljetustekniikan ja metsätalouden opiskelijat, joissa molemmissa kaikki vastanneet olivat joko täysin tai jokseenkin samaa mieltä kysymyksestä. Selvästi keskiarvoa (72 %) tyytyväisempiä olivat myös Environmental Engineeringin (86 %), International Busineksen (85 %), rakennusalan työnjohtoon (80 %) ja kone- ja tuotantotekniikan (78 %), liiketalouden (76 %), Median (75 %) ja rakennustekniikan (75 %) opiskelijat. Keskimääräistä tyytymättömämpiä TAMKin kotisivuihin olivat elokuvan ja television (52 %), kuvataiteen (56 %), paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan (69 %), sähkötekniikan (71 %), talotekniikan (59 %), tietojenkäsittelyn (57 %) ja tietotekniikan (59 %) opiskelijat. Tyytymättömimpiä TAMKin kotisivuihin olivat kuvataiteen opiskelijat (44 % jokseenkin tai täysin eri mieltä), mutta on muistettava, että tässä koulutusohjelmassa vastanneiden määrä oli vain 9 opiskelijaa. Lähes 30 % elokuvan ja television sekä tietotekniikan opiskelijoista piti TAMKin kotisivuja hankalina käyttää. Tietojenkäsittelyssä, talotekniikassa ja paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa oli eniten opiskelijoita, joilla ei ollut lainkaan kokemusta TAMKin kotisivuista. Tässäkin tulos tuntuu lähes uskomattomalta tietojenkäsittelyn koulutusohjelman osalta. Koulutusohjelman vastanneista opiskelijoista 26 % eli 10 opiskelijaa ei ollut tutustunut lainkaan TAMKin kotisivuihin.

Vuoden 2008 kyselyssä tyytyväisten osuus kaikkiaan oli vuotta 2009 suurempaa. Auto- ja kuljetustekniikan ja metsätalouden koulutusohjelmien opiskelijoiden tyytyväisyys on selvästi kasvanut. Kriittisimpiä olivat vuosi sittenkin kuvataiteen opiskelijat (45 %). Myös viestinnän koulutusohjelman opiskelijoissa kriittisiä oli 26 % ja nyt elokuvan ja television

koulutusohjelmassa 29 %. (Koulutusohjelma on muuttunut, joten vertailu on vain suuntaantava.) Tietojenkäsittelyn koulutusohjelman kriittisten osuus on myös selvästi kasvanut, 18 %:sta 26 %:iin. (Aloituskysely 2008.)

Seuraavassa vertaillaan vielä internetin käytön mielisuutta ja TAMKin kotisivujen vaivattomuutta koulutusohjelmittain täysin tai jokseenkin tyytyväisten osalta.

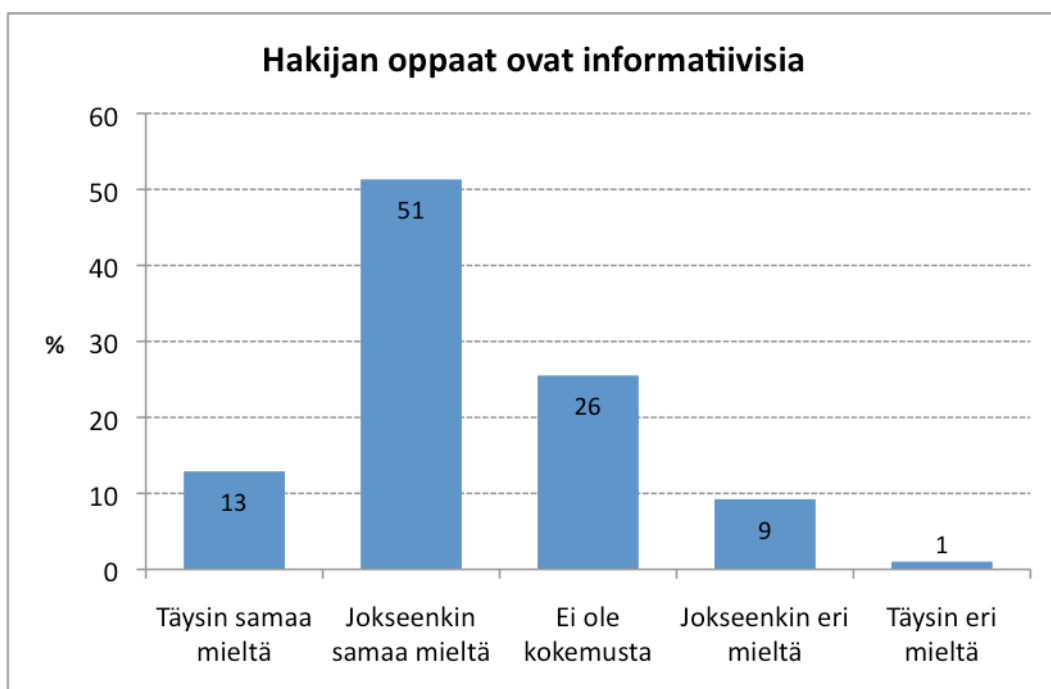
Taulukko 2: Internetin käytön mielisuus verrattuna TAMKin kotisivuihin, tyytyväisten osuus %

Koulutusohjelma	Käytän mielelläni, %	TAMKin kotisivut vaivattomat, %
Auto- ja kuljetustekniikka	73	100
Environmental Engineering	88	86
International Business	93	85
Media	80	75
Elokuva ja televisio	63	52
Kone- ja tuotantotekniikka	54	78
Kuvataide	56	56
Liiketalous	77	76
Metsätalous	69	100
Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka	55	69
Rakennusalan työnjohto	50	80
Rakennustekniikka	68	75
Sähkötekniikka	62	71
Talotekniikka	35	59
Tietojenkäsittely	66	57
Tietotekniikka	70	59
YHTEENSÄ	65	72

Yleisesti luvut heijastelevat sitä, että jos käyttää mielellään internetin neuvontapalveluja, pitää myös TAMKin kotisivuja vaivattomina käyttää. Kokonaisuudessaan TAMKin kotisivut saavat paremman "arvosanan" kuin internetin hakupalvelut yleensä. Selkeästi eniten TAMKin kotisivuja arvostavat auto- ja kuljetustekniikan ja metsätalouden opiskelijat, vaikka he eivät olleetkaan innokkaimpia netin hakupalvelujen käyttäjiä. Myös kone- ja tuotantotekniikan opiskelijoiden mielestä TAMKin kotisivut ovat varsin hyvät. Sama pätee vieläkin suuremmalla erolla rakennusalan työnjohtojen ja talotekniikan opiskelijoihin. Elokuvan ja television, tietojenkäsittelyn ja tietotekniikan opiskelijat ovat kriittisimpiä TAMKin kotisivuihin. Näissä koulutusohjelmissä kannattaisi varmaankin miettiä, voisiko koulutusohjelman informaation sujuva esittäminen kotisivuilla olla tehostettavissa. Kyse voi toki olla myös siitä, että näissä koulutusohjelmissä on "yleiskriittisiä" netin käyttäjiä, eikä koulutusohjelma voi vaikuttaa koko TAMKin kotisivujen yleisilmeeseen tai esim. rakenteeseen.

3.3. Hakijan oppaat

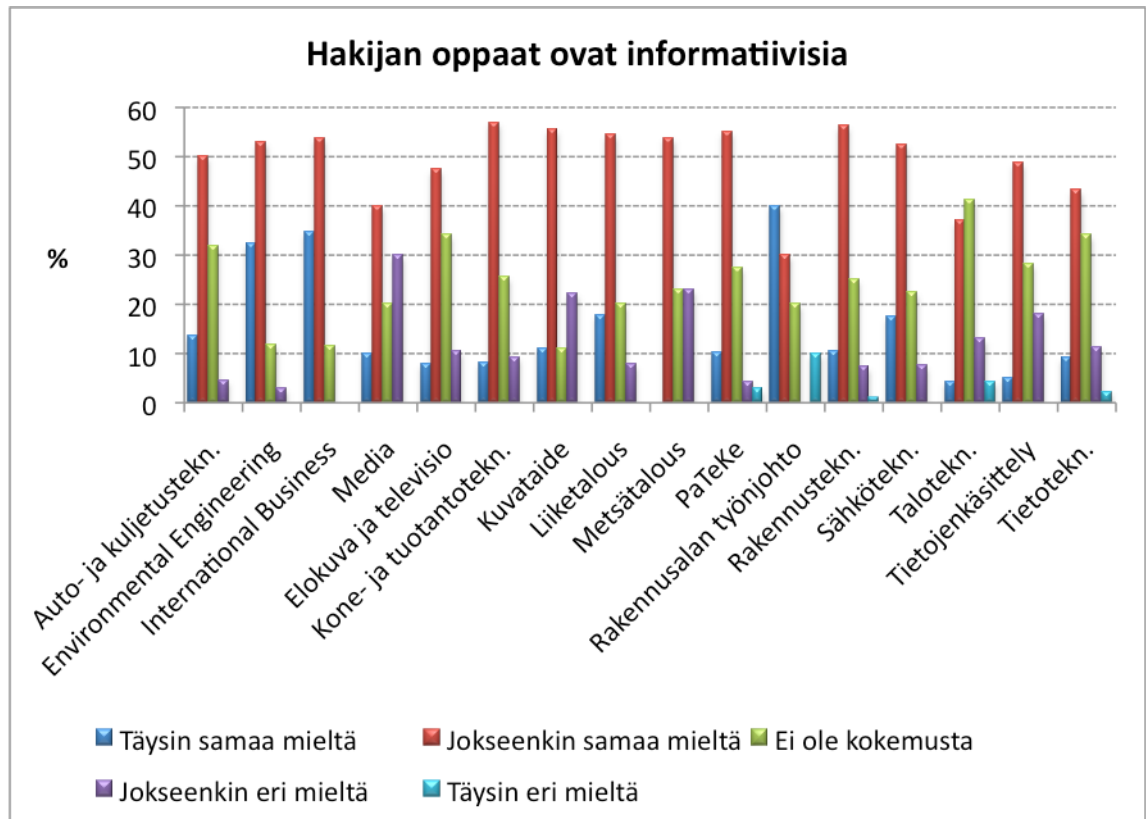
Hakijan oppaita ovat Opetushallituksen julkaisema valintaopas, TAMKin omat hakijat oppaat, nuorisoasteen ja aikuisten sekä koulutusohjelmakohtaiset esitteet. Kuviossa 15 näkyvät tulokset hakijan oppaiden informatiivisuudesta.

Kuvio 15: Hakijan oppaiden informatiivisuus, %, N=682

Hakijan oppaisiin tyytyväisiä on 64 % (438 opiskelijaa) vastaajista. Tyytyväisyys on vähentynyt vuoden 2008 kyselyyn verrattuna 4 %-yksikköä (Aloituskysely 2008). Jokseenkin tai täysin tyytymättömiä hakijan oppaisiin oli 70 opiskelijaa eli 10 % vastanneista. Osuus on kasvanut vuoden takaisesta 2 %-yksikköä (Aloituskysely 2008). Hakijan oppaisiin ei ollut lainkaan tutustunut 26 % vastanneista eli 174 opiskelijaa. Hakijan oppaat ovat valtakunnallisten tietojen mukaan toiseksi eniten käytetty tietolähde koulutuspaikan valintaa pohdittaessa, internet on suurin.

Koulutusohjelmien tulokset nähdään kuviossa 16.

Kuvio 16: Hakijan oppaiden informatiivisuus koulutusohjelmittain, %, N=682

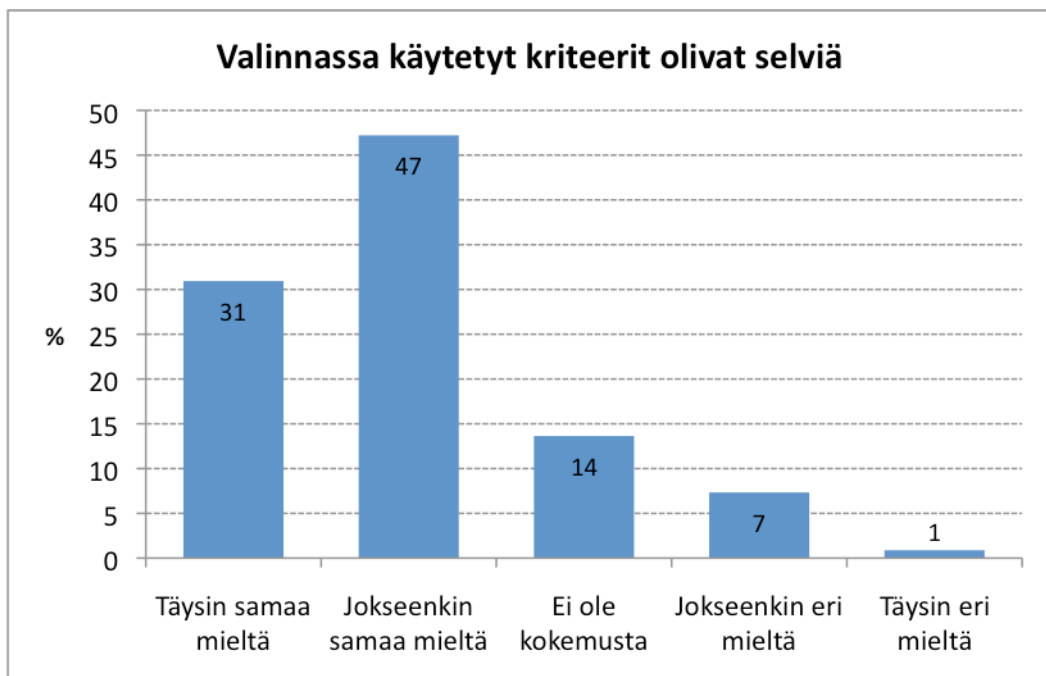
Tyytyväisimpiä hakijan oppaisiin ovat International Busineksen opiskelijat, 89 % vastanneista oli kysymyksestä täysin tai jokseenkin samaa mieltä. Myös Environmental Engineeringin opiskelijat ovat erittäin tyytyväisiä oppaisiin. Keskimääräistä (64 %) selvästi tyytyväisempiä ovat liiketalouden (72 %), sähkötekniikan (72 % ja rakennusalan työjohtoon (70 %) opiskelijat. Jonkin verran keskimääräistä tyytyväisempiä ovat kone- ja tuotantotekniikan (65 %), kuvataiteen (67 %), paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan (65 %) ja rakennustekniikan (66 %) opiskelijat. Kriittisimmin hakijan oppaisiin suhtautuvat talotekniikan opiskelijat, 44 % vastanneista on tyytyväisiä. Myös Median, elokuvan ja television, metsätalouden, tietojenkäsittelyn ja tietotekniikan opiskelijat ovat keskimääräistä vähemmän tyytyväisiä hakijan oppaisiin. Vastaavasti ei-informatiivisina hakijan oppaita pitivät eniten Median (30 % jokseenkin tai täysin eri mieltä), kuvataiteen (22 % jokseenkin tai täysin eri mieltä) ja metsätalouden (23 % jokseenkin tai täysin eri mieltä) opiskelijat. Hakijan oppaisiin vähiten tutustuneita oli talotekniikan, tietotekniikan, auto- ja kuljetustekniikan ja elokuvan ja television koulutusohjelmissä, kussakin 32 – 40 %:lla ei ollut hakijan oppaista kokemusta lainkaan. Näissä koulutusohjelmissä näyttää siis olevan eniten opiskelijoita, jotka eivät tee koulutusvalintaa hakijan oppaiden avulla, vaan käyttävät muita tietolähteitä tai koulutusohjelmavalinta on riippuvainen täysin muista syistä kuin siitä saadusta informaatiosta.

Vuoden 2008 kyselyssä tyytyväisimpiä olivat kuten nytkin International Busineksen ja Environmental Engineeringin opiskelijat. Tyytyväisyys on alentunut viime vuoteen nähden auto- ja kuljetustekniikan, rakennustekniikan, sähkötekniikan, kone- ja tuotantotekniikan, paperi-,

tekstiili- ja kemiantekniikan, tietojenkäsittelyn ja varsinkin metsätalouden ja tietotekniikan koulutusohjelmissa. Erityisen selvästi käsitys oppaiden informatiivisuudesta on kasvanut kuvataiteen koulutusohjelmassa ja hieman myös liiketalouden koulutusohjelmassa. Kokemusta hakijan oppaista on tämän vuoden kyselyn perusteella selvästi vähemmän kuin vuotta aikaisemmin, varsinkin auto- ja kuljetustekniikan ja tietotekniikan, melko tavalla myös tietojenkäsittelyn koulutusohjelmissa.

3.4. Valinnassa käytettyjen kriteerien selkeys

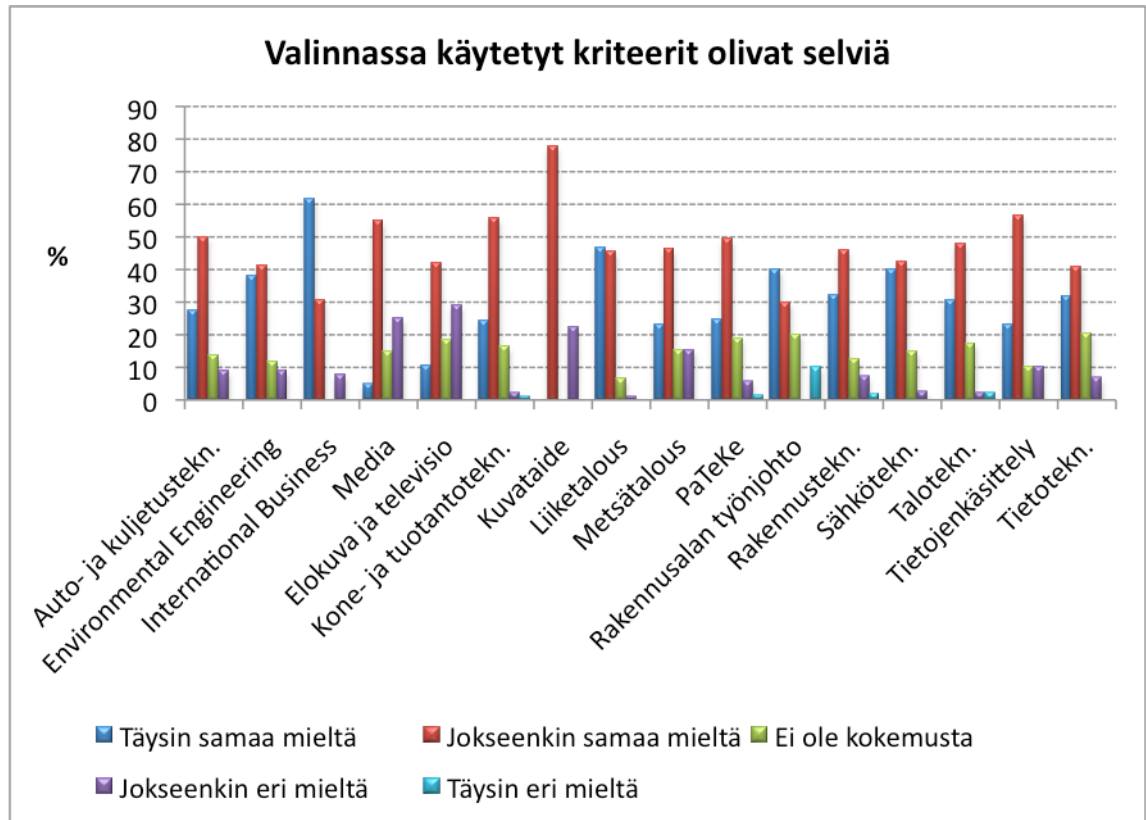
Valinnassa käytettyjä kriteerejä pidettiin yleisesti selkeinä, mikä käy ilmi seuraavasta kuviosta 17.

Kuvio 17: Valinnassa käytettyjen kriteerien selkeys, %, N=682

TAMKissa opiskelijavalinnassa käytetään valtakunnallisia kriteerejä. Valintakriteerejä on perinteisesti pidetty varsin selkeinä, mikä nähdään myös tämänvuotisessa kyselyssä. Lähes 80 % (533 opiskelijaa) pitää valintakriteerejä selkeinä tai erittäin selkeinä ja vain 8 %:n (56 opiskelijaa) mielestä ne ovat epäselvät. Tuloksessa ei ole eroa edellisiin kyselyihin, valtaosa on tyytyväisiä, epäselvinä pitävien osuuskin on pysynyt suunnilleen samana. (Aloituskyselyt 2006, 2007 ja 2008.)

Koulutusohjelmittain tulokset nähdään kuviossa 18.

Kuvio 18: Valintakriteerien selkeys koulutusohjelmittain, %, N=682

Kuten aikaisempinakin vuosina, valintakriteerit ovat selkeitä valtaosalle. Parhaiten niistä tietoisia ovat International Busineksen (93 % täysin tai jokseenkin samaa mieltä) ja liiketalouden (93 % täysin tai jokseenkin samaa mieltä) opiskelijat. Myös sähkötekniikan (83 %) ja kone- ja tuotantotekniikan (80 %) opiskelijat pitivät niitä selkeinä muita enemmän. Keskimääräistä heikompina valintakriteereitä pitivät elokuvan ja television (53 %) ja Median (60 %) sekä jonkin verran metsätalouden (69 %) opiskelijat. Elokuvan ja television ja Median ohjelmissa valinnassa käytetään ennakkotehtäviä ja elokuvan ja television ohjelmassa valinnassa keskeistä on valintakoe henkilökohtaisine haastatteluineen. Valintakokeen kriteerit eivät aina ole opiskelijalle selkeitä, joten tulos ei tältä osin yllätä. Mielenkiintoisena yksityiskohtana kannattaa mainita, että perinteisesti myös kuvataiteen opiskelijat ovat pitäneet valintakriteerejä jossain määrin epäselvinä, mutta tässä kyselyssä lähes 80 % vastanneista piti niitä jokseenkin selkeinä. Tässä on tapahtunut erittäin selkeä muutos edelliseen kyselyyn (Aloituskysely 2008) nähden: vuonna 2008 opiskelijoista 43 % piti kriteerejä epäselvinä, nyt vain 22 %. Täysin epäselvinä valintakriteerejä piti vain muutama opiskelija. Siksi on silmiinpistävää, että rakennusalan työnjohdon opiskelijoista peräti 10 % piti valintakriteerejä täysin epäselvinä. On kuitenkin syytä tässä muistaa, että rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmassa vastanneiden kokonaismäärä on vain 10 opiskelijaa, joten 10 % tarkoittaa yhtä henkilöä. Tulos saattaa aiheutua siitä, että rakennusalan työnjohdon valintakriteerit poikkeavat hieman insinöörikoulutuksen

valintakriteereistä, eikä ero ehkä tule riittävän selkeästi esille hakijan oppaissa tai nettisivuilla. On hyvin mahdollista yleisestikin, että ne henkilöt, joiden mielestä hakijan oppaat eivät ole informatiivisia tai TAMKin kotisivut eivät ole helppokäyttöisiä, pitävät myös valintakriteerejä epäselvinä.

3.5. Valintakokeiden ohjeiden selkeys

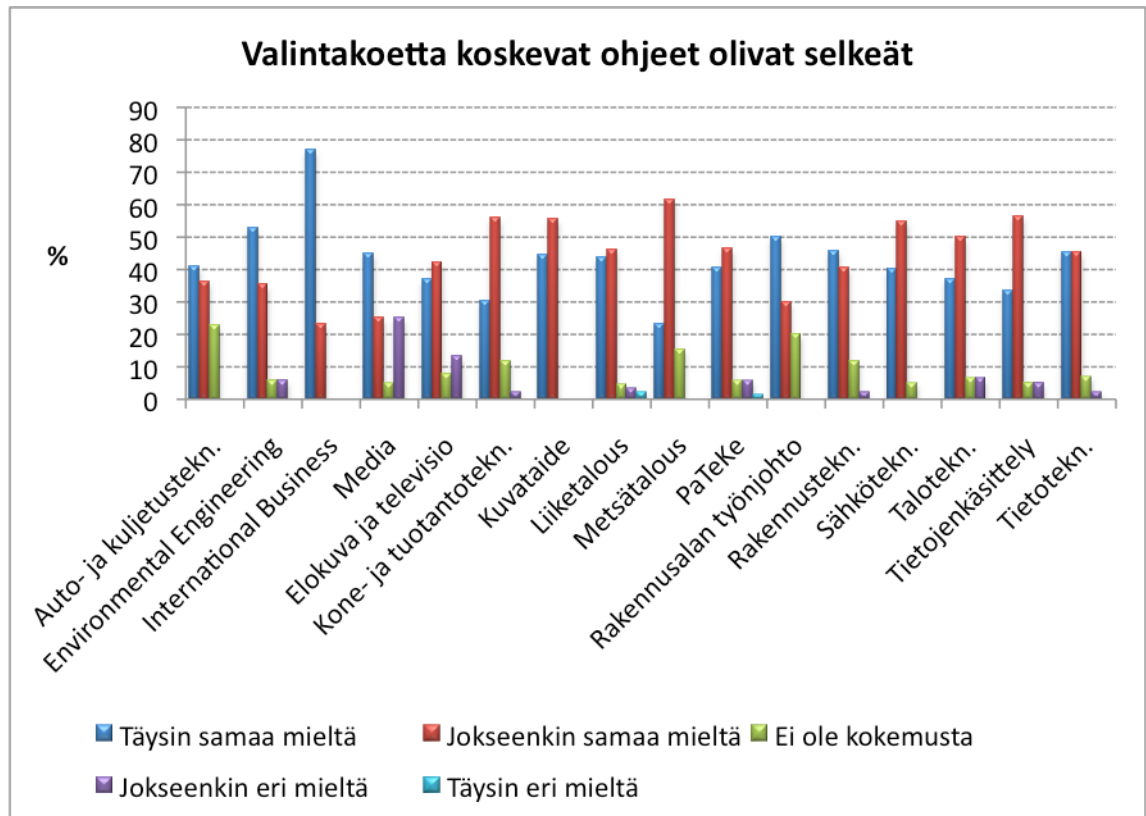
Perinteisesti valintakokeiden ohjeistusta on pidetty hyvin selkeänä, ja niin oli myös tänä vuonna, kuten kuviosta 19 käy ilmi.

Kuvio 19: Valintakokeita koskevien ohjeiden selkeys, %; N=682

Lähes 600 opiskelijaa (88 %) on sitä mieltä, että valintakokeiden ohjeet ovat selkeitä ja vain 32 opiskelijan mielestä ne ovat epäselviä. Täysin eri mieltä ohjeiden selkeydestä oli vain 4 opiskelijaa. Ne, joilla ei ollut kokemusta (8 %), olivat etupäässä opiskelijoita, joilla ei ollut valintakoetta eli opintojaan täydentäviä tai harkinnanvaraisessa valinnassa hakeneita. Lisäksi tässä joukossa on siirtyneitä opiskelijoita ja aikuisten ns. lisähaussa syksyllä 2009 valittuja. Tulokset vastaavat aikaisempien vuosien tuloksia, joskin valintakoeohjeiden selkeyteen tyytyväisten osuus laski 1 %-yksikköä vuoden 2008 kyselystä, mutta vastaavasti ”ei kokemusta”-vastanneiden osuus kasvoi 1 %-yksikön (Aloituskyselyt 2007, 2008).

Koulutusohjelmissa tulokset jakaantuivat kuviossa 20 esitetyllä tavalla.

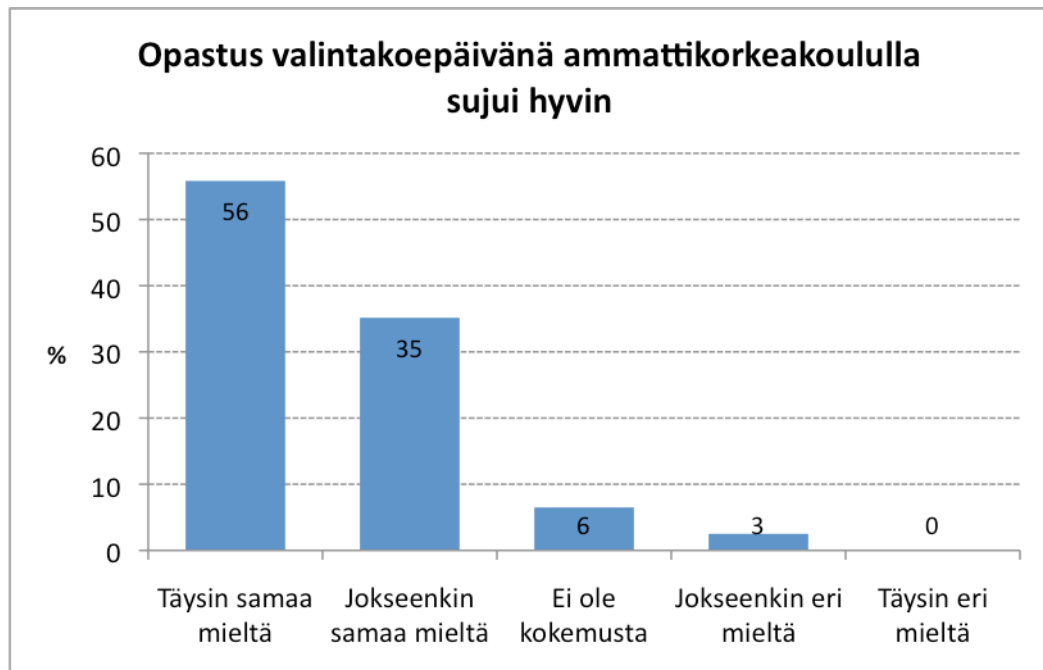

Kuvio 20: Valintakoetta koskevien ohjeiden selkeys koulutusohjelmittain, %, N=682

Valintakoetta koskevat ohjeet olivat siis lähes kaikille niille, jotka yhteishaussa hakivat, selkeät. Kaikki International Busineksen ja kuvataiteen opiskelijat olivat tätä mieltä. Myös sähkötekniikassa, metsätaloudessa ja rakennusalan työnjohdossa kaikki, joilla oli kokemusta yhteisvalinnasta, pitivät ohjeita selkeinä. Eniten epäselvää ohjeistuksessa oli Median (25 % jokseenkin eri mieltä) ja elokuvan ja television (13 % jokseenkin eri mieltä) opiskelijoilla. Tulokset vastaavat vuoden 2008 kyselyssä saatuja tuloksia, joskin yksityiskohtana kannattaa mainita, että auto- ja kuljetustekniikassa viime vuonna neljännes opiskelijoita piti ohjeita epäselvinä (nyt siis ei yhtään) ja kuvataiteessa 14 % piti ohjeita epäselvinä vuosi sitten ja nyt ei kukaan.

3.6. Opastus valintakoepäivänä

Opastukseen valintakoepäivänä on ollut perinteisesti parhaiten onnistunut osio valinnassa ja siihen ollaan erittäin tyytyväisiä. Niin oli nytkin asian laita, kuten kuviosta 21 käy ilmi.

Kuvio 21: Opastuksen onnistuminen valintakoepäivänä, %, N=677

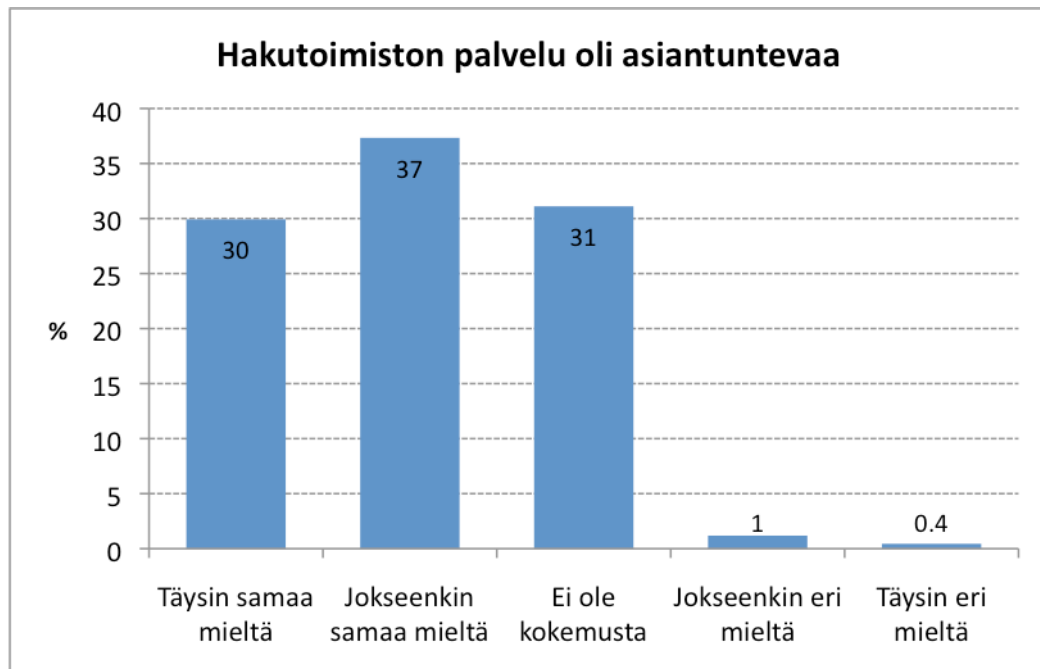
Vastaajista vain 17 eli 3 % oli jokseenkin tyytymättömiä valintakoepäivän opastukseen. Opiskelijoista 6 % eli 44 opiskelijaa oli tehnyt valintakokeensa jossakin muussa koulussa, joten onnistuminen valintakoepäivän opastuksessa on ollut niin hyvää, kuin se ylipäätään voi olla. Tulokset vastaavat edellisen vuoden kyselyn tuloksia (Aloituskysely 2008). Aikaisemmista vuosista ”ei ole kokemusta” –vastanneiden osuus on hieman laskenut, joten valintakokeeseen TAMKissa osallistuminen on lisääntynyt.

Kun tyytymättömiä on kaikkiaan varsin harvoja, koulutusohjelmakohtaista jaottelua ei ole mielekästä tehdä. Todettakoon, että muutamia tyytymättömiä esiintyi seuraavissa koulutusohjelmissa: Media, elokuva ja televisio, kone- ja tuotantotekniikka, liiketalous, paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka, rakennustekniikka, sähkötekniikka, talotekniikka, tietojenkäsittely ja tietotekniikka.

3.7. Hakutoimiston palvelun asiantuntevuus

Hakutoimiston palvelut ovat pääsääntöisesti sähköposti- ja puhelinpalveluja. Lisäksi kaikki opinto-ohjaajat saavat sekä puhelimitse että sähköisesti kyselyjä hausta.

Hakutoimiston palveluihin tyytyväisyys näkyy kuviossa 22.

Kuvio 22: Hakutoimiston palvelujen asiantuntevuus, %, N=675

Yli 210 opiskelijaa ei tarvinnut hakutoimiston palveluja eli runsaalla kolmanneksella vastanneista ei ole kokemusta hakupalveluista. He olivat siis saaneet riittävästi tietoa internet-sivujen ja hakijan oppaiden kautta sekä omien oppilaitostensa opinto-ohjaajilta. Luvussa on todennäköisesti myös opiskelijoita, jotka ovat ottaneet opiskelupaikan vastaan jo vuonna 2008 tai 2007, siirto-opiskelijoita ja niitä, jotka ovat tehneet valintakokeen muualla kuin TAMKissa. Vain 11 opiskelijaa eli 1,4 % vastanneista oli tyytymättömiä hakutoimiston palveluihin. Hakutoimiston palveluihin tyytyväisyys on siis todella suurta. Tulokset tuskin voisivat palveluja käyttävillä olla tätä paremmat. Vuoteen 2008 verrattuna tulos on parantunut hieman: vuonna 2008 hakutoimiston palveluihin tyytymättömiä oli 2 % (14 opiskelijaa) ja tyytyväisiä oli 65 % (nyt siis 67 %). Hakupalveluista ei ollut kokemusta vuosi sitten 32 %:lla, joten hakutoimiston palveluja käyttävien osuus nousi hieman eli 1 %-yksiköllä. (Aloituskysely 2008.) Tyytyväisyys hakutoimistoon on kasvanut vuoteen 2007 verrattuna 7 %-yksikköä (Aloituskysely 2007).

Koska kaikkiaan tyytyväisyys hakutoimiston palveluihin on erittäin suurta, ei koulutusohjelmien eroja kannata esittää erikseen. Vähiten kokemusta hakutoimistosta on sähkötekniikan, talotekniikan ja tietotekniikan opiskelijoilla, joista noin puolet ilmoitti, ettei ole käyttänyt hakutoimiston palveluja lainkaan. Tulos kertoo, että näissä koulutusohjelmissä oman

taustaoppilaitoksen opastus on ollut niin hyvä, että hakijat eivät ole tarvinneet TAMKin hakutoimiston apua. Ne 8 opiskelijaa, jotka olivat tyytymättömiä hakutoimiston palveluihin olivat seuraavista koulutusohjelmista: auto- ja kuljetustekniikka, liiketalous, paperi-, tekstiili- ja kemianteekniikka, rakennustekniikka ja talotekniikka. Ne 3 opiskelijaa, jotka olivat erittäin tyytymättömiä palveluihin olivat liiketalouden, rakennustekniikan ja talotekniikan koulutusohjelmista. Talotekniikassa tyytymättömyys oli suurinta, mikä saattaa selittyä sillä, että koulutusohjelma oli uusi. Vastaava tulos (tyytymättömyys) näkyi vuosi sitten uudessa eli rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmassa; tänä vuonna kaikki olivat tyytyväisiä (Aloituskysely 2008). Median koulutusohjelma oli myös uusi koulutusohjelma, mutta sen hakijoista ei kukaan ollut tyytymätön, joten Median hakuneuvonta on sujunut erittäin mallikkaasti – eritoten kun otetaan huomioon, että kyseessä on englanninkielinen koulutusohjelma.

3.8. Muita kommentteja hausta ja valintakokeesta

Hakuun liittyvässä kysymyssarjassa oli myös avoin kenttä, johon opiskelijat saivat kirjoittaa muita kommenttejaan hausta ja valintakokeesta. Kommentteja tuli yhteensä 122 eli lähes 20 % vastanneista antoi myös avoimen kentän palautetta. Osa kommenteista sisälsi tiedon, että ”en tehnyt valintakoetta TAMKissa”, osa kommenteista oli lyhyitä ”kaikki ok” tai ”ei kommenttia” – tyyppisiä. Joissakin kommenteissa tuotiin esille ”pakkohaun” poistamistoive tai moitittiin haun ja valintakoe kutsun myöhäistä saamista. Tätä palautetta TAMK voi vain viestittää edelleen, mutta ei siihen vaikuttaa. Yleisesti hakua ja valintakoetta koskeneet kommentit olivat varsin positiivisia, monissa viestitettiin toiminnan hyvää organisoimista ja sujuvuutta.

Valintakoepäivänä tekniikan kokeessa jaettu vesipullo sai useita kiittäviä palautteita; valintakoepäivä oli kuuma. Avointen vastausten määrä nousi vuoteen 2008 verrattuna, mutta suhteellinen osuus ei merkittävästi. Vuosien 2006 ja 2007 kyselyihin verrattuna vastausten osuus nousi selvästi: vuonna 2006 avointa palautetta antoi 11 % ja vuonna 2007 12 % vastaajista. (Aloituskyselyt 2006, 2007 ja 2008.)

Kommentteja hausta ja valintakokeesta kirjoittivat eniten tekniikkaan valitut eli 60 opiskelijaa. Oppilaitoksen aloituspaikoista (920) insinööri- ja rakennusmestaripaikkoja on myös eniten eli 590. Tradenomikoulutukseen valituista 39 kommentoi hakua ja valintakoetta ja medianomi- ja kuvataiteilijakoulutukseen valituista 19. Metsätalousinsinöörinkoulutukseen valituista kommentteja tuli 4 opiskelijalta (20 aloituspaikkaa).

Useat opiskelijat siis kertoivat vielä tässä vapaassa osassakin, että asiat oli hoidettu hyvin. Seuraavassa esitetään suorina lainauksina esimerkkejä opiskelijoiden mietteistä ryhmiteltyinä hakuprosessiin, internet-sivuihin ja viestintään sekä itse valintakoetilaisuuteen.

Yhteishakua koskevia kommentteja:

Environmental Engineeringin opiskelija

I had some problems of understanding what all certificates I wil need to send to TAMK. But the problem solved fast as I send an email and got the clear answer for there.

Metsätalouden opiskelija

Aina sai yhteyttä jos oli kysyttävää.

Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelija

Tamkissa haut on järjestetty erittäin selvästi ja sujuvasti. Jatkaa samaan malliin.

Rakennusalan työnjohdon opiskelija

Ammattitutkinnolla hakevan valinta on riippuvainen hakijoitten pääsykokeen keskiarvosta. Olisi hyvä jos edellisten kokeitten keskiarvon tietäisi. Säästyisi vähän jännittämiseltä ja olisi helpompi tehdä tavoitteet itselle pääsykoeopisteistä.

Rakennustekniikan aikuisopiskelija

opintosihteerille antaisin aktiivisuudesta kyllä täyden kympin en kylläkään moiti kenenkään muunkaan toimintaa.

Rakennustekniikan opiskelija

Tieto valintakokeen osallistumisoikeudesta tuli verrattain myöhään -> vaikeuksia järjestää töistä vapaata. Tosin en tiedä onko tälle tehtävissä paljoakaan, mikäli aikataulu johtuu yo-kirjoituksista.

Sähkötekniikan opiskelija

Ammattikoulun todistuksen painottamattoman keskiarvon käyttö hakukriteerinä kohtuuton kun yksi kurssi esim ruotsia voi vastata 2 vuoden ammattiaineopetusta.

International Business –opiskelija

The applications office was quick and precise with their answers

Liiketalouden aikuisopiskelija

Kokonaisuudessaan hakuprosessi oli hyvä, koska se ei pohjautunut vain testiin. Pidän tärkeänä myös haastatteluosiota.

Liiketalouden opiskelija

Mielestäni selkeämmin saisi tuoda esille AMK-haussa, että 1. vaihtoehtoon pääseminen tarkoittaa sitä, ettei seuraavaan voi tulla valituksi.

Liiketalouden opiskelija

Hakuprosessi oli tehty selkeäksi ja helposti ymmärrettäväksi.

Elokuvan ja television opiskelija

TTVO:n ennakkotehtävien jättämistä varten saisi olla laatikko ulkona tai tilassa, johon pääsee virastoaikaan. (esim. teiskonttiellä)

Median opiskelija

Mielenkiintoiset ja monipuoliset ennakkotehtävät.

Median opiskelija

About the entrance exam and pre-task(since we Media programme had),it would be better if there were more details into the tasks otherwise i didn't need to send many emails clarifying what were i supposed to do in terms of not only me had this

problem! For my part, it would not hurt if the school told us some hints about what kind of the entrance exam would be, I mean more details about the exam structure for students to be well prepared!

Valintakoetta koskevia kommentteja:

Auto- ja kuljetustekniikan opiskelija

Erittäin kätevää, kun amk-haussa tekniikan aloilla on yhteinen haku ja valtakunnallinen koe, jonka ansioista sen pystyi tekemään Ylivieskassa Keski-Pohjanmaan amk:n tekniikan yksikössä eikä tarvinnut tulla Tampereelle.

Environmental Engineering -opiskelija

The entrance exam is easier to English-speaking countries' students.

Environmental Engineering –opiskelija

...Entrance exam This is great idea to ground questions on the yearly report The state of the world. Two things: first, applicants understand the way of future study; second, the person who check the exam papers able to see some certain applicants skills (eg. eco understanding, env, maths, chemistry) and motivation.

Kone- ja tuotantotekniikan opiskelija

En tiennyt, että kokeen vastaukset oli heti nähtävissä tenttitilan ulkopuolella. Siitä olisi voinut olla tietoa paikalla.

Kone- ja tuotantotekniikan opiskelija

Valintakoepäivä oli hyvin järjestetty.

Kone- ja tuotantotekniikan aikuisopiskelija

Valintakoe oli melko vaikea aiempiin kokeisiin nähden

Paperi- tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelija

Muutaman valintakokeen kirjoittaneena (Turun yliopisto, Tampereen yliopisto, Satakunnan AMK, Tampereen teknillinen yliopisto) täytyy kyllä sanoa, että TAMKissa valintakoepäivä oli hoidettu parhaiten kaikista! Toki aamulla oli Teiskontien ovilla ruuhkaa, mutta heti sisään päästyä sai käteen vesipullon ja lapun, jossa valintakoeluokka kerrottiin. Homma sujui todella jouhevasti ja kunhan löysi pääoville, siitä eteenpäin valintakoe kulki kuin juna raiteilla. Kiitoksia myös oikeista vastauksista B-talon ala-aulassa heti valintakokeen jälkeen.

Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelija

Valintakoe mittasi hyvin matemaattisten aineiden osaamista.

Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelija

Mielestäni valintakokeessa pitäisi olla pakollista vastata joko kemian tai fysiikan tehtäviin. Itse en vastannut kumpiinkaan, mutta pääsin helposti sisään.

Sähkötekniikan opiskelija

Valintakoetilanteesta jäi mieleen se, kun yksi toinen hakija kysyi kokeen alussa valvojalta, voisiko hän käyttää kokeessa TI-89 laskinta. Kysymys oli esitetty, sillä valvoja oli ilmoittanut sallittuihin laskimiin kaikki lukiossa käytetyt graafiset laskimet ja luonnollisesti myös niitä yksinkertaisemmat laskimet. TI-89:ssä on paljon enemmän toimintoja, kuin lukiossa käytettävissä graafisissa laskimissa, joten valintakokeen tekijä olisi halunnut varmistaa oikeutensa. Hänen kysymykseensä ei vastattu ja myöhemmin kuulin että jätti laskimen kokonaan käyttämättä kun ei ollut varma ja laskut tietysti epäonnistuivat, En toivo minuun otettavan yhteyttä tässä asiassa, halusin vain tuoda ongelman esiin.

Tietotekniikan opiskelija

Mielestäni valintakoe pitäisi olla eriteltynä eri tutkinnoille. Esimerkiksi vaikka minun kohdalla kun olen pärjännyt matematiikan osalta 2 - 3 vuotta pelkästään pinta-ala ja tilavuus laskuilla ja valintakokeessa kysytään jotain reaktioyhtälöitä, niin mistä tuommoisia voisi tietää? Jotenkin väärää tasoa tuo koe.

International Business –opiskelija

I think that the entrance was quite okay. I liked that we had to write an essay and that the interview was very interactive. However, I didn't like that the questions were designed to know if we read the material rather than to know if we understood it. Some of the questions were very specific as far as what the text was saying. I think it would've been better if one of the questions would be 'why are the USA and the UK more in debt than other countries?' rather than 'which of these are these countries most in debt?'

Liiketalouden opiskelija

pientä kaaosta valintakoepäivänä tietenkin oli, kun oli niin monta kokeentekijää ja kokeet järjestettiin useissa tiloissa. Mutta tuutorit osasivat hienosti opastaa kun vähän kysäisi:)

Liiketalouden opiskelija

Valintakokeessa keskityttiin mielestäni enemmän ulkoaopetteluun kuin suurten kokonaisuuksien hallintaan, mihin luulin sen keskittyvän.

Liiketalouden opiskelija

Valintakoe oli sopivan haastava ja monipuolinen. Tilaisuus oli hyvin järjestetty ja opasteet olivat selkeät.

Liiketalouden opiskelija

Mielestäni valintakokeen kysymykset on huonosti laadittu, koska materiaalit pitäisi käytännössä osata ulkoa, jos haluaa pärjätä. Kokeessa kysytään liian pikku tarkkoja seikkoja esim lukuja.

Elokuvan ja television opiskelija

Tykkäsin tosi paljon valintakoepäivistä, ylipäättänsä ilmapiiristä, tehtävistä ja siitä, että ei ollut ihan mieletön kiire.

Elokuvan ja television opiskelija

Valintakoe oli järjestetty mielestäni hyvin - tunnelma oli rauhallinen ja salliva eikä lainkaan 'paine kattilamainen' kuten joissain muissa kouluissa joihin hain. Koin että sain mahdollisuuden antaa kaikkeni.

Elokuvan ja television opiskelija

Valintakokeen ja ennakkotehtävien tehtävkohtaiset pisteet olisi mukava saada tietää.

Kuvataiteen opiskelija

Jännitti vaan!

Median opiskelija

...Opastus valintakoepäivän aamuna oli keho, istuimme eteishallissa kun [henkilön nimi poistettu, AM] sattui kävelemään ohitse, koska emme tienneet minne mennä. Minkäänlaisia ohjelappuja ei ollut vielä pantu paikalleen.

Internetiä ja viestintää koskevia kommentteja:

Environmental Engineering -opiskelija

No clear informashion about English skills (certificates) required for the programme

Kone- ja tuotantotekniikan aikuisopiskelija

Missään vaiheessa hakua ei kerrottu, eikä myöskään konetekniikan aikuisopintojen nettisivulla, että lentokonetekniikan suuntautumispintoja ei järjestetä aikuisopetuksena tänä lukuvuonna. Siitäkään ei ole tietoa järjestetäänkö joskus tulevaisuudessa lentokonetekniikkaa aikuisopetuksena. Lentokonetekniikka on ainut syy, miksi hain TAMKiin, joten lievästi sanottuna harmittaa, koska työ estää puolestaan tehokkaasti päiväopiskelun.

Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelija

Hieman selkeämpää tietoa mahdollisista työtehtävistä sitten tulevaisuudessa pateken alalta olisi ollut mukava saada jo hakuvaiheessa. Ne olivat jotenkin vaikea selkoisesti selostettu alaesittelyssä.

Talotekniikan opiskelija

Jos hakijan asuinpaikkaksi haussa ilmoitetaan jokin paikkakunta jolla vois myös suorittaa valintakokeen, voisi siitä infota hakijalle vielä entistä selvemmin.

Talotekniikan opiskelija

Lähes sokkonahan sitä sai hakea ilman minkäänlaista pohjatietoa alasta. Hakuprosessi oli ihan suoraviivainen ja hoitui näppärästi. Hyväksymistekstiviestikäytännöstä suuri plussa!

Talotekniikan opiskelija

Talotekniikan opiskelijana en tiennyt miten toimitaan suuntautumisen kanssa jos pääsen sisään. Koska LVI ja sähkö on niin eri asiat, askarrutti että meneekö jako pisteiden mukaan vai miten? Mietin myös voidaanko minut pakottaa LVille ja joudun lopettamaan koulun. Tietoa puolenvuoden jälkeisestä suuntautumisesta ei myöskään ollut. Kun yleisesti puhuttiin kahden vuoden jälkeen suuntautumisesta.

Tietotekniikan opiskelija

TAMKin nettisivut ovat sekavat.

Liiketalouden opiskelija

Hakijan oppaan sisältö saisi olla paremmin jäsenneltyä. Kaikki tieto ei löytynyt kovin loogisesti.

Liiketalouden opiskelija

Hakeminen oli helppoa, mutta itse alasta sai etsiä ympäriinsä tietoa, ennenkuin sain kattavan kuvan koulutusohjelman sisällöstä.

Tietojenkäsittelyn opiskelija

Netissä voisi olla enemmän informaatiota, millainen koulutusohjelma on ja miten opinnot etenevät.

Tietojenkäsittelyn opiskelija

TAMKin nettisivut olivat huonot aloittavia opiskelijoita kohtaan. En meinannut löytää ikinä valintakoepäivää, kun vierailin sivuilla (jos sivuilla on kalenteri, miksei sitä päivää voisi siihen pistää?), ja ongelmia oli muutenkin tiedon etsimisessä. Sisällönhallinta kuriin eikä mitään tuhatta alasivua!

Median opiskelija

TAMKin sivustolta kyllä löytyi jonkun verran tietoa ohjelmasta (IMP), mutta johtunee osin linjan tämän kokoonpanon tuoreudesta, ettei selkeästi käynyt ilmi, millaisiin ammattihenkilöihin linja valmistaa. Olihan siellä hieno lista ammattinimikkeitä, mutta olen kai vain tyhmä, kun en yleistiedollani tiedä, mitä joku art director tekee... Enemmän eläviä esimerkkejä olisi kiva saada. ...

Avointen vastausten yleisviesti on positiivinen. Erityisesti selkeyttä, rentoutta ja inhimillisyyttä kiiteltiin. Valintakokeessa kiitosta sai suuresta hakijajoukosta riippumaton asioiden sujuvuus. Muutamissa kommentteissa vertailtiin TAMKin valintakoepäivän järjestelyjä muihin

ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin TAMKin eduksi. Myös opintosihteerit ja opiskelijatuutorit saivat kiitosta.

Valintakoetta koskevat järjestelyt ovat varsin massiivinen tapahtuma. Tekniikan valintakokeeseen osallistuu runsaasti eli n. 1 500 hakijaa ja muidenkin alojen kokeisiin satoja hakijoita. Kulkeminen, koejärjestelyt, pysäköinti, neuvonta jne. vaativat monen järjestäjän yhteispeliä onnistuneen lopputuloksen saavuttamiseksi. Jos vielä valintakoepäivänä on kuuma, kuten nyt oli, vesipullon jakaminen jokaiselle toi erityiskiitokset.

Hyväksymiskirjeiden saapumisaikatauluun TAMK ei suoraan voi vaikuttaa, mutta toivomuksena tietojen toimittajalle voimme antaa. Itse valintakokeiden sisältöön TAMK ei myöskään aina voi vaikuttaa, esim. tekniikassa valintakoe on valtakunnallinen ja kaikille hakijoille Suomessa sama.

Nettisivuja ja hakijan oppaita koskeva palaute viedään eteenpäin. Selkeys ja asioiden löydettävyyden on hakijalle erittäin tärkeää, joten siihen on syytä edelleen panostaa.

Valintakoeopisteiden muodostumisesta kertomiseen on syytä kiinnittää huomiota, samoin kuin oikeiden vastausten saamiseen jälkikäteen.

3.9. Yhteenveto koulutukseen hakemisesta

Yhteenvetona koulutukseen hakemisesta voidaan todeta, että hakuun ja valintakokeisiin liittyvissä kysymyksissä TAMKissa on onnistuttu hyvin. Asiaa koskevat kysymykset liittyivät internetin käyttöön, TAMKin nettisivuihin, hakijan oppaisiin, valinkriteereihin ja -ohjeisiin, valintakoepäivän opastukseen ja hakutoimiston palveluihin. Avoimessa kentässä sai kertoa muita hakuun ja valintakokeeseen liittyviä kommentteja.

Internet on tärkein tietolähde koulutukseen hakeutumisessa. Nettisivujen käyttöä piti vaivattomana runsas 70 % vastanneista. Tulos heikkeni hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Avoimissa vastauksissa saatiin muutamia hyviä kommentteja siitä, miten sivuja tulisi vielä edelleen parantaa.

Hakijan oppaista (valtakunnallinen valintaopas, TAMKin hakijan oppaat) tiedetään valtakunnallisesti, että niitä hakijat käyttävät toiseksi eniten tietolähteenä. Vastanneista 26 % ilmoitti, että heillä ei ole kokemusta hakijan oppaista. Oppaisiin tutustuneista 86 % piti niitä informatiivisina, koko aineistosta laskettuna 64 %.

Tyytyväisyys valintakriteereihin, valintakoetta koskeviin ohjeisiin ja opastukseen valintakoepäivänä on erittäin suurta. Opastukseen valintakoepäivinä oltiin erittäin tyytyväisiä, yli 90 % vastanneista oli opastukseen tyytyväisiä. Ja kun otetaan huomioon, että kaikilla ei ollut

kokemusta opastuksesta valintakoepäivänä (monet aikuisopiskelijat ja muualla kokeensa tehneet), voi todeta, että paremmin opastus ei enää voi mennä.

Hakutoimiston palveluihin ollaan myös hyvin tyytyväisiä: 67 % oli hakutoimiston palveluihin tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä. Kun otetaan huomioon, että hakutoimiston palveluita ei käyttänyt lainkaan yli 30 % vastanneista, voidaan todeta, että paremmin hakutoimiston palvelut tuskin voivat onnistua.

Alla olevasta luettelosta nähdään vielä, miten vastaukset näihin kysymyksiin ovat kehittyneet aikaisempiin kyselyihin verrattuina. Vuoden 2006 kyselyssä tietoja kerättiin nykyistä laajemmin. Kysyttiin mm. radion, television, ystävien yms. vaikutusta hakuun. Vuoden 2006 kyselyn kaikki osat eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2007 ja 2008 tuloksiin, joten ne jätetään tässä raportoimatta.

Tyytyväisyys

	2009	2008	2007	2006
- Internetin käytön mieluisuus	65 %	65 %	67 %	-
- TAMKin nettisivut	72 %	74 %	70 %	60 %
- hakijan oppaat	64 %	70 %	63 %	-
- valintakriteerit	78 %	80 %	80 %	75 %
- valintakoeohjeet	88 %	90 %	90 %	-
- opastus valintakoepäivänä	91 %	92 %	90 %	90 %
- hakutoimiston palvelu	67 %	65 %	60 %	60 %

Kaiken kaikkiaan voidaan siis todeta, että hakuun ja valintaan liittyvät asiat hoidetaan TAMKissa todella mallikkaasti. Hakijan oppaiden ja TAMKin hakutoimiston palvelujen osalta on vielä syytä korostaa sitä, että näihin kysymyksiin lähes kolmannes vastanneista ilmoitti, että heillä ei ole kokemusta asiasta. TAMKin nettisivuihin tyytyväisyys on kasvanut vuodesta 2006, mutta vuonna 2009 tapahtui pientä alentumista. Internet on todella keskeinen tietolähde koulutusvalintaa koskevissa asioissa, joten kotisivuihin tulee jatkuvasti kiinnittää erityistä huomiota.

Vertailtaessa koulutusohjelmien tuloksia TAMKin keskiarvoihin hakua ja valintakoetta koskevissa kysymyksissä tyytyväisimpiä ovat International Busineksen, Environmental Engineeringin, auto- ja kuljetustekniikan, liiketalouden, rakennustekniikan ja sähkötekniikan opiskelijat. Koko TAMKin keskiarvojen alapuolella olevia tuloksia on Median, elokuvan ja television sekä talotekniikan koulutusohjelmissa.

4. VETOVOIMAA KOSKENEITA KYSYMYKSIÄ

Opiskelun vetovoimaa koskeva kysymys oli: ”Mitkä tekijät vaikuttivat eniten valintaasi aloittaa opiskelu nykyisessä koulutusohjelmassasi?”

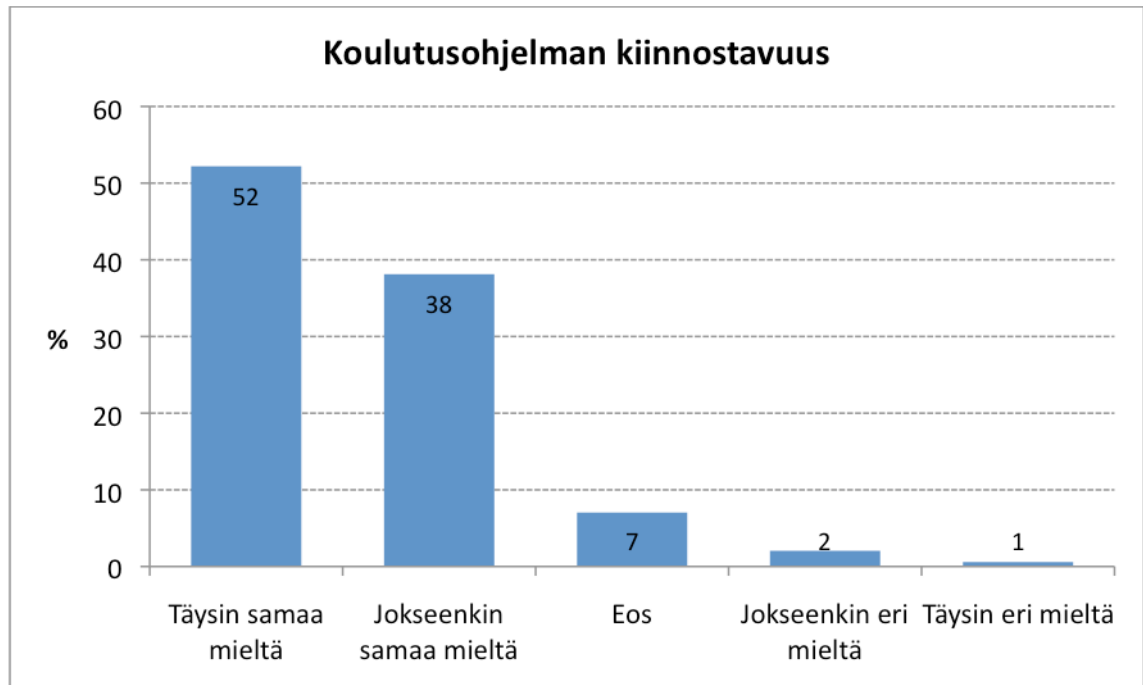
Vetovoimatekijöitä oli kuusi:

- koulutusohjelman kiinnostavuus
- koulutusohjelman oppisisällöt
- halu päästä Tampereelle (sijainti)
- halu päästä TAMKiin (maine)
- ammattikorkeakoulututkinnon saaminen
- haluamaansa koulutukseen pääsemättömyys.

Opiskelija saattoi valita useita ”eniten”-vaihtoehtoja.

4.1. Koulutusohjelman kiinnostavuus

Koulutusohjelman kiinnostavuus hakuun vaikuttavana tekijänä nähdään kuvioista 23.

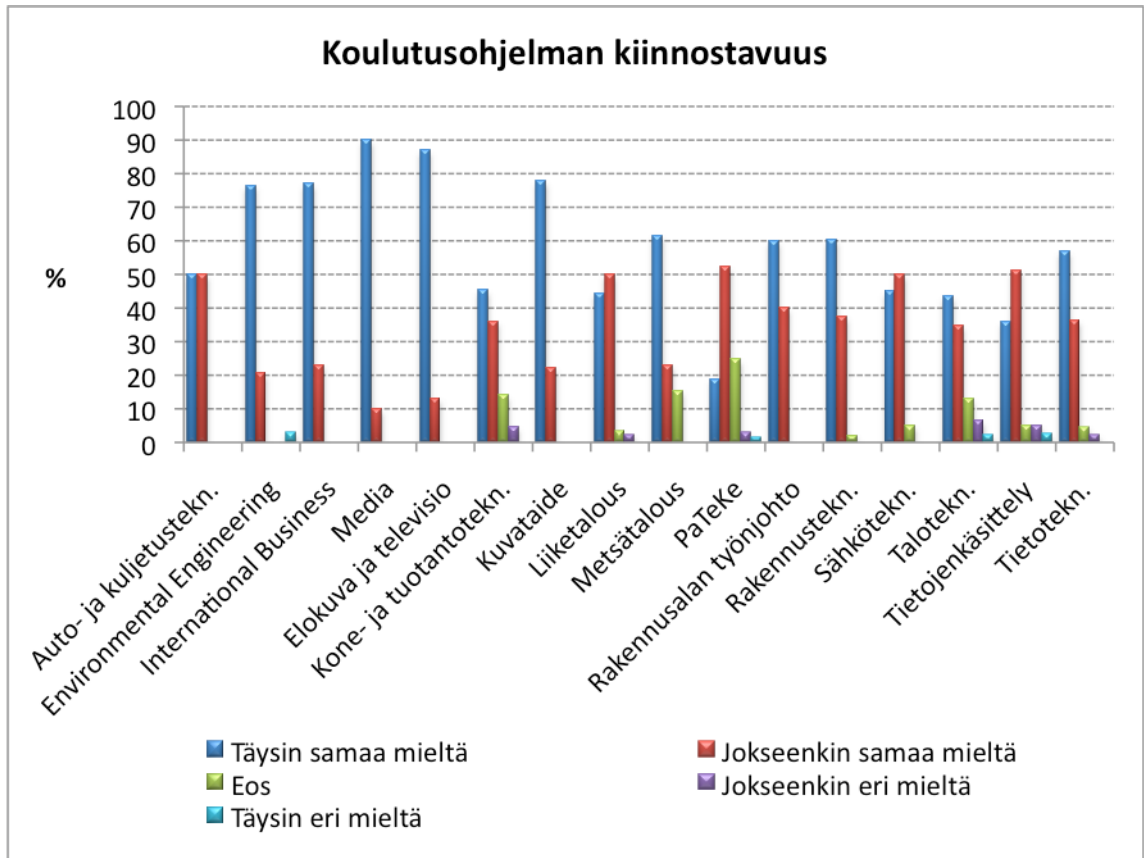

Kuvio 23: Koulutusohjelman kiinnostavuus hakuun vaikuttavana tekijänä, %, N=682

Yhdeksän kymmenestä opiskelijasta (616) pitää koulutusohjelman kiinnostavuutta keskeisimpänä hakuun vaikuttavana tekijänä. Mielipidettään ei osannut lausua 48 opiskelijaa (7 %) ja vain 18 opiskelijaa (3 %) oli asiasta eri mieltä. Koulutusohjelman kiinnostavuus on pysynyt

jo vuosia tärkeimpänä koulutusvalintaan vaikuttavana tekijänä. Vuoden 2008 kyselyyn verrattuna jokseenkin tai täysin eri mieltä olevien opiskelijoiden osuus on noussut 2 %-yksikköä (vuonna 2008 eri mieltä kysymyksestä oli 1 % vastanneista), mutta vuosiin 2006 ja 2007 verrattuna eri mieltä olleiden osuus on 2009 kyselyn tuloksia vastaava. (Aloituskyselyt 2006, 2007 ja 2008.)

Koulutusohjelmittain tulokset jakaantuivat alla olevan kuvion 24 mukaisesti:

Kuvio 25: Koulutusohjelman kiinnostavuus koulutusohjelmittain, %, N=682

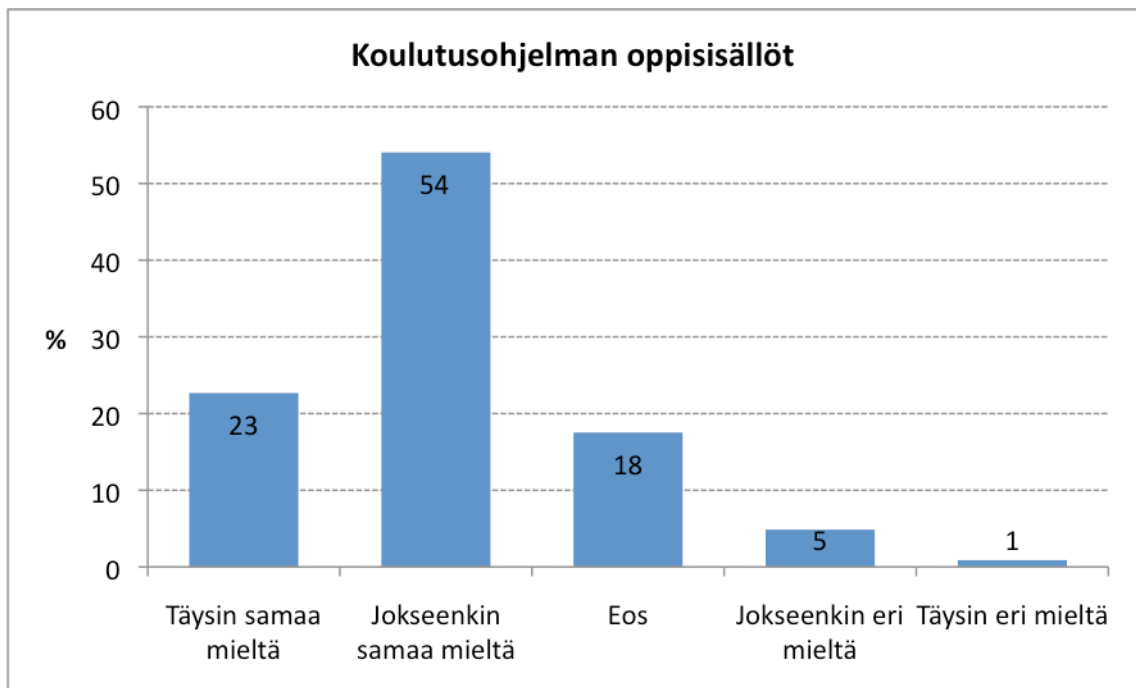
Koulutusohjelman vetovoima on sataprosenttinen auto- ja kuljetustekniikan, International Busineksen, Median, elokuvan ja television, kuvataiteen ja rakennusalan työnjohtoon koulutusohjelmissä, joissa opiskelijat pitivät koulutusohjelman kiinnostavuutta erittäin tai melko tärkeänä koulutusvalintaan vaikuttavana tekijänä. Kysymykseen kantaa ottamattomia oli eniten paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan, kone- ja tuotantotekniikan, metsätalouden ja talotekniikan koulutusohjelmissä (13 - 25 % "ei osaa sanoa" -vastauksia). Eri mieltä väitteestä ovat 18 opiskelijaa olivat Environmental Engineeringin, kone- ja tuotantotekniikan, liiketalouden, paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan, talotekniikan, tietojenkäsittelyn ja tietotekniikan koulutusohjelmista.

Vuoden takaiseen kyselyyn verrattuna tulokset olivat melko samansuuntaisia tässä kysymyksessä. Selkein muutos tapahtui auto- ja kuljetustekniikan koulutusohjelmassa: vuonna 2008 koulutusohjelman kiinnostavuus oli tärkeää 75 %:n mielestä, nyt tulos oli 100 %.

Koulutusohjelman kiinnostavuus koulutusvalinnassa kasvoi tietotekniikan koulutusohjelmassa 10 %-yksikköä 83 %:sta 93 %:iin ja lähes 10 %-yksikköä rakennustekniikan koulutusohjelmassa. Myös liiketalouden, International Busineksen ja sähkötekniikan koulutusohjelmissa koulutusohjelman merkitys koulutusvalinnassa on hieman kasvanut. Koulutusohjelman kiinnostavuus koulutusvalintaa ohjaavana tekijänä on selkeästi alentunut kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmassa (14 %-yksikköä vähemmän kuin vuosi sitten), alentunut paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan (5 %-yksikköä vähemmän kuin vuosi sitten) ja hieman alentunut Environmental Engineeringin ja tietojenkäsittelyn koulutusohjelmissa (molemmissa 3 %-yksikköä vähemmän kuin viime vuonna). Talotekniikan ja Median koulutusohjelmista ei uusina koulutusohjelminä ole vertailutietoa, elokuvan ja television koulutusohjelma on verrattavissa aikaisempaan viestinnän koulutusohjelmaan. (Aloituskysely 2008.)

4.2. Koulutusohjelman oppisisällöt

Koulutusohjelman oppisisältöjen vetovoimaa kuvataan kuviossa 26.

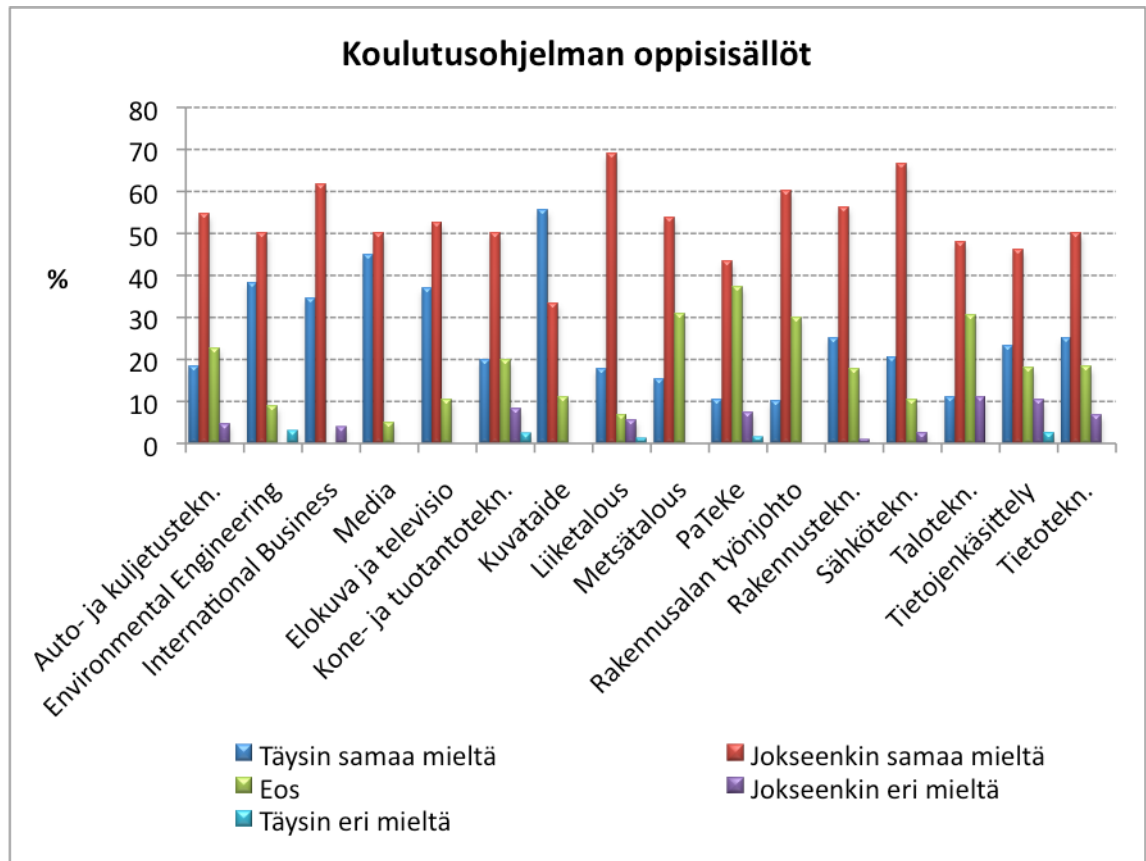

Kuvio 26: Koulutusohjelman oppisisällöt vetovoimatekijänä, %, N=679

Koulutusohjelman oppisisällöillä on varsin suuri vaikutus vetovoimatekijänä. Lähes 80 % vastanneista (521 opiskelijaa) oli sitä mieltä, että koulutusohjelman sisällöt ovat tärkeitä koulutusvalinnassa. Jokseenkin tai täysin eri mieltä oppisisältöjen vaikutuksesta oli 6 % vastanneista eli vain 18 opiskelijaa. Kantaansa ei osannut määritellä 48 opiskelijaa eli 18 %, mikä on lähes 100 opiskelijaa vähemmän kuin vuosi sitten tehdyssä kyselyssä. Oppisisältöjen

merkitys on olennaisesti kasvanut vuoden takaiseen kyselyyn nähden. Täysin tai jokseenkin samaa mieltä olevien osuus nousi 5 %-yksikköä, mutta kannastaan epävarmojen osuus laski 22 %:sta 18 %:iin, ja vuoden 2007 eos-osuus oli vielä korkeampi kuin vuonna 2008 (24 %). Selvästi aikaisempaa suurempi osa opiskelijoista siis näyttää tutustuneen koulutusohjelmien oppisisältöihin ja niillä on vaikutus koulutusvalinnassa. Väitteestä eri mieltä olevien osuus pysyi suunnilleen samana. (Aloituskyselyt 2007 ja 2008.)

Koulutusohjelmittain oppisisältöjen merkitys jakaantui kuvion 27 mukaisesti.

Kuvio 27: Koulutusohjelman oppisisältöjen merkitys vetovoimatekijänä, %, N=679

Suurin merkitys oppisisällöillä on International Busineksen opiskelijoille (97 % oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä). Myös Median (95 %) ja elokuvan ja television (90 %) koulutusohjelmissä koulutusohjelman oppisisällöillä on erittäin suuri merkitys. Lähes samaa voidaan sanoa Environmental Engineeringin (88 %), kuvataiteen (89 %) ja sähkötekniikan (88 %) opiskelijoista. Koulutusohjelmat, joissa oli eniten henkilöitä, jotka eivät olleet tutustuneet oppisisältöihin olivat: paperi-, tekstiili- ja kemianteekniikka, metsätalous, rakennusalan työnjohto, talotekniikka ja kone- ja tuotantotekniikka. Oppisisällöillä ei ollut merkitystä n. 40 opiskelijalle, heitä oli eniten tietojenkäsittelyn, talotekniikan ja kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmissä.

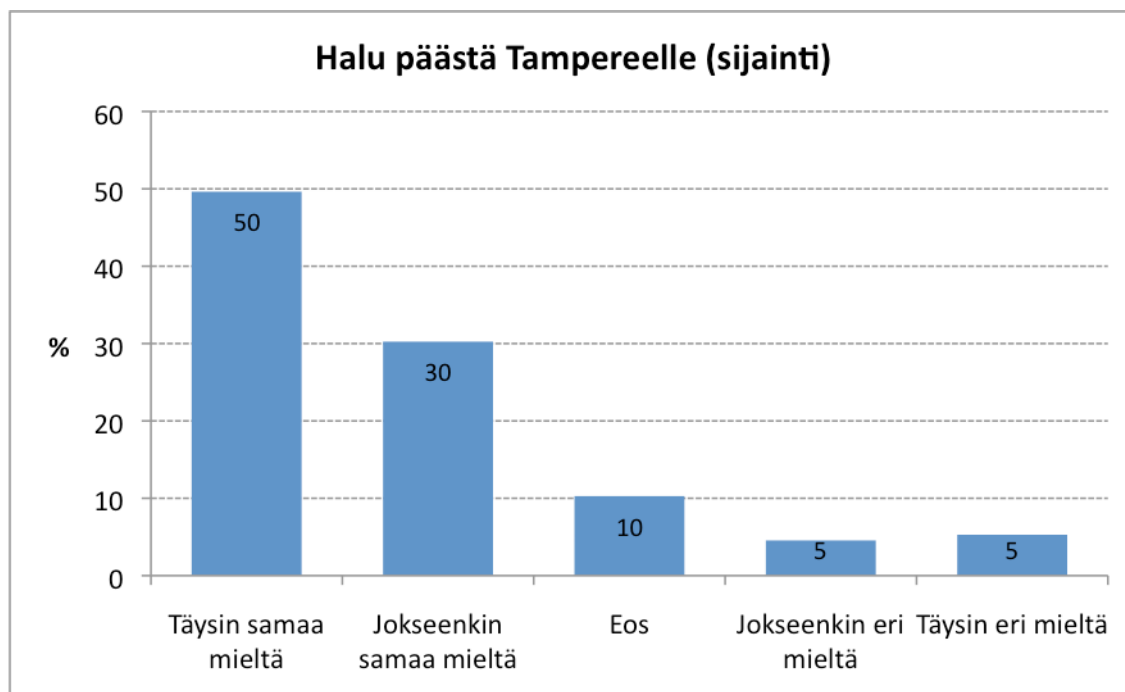
Oppisisällöissä vetovoimatekijänä tapahtui muutamia selkeitä muutoksia vuoden 2008 kyselyyn verrattuna. Oppisisältöjen merkitys kasvoi eniten seuraavissa koulutusohjelmissä:

- auto- ja kuljetustekniikka, + 22 %-yksikköä
- liiketalous, + 27 %-yksikköä
- rakennustekniikka, + 21 %-yksikköä
- sähkötekniikka, + 13 %-yksikköä.

Oppisisältöjen merkitys vetovoimatekijänä aleni Environmental Engineeringin, elokuvan ja television, kuvataiteen, paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan ja metsätalouden koulutusohjelmissa. Selityksenä tässä voi toki olla se, että opiskelijat haluavat näihin koulutusohjelmiin olkoot oppisisällöt millaisia tahansa. Kuitenkin oppisisältöjen merkitys vetovoimatekijänä saattaa merkitä opintoihin sitoutumisen kannalta, että mitä paremmin oppisisältöihin on tutustuttu ja mitä tärkeämmäksi ne on koettu, sitä paremmin opiskelijat kiinnittyvät opintoihinsa. Kone- ja tuotantotekniikassa, metsätaloudessa, paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa, rakennusalan työnjohdossa, talotekniikassa ja tietojenkäsittelyssä olisi hyvä pyrkiä vahvistamaan opiskelijoiden tietoisuutta oppisisällöistä.

4.3. Halu päästä Tampereelle

Tampereen vetovoima on tunnetusti suuri, kuten näkyy myös kuviosta 28.

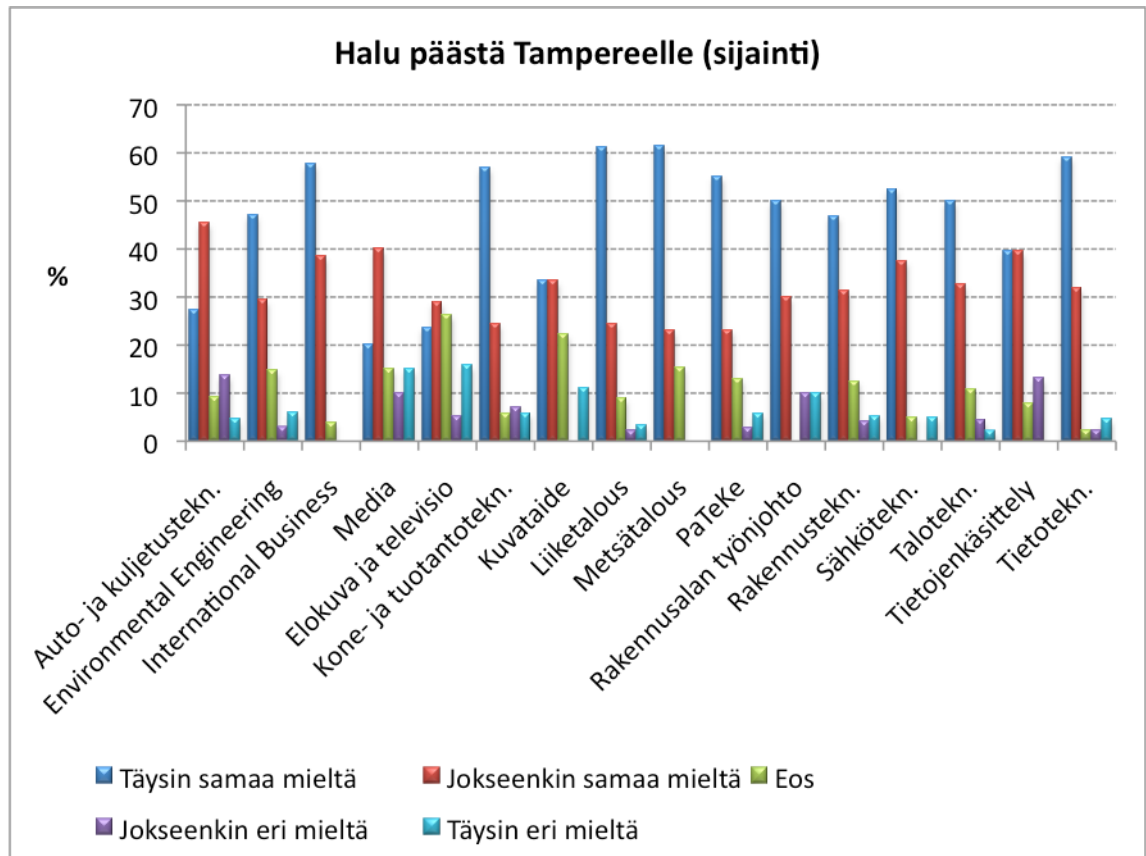

Kuvio 28: Tampereen merkitys vetovoimatekijänä, %, N=681

Tampereen vetovoima näyttää edelleen kasvaneen aikaisempiin kyselyihin verrattuna. Tampereen merkitys on nyt suurin 80 %:lle eli 544 opiskelijalle. Vajaa 140 opiskelijaa oli eri mieltä tai ei osannut kertoa mielipidettään. Jokseenkin tai täysin eri mieltä Tampereen

merkityksestä oli 10 % vastanneista, vajaa 70 opiskelijaa. Tampereen vetovoiman kasvu edelliseen kyselyyn verrattuna on 4 %-yksikköä, vuosi sitten samaa tai jokseenkin samaa mieltä olevien osuus oli 76 %, mutta vuoden 2007 kyselyyn verrattuna sama 80 %. Vuonna 2008 näyttäisi siis olleen pieni notkahdus vetovoimassa. Täysin tai jokseenkin eri mieltä olevien osuuksissa ei tapahtunut suuria muutoksia, joten muutos näkyi mielipiteestään epävarmojen osuuksissa. (Aloituskyselyt 2007 ja 2008.)

Tampereen vetovoima koulutusohjelmittain kuvataan kuviossa 29.

Kuvio 29: Tampereen merkitys vetovoimatekijänä koulutusohjelmittain, %, N=681

Sijainnilla on suurin merkitys International Busineksessa, jossa lähes kaikki eli 96 % vastanneista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä asiasta. Myös sähkötekniikan ja tietotekniikan opiskelijoille sijainti on erittäin merkittävä vetovoimatekijä, molemmissa täysin tai samaa mieltä olevia oli 91 %. Muita Tampereesta erityisen kiinnostuneita oli kone- ja tuotantotekniikan, liiketalouden, metsätalouden ja talotekniikan opiskelijoissa. Vähiten merkitystä sijainnilla on elokuvan ja television koulutusohjelman opiskelijoille (53 %) ja heistä 16 % eli eniten oli väitteestä täysin eri mieltä. Sijainnilla ei näytä olevan kovinkaan suura merkitystä myöskään Median ja kuvataiteen opiskelijoille (60 % ja 66 %) ja heissä oli myös paljon niitä, jolle sijainnilla ei ollut mitään merkitystä. Rakennusalan työnjohtoon koulutusohjelmassa oli myös pari, jolle sijainnilla ei ollut merkitystä, mutta on huomattava, että ko. koulutusohjelmassa

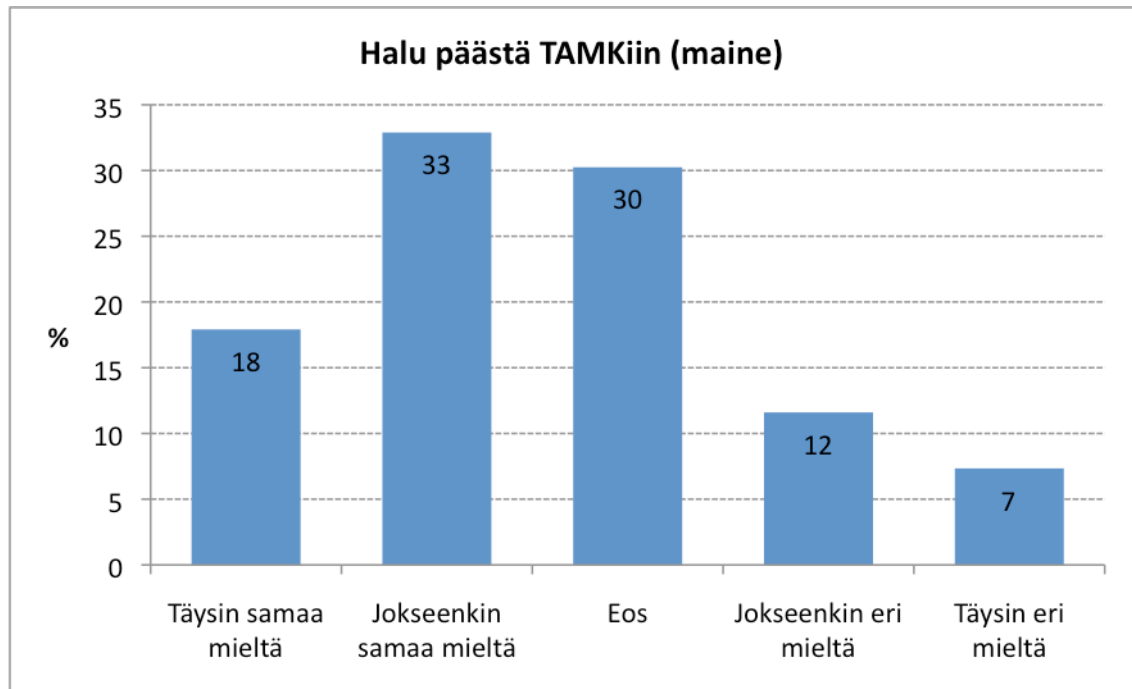
vastanneiden määrä oli pieni, eri mieltä oleva 20 % tarkoittaa 2 opiskelijaa (vastaajia yhteensä vain 10).

Eniten sijainnin merkitys on edellisvuoteen verrattuna kasvanut seuraavissa koulutusohjelmissa:

- Environmental Engineering, + 22 %-yksikköä
- sähkötekniikka, + 20 %-yksikköä
- tietotekniikka, + 16 %-yksikköä
- tietojenkäsittely, + 13 %-yksikköä
- International Business, + 11 %-yksikköä. (Aloituskysely 2008.)

4.4. Halu päästä TAMKiin (maine)

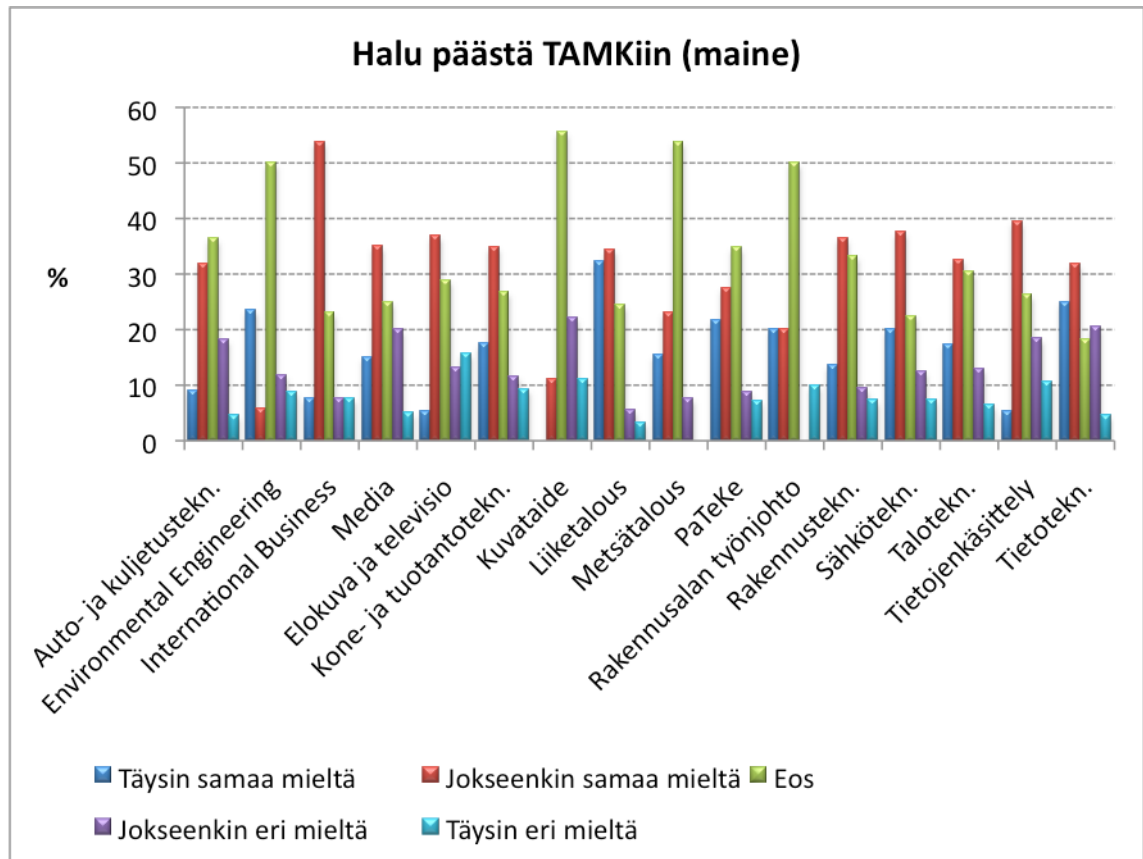
Jokainen koulu varmaankin haluaisi, että oppilaitoksen maine olisi merkittävä vetovoimatekijä, mutta tutkimustulokset eivät tätä täysin tue. Toki TAMKin maine on vankka vetovoimatekijä, ovathan Tampereen ammattikorkeakoulu ja Pirkanmaan ammattikorkeakoulu (yhdistetty Tampereen ammattikorkeakoulu 1.1.2010 lähtien) Suomen vetovoimaisimmat ammattikorkeakoulut. Maine koostuu erittäin monista tekijöistä. Perinteiden lisäksi siihen vaikuttavat vahvasti nykyiset opiskelijat kertoessaan opiskelupaikastaan, opetuksen taso, opiskelijakunnan toiminta sekä koulutusohjelman tunnettuus ja näkyvyys ja koulutuspäällikön aktiivisuus. Opinto-ohjaajien merkitystä ei myöskään voi väheksyä: TAMKin opinto-ohjaajat kertovat aktiivisesti koulutusohjelmista potentiaalisille hakijoille. Verkostoitumisen merkitys korostuu taustaoppilaitosten opinto-ohjaajien toimilla, heidän vaikutuksensa hakumenettelyssä on varsin suuri. Mainetekijä jos mikä korostaa kaikkien toimijoiden yhteistyötä. TAMKin maine vetovoimatekijänä nähdään kuviosta 30.

Kuvio 30: TAMKin merkitys vetotoimatekijänä, %, N=681

TAMKin hyvällä maineella on toki suuri merkitys opiskelijoille, mutta ei niin suuri kuin koulutusohjelmalla, sen oppisisällöillä tai sijainnilla. Rungas puolet eli 346 opiskelijaa piti tärkeimpänä vetovoimatekijänä TAMKia. Vajaa 20 % (129 opiskelijaa) oli väitteestä jokseenkin tai täysin eri mieltä. Yli 200 opiskelijalle eli noin kolmannekselle TAMKin maineella ei ollut merkitystä. Tulokset ovat aivan samat kuin vuosi sitten tehdyssä kyselyssä, mutta sitä aikaisempia vuosia paremmat. (Aloituskyselyt 2006, 2007 ja 2008.)

Koulutusohjelmittain TAMKin maine antoi kuvion 31 mukaiset tulokset.

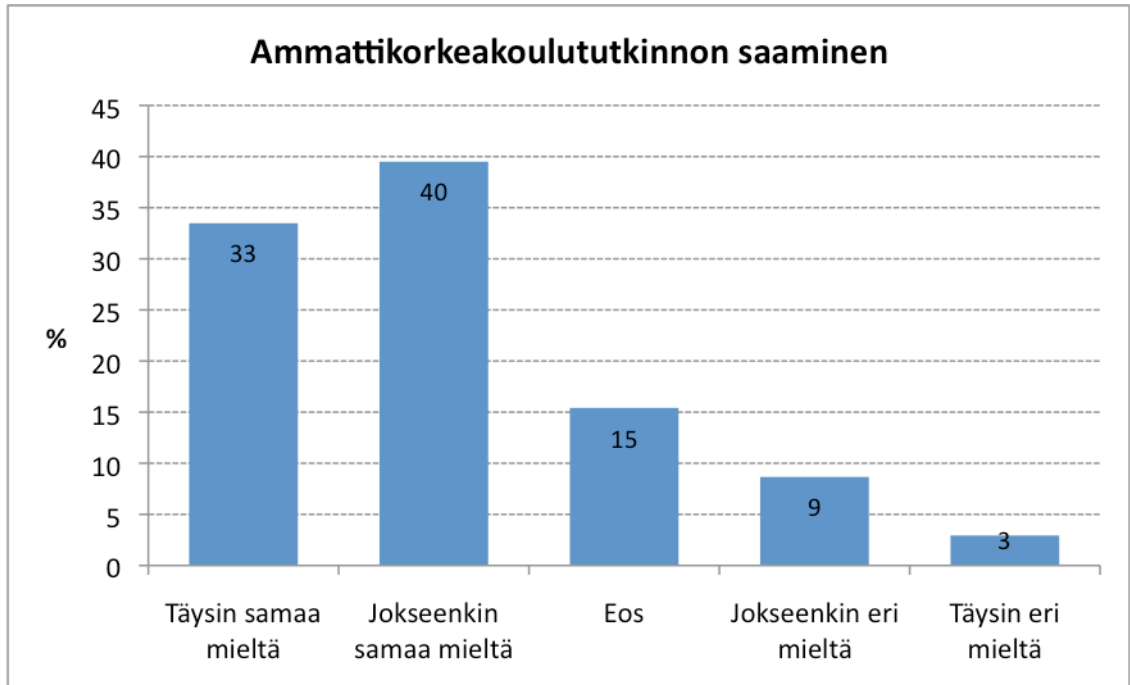

Kuvio 31: TAMKin maine vetovoimatekijänä koulutusohjelmittain, %, N= 681

TAMKin maine on paras liiketalouden koulutusohjelmassa, jossa 66 % opiskelijoista on täysin tai jokseenkin samaa mieltä. Myös International Busineksen koulutusohjelmassa maine on korkea, 62 % vastanneista oli samaa tai jokseenkin samaa mieltä kysymyksestä. Seuraavaksi paras maine on sähkötekniikan ja tietotekniikan koulutusohjelmissa, joissa molemmissa täysin tai jokseenkin samaa mieltä olevien osuus oli kummassakin vajaa 60 %. Näissä kahdessa koulutusohjelmassa on kuitenkin viidennes eri mieltä kysymyksestä. Selkeästi vähiten TAMKin maine kiinnostaa kuvataiteen opiskelijoita: vain 11 % pitää TAMKin mainetta merkittävänä. On kuitenkin jälleen hyvä muistaa, että kuvataiteessa vastanneita oli yhteensä vain 9, jolloin prosenttiluvut helposti antavat hieman harhaanjohtavan kuvan. Eniten eri mieltä TAMKin maineesta olivat tietojenkäsittelyn, elokuvan ja television, Median, kuvataiteen, tietotekniikan, talotekniikan ja sähkötekniikan opiskelijat. Kun sähkötekniikassa ja tietotekniikassa on varsin paljon TAMKin mainetta korostavia ja toisaalta viidennes sitä merkityksettömänä pitäviä, kertoo se samalla, että epävarmoja kannastaan oli näissä koulutusohjelmissa vähiten. TAMKin maine parani edelliseen vuoteen verrattuna eniten auto- ja kuljetustekniikan (+ 16 %-yksikköä), sähkötekniikan (+ 12 %-yksikköä) ja tietotekniikan (+ 12 %-yksikköä) koulutusohjelmissa. Mainettaan edelliseen kyselyyn verrattuna menettivät eniten Environmental Engineeringin (- 39 %-yksikköä), metsätalouden (-15 %-yksikköä) ja kone- ja tuotantotekniikan (- 9 %-yksikköä) koulutusohjelmat. (Aloituskysely 2008.)

4.5. Ammattikorkeakoulututkinnon saaminen

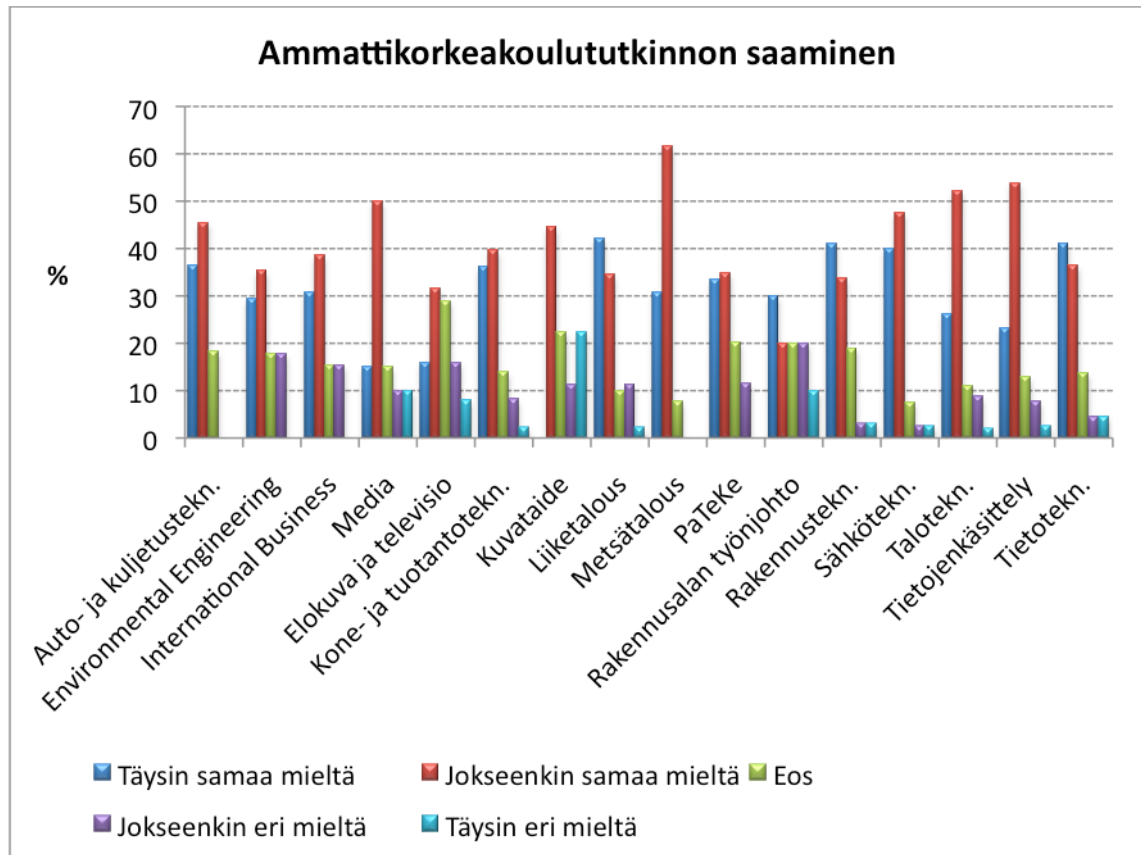
Kuviossa 32 tarkastellaan ammattikorkeakoulututkinnon saamisen merkitystä hakuun vaikuttavana tekijänä.

Kuvio 32: Ammattikorkeakoulututkinnon saaminen vetovoimatekijänä, %, N=681

Ammattikorkeakoulututkinnon merkitys vetovoimatekijänä on merkittävä 73 %:n (487 opiskelijaa) mielestä. Eri mieltä väitteestä oli vajaa 80 opiskelijaa eli 12 %, ja tutkinnolla ei ollut merkitystä n. 100 vastanneelle eli 15 %:lle. Vuoden takaiseen kyselyyn verrattuna tutkinnon merkitys on laskenut 2 %-yksikköä, epävarmojen osuus on vastaavasti noussut. Vuoden 2007 kyselyyn kyselyihin verrattuna amk-tutkinnon saamisen merkitys on kasvanut 3 %-yksikköä, mutta laskenut vuoden 2006 kyselystä 3 %-yksikköä. Vuonna 2006 amk-tutkinnon vetovoima oli suurimmillaan (78 %). (Aloituskyselyt 2006, 2007 ja 2008.) Koululla ei ole tilastotietoa tutkinnon vetovoimamerkityksestä aikaisemmilta vuosilta. Amk-tutkinnon merkitys opiskelijalle heijastelee ammattikorkeakoulun asemaa korkeakoulukentässä ja osoittaa, että tietoisuus duaalimallista korkeakoulutuksessa on varsin korkea. Ammattikorkeakoulututkinto on siis merkittävä vaihtoehto opiskelijoiden jatkokoulutuspaikkana kaikille toisen asteen oppilaitoksille; onhan tässä kyselyssäkin lukiopohjaisten opiskelijoiden osuus n. 70 % kaikista vastanneista. Opiskelijoiden kanssa keskustellessa kuitenkin kuulee vieläkin varsin usein, että lukiossa ei kerrottu ammattikorkeakouluvaihtoehdosta mitään. Opettajatuutorit ovat kyselleet omilta tuutoriryhmiltään, kerrottiinko lukiossa amk-vaihtoehdosta ja noin puolet opiskelijoista vastasi, että ei ole kerrottu. Kyselyitä ei tehty systemaattisesti kaikissa ryhmissä, joten tilastoitua tietoa siitä ei ole.

Voisi kuvitella, että varsinkin tekniikan koulutusohjelmissa amk-tutkinto olisi tärkeä vetovoimatekijä – onhan näissä koulutusohjelmissa eniten ammattioppilaitospohjaisia opiskelijoita. Kyselyn tulokset eivät kuitenkaan tue oletusta, kuten kuviosta 33 nähdään.

Kuvio 33: Amk-tutkinnon saamisen merkitys vetovoimatekijänä koulutusohjelmissä, %, N=681

Selkeimmin amk-tutkintoa arvostavat metsätalouden opiskelijat, joista 93 % oli väitteestä täysin tai jokseenkin samaa mieltä. Vastaajien kokonaismäärä oli 16 (aloituspaikkoja 20).

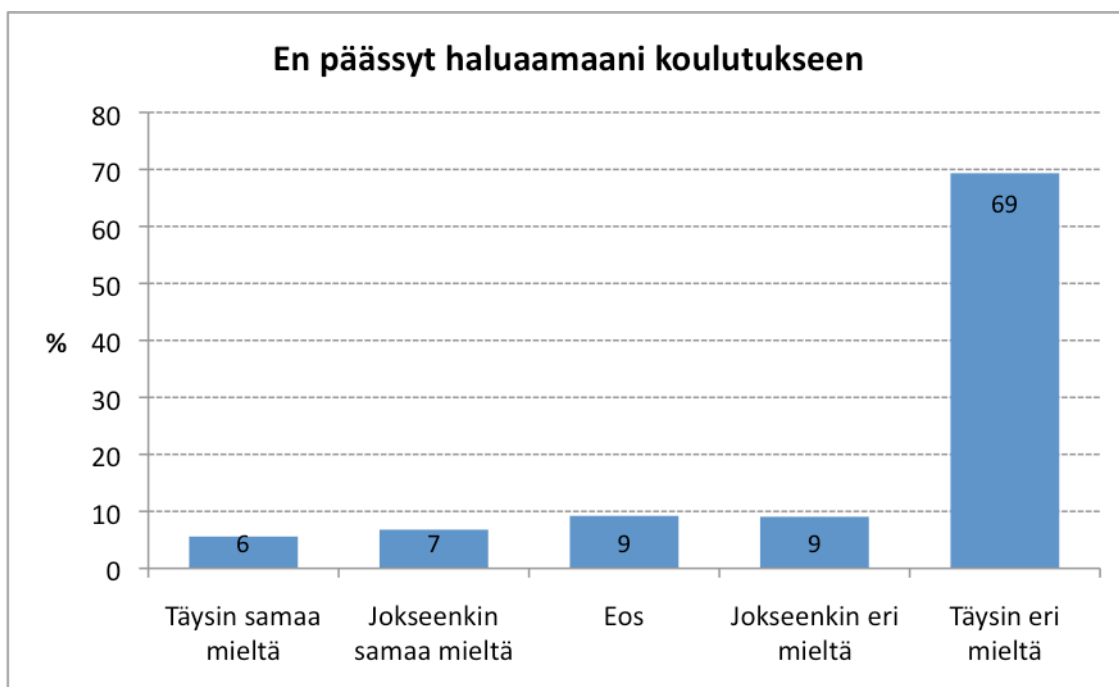
Sähkötekniikan opiskelijoille tutkinnon merkitys on niinkään varsin suuri, 88 % vastaajista piti sitä tärkeänä. Oli oletettavaa ja myös kyselyn tulokset vahvistavat sen, että elokuvan ja television ja kuvataiteen koulutusohjelmissä itse koulutus ja sen oppisisällöt ovat ratkaisevia, ei niinkään amk-tutkinnon saaminen. Näissä koulutusohjelmissä alle puolet vastaajista piti amk-tutkinnon saamista merkittävänä vetovoimatekijänä ja kummassakin lähes neljännes vastaajista ei pitänyt sitä tärkeänä. Uudessa eli Median koulutusohjelmassa 65 % oli väitteestä täysin tai jokseenkin samaa mieltä, mutta joka viidennes täysin tai jokseenkin eri mieltä. Kahdessa muussa englanninkielisessä koulutusohjelmassa Environmental Engineering ja International Business amk-tutkintoa arvostaa vajaa 70 %, mutta kummassakin amk-tutkinnon merkitys on laskenut edellisestä vuodesta selkeästi. Onko niin, että näissä koulutusohjelmissä opiskelijat hakevat yleensä korkeakoulututkintoa, eivät erottele yliopistoa tai ammattikorkeakoulua, osa ehkä suunnittelee suorittavansa maisterin tutkinnon amk-tutkinnon jälkeen.

Tekniikan koulutusohjelmissa amk-tutkinnon merkitys on suunnilleen kaikkien vastanneiden keskiarvoa hieman suurempaa, sähkötekniikassa siis huomattavasti suurempaa. Merkittävän ja yllättävän poikkeuksen muodostaa rakennusalan työnjohdon koulutusohjelma, jossa amk-tutkinnon merkitys vetovoimatekijänä on merkittävä vain puolelle vastanneista. Tässä on kuitenkin muistettava, että vastanneita ko. koulutusohjelmassa on vain 10 (aloituspaikkoja 30), joten tulokset ovat vain suuntaa-antavia. Myös tradenomin tutkinnossa (liiketalous ja tietojenkäsittely) amk-tutkinnon merkitys on hieman keskiarvoa suurempaa. Kulttuurin koulutusohjelmissa se on selkeästi muita alhaisempaa. Suurimmat muutokset edellisen vuoden kyselyyn ovat seuraavat:

- kone- ja tuotantotekniikka, merkitys väheni 14 %-yksikköä
- rakennusalan työnjohto, merkitys väheni 19 %-yksikköä
- metsätalous, merkitys kasvoi 33 %-yksikköä
- kuvataide, merkitys kasvoi 15 %-yksikköä (huom. vastanneita yhteensä 9)
- liiketalous, merkitys kasvoi 14 %-yksikköä.

4.6. Haluamaansa opiskelupaikkaan pääsemättömyys

Se, että ei ole päässyt haluamaansa opiskelupaikkaan, ei ole opiskelijoille merkittävä vetovoimatekijänä, kuten kuviosta 34 selkeästi nähdään.

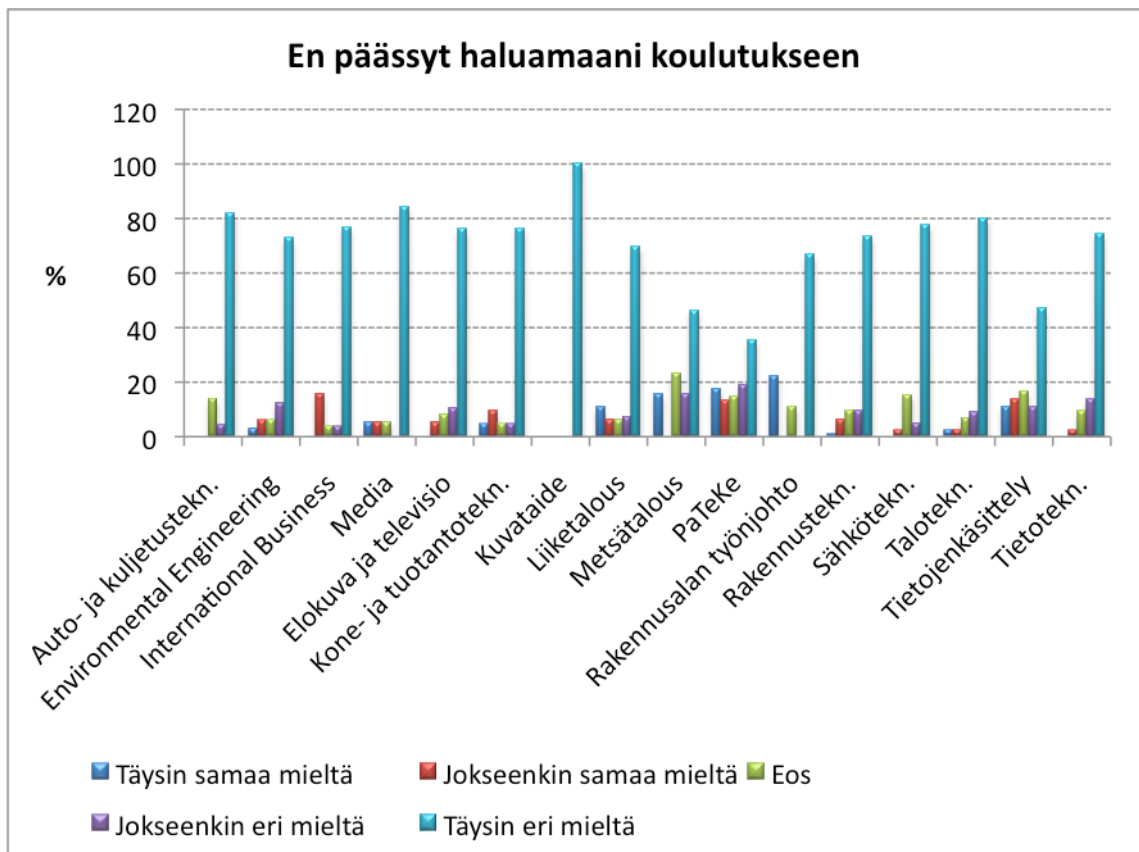

Kuvio 34: Haluttuun koulutuspaikkaan pääsemättömyys vetovoimatekijänä, %, N=662

Lähes neljä viidestä opiskelijasta (78 %, 519 opiskelijaa) ei pitänyt merkittävänä valintatekijänä sitä, ettei päässyt haluamaansa opiskelupaikkaan. Opiskelijoista 13 % eli runsas 80 opiskelijaa

oli sitä mieltä, että haki TAMKiin, koska ei päässyt haluamaansa koulutuspaikkaan. Määrä on pienempi kuin niiden, jotka ilmoittivat hakeneensa samalla myös yliopistoon (195 opiskelijaa), joskin tähän kysymykseen vastanneitakin oli lähes 30 vähemmän. Muuhun koulutukseen pääsemättömyys on vähentynyt edelleen edellisiin kyselyihin verrattuna. Vuosina 2008, 2007 ja 2006 haluamaansa koulutukseen pääsemättömyys ei vaikuttanut 74 %:lla, 67 %:lla ja 73 %:lla samassa vuosijärjestyksessä. (Aloituskyselyt 2006, 2007 ja 2008.)

Kuviosta 34 voidaan päätellä, ovatko koulutusohjelmakohtaiset vaihtelut samat kuin ammattikorkeakoulututkinnon vetovoimaa koskevassa kysymyksessä.

Kuvio 34: Haluamaansa koulutukseen pääsemättömyys koulutusohjelmittain, %, N=662

TAMKiin tultiin sen tähden, ettei päässyt haluamaansa koulutukseen kaikista eniten paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa (31 % vastanneista täysin tai jokseenkin samaa mieltä), tietojenkäsittelyssä (25 % vastanneista täysin tai jokseenkin samaa mieltä) ja rakennusalan työjohtossa (22 % vastanneista tätä mieltä, muistettava kuitenkin, että vastanneiden määrä tässä koulutusohjelmassa on vain 10 opiskelijaa). Näissä koulutusohjelmissä siis on useita opiskelijoita, jotka eivät alun perin ole olleet kovin kiinnittyneitä koulutusohjelmaan. Näistä koulutusohjelmista amk-tutkinnon saaminen vetovoimatekijänä oli alhainen rakennusalan työjohtoon koulutusohjelmassa ja keskiarvoa alhaisempi myös paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan koulutusohjelmassa, mutta keskiarvoa korkeampi tietojenkäsittelyn

koulutusohjelmassa. Rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmasta kaikki samalla yliopistoon pyrkineet aikovat myös pyrkiä uudelleen. ”Kaikki” merkitsee kuitenkin tässä vain 2 opiskelijaa. Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan koulutusohjelmasta 7 opiskelijaa aikoo hakea uudelleen yliopistoon ja liiketalouden koulutusohjelmasta 10 opiskelijaa (ks. kohta 2.5.). Jos kysymystä haluamaansa koulutusohjelmaan pääsemättömyyttä tarkastellaan tulevan sitoutumisen kannalta, edellä mainituissa koulutusohjelmissa on asiaan syytä kiinnittää vankkaa huomiota. Opintoihinsa näin ajatellen hyvin sitoutuneita ovat kuvataiteen opiskelijat, joista kaikki olivat sitä mieltä, että haluamaansa koulutusohjelmaan pääsemättömyys ei vaikuttanut koulutusvalintaan. Erittäin suurta se on myös talotekniikan (89 % täysin tai jokseenkin eri mieltä) ja tietotekniikan (88 % täysin tai jokseenkin eri mieltä) sekä auto- ja kuljetustekniikan (87 % täysin tai jokseenkin eri mieltä) koulutusohjelmissa. Muita korkeita lukuja saatiin Environmental Engineeringin, International Busineksen ja Median eli kaikissa englanninkielisissä koulutusohjelmissa sekä rakennustekniikassa ja sähkötekniikassa.

Suurimmat muutokset edellisen vuoden kyselyyn olivat seuraavat:

- kuvataide, merkitys väheni 43 %-yksikköä (huom. vastaajien kokonaismäärä 9)
- liiketalous, merkitys väheni 20 %-yksikköä
- tietotekniikka, merkitys väheni 12 %-yksikköä
- auto- ja kuljetustekniikka, merkitys väheni 12 %-yksikköä
- elokuva ja televisio (verrattu viestintään), merkitys kasvoi 14 %-yksikköä
- rakennusalan työjohto, merkitys kasvoi 14 %-yksikköä. (Aloituskysely 2008.)

Voidaan sanoa, että selkeimmin profiiliaan koulutusohjelmana ja -paikkana ovat parantaneet kuvataiteen, liiketalouden, tietotekniikan ja auto- ja kuljetustekniikan koulutusohjelmat.

Se, että opiskelija ei pääse haluamaansa koulutuspaikkaan, on perinteisesti ennakoanut keskeyttämistä. Koulutusohjelman oppisisällöt, opetusmenetelmät ja ilmapiiri koulutusohjelmassa vaikuttavat kuitenkin opiskelijoiden käsityksiin, joten haluamaansa opiskelupaikkaan pääsemättömyys ei välttämättä aiheuta opintojen keskeyttämistä.

4.7. Muut tekijät

Opiskelijat saattoivat myös avoimessa kentässä kertoa, mitkä muut mahdolliset tekijät vaikuttivat hakuun. Avoimia vastauksia tähän kysymykseen saatiin 57 (vajaa 10 aikuisopiskelijoilta), yli 20 enemmän kuin vuosi sitten. Tekniikasta kommentteja tuli eniten eli 36, tradenomikoulutuksesta 15, medianomikoulutuksesta 4 ja metsätalouden koulutusohjelmasta 2. Muut tekijät olivat moninaisia. Englanninkielisissä koulutusohjelmissa mainittiin usein ”because it’s in English”. On selvää, että nykyisessä taloustilanteessa töiden puute ja työllistyminen aikaisemmalle alalle, alan aikaisempi kokemus, uralla eteneminen, amk-tutkinnon saamisen ”pakko”, koulun läheisyys yms. vaikuttivat. Mutta myös koulutusohjelman maine, opintosuunnitelma, hyvä ilmapiiri ja suuntautumisvaihtoehdon olemassaolo olivat vaikuttavina tekijöinä, muutamalla jopa yksittäinen oppiaine eli halu opiskella matematiikkaa. Aikuisopiskelijoiden vastauksissa erityisesti rakennustekniikassa työtilanne ja uudelleenkoulutus olivat vaikuttavia tekijöitä, liiketaloudessa vanhojen tietojen päivittäminen ja ajan tasalla pysyminen.

Seuraavassa esitetään suorina lainauksina esimerkkejä muista koulutusvalintaan vaikuttavista tekijöistä tutkintonimikkeittäin:

Insinööri- ja rakennusmestarikoulutus

Töitä ei ollut saatavilla (auto- ja kuljetustekniikka)

kyseistä koulutuslinjaa ei löytnyt lähempää kotipaikkakuntaa (auto- ja kuljetustekn.)

TAMK has good spirit (Environmental Engineering)

Työtilanne on huono, on siis hyvä aika kouluttautua. (kone- ja tuotantotekniikka)

mahdollisuus suuntautua lentokonetekniikkaan, mitä ei monessa paikassa ole

(kone- ja tuotantotekniikka)

Paperialan palkat (paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka)

Halu opiskella matematiikkaa (paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka)

kun en päässy yliopistoon, niin tamk oli ainoa vaihtoehto :) (paperi-, tekstiili- ja kemian)

Tampereella ei ollut vastaavaa koulutusohjelmaa aikuisopiskeluna tarjolla.

(rakennusalan työjohto)

Työmarkkinoilla säilyminen (rakennustekniikka, aikuiskoulutus)

Nykyinen ammatti LVI-piirtäjänä (talotekniikka)

Ei ole töitä ja vihaan ammattiani (talotekniikka)

Tradenomikoulutus

Mandatory exchange and training (International Business)

Viimeinen varavaihtoehto, jonne tiesin varmasti pääseväni (liiketalous)

koulutusohjelman maine (liiketalous)

ProAkademia ja opiskelumuoto (liiketalous)

halu päivittää vanhoja tietoja ja oppia uutta liiketalouden alueelta (liiketalous, aikuis)

Vain TAMK tietojenkäsittelyn ops oli minun kannalta erittäin mielenkiintoinen (tietojenkäsittely)

Digimedia-suuntautumisvaihtoehto jota ei juuri tarjota muualla (tietojenkäsittely)

Medianomikoulutus

I love this programme—Media (Media)

joutiluuden loppuminen (elokuva ja television).

4.8. Vetovoimatekijöiden yhteenveto

Koulutusohjelman kiinnostavuus on selkeimmin koulutusvalintaan vaikuttava tekijä. Myös Tampereen vetovoima vaikuttaa, samoin ammattikorkeakoulututkinto ja koulutusohjelman oppisisällöt.

Vetovoimatekijät järjestyksessä, myös verrattuina edellisvuosiin olivat:

	2009	2008	2007	2006
- koulutusohjelman kiinnostavuus	90 %	91 %	90 %	88 %
- Tampereen vetovoima (sijainti)	80 %	76 %	80 %	75 %
- AMK-tutkinnon saaminen	79 %	75 %	67 %	78 %
- toiseen koulutukseen pääsemättömyys ei vaikuta	78 %	74 %	67 %	73 %
- koulutusohjelman oppisisällöt	77 %	72 %	72 %	-
- TAMKin vetovoima (maine)	51 %	51 %	46 %	68 %

Koulutusohjelman kiinnostavuus vetovoimatekijänä on pysynyt tärkeimpänä tekijänä vuosittain. Muut tekijät ovat keskenään hyvin tasavahvoja eli Tampereen vetovoiman, ammattikorkeakoulututkinnon ja oppisisältöjen sekä muuhun oppilaitoksen pääseminen ovat suunnilleen yhtä merkittäviä vetovoimatekijöinä. Ammattikorkeakoulututkinto ei kilpaile enää aikaisempien vuosien tapaan muiden – varsinkaan yliopiston – kanssa, lähes neljä viidestä opiskelijasta ei hakeutunut TAMKiin sen tähden, että ei muualle päässyt. Amk-tutkinnon saaminen on hienoisesti lisännyt osuuttaan vuosien kuluessa. Koulutusohjelmien oppisisältöjen merkitys on kasvanut ja on nousemassa sijainnin ja amk-tutkinnon kanssa saman arvoiseksi. Tämä merkitsee, että koulutusohjelmien kuvauksissa tuoda opintojen sisältö ja rakenne selkeästi esille. TAMKin maineen vuoksi oppilaitoksen valitsi noin puolet vastanneista eli vetovoimatekijöistä se on pienin. Tyyppiopiskelija siis katsoo esim. nettisivuilta ensin, mitä koulutusohjelmia Tampereella on tarjolla ja tutustuu sitten niiden sisältöihin lähemmin ja hakee sitten TAMKiin, koska sillä on hyvä maine. Eräs eteläsuomalainen opiskelija muotoili asian näin:

”Hesaa en halunnut ja sit pistin googleen sähkötekniikka Tampere, vaikken TAMKista paljon muuta tiennyt, kun että se on hyvä koulu”.

Koulutusohjelman kiinnostavuus oli suurinta auto- ja kuljetustekniikan, International Busineksen, Median, elokuvan ja television ja kuvataiteen koulutusohjelmissa. Koulutusohjelman oppisisällöistä kiinnostuneimpia olivat International Busineksen, Median, elokuvan ja television, kuvataiteen, Environmental Engineeringin ja sähkötekniikan opiskelijat. Tampereen sijainti vaikutti eniten International Busineksen, sähkötekniikan ja tietotekniikan koulutusohjelmissa. TAMKin vetovoima oli suurinta International Busineksen, liiketalouden, sähkötekniikan ja tietotekniikan koulutusohjelmissa. Ammattikorkeakoulututkinnon saaminen houkutti eniten metsätalouden ja sähkötekniikan opiskelijoita. TAMKiin tultiin sen tähden, että ei muualle päästy eniten paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan, tietojenkäsittelyn ja rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmissa. On jälleen hyvä muistaa, että kuvataiteen koulutusohjelmassa vastanneita yhteensä oli vain 9 (aloituspaikkoja 20) ja rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmassa 10 (aloituspaikkoja 30).

Seuraavassa profiloidaan koulutusohjelmia vielä vertaamalla niiden opiskelijoiden antamia vastauksia kaikkien opiskelijoiden vastausten keskiarvoihin vetovoimatekijöissä.

Auto- ja kuljetustekniikassa vastauksia saatiin 22 opiskelijalta (40 aloituspaikkaa).

Koulutusohjelman asettivat tärkeimmäksi valintakriteeriksi kaikki opiskelijat (keskiarvo 90 %). He pitivät myös amk-tutkinnon saamista keskimääräistä tärkeämpänä eikä kukaan hakenut TAMKiin sen tähden, että ei muualle päässyt. Oppisisällöillä, koulun sijainnilla tai maineella oli heille keskimääräistä pienempi merkitys.

Environmental Engineering - koulutusohjelmassa vastasivat kaikki opiskelijat. Heille koulutusohjelman kiinnostavuus ja oppisisällöt olivat olennaisia vetovoimatekijöitä. Sijainnilla tai TAMKin maineella ei ollut suurtakaan merkitystä, ei myöskään amk-tutkinnon saamisella. Koulutusohjelmassa on pari opiskelijaa, jotka tulivat TAMKiin, koska eivät muualle päässeet.

International Business - koulutusohjelmassa vastanneita opiskelijoita oli 26 (aloituspaikkoja 40). Heille koulutusohjelman kiinnostavuus ja oppisisällöt sekä Tampereen sijainti olivat huikean suuria vetovoimatekijöitä, lähes kaikki opiskelijat olivat tätä mieltä. Myös TAMKin maine vetovoimatekijänä oli keskimääräistä selvästi suurempi. Amk-tutkinnon saamisella ei ollut niin suurta merkitystä ja koulutusohjelmassa on pari opiskelijaa, jotka tulivat TAMKiin, koska eivät muualle päässeet.

Degree Programme in Media - koulutusohjelmassa vastasivat kaikki opiskelijat. Kaikki opiskelijat asettivat koulutusohjelman tärkeimmäksi vetovoimatekijäksi, lähes kaikki myös oppisisällöt. Sijainnilla ei ollut kovinkaan suurta merkitystä, sen sijaan TAMKin vetovoima oli

keskimääräistä selkeästi suurempi. Koulutusohjelmassa on pari opiskelijaa, jotka tulivat TAMKiin, koska eivät muualle päässeet.

Elokuvan ja television koulutusohjelmassa vastanneita oli 38 (aloituspaikkoja 55). Jokaisen mielestä koulutusohjelma on tärkeinä vetovoimatekijä, lähes kaikille myös oppisisällöt. Tampereen sijainnin merkitys on kaikista koulutusohjelmista pienin ja selkeästi alle keskiarvon (keskiarvo 80 %, elokuva ja televisio 53 %). TAMKin maineella ei ole erityisen suurta merkitystä, myös amk-tutkinnon saamisen merkitys on vähäinen. Koulutusohjelmassa on pari opiskelijaa, jotka tulivat TAMKiin, koska eivät muualle päässeet.

Kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmassa vastanneita oli 86, joista aikuisopiskelijoita 11 (aloituspaikkoja nuorisoasteella 100 ja aikuiskoulutuksessa 30). Opiskelijoiden vastaukset olivat vetovoimatekijöissä alle keskiarvon koulutusohjelman ja oppisisältöjen osalta eli he eivät niin paljon kuin muut arvostaneet näitä asioita. Sen sijaan amk-tutkinnon saaminen oli keskimääräistä suurempi vetovoimatekijä, sijainnilla ja TAMKin maineella on keskimääräistä hienoisesti suurempi vetovoimavaikutus. Tutkinnon saamisen merkityksen korostuminen johtunee aikuisopiskelijoista. Koulutusohjelmassa on yli 10 opiskelijaa, joille TAMK on toissijainen vaihtoehto opiskelupaikkana.

Kuvataiteen koulutusohjelmassa vastanneita opiskelijoita oli vain 9 (aloituspaikkoja on 20, joten vastausprosentti on vajaa 50 tässä koulutusohjelmassa), tuloksia voidaan pitää vain suuntaa-antavina. Opiskelijoille keskeisintä ovat koulutusohjelma ja sen oppisisällöt. Muut tekijät eivät vaikuttaneet lähes lainkaan. TAMKin maineella ei ollut lähes mitään vaikutusta, vain yksi opiskelija piti sitä tärkeänä. Selvästi alle keskiarvon (44 %, keskiarvo 73 %) oli myös amk-tutkinnon saaminen. Selvästi alle keskiarvon oli myös Tampereen sijainnin merkitys. Koulutusohjelmassa ei ole yhtään opiskelijaa, jolle koulutusohjelma on toissijainen opiskelupaikka.

Liiketalouden koulutusohjelmassa vastanneiden määrä oli 90, joista aikuisopiskelijoita oli 18 (aloituspaikkoja on nuorisoasteella 115 ja aikuiskoulutuksessa 25). Vetovoimatekijöissä ollaan jokaisessa yleisesti keskiarvojen yläpuolella, ainoastaan viimeisessä eli koulun toissijaisuudessa tulokset eivät ole aivan yhtä hyvät. Koulutusohjelman oppisisällöissä, Tampereen sijainnissa ja TAMKin maineessa tulokset ovat selkeästi muita korkeammat ja kasvaneet aikaisemmista vuosista, koulutusohjelmassa ja amk-tutkinnon saamisessa jonkin verran. Koulutusohjelmassa on 15 opiskelijaa, jotka tulivat kouluun, koska eivät päässeet haluamaansa opiskelupaikkaan.

Metsätalouden koulutusohjelmassa vastanneita oli 13 (aloituspaikkoja 20). Heille merkittävimmät vetovoimatekijät muihin verrattuna on amk-tutkinnon saaminen ja Tampere. Koulutusohjelmalla, sen oppisisällöillä tai TAMKin maineella oli keskimääräistä alhaisempi merkitys. Ohjelmassa on pari opiskelijaa, joille TAMK on toissijainen opiskelupaikka.

Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa vastanneita oli 69 (aloituspaikkoja 85). Tulokset vetovoimatekijöissä olivat kauttaaltaan muita alhaisemmat. Koulutusohjelman kiinnostavuus ja oppisisällöt olivat alhaisimmat kaikista koulutusohjelmista (erot keskiarvoon kummassakin suurimmat, 20 - 25 %). Myös sijaintitekijä ja amk-tutkinnon saaminen vaikuttivat muita vähemmän, TAMKin mainekin hieman muita vähemmän. Koulutusohjelmassa on eniten opiskelijoita (20), joille TAMK oli vasta toissijainen opiskelupaikka.

Rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmassa vastanneita oli 10 (aloituspaikkoja 30), joten tuloksia voidaan pitää vain suuntaa-antavina. Kaikkien vastanneiden mielestä koulutusohjelma oli keskeisin vetovoimatekijä, TAMKin sijainti vastasi kaikkien koulutusohjelmien keskiarvoa. Koulutusohjelman oppisisällöillä, TAMKin maineella ja amk-tutkinnon saamisella oli selvästi muista alhaisempi merkitys. Koulutusohjelmassa on pari opiskelijaa, jotka tulivat TAMKiin sen tähden, että eivät muualle päässeet.

Rakennustekniikan koulutusohjelmassa vastanneita oli 95, joista aikuisia 27 (aloituspaikkoja nuorisoasteella 100 ja aikuiskoulutuksessa 30, joten aikuisopiskelijat vastasivat varsin aktiivisesti kyselyyn). Koulutusohjelmalla ja sen oppisisällöillä on muita selkeästi suurempi merkitys vetovoimatekijänä, sijainnilla tai TAMKin maineella taas muita vähän alhaisempi merkitys. Amk-tutkinnon saamista arvostetaan hieman muita enemmän, mikä selittyy suurella aikuisopiskelijoiden määrällä. Koulutusohjelmassa on 7 opiskelijaa, joille TAMK opiskelupaikkana on toissijainen.

Sähkötekniikan koulutusohjelmassa vastanneita oli 39 (aloituspaikkoja 70). Kaikissa vetovoimatekijöissä vastaukset olivat selkeästi keskimääräistä korkeammat. Erityisen selvästi oppisisällöillä ja sijainnilla on suuri merkitys, mutta myös TAMKin vetovoima on muita koulutusohjelmia korkeampi, samoin kuin amk-tutkinnon saamisen merkitys. Sähkötekniikan koulutusohjelma on selvästi kasvattanut vetovoimaansa kaikilla vetovoimatekijöillä aikaisempiin vuosiin verrattuna. Koulutusohjelmassa on yksi opiskelija, jolle TAMK on toissijainen opiskelupaikka.

Talotekniikan koulutusohjelmassa vastanneita oli 46 (aloituspaikkoja 55). Talotekniikka on uusi koulutusohjelma; sen suuntautumisvaihtoehdot ovat LVI-tekniikka ja sähköinen talotekniikka. Ennakoon oli oletettavaa, että koulutusohjelmalla ja sen oppisisällöillä olisi suuri merkitys vetovoimatekijänä, mutta näin ei ole. Mainituilla tekijöillä on selvästi keskimääräistä alhaisempi merkitys, oppisisällöillä jopa lähes 20 %-yksikköä alhaisempi kuin keskimäärin (keskiarvo 77 %). Opiskelijat arvostavat keskimääräistä hieman enemmän sijaintia ja TAMKin mainetta, amk-tutkinnon saamisella on keskimääräistä vähän suurempi merkitys. Koulutusohjelmassa on pari opiskelijaa, joka ilmoitti tulleensa TAMKiin, koska ei päässyt haluamaansa koulutukseen.

Tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa vastanneita oli 39, joista aikuisia 7 (aloituspaikkoja nuorisoasteella 60 ja aikuiskoulutuksessa 20). Vetovoimatekijöissä lähes kaikissa tulokset olivat alle kaikkien vastanneiden keskiarvon, vain amk-tutkinnon saaminen vetovoimatekijänä ylitti keskiarvon hieman. Oppisisältöjen arvostuksessa ero keskiarvoon on selkein, lähes 10 %-yksikköä. Haluamaansa koulutusohjelmaan pääsemättömyydessä koulutusohjelman luvut ylittävät yli 10 %-yksiköllä TAMKin keskiarvon. Koulutusohjelmassa on 10 opiskelijaa eli kolmanneksi eniten paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan ja liiketalouden jälkeen niitä, jotka tulivat TAMKiin sen tähden, että eivät muualle päässeet.

Tietotekniikan koulutusohjelmassa vastanneita oli 44 (aloituspaikkoja 80). Miltei kaikissa vetovoimatekijöissä tulokset ovat keskiarvoja korkeammat, vain oppisisältöjen osalta arvostus on hieman muita alhaisempaa. Opiskelijat pitävät Tampereen sijaintia erittäin merkittävänä, samoin koulutusohjelmaa. Myös TAMKin maine ja amk-tutkinnon saaminen ovat muita selvästi tärkeämpiä. Koulutusohjelman arvostus vetovoimatekijöillä on muuttunut selvästi aikaisempiin vuosiin verrattuna positiiviseen suuntaan. Tämä on luonnollisesti hyvä kehitys, tietotekniikka koulutusohjelmana ollut aikaisemmin potentiaalisille hakijoille vaikeammin avautuva kuin esim. rakennus-, kone- tai sähkötekniikka. Koulutusohjelmassa on yksi opiskelija, jolla TAMK on toissijainen opiskelupaikka.

Kaiken kaikkiaan kyselyn perusteella TAMKin koulutusohjelmat ja niiden sisällöt ovat kiinnostavia, opiskelijat haluavat Tampereelle, eivätkä ole tulleet oppilaitokseen sen vuoksi, että eivät olisi muualle päässeet. TAMK saa siis vuosittain pääsääntöisesti hyvät ja motivoituneet opiskelijat, joten koululla on kaikki edellytykset opiskelijoiden opintojen edistymiseen ja oppimisessa menestymiseen. Muutamien koulutusohjelmien olisi vielä syytä edelleen kehittää koulutusohjelmansa ja sen oppisisältöjen kuvausta.

5. OPINTOJEN ALOITUSVAIHEEN SUJUMINEN

Opintojen ohjausta opintojen alkuvaiheessa koskeva kysymys kuului: ”Arvioi, miten tiedottaminen ja neuvonta auttoivat sinua opintojen aloitusvaiheessa.” Sillä saadaan palautetta opintojen ohjauksen kehittämiseen alkuvaiheen osalta. Opintojen ohjausta koskevaa palautetta kerätään vuosittain myös toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoilta ns. seurantakyselyssä.

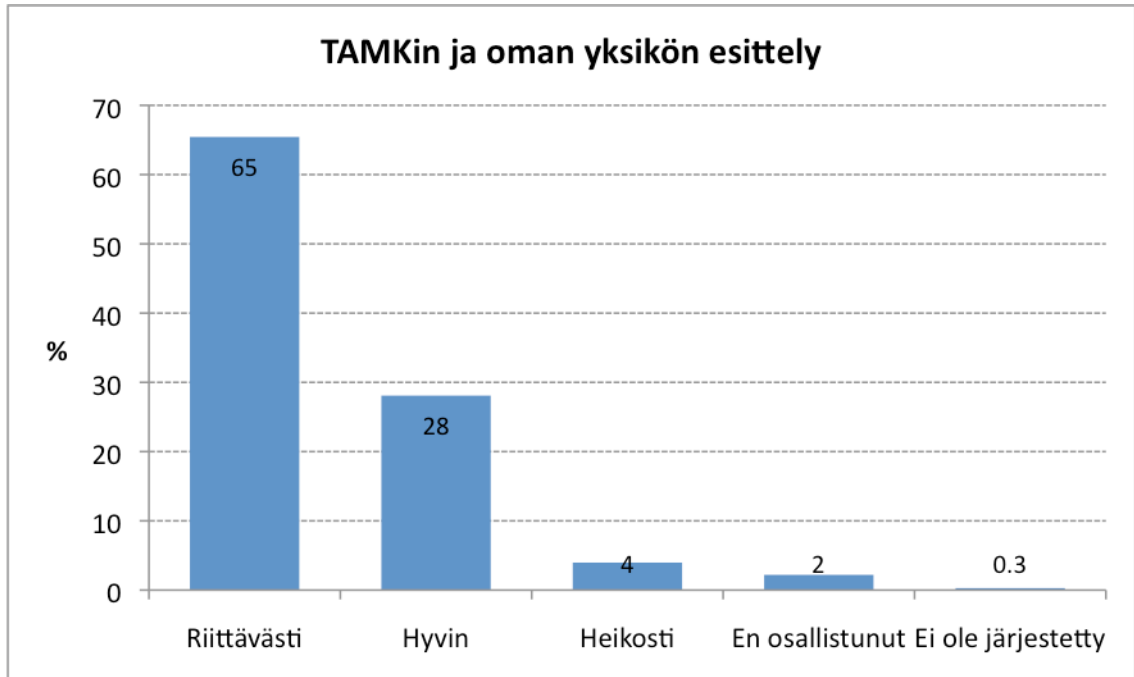
Aloitussvaiheen ohjausta koskevia arviointeja oli kymmenen:

- TAMKin ja oman yksikön esittely
- tiloihin tutustuminen
- opintotoimiston palvelujen esittely
- kirjaston ja sen palvelujen esittely
- WinhaWillen esittely ja opastus
- Intranetin esittely ja opastus
- opintojen rakenteen esittely
- opintojaksotarjonnan esittely
- opintojaksoille ilmoittautuminen
- hyväksilukemisesta tiedottaminen.

Aloitussvaiheen ohjausta koskeneet kysymykset kohdistuivat pääasiallisesti orientoivien päivien ohjaukseen. Opiskelijakunnalla ja sen opiskelijatuutoreilla on keskeinen merkitys alkuvaiheen tiedottamisessa ja neuvonnassa. Kun kysely toteutetaan loka-marraskuun vaihteessa, vastauksista saadaan tietoa myös orientaatiovaiheen jälkeisen ohjauksen onnistumisesta. Opiskelijatuutoreiden ohella siihen osallistuvat opettajatuutorit, opinto-ohjaajat ja koulutuspäälliköt.

5.1. TAMKin ja oman yksikön esittely

TAMKia ja omaa yksikköä esitellään orientoivilla päivillä opintojen aloitusvaiheessa. Tulos on perinteisesti ollut varsin myönteinen. Niin nytkin, kuten kuviosta 35 käy ilmi.

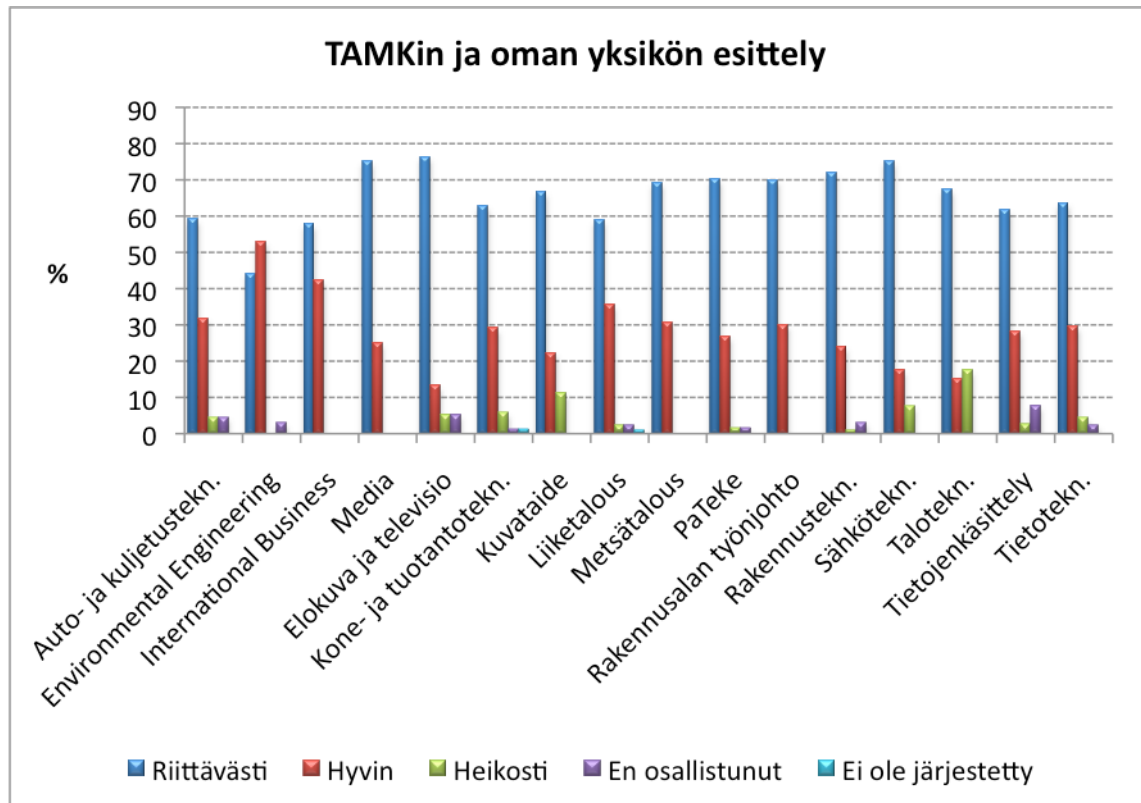

Kuvio 35: TAMKin ja oman yksikön esittelyn onnistuminen, %, N=680

Esittely tuskin voi kovinkaan paljon paremmin onnistua. Esittely koski lähemmin organisaatiota, koulutusaloja, TAMKin johtoa ja ohjaushenkilöitä. Opiskelijatuutoreiden ohella esittelystä vastaa koulutusohjelman henkilöstö. Vastaaajista 94 % (636 opiskelijaa) piti esittelyjä riittävinä tai hyvinä. Heikkona sitä piti vain 27 opiskelijaa eli 4 %, 2 % (15 opiskelijaa) ei osallistunut esittelyyn ja 2 opiskelijaa kertoi, että sitä ei järjestetty.

Tyytyväisyys on kasvanut 3 %-yksikköä vuoden takaiseen kyselyyn verrattuna, heikkona pitäneiden osuus väheni 1 %-yksikön. Osallistujia oli tänä vuonna viimevuotista enemmän.

Koulutusohjelmittain tulokset nähdään kuviosta 36.

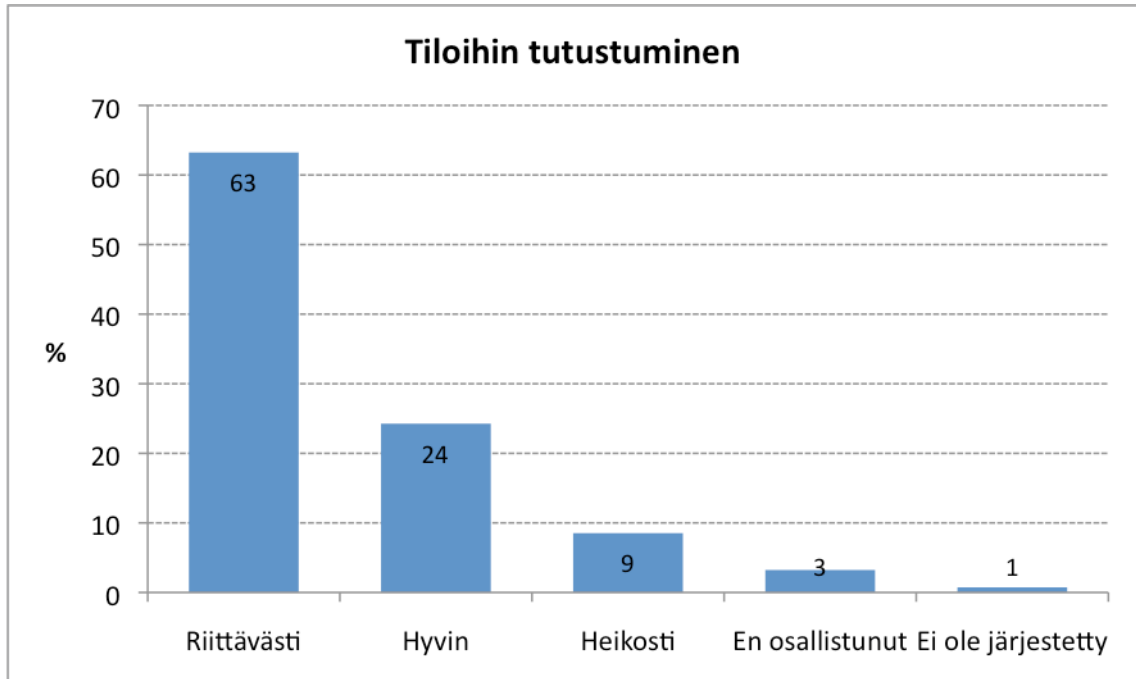
Kuvio 36: TAMKin ja oman yksikön esittelyn onnistuminen koulutusohjelmittain, %, N=680

TAMKin ja oman yksikön esittely sujui siis kaikissa koulutusohjelmissä riittävän hyvin. Erityisen hyvin se onnistui International Busineksen, Median, metsätalouden ja rakennusalan työjohtoon koulutusohjelmissä, missä kaikki opiskelijat pitivät esittelyä riittävän hyvin sujuneena. Sähkötekniikassa, talotekniikassa ja kuvataiteessa oli eniten opiskelijoita, joiden mielestä esittely sujui heikosti (8 - 17 % vastanneista oli tätä mieltä). Vain 2 opiskelijaa kaikista vastanneista oli sitä mieltä, että esittelyä ei järjestetty lainkaan.

Muutokset edelliseen vuoteen eivät olleet kovinkaan suuria, koska esittely on perinteisesti sujunut hyvin. Esittely parani eniten Environmental Engineeringin koulutusohjelmassa (20 %-yksikköä), mikä johtui olennaisesti siitä, että 23 % vastanneista vuonna 2008 kertoi, että ei ole osallistunut esittelyyn. Auto- ja kuljetustekniikan, metsätalouden ja paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan koulutusohjelmissä tyytyväisten opiskelijoiden osuudet nousivat kussakin yli 10 %-yksikköä, elokuvan ja television (jota on verrattu viestinnän koulutusohjelmaan) tyytyväisyys väheni n. 10 %-yksikköä. Vaikka sähkötekniikan ja kuvataiteen opiskelijat olivat tyytymättömiä esittelyihin, myös niissä tyytyväisyys kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Talotekniikasta ei ole vertailulukua. (Aloituskysely 2008.)

5.2. Tiloihin tutustuminen

Tiloihin tutustutaan orientoivien päivien yhteydessä kiertokäynteinä ja koulutusohjelman oman esittelyn yhteydessä. Tiloihin tutustumisen onnistuminen nähdään kuviossa 37

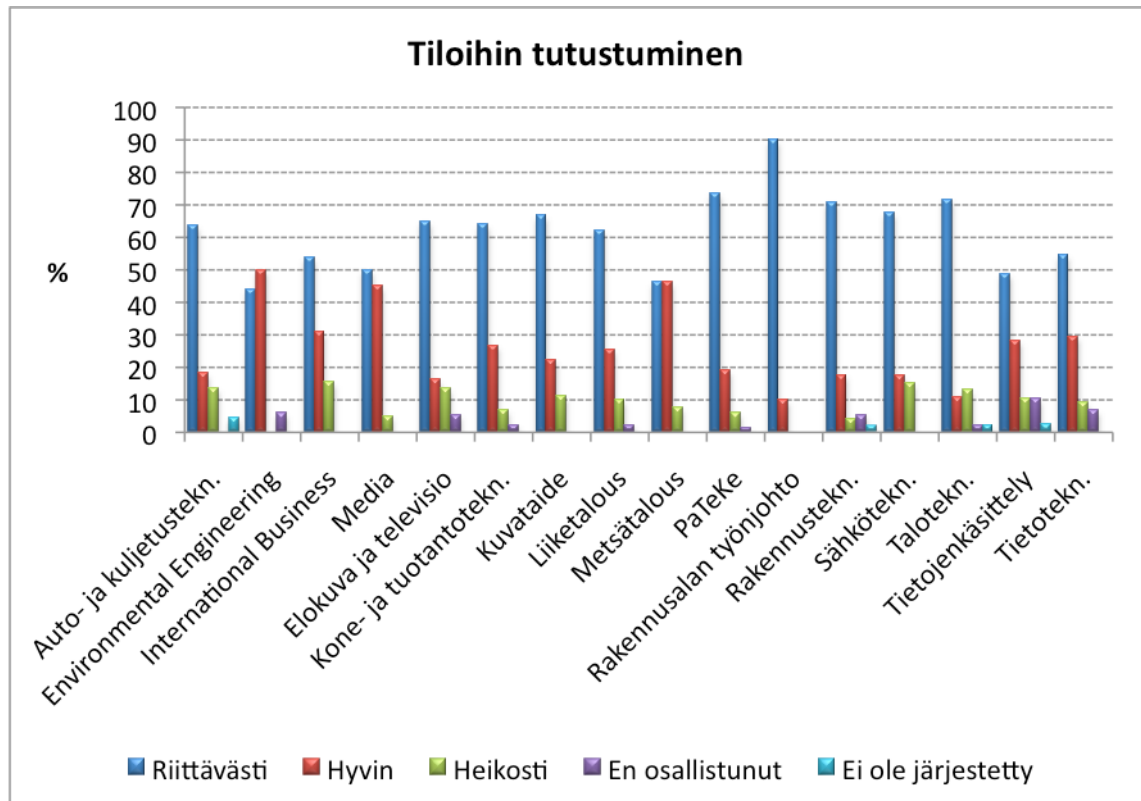

Kuvio 37: Tiloihin tutustumiseen tyytyväisyys, %, N=680

Vajaa 90 % (595 opiskelijaa) piti tiloihin tutustumista riittävänä. Heikosti se tehtiin vajaan 10 %:n mielestä (58 opiskelijaa). Parisenkymmentä ei osallistunut ja 5 opiskelijaa sanoi, että tiloihin esittelyä ei ole järjestetty. Tulokset vastaavat suunnilleen aikaisempien vuosien tuloksia.

Kyselyssä aikuisopiskelijoita oli kaikista vastanneista 66. Voisi ajatella, että heidän keskuudessaan oli runsaasti opiskelijoita, jotka eivät osallistuneet esittelyihin. Näin ei kuitenkaan ollut: niistä 15 opiskelijasta, jotka eivät osallistuneet esittelyihin vain 2 oli aikuisopiskelijaa ja niistä 27 opiskelijasta, joiden mielestä esittelyn sujui huonosti, oli vain 2 aikuisopiskelijaa.

Koulutusohjelmittain jakaantumat nähdään kuviossa 38.

Kuvio 38: Tiloihin tutustumiseen tyytyväisyys koulutusohjelmittain, %, N=680.

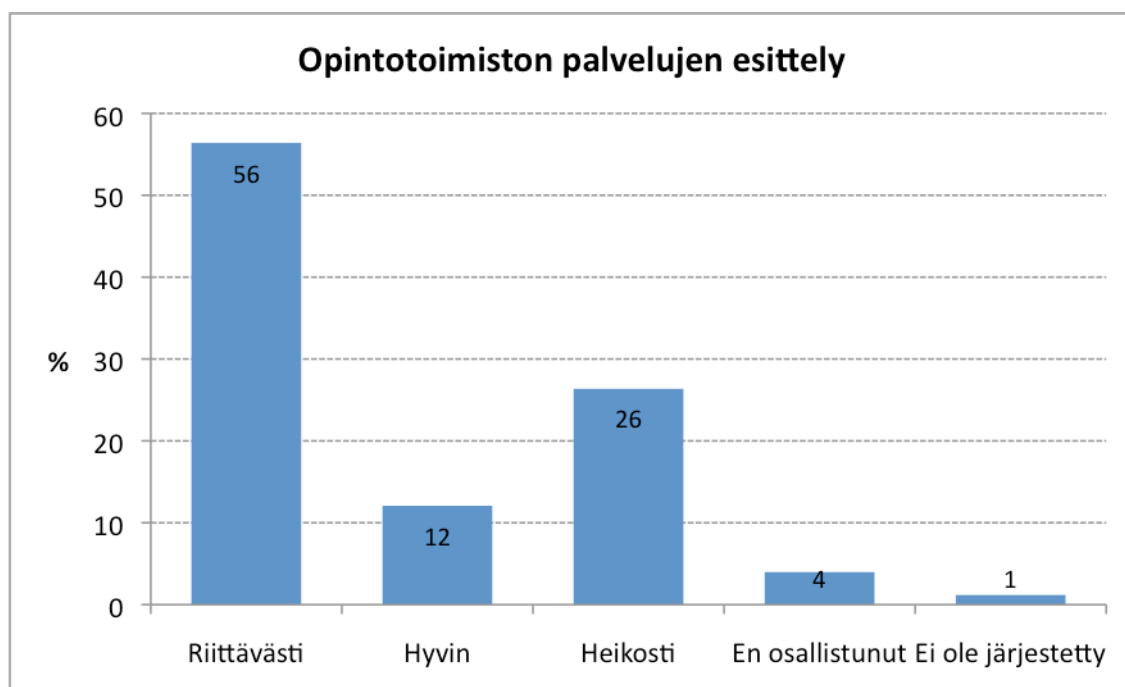
Kaikkein tyytyväisimpiä esittelyihin olivat rakennusalan työnjohdon opiskelijat, joista kaikkien mielestä tiloihin tutustuminen oli onnistunut riittävän hyvin. On kuitenkin jälleen syytä muistaa, että koulutusohjelman vastanneiden kokonaismäärä on vain 10. Erittäin tyytyväisiä tiloihin tutustumiseen olivat myös Environmental Engineeringin, Median, kone- ja tuotantotekniikan, metsätalouden ja paperi-, tekstiili- ja kemianteekniikan opiskelijat. Environmental Engineering -koulutusohjelma oli rakennusalan työnjohdon koulutusohjelman ohella ainoa, jossa heikkona tiloihin tutustumista ei pitänyt kukaan. Eniten tyytymättömiä oli International Businessin (15 %), sähkötekniikan (15 %), elokuvan ja television (14 %), auto- ja kuljetustekniikan (14 %) ja talotekniikan koulutusohjelmissä. Tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa oli eniten niitä, jotka eivät osallistuneet tiloihin tutustumiseen.

Tiloihin tutustuminen on aikuisopiskelijoidenkin mielestä sujunut varsin hyvin. Vajaasta 70 aikuisopiskelijasta 10 oli sitä mieltä, että tiloihin tutustuminen sujui heikosti. Ei-osallistuneita oli 2 ja 4 oli sitä mieltä, että tiloihin tutustumista ei tehty. Luvuissa on opiskelijoita kaikista aikuisryhmistä.

Kokonaisuudessaan tulokset vastaavat aikaisempien vuosien kyselyjä. Tyytyväisyys on kasvanut eniten rakennusalan työnjohdon (+ 12 %-yksikköä), Environmental Engineeringin (+ 10 %-yksikköä) ja paperi-, tekstiili- ja kemianteekniikan koulutusohjelmissä (+ 9 %-yksikköä) ja vähentynyt elokuvan ja television (verrattu viestintään, - 16 %-yksikköä), tietojenkäsittelyn (- 14 %-yksikköä) ja liiketalouden koulutusohjelmissä (- 7 %-yksikköä).

5.3. Opintotoimiston palvelujen esittely

Opintotoimiston palvelujen esittely on ollut kahtena vuonna kehittämiskohteena opintojen alkuvaiheen esittelyissä. Vuodesta 2006 vuoden 2007 tulokset eivät parantuneet. Vuosina 2008 ja 2009 lisättiin esittelyyn panostamista siten, että orientoivien päivien kiertokäynnin lisäksi opintotoimiston palveluihin paneudutaan lukuvuoden aikana tapahtuvassa ohjauksessa, opettajatuutorin pitämällä tuutoritunneilla,. Sitä varten tuotettiin opettajatuutoreiden käyttöön palveluja koskeva power-point -aineisto ja opettajatuutori saattoi myös pyytää opintosihteerä tuutoritunnille kertomaan palveluista. Kuvio 39 kertoo, miten tänä vuonna esittelyssä onnistuttiin.

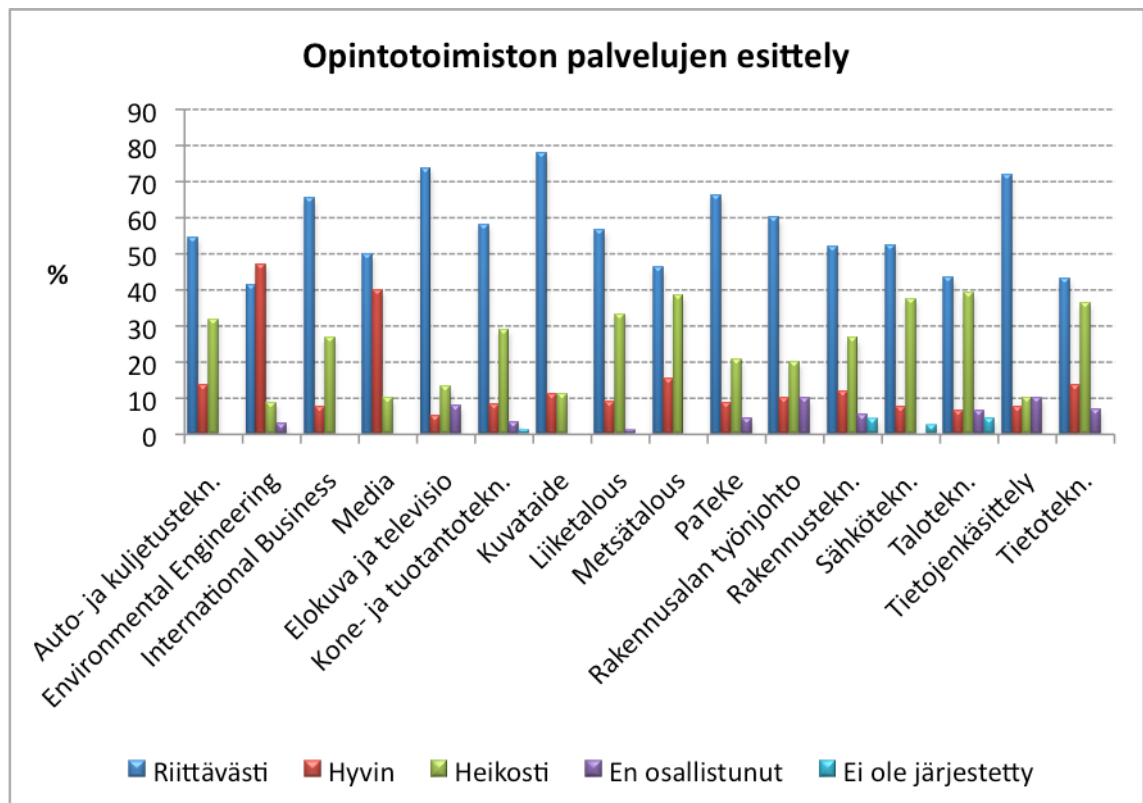
Kuvio 39: Opintotoimiston palvelujen esittelyn onnistuminen, %, N=679

Vajaa 70 % vastanneista (465 opiskelijaa) oli tyytyväisiä opintotoimiston palvelujen esittelyihin. Melko monen mielestä esittely kuitenkin sujui heikosti: 179 opiskelijaa eli 26 % oli tätä mieltä (näistä 12 aikuisopiskelijaa eli valtaosa tyytymättömistä oli nuorisoasteen opiskelijoita). Vajaa 30 opiskelijaa (4 %) ei osallistunut esittelyyn ja 8 opiskelijan (1 aikuinen) mielestä esittelyä ei järjestetty.

Tulokset ovat parantuneet vuoden 2008 kyselyyn verrattuna 6 %-yksikköä ja vastaavasti ”heikosti”-vastanneiden osuus on vähentynyt 6 %-yksikköä. Tehostamistoimenpiteet ovat siis jonkun verran auttaneet, mutta silti on varsin paljon opiskelijoita, joiden mielestä esittely on sujunut heikosti. Asiaa on pohdittu useaan kertaan opotimissa ja opiskelijakunnan edustajien kanssa. On erittäin todennäköistä, että opintotoimistoa ei tunneta opintojen alkuvaiheessa kovinkaan hyvin, ja vaikka palveluista kerrotaan ja opastuskierroksella painotetaan, ei asia ehkä jää kovinkaan hyvin mieleen siitä yksinkertaisesta syystä, että ensimmäisen vuosikurssin

opiskelijoilla ei useinkaan ole asiaa opintotoimistoon. Kannattaisi ehkä siitä syystä pohtia vastaisuudessa kysymystä niin, ovatko oman koulutusohjelman opintosihteeripalvelut tulleet tutuiksi. Koulutusohjelman opintosihteerit tulevat opiskelijalle usein tutummaksi kuin opintotoimisto. Opintotoimiston palvelut (erityisesti opintotukiasiat, erilaiset todistukset ja neuvonta) tulevat opiskelijalle yleensä tutummaksi vasta ensimmäisen opintovuoden jälkeen. Käsitystä tukevat vahvasti toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoille tehtävän ns. seurantakyselyn tulokset, joissa opintotoimiston palveluihin tyytyväisyys on varsin suurta (85 % tyytyväisiä). (Seurantakysely 2009.)

Tyytyväisyys tai tyytymättömyys koulutusohjelmittain nähdään kuvioista 40.

Kuvio 40: Opintotoimiston palveluiden esittelyyn tyytyväisyys koulutusohjelmittain, %, N=679

Tyytyväisimpiä opintotoimiston palvelujen esittelyihin olivat Median opiskelijat (90 %). Myös Environmental Engineeringin (88 %), kuvataiteen (89 %) ja tietojenkäsittelyn (80 %) opiskelijat olivat erittäin tyytyväisiä esittelyihin. Heikosti esittely oli mennyt eniten seuraavissa koulutusohjelmissä: auto- ja kuljetustekniikka (32 %), liiketalous (33 %), metsätalous (38 %), sähkötekniikka (38 %), talotekniikka (39 %) ja tietotekniikka (36 %).

Suurimmat muutokset viime vuoteen verrattuna olivat (Aloituskysely 2008):

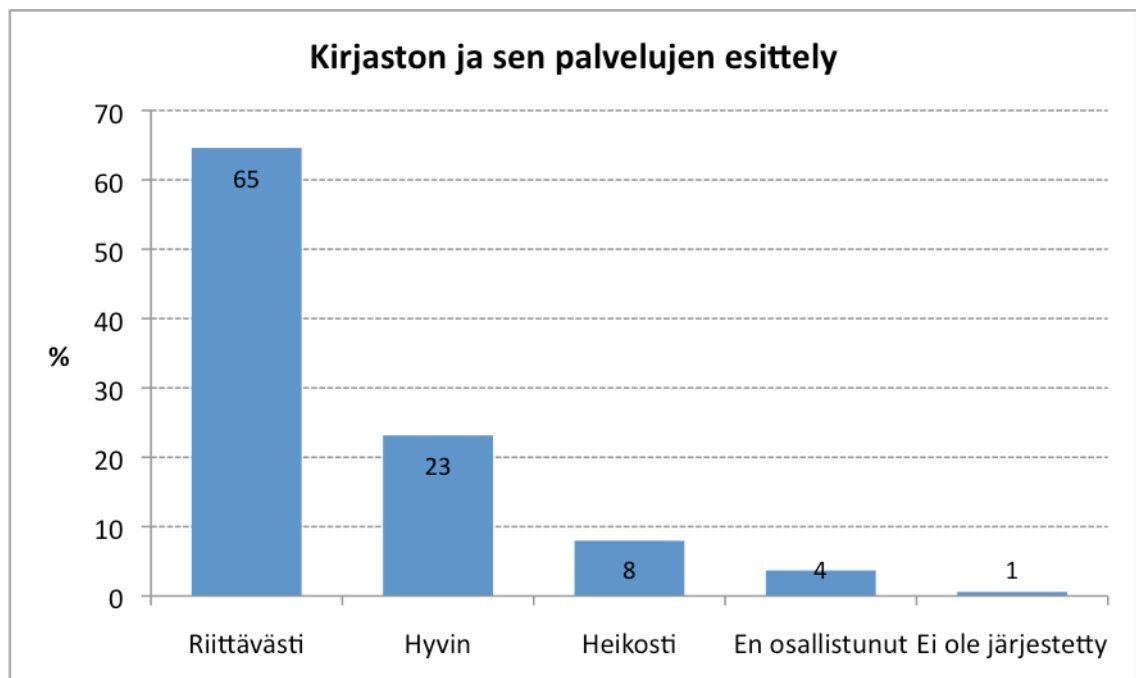
- auto- ja kuljetustekniikka, tyytyväisyys kasvoi 31 %-yksikköä
- rakennusalan työjohto, tyytyväisyys kasvoi 20 %-yksikköä (huom. 10 vastaajaa)
- tietojenkäsittely, tyytyväisyys kasvoi 17 %-yksikköä
- paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka, tyytyväisyys kasvoi 12 %-yksikköä

- rakennustekniikka, tyytyväisyys kasvoi 12 %-yksikköä
- International Business, tyytyväisyys väheni 9 %-yksikköä
- kuvataide, tyytyväisyys väheni 11 %-yksikköä (huom. 9 vastaajaa).

Vastaisuudessa opintotoimiston palvelujen esittelyssä on parantamisen varaa varsinkin talotekniikan, sähkötekniikan, tietotekniikan ja metsätalouden koulutusohjelmissa.

5.4. Kirjastoon tutustuminen

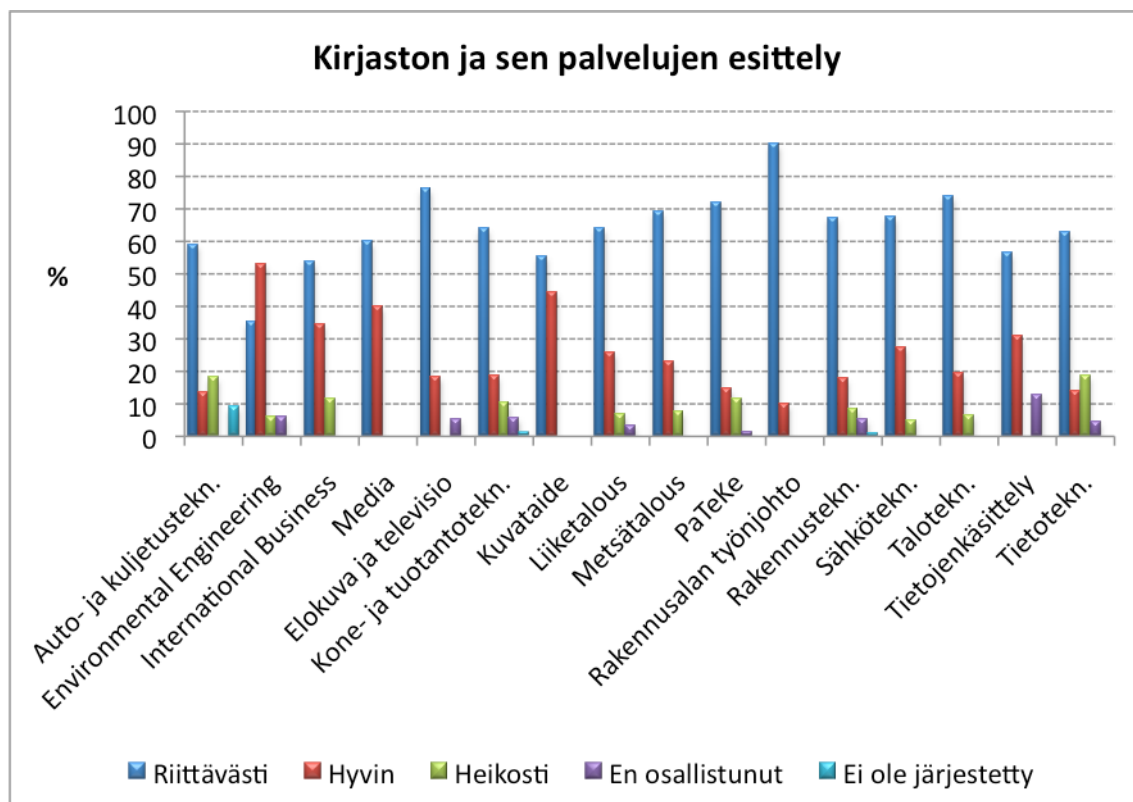
Kirjastoon tutustutaan ensimmäisen kerran orientoivilla päivillä kiertokäynnin yhteydessä ja opastus oli jälleen sujunut hyvin, kuten kuviosta 41 havaitaan.

Kuvio 41: Kirjastoon tutustumiseen tyytyväisyys, %, N=678

Lähes 90 % vastanneista (595 opiskelijaa) pitää kirjastoon ja sen palveluihin tutustumista riittävän hyvänä, joten kirjasto-esittely on jälleen onnistunut varsin hyvin. Tyytymättömiä oli 54 opiskelijaa, heistä vain 1 aikuisopiskelija. Esittelyyn ei osallistunut 25 opiskelijaa (4 %), heistä 5 aikuisopiskelijaa. Neljän opiskelijan käsityksen mukaan esittelyä ei järjestetty, heistä kaksi oli aikuisopiskelijaa. Vuoden takaiseen kyselyyn verrattuna tyytyväisyys on kasvanut 2 %-yksikköä ja tyytymättömien osuus vastaavasti vähentynyt (Aloituskysely 2008).

Koulutusohjelmittain tulokset nähdään kuviosta 42.

Kuvio 42: Kirjastoon tutustumiseen tyytyväisyys koulutusohjelmittain, %, N=678

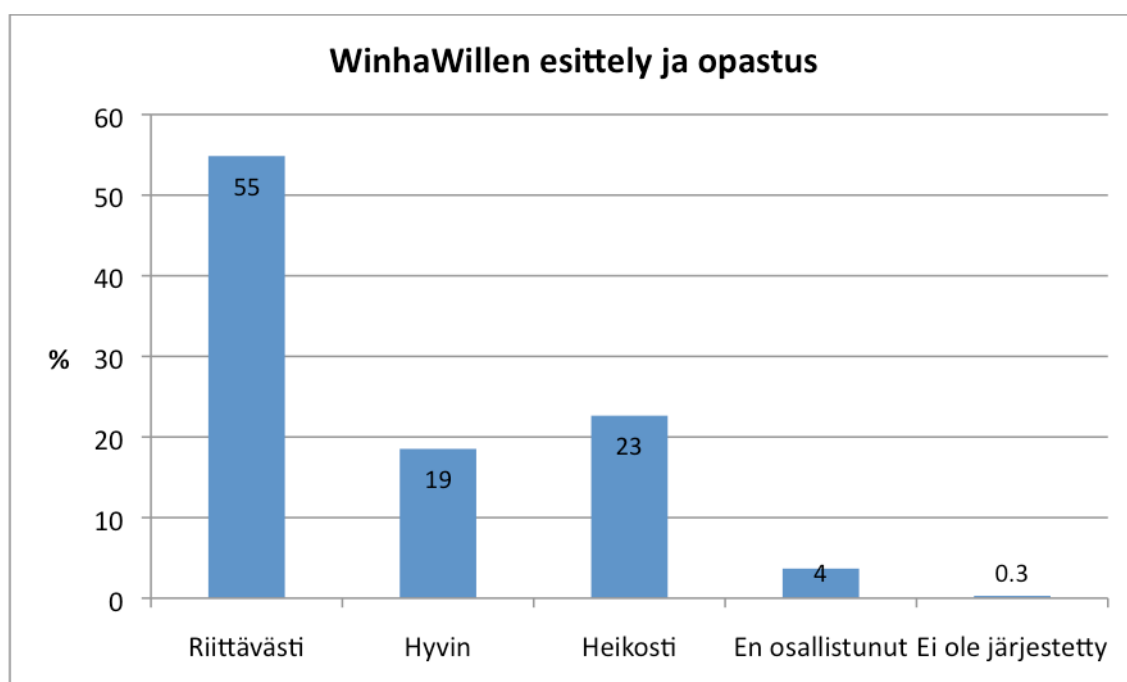
Kuvataiteen, Median ja rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmissä kaikki vastanneet olivat tyytyväisiä kirjaston ja sen palveluiden esittelyyn. Sähkötekniikan (96 %), talotekniikan (94 %), metsätalouden (92 %), elokuvan ja television (94 %) ja liiketalouden (90 %) opiskelijat olivat myös varsin tyytyväisiä esittelyyn. Median, elokuvan ja television, kuvataiteen ja tietojenkäsittelyn opiskelijoista kukaan ei pitänyt esittelyä huonona. Aikuisopiskelijoista 1 piti esittelyä heikkona, 5 ei osallistunut ja 2 oli sitä mieltä, että esittelyä ei järjestetty.

Tyytyväisyys on kasvanut eniten (44 %-yksikköä) rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmassa (vastanneita kaikkiaan 10). Environmental Engineering -koulutusohjelmassa tyytyväisyys kasvoi 12 %-yksikköä, rakennustekniikassa 14 %-yksikköä ja sähkötekniikassa 7 %-yksikköä.

Tyytyväisyys väheni eniten tietojenkäsittelyssä (- 9 %-yksikköä), mutta on huomattava, että 2009 vastanneista eniten eli 13 % ei osallistunut kirjasto-esittelyyn. Tietotekniikassa ja liiketaloudessa tyytyväisyys väheni molemmissa 7 %-yksikköä. (Aloituskysely 2008.)

5.5. WinhaWillen opastus

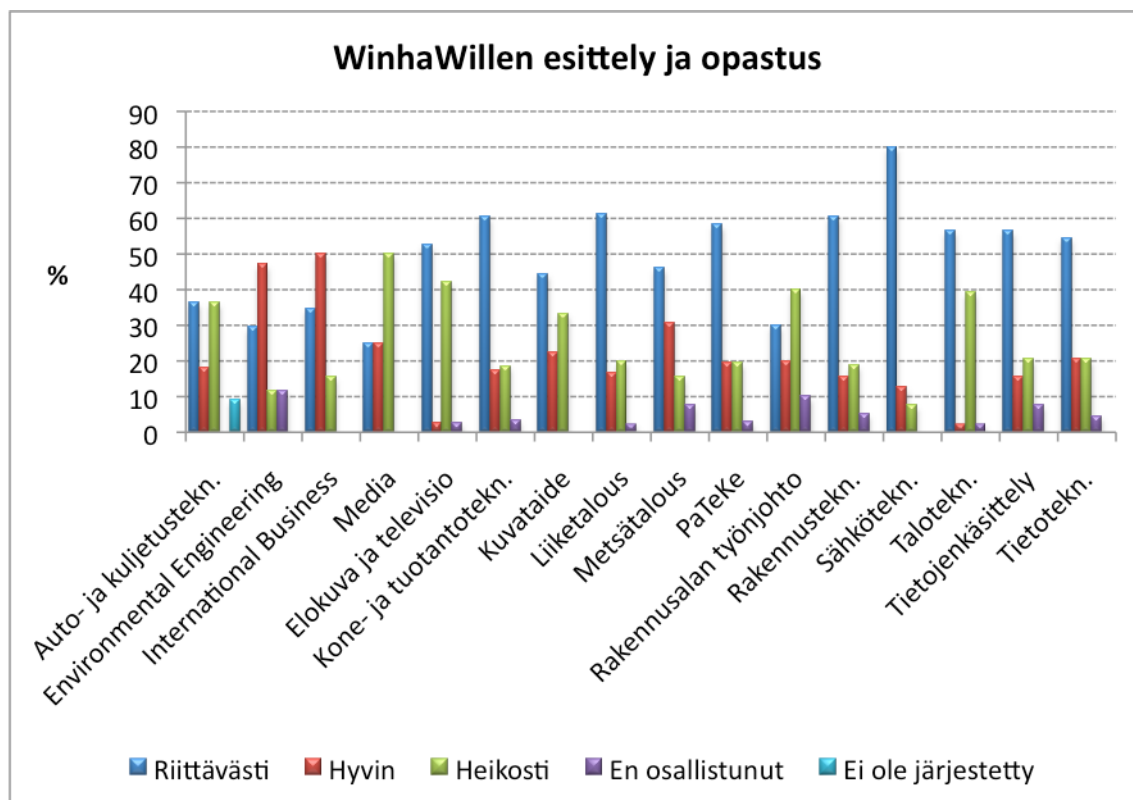
WinhaWillen opastukseen tyytyväisyyden tulisi olla erittäin suuri, koska opiskelijoille ei saisi olla epäselvää, miten WinhaWillessä toimitaan. Tämä on ollut parisen vuotta erityisen kehittämisen kohteena. Orientoivien päivien yhteydessä opastusta on pidetty riittämättömänä, ja siksi parannuskohteeksi oli sovittu, että opiskelijatuutorit käyvät syksyn tuutoritunneilla opastamassa WinhaWillen käyttöä. Toteutumisen seurantaan luotiin apuvälineeksi excel-seurantataulukko, johon ryhmän (luokan) vastuuhenkilön antamat tiedot koottiin. Seurantamahdollisuuksien parantamisen arveltiin lisäävän opastuksen onnistumista. Kuviossa 43 nähdään onnistuminen tässä osa-alueessa.

Kuvio 43: Tyytyväisyys WinhaWillen opastukseen, %, N=680

Yli 70 % vastanneista (499 opiskelijaa) pitää opastusta riittävän hyvänä. Heikosti opastus on sujunut 23 %:n eli 154 opiskelijan mielestä. Näistä aikuisopiskelijoita oli 16, mikä vastanneista aikuisopiskelijoista merkitsee runsasta 20 %:ia. Vajaa 30 opiskelijaa ei osallistunut esittelyyn tai sitä ei järjestetty. Tehostamistoimet ovat vaikuttaneet, koska tyytyväisyys kasvoi vuoteen 2008 verrattuna 5 %-yksikköä (Aloituskysely 2008). Opastukseen on kuitenkin edelleen kiinnitettävä erityistä huomiota. Vuoden 2009 opettaja- ja opiskelijatuutoripalaverissa elokuussa sovittiin, koska opiskelijatuutorit tulevat tunnille esittelemään WinhaWilleä ja tätä käytäntöä on syytä edelleen jatkaa. Opiskelijoiden WinhaWille-opastusta pidetään edelleen parhaana tapana esittää asia opiskelijoille. Vaikka opettajatuutoreille on nyt annettu mahdollisuus tutustua opiskelijan Winha-näkymään antamalla heille ”Olli Opiskelija”-tunnukset, on opiskelijanäkymä edelleen suurelle osalle opettajista melko huonosti tunnettu.

Erot koulutusohjelmissa WinhaWillen esittelyn suhteen nähdään kuviossa 44.

Kuvio 44: WinhaWillen opastukseen tyytyväisyys koulutusohjelmittain, %, N=680.

Parhaiten esittelyssä on onnistuttu sähkötekniikan koulutusohjelmassa, jossa 93 % piti esittelyä riittävän hyvänä. Myös International Busineksen opiskelijatuutorit ovat onnistuneet erittäin hyvin: opastukseen tyytyväisiä on 85 % vastanneista. Tyytymättöimpiä ovat Median (50 % tyytyväisiä), elokuvan ja television (56 % tyytyväisiä), rakennusalan työnjohdon (50 % tyytyväisiä), auto- ja kuljetustekniikan (54 % tyytyväisiä) ja talotekniikan (59 % tyytyväisiä) koulutusohjelmat. Heikkona esittelyä ovat luonnollisesti pitäneet samat.

Parhaiten opastus on kehittynyt seuraavissa koulutusohjelmissä vuoteen 2008 verrattuna (Aloituskysely 2008.)

- kuvataide, tyytyväisyyden kasvu 52 %-yksikköä (huom. vastaajia 9)
- metsätalous, tyytyväisyyden kasvu 31 %-yksikköä
- sähkötekniikka, tyytyväisyyden kasvu 24 %-yksikköä
- Environmental Engineering, tyytyväisyyden kasvu 15 %-yksikköä
- liiketalous, tyytyväisyyden kasvu 13 %-yksikköä
- rakennustekniikka, tyytyväisyyden kasvu 13 %-yksikköä.

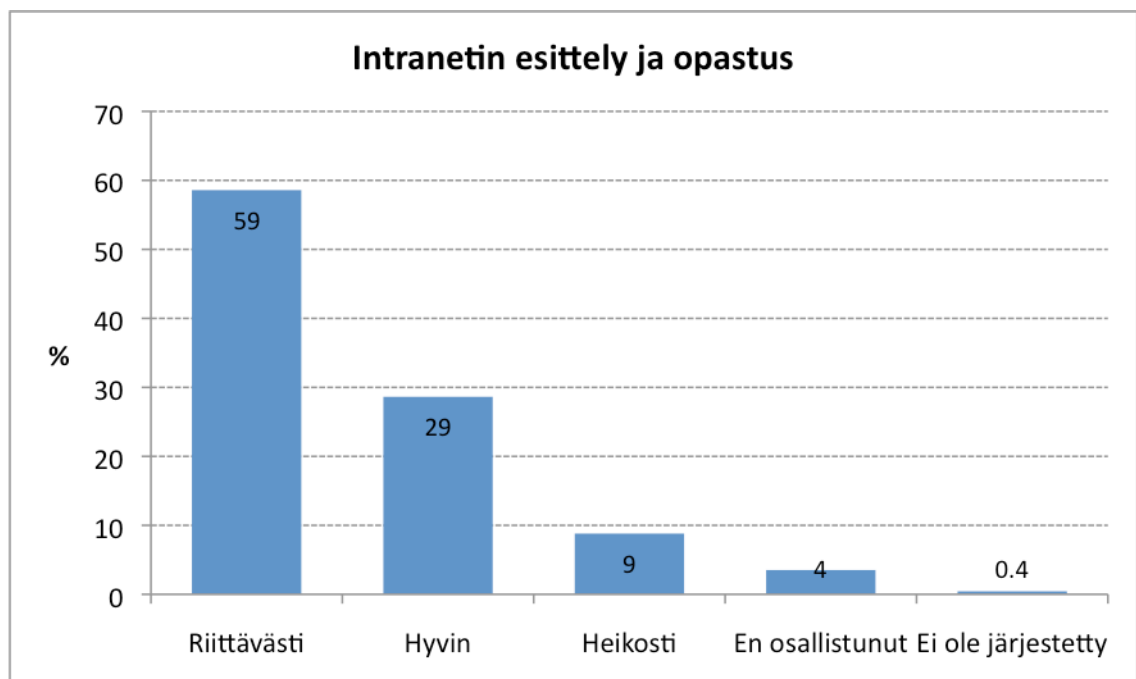
Seuraavissa koulutusohjelmissä tulokset heikkenivät edelliseen kyselyyn verrattuna

- auto- ja kuljetustekniikka, tyytyväisyys väheni 15 %-yksikköä
- elokuva ja televisio (verrattu viestintään), tyytyväisyys väheni 15 %-yksikköä
- tietotekniikka, tyytyväisyys väheni 5 %-yksikköä.

Eri koulutusohjelmissa WinhaWillen esittely opintojen alkuvaiheessa tapahtuu hieman eri tavoin. Suurimmissa eli tekniikan koulutusohjelmissa opettajat jakavat ns. winhatunnukset orientoivien päivien yhteydessä ja samalla annetaan lyhyt opastus käyttöön. WinhaWillen käyttöä ja opintojaksoille ilmoittautumista opetetaan varsinaisesti tietojenkäsittelyä koskevan opintojakson alussa opetuksen alkuvuokolla. Mikäli opiskelija aloittaa opintonsa muita myöhemmin, esim. syyskuun puolivälissä, hän ei tätä opastusta saa, vaan oppi jää opiskelijatuutoreilta ja muilta opiskelijoilta saadun tiedon varaan. Liiketalouden, tietojenkäsittelyn sekä kuvataiteen ja viestinnän koulutusohjelmissa opastus tehdään orientoivilla päivillä. Syksyllä 2009 oli kuitenkin sovittu, että kaikissa koulutusohjelmissa opiskelijatuutori tulee opastamaan käyttöä syys- tai lokakuun opiskelijatuutoritunnilla.

5.6. Intranetin opastus

Intranetin opastus parani vuonna 2008 silloin tehtyjen tehostamistoimien vuoksi. Saadun palautteen perusteella opiskelijaa koskevat ohjeet koottiin yhteen koulutusohjelmien valikkoon opiskelijoiden toivottavasti helposti löydettäviksi. Kuviosta 45 nähdään, onko positiivinen kehitys edelleen jatkunut.

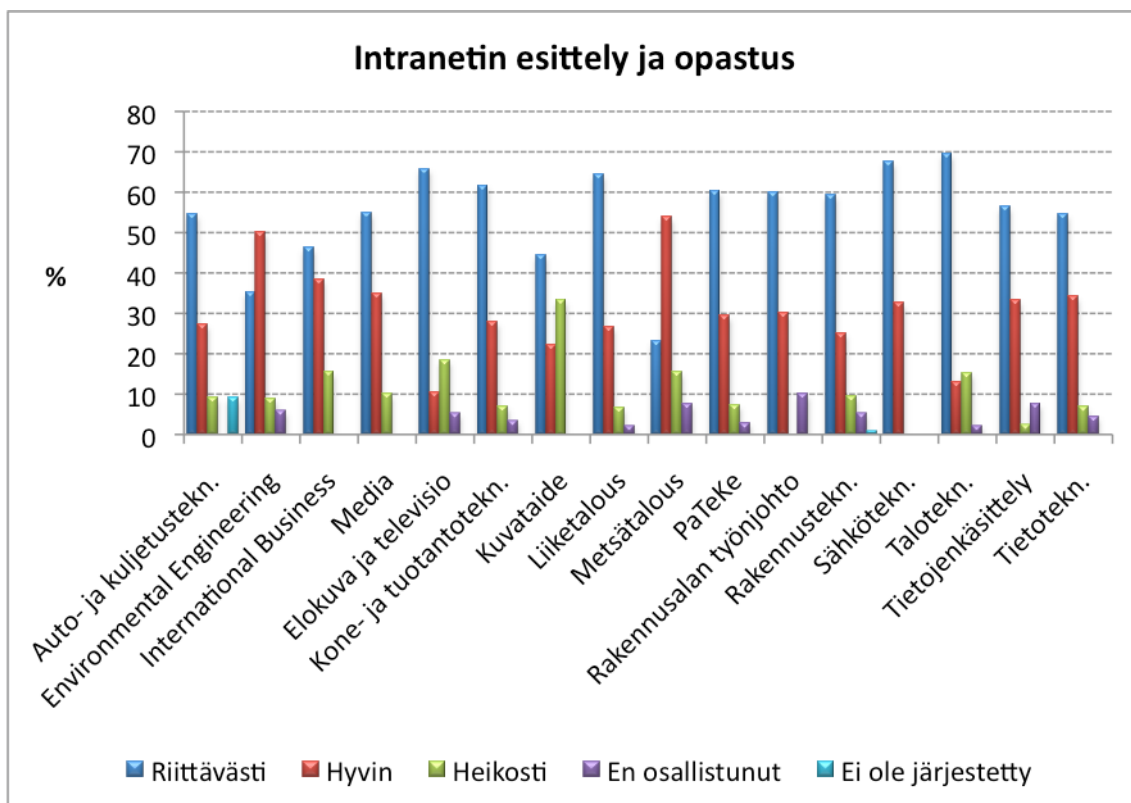

Kuvio 45: Intranetin esittelyn ja opastuksen onnistuminen, %, N=681

Intranetin opastus on jälleen onnistunut hyvin. Lähes 90 % vastanneista (594 opiskelijaa) on tyytyväisiä opastukseen. Tuloksesta nähdään, kuinka tehostamistoimet todella vaikuttavat. Tyytymättömiä opastukseen oli 60 opiskelijaa (9 %), joista 9 aikuisopiskelijaa. Opastukseen ei osallistunut 24 opiskelijaa, joista 3 aikuisopiskelijaa. Tulos parani vuoden takaiseen kyselyyn

verrattuna tyytyväisten osalta 1 %-yksikön, mutta erittäin selvästi vuosiin 2007 ja 2006 verrattuna (Aloituskyselyt 2006, 2007 ja 2008). Tulosten perusteella voidaan todeta, että tehdyissä parannustoimenpiteissä on onnistuttu hyvin. Intranetin opastusta ei silti edelleenkään voi jättää pelkästään orientoivilla päivillä tapahtuvaksi, vaan siihen on varattava aikaa myöhemmin syksyllä opintojen päästyä käyntiin.

Koulutusohjelmittain tulokset jakaantuivat kuvion 46 mukaisesti.

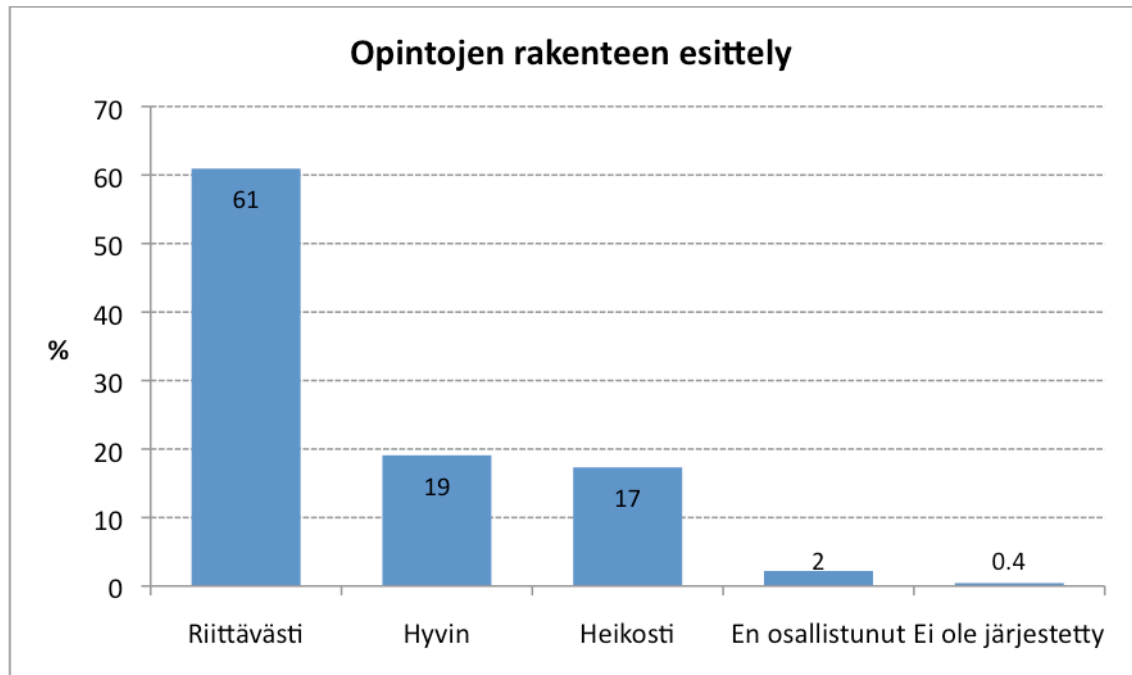

Kuvio 46: Intranetin opastukseen tyytyväisyys koulutusohjelmittain, %, N=681

Kaikki sähkötekniikan opiskelijat olivat sitä mieltä, että opastus on sujunut riittävän hyvin. Myös Median (90 %), kone- ja tuotantotekniikan (90 %), liiketalouden (91 %) ja rakennusalan työjohtoon (90 %) opiskelijat olivat varsin tyytyväisiä opastukseen. Tyytymättömmimpiä olivat kuvataiteen opiskelijat, joista tyytymättömiä oli 33 %. Muutos edelliseen vuoteen verrattuna oli kuitenkin suurin, eli tyytyväisyys kasvoi peräti 29 %-yksikköä (Aloituskysely 2008.) Edellisen lisäksi tyytymättömiä oli International Businessin, Median, elokuvan ja television, metsätalouden ja talotekniikan koulutusohjelmissä, joissa kannattaa edelleen panostaa intranetin opastukseen. Suurin parannus (kuvataiteen jälkeen) viime vuoteen verrattuna tapahtui sähkötekniikan koulutusohjelmassa, jossa tyytyväisten osuus kasvoi 15 %-yksikköä. Environmental Engineeringin ja rakennusalan työjohtoon koulutusohjelmissä tulokset paranivat vajaa 10 %-yksikköä kummassakin. Kehitys heikkeni eniten metsätalouden koulutusohjelmassa, jossa tyytyväisyys oli 16 %-yksikköä pienempi kuin vuonna 2008. Muiden koulutusohjelmien muutokset eivät olleet merkittäviä.

5.7. Opintojen rakenteesta kertominen

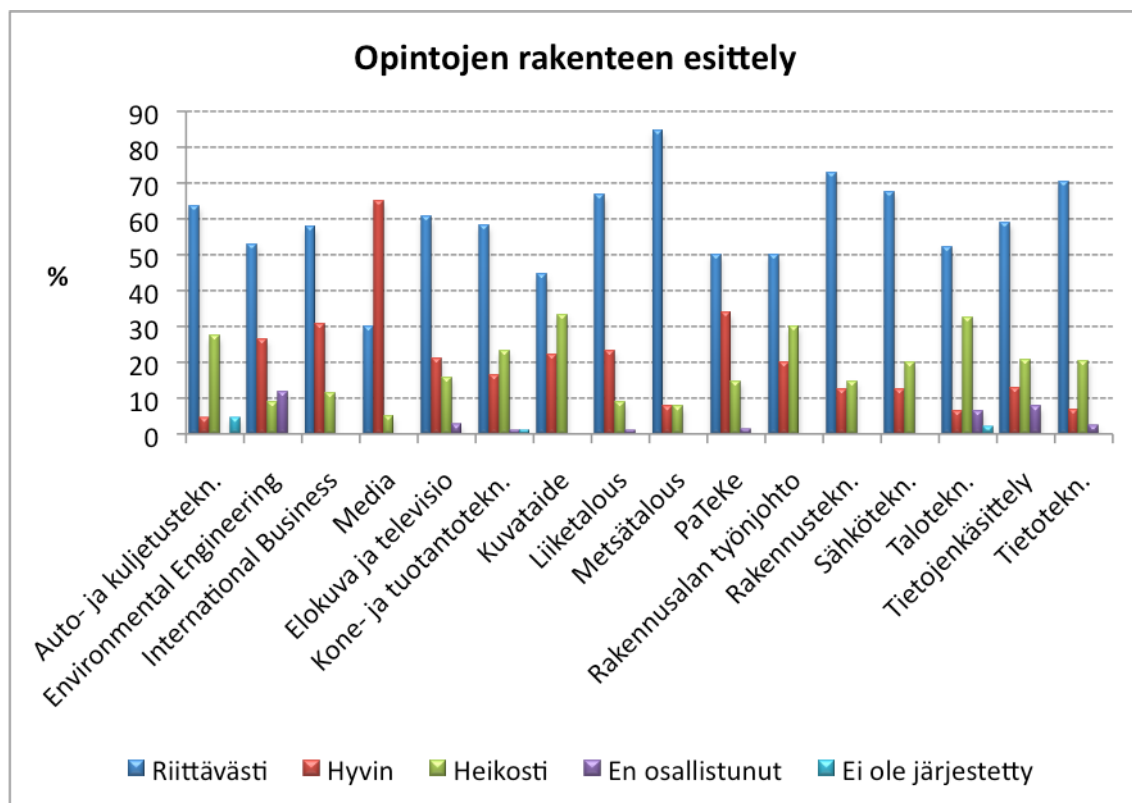
Opintojen rakenteesta kerrotaan paitsi opintojen alussa orientoivilla päivillä, myös myöhemmin opettajatuutorin pitämällä tuutoritunnilla. Opintojen rakenteen esittely oli sujunut kuvion 47 osoittamalla tavalla.

Kuvio 47: Opintojen rakenteen esittelyn onnistuminen, %, N=681

Opintojen rakenteen esittely on sujunut riittävän hyvin valtaosan eli 80 %:n (545 opiskelijaa) mielestä. Heikkona esittelyä piti 17 % eli 118 vastaajaa, heistä 11 aikuisopiskelijaa (mikä on 15 % vastanneista aikuisopiskelijoista). Vastanneista 15 ei osallistunut esittelyyn ja 3 kertoi, että esittelyä ei ole järjestetty (näistä 1 aikuisopiskelija). Tyytyväisyys opintojen rakenteen esittelyyn lisääntyi 2 %-yksikköä edelliseen kyselyyn verrattuna, ja saman verran väheni tyytymättömyys (Aloituskysely 2008.)

Koulutusohjelmien luvut nähdään kuviosta 48.

Kuvio 48: Opintojen rakenteen esittelyyn tyytyväisyys koulutusohjelmittain, %, N= 681

Tyytyväisimpiä opintojen rakenteen selvittelyyn olivat Median opiskelijat, joista 95 % piti esittelyä riittävän hyvänä. Erittäin hyvin onnistuttiin myös metsätalouden (93 % tyytyväisiä), liiketalouden (90 % tyytyväisiä) ja International Busineksen (89 % tyytyväisiä) koulutusohjelmissä. Heikoimmin esittely meni talotekniikan koulutusohjelmassa, jossa 59 % vastanneista oli esittelyyn tyytyväisiä ja 33 % piti sitä heikkona. Rakennusalan työnjohtoon ja kuvataiteen koulutusohjelmissä tyytymättömiä oli niinkään kolmannes vastaajista. Näissä kahdessa vastanneiden kokonaismäärät ovat varsin pienet, joten prosenttiluvut ”heittelevät” yhdenkin vastaajan vastauksen mukaan. Miltei kaikki koulutusohjelmat olivat parantaneet opintojen rakenteen esittelyään, pientä heikennystä oli vain tietotekniikan, sähkötekniikan ja tietojenkäsittelyn koulutusohjelmissä. Eniten parannusta viime vuoteen nähden tapahtui seuraavissa koulutusohjelmissä: metsätalous (+ 20 %-yksikköä), auto- ja kuljetustekniikka (+ 18 %-yksikköä) ja Environmental Engineering (+ 18 %-yksikköä). (Aloituskysely 2008.)

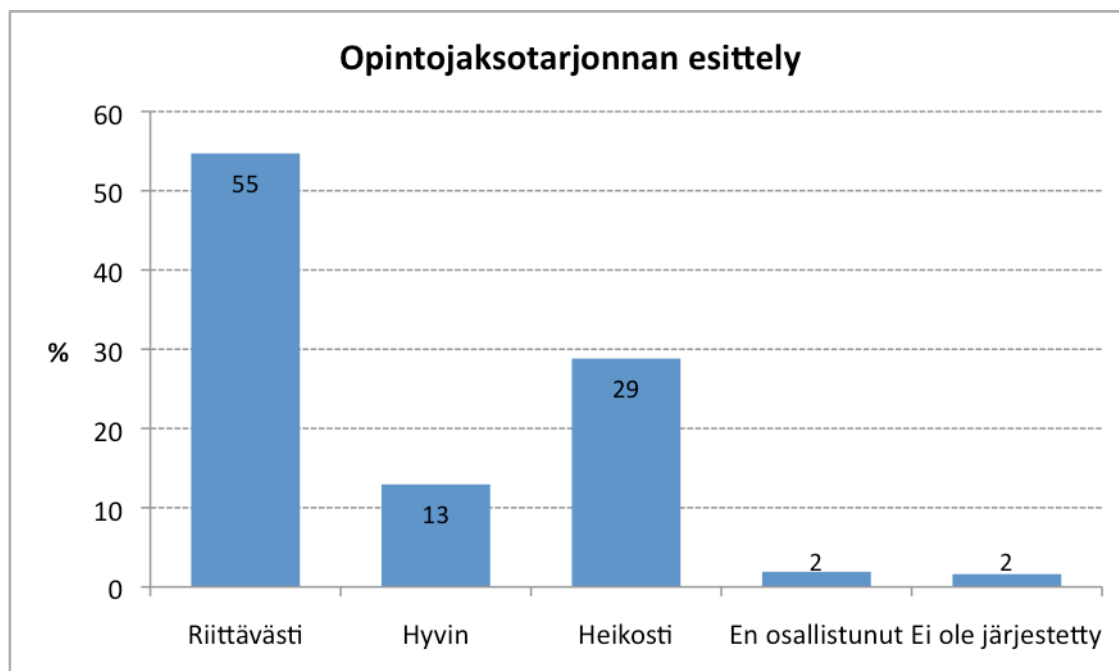
Opintojen rakenteen esittely opintojen alkuvaiheessa on hyvin tärkeää, koska se auttaa opiskelijaa hahmottamaan osaamisen ja ammatillisen kasvun kehittymisen opintopolun aikana. Talotekniikan koulutusohjelmassa uutena ohjelmana on syytä kiinnittää asiaan erityisen suurta huomiota.

5.8. Opintojaksotarjonnan esittely

Opintojaksotarjonnasta tiedottaminen on erityisesti opettajatuutorin tehtävä. Koulutusohjelmien opintojen tarjonta vaihtelee melko tavalla. Joissakin koulutusohjelmissa ei alkuvaiheen opinnoissa ole lainkaan vaihtoehtoja, joillakin koulutusohjelmilla niitä taas on. Yleistä kuitenkin koko TAMKin osalta on, että alkuvaiheen opinnoissa ei ole vaihtelumahdollisuuksia: perusopinnot ovat lähes kaikissa koulutusohjelmissa pakollisia opintoja. Opintojaksotarjonnan kirjo alkaa kasvaa opintojen edetessä, joko suuntautumisen valintana tai vaihtoehtoisten ammattiopintojen valintoina. Kaikki opiskelijat saavat tuki valita vapaasti valittavat opintonsa koko korkeakoulutarjonnasta. Opintojaksotarjonnan esittely parantaa opiskelijoiden opintojen hahmottamista sekä lisää tietoa osaamisen ja ammatillisen kasvun kehittymisestä. Tietoisuus opintojaksotarjonnasta on vielä muita tärkeämpää kolmelle ryhmälle: siirtyneille opiskelijoille, poissaolleille opiskelijoille ja opinnoissaan jälkeenyneille, rästisuorituksia tekeville opiskelijoille. Opintojen alkuvaiheessa rästisuorituksia tekeviä ei luonnollisestikaan ole.

Opintojaksotarjonta on nähtävissä sekä TAMKin kotisivuilla että intranetissä. Intranetin hakupalveluun lisättiin opotiimin esittämän toiveen mukaisesti TAMKin opintojaksotarjonta periodeittain ja myös koko vapaasti valittavien, kaikille yhteisten opintojaksojen tarjonta.

Opiskelijan vastaukset tässä kysymyksessä jakaantuivat kuvion 49 osoittamalla tavalla.

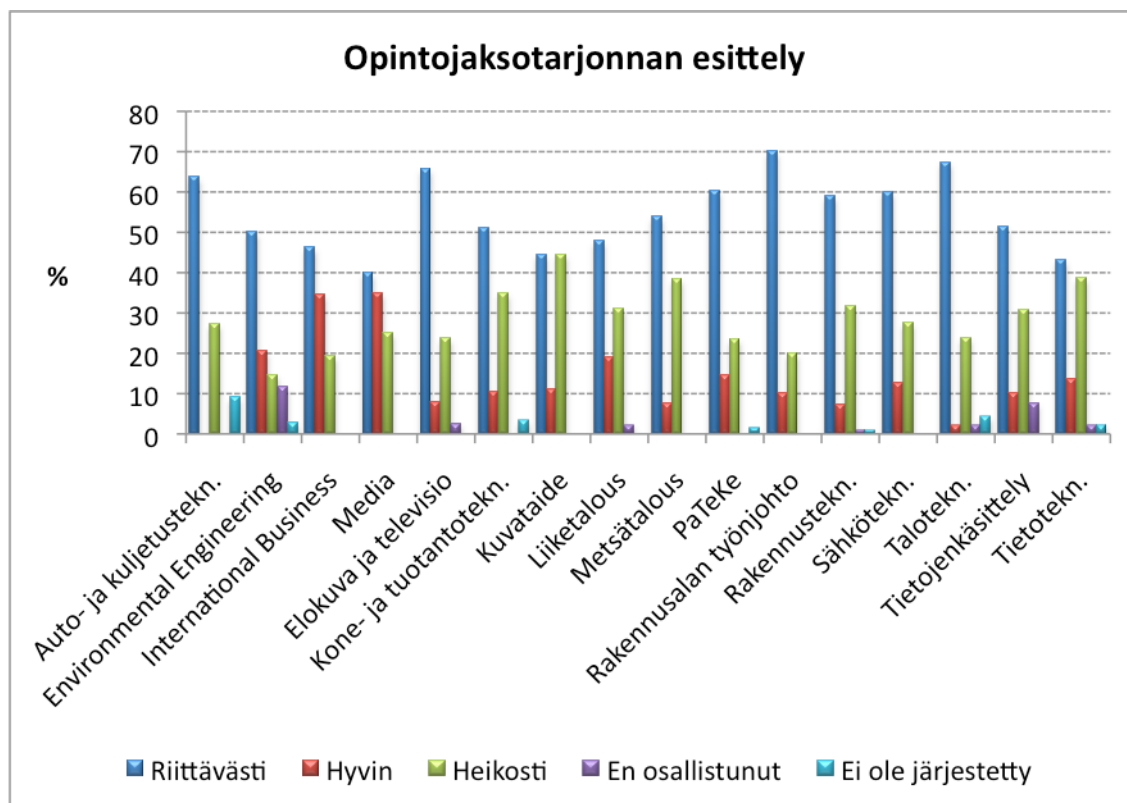
Kuvio 49: Opintojaksotarjonnan esittelyyn tyytyväisyys, %, N=680

Opintojaksotarjonnan esittelyä riittävän hyvänä piti lähes 70 % vastanneista (460 opiskelijaa), mutta kolmannes eli lähes 200 opiskelijaa piti esittelyä heikkona. Näistä 23 oli aikuisopiskelijoita, eli aikuisopiskelijoista heikkona pitäneiden osuus oli sama kuin

nuorisoasteen opiskelijoiden osuus (n. 30 %). Tyytyväisten osuus pysyi samana kuin vuonna 2008, ”heikosti”-vastausten osuus pieneni 1 %-yksikön.

Asiassa saattaa vaikuttaa se, että suurin osa opettajatuutoreista kertoo varmasti opintojaksotarjonnan ja kuten todettu – se on ensimmäisellä vuosikurssilla lähes kaikilla pakollista. Opiskelijoiden mielestä saattaa olla tarpeen, että myös vapaasti valittavista opinnoista kerrotaan jo opintojen alussa, samoin kuin tulevista muista mahdollisuuksista. Ainakin muutamissa keskusteluissa on käynyt ilmi, että opiskelijat tietävät huonosti vapaasti valittavien opintojen mahdollisuuden eivätkä ehkä osaa opintojen alkuvaiheessa niitä erityisesti edes kysellä. Lievä yllätys oli erään kolmannen vuosikurssin opiskelijan lausahdus, jossa hän totesi, että ”saako vapaasti valittaviin ihan oikeesti ottaa minkä tahansa koulutusohjelman opintoja”. Tiedon puutetta opiskelijoilla saattaa olla myös siinä, onko jokin opintojakso mahdollista suorittaa jonkun toisen ryhmän toteutuksen kanssa. Opintojaksotarjonnan esittelyssä voi kyse olla myös siitä, että opiskelijat kaipaavat enemmän tietoa siitä, millä periodilla minkin opintojakso opetetaan. Minkä opintojaksojen tulee olla esim. syksyllä ja minkä keväällä. Jopa seuraavan periodin tarjonnasta on välillä epäselvyyttä. Eli opintojaksotarjonnan esittely on varmasti monelle opiskelijalle myös sitä, että lukuvuoden opintojen ajoitus tehdään selväksi jo lukukauden alkupuolella.

Koulutusohjelmittain vastaukset nähdään kuviosta 50.

Kuvio 50: Opintojaksotarjonnan esittelyn onnistuminen koulutusohjelmittain, %, N= 680

Parhaiten tarjonta on esitelty International Busineksen koulutusohjelmassa, jossa tyytyväisten osuus oli 81 % sekä rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmassa, jossa tyytyväisten osuus oli 80 %. Heikoimmin esittely oli sujunut kuvataiteen (55 % tyytyväisiä) ja tietojenkäsittelyn (59 % tyytyväisiä) koulutusohjelmissa. Seuraavissa koulutusohjelmissa kolmannes tai yli piti esittelyä heikkona: kone- ja tuotantotekniikka, kuvataide, liiketalous, metsätalous, rakennustekniikka, tietojenkäsittely ja tietotekniikka. Näissä koulutusohjelmissa on siten erityistä syytä panostaa opintojaksotarjonnan esittelyyn.

Opintojaksotarjonnasta kertominen (opintojen rakenteen ohella) on ollut eräänä painoalueena aikaisempien kyselyiden tulosten perusteella. Kehitys on ollut paranevaa, mutta ei kovinkaan paljoa. Seuraavassa esitetään ne koulutusohjelmat, jotka ovat onnistuneet lisäämään opiskelijoiden tyytyväisyyttä edelliseen vuoteen (Aloituskysely 2008) nähden eniten sekä ne, joissa kehitys on mennyt hieman taaksepäin.

Tulokset paranivat:

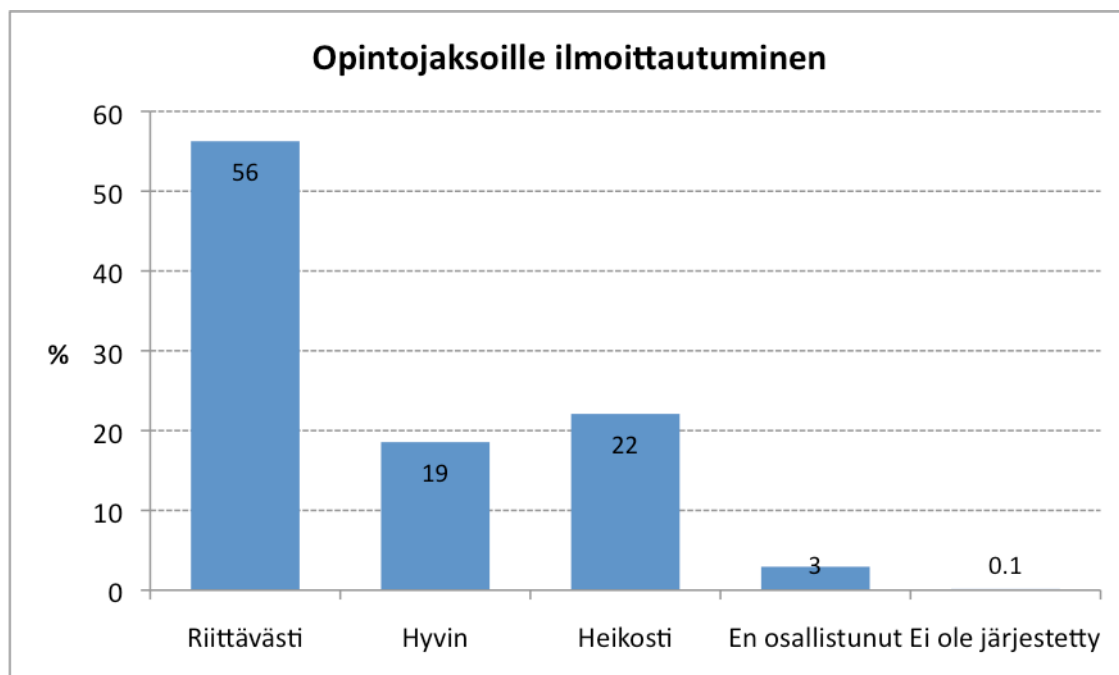
- auto- ja kuljetustekniikka, kasvua 26 %-yksikköä
- rakennusalan työnjohto, kasvua 18 %-yksikköä
- Environmental Engineering, kasvua 17 %-yksikköä
- paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka, kasvua 9 %-yksikköä
- rakennustekniikka, kasvua 7 %-yksikköä.

Tulokset heikkenivät:

- tietotekniikka, vähennystä 14 %-yksikköä
- tietojenkäsittely, vähennystä 10 %-yksikköä
- liiketalous, vähennystä 9 %-yksikköä
- sähkötekniikka, vähennystä 9 %-yksikköä.

5.9. Opintojaksoille ilmoittautuminen

Opintojaksoille ilmoittautuminen liittyy vahvasti WinhaWillen ja intranetin opastukseen. Opintojaksoille ilmoittautumisen opastuksessa onnistuttiin kuvion 51 osoittamalla tavalla.

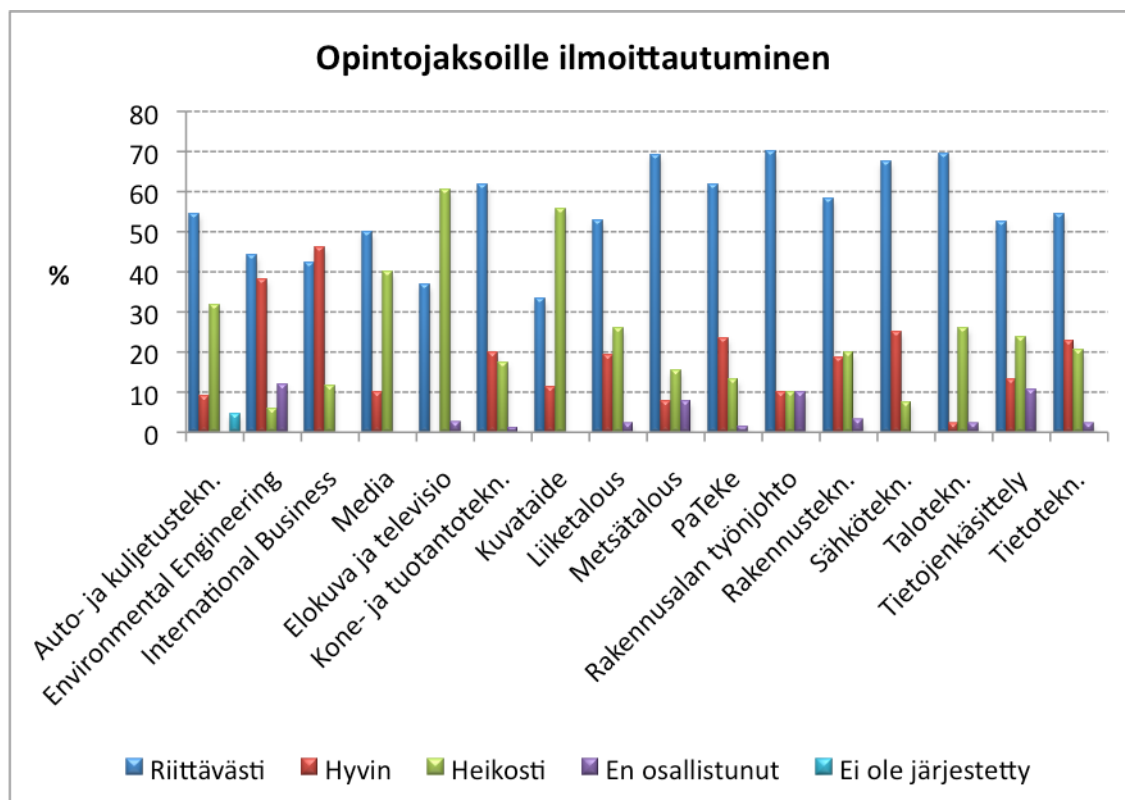

Kuvio 51: Tyytyväisyys opintojaksoille ilmoittautumisen opastamisessa, %, N=679

Kolme neljästä vastanneesta eli 508 opiskelijaa oli sitä mieltä, että opintojaksoille ilmoittautumisen opastaminen oli sujunut riittävän hyvin. Kuitenkin yli 20 %:n eli 150 opiskelijan mielestä se sujui heikosti. Näistä aikuisopiskelijoita oli 18, mikä tarkoittaa, että neljännes aikuisopiskelijoista piti ilmoittautumisen opastusta heikkona. Parisenkymmentä opiskelijaa ei osallistunut opastukseen. Tulokset paranivat viime vuoteen nähden selvästi: tyytyväisten osuus kasvoi 5 %-yksikköä ja vastaavasti tyytymättömien osuus väheni (Aloituskysely 2008).

Opintojaksoille ilmoittautuminen oli yksi niitä kohdista, jota aikaisemman palautteen perusteella pyrittiin parantamaan. Samalla tavalla kuin WinhaWillen opastuksessa, myös opintojaksoille ilmoittautumisessa opiskelijatuutorin pitämä tuutoritunti aiheesta sovittiin elokuussa 2009 opettaja- ja opiskelijatuutorin keskinäisen työnjaon ja aikataulujen sopimisen yhteydessä. Tätä toimintaa on syytä edelleen jatkaa, koska vieläkin on liikaa opiskelijoita, joille opintojaksoille ilmoittautumisessa on ongelmia. Näitä ei saisi kenelläkään opiskelijalla olla. Vaikka opiskelijatuutorit tekevät arvokasta työtä hyvinä opastajina (vertainen on tässäkin paras auttaja), se ei merkitse, etteikö opettajatuutorin ja jokaisen opettajan pitäisi osata asiassa auttaa.

Kuviossa 52 nähdään, miten opastus on sujunut eri koulutusohjelmissa.

Kuvio 52: Opintojaksoille ilmoittautumisen opastukseen tyytyväisyys koulutusohjelmissä, %, N=679

Opintojaksoille ilmoittautumisen opastus sujui parhaiten sähkötekniikan koulutusohjelmassa, jossa yli yhdeksän kymmenestä (93 %) oli opastukseen tyytyväisiä. Keskimääräistä paremmin opastus sujui myös Environmental Engineeringin (82 % tyytyväisiä), International Busineksen (86 % tyytyväisiä), kone- ja tuotantotekniikan (84 % tyytyväisiä), paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan (86 % tyytyväisiä) ja rakennusalan työnjohdon (80 % tyytyväisiä) koulutusohjelmissä. Tyytymättömyys oli suurinta elokuvan ja television koulutusohjelmassa, jossa peräti 61 % vastanneista oli sitä mieltä, että opastus sujui heikosti. Kuvataiteen koulutusohjelmassa tyytymättömiä oli vastanneista yli puolet. Median koulutusohjelmassa tyytymättömiä oli 40 % ja auto- ja kuljetustekniikan koulutusohjelmassa 32 %. Näissä koulutusohjelmissä on syytä vakavasti panostaa ilmoittautumisen opastamiseen.

Koska tyytyväisyys yleisesti kasvoi edelliseen kyselyyn verrattuna, se kasvoi useimmissa koulutusohjelmissä. Seuraavassa esitetään ne koulutusohjelmat, jotka ovat eniten onnistuneet parantamaan opiskelijatyytyväisyyttä ilmoittautumisen opastuksessa sekä ne, joilla kehitys on ollut heikkenevä edelliseen vuoteen (Aloituskysely 2008) verrattuna.

Tulokset paranivat eniten:

- Environmental Engineering, tyytyväisyys kasvoi 43 %-yksikköä
- rakennusalan työnjohto, tyytyväisyys kasvoi 30 %-yksikköä (vastaajia yhteensä 10)
- metsätalous, tyytyväisyys kasvoi 24 %-yksikköä
- sähkötekniikka, tyytyväisyys kasvoi 21 %-yksikköä.

Tulokset heikkenivät eniten:

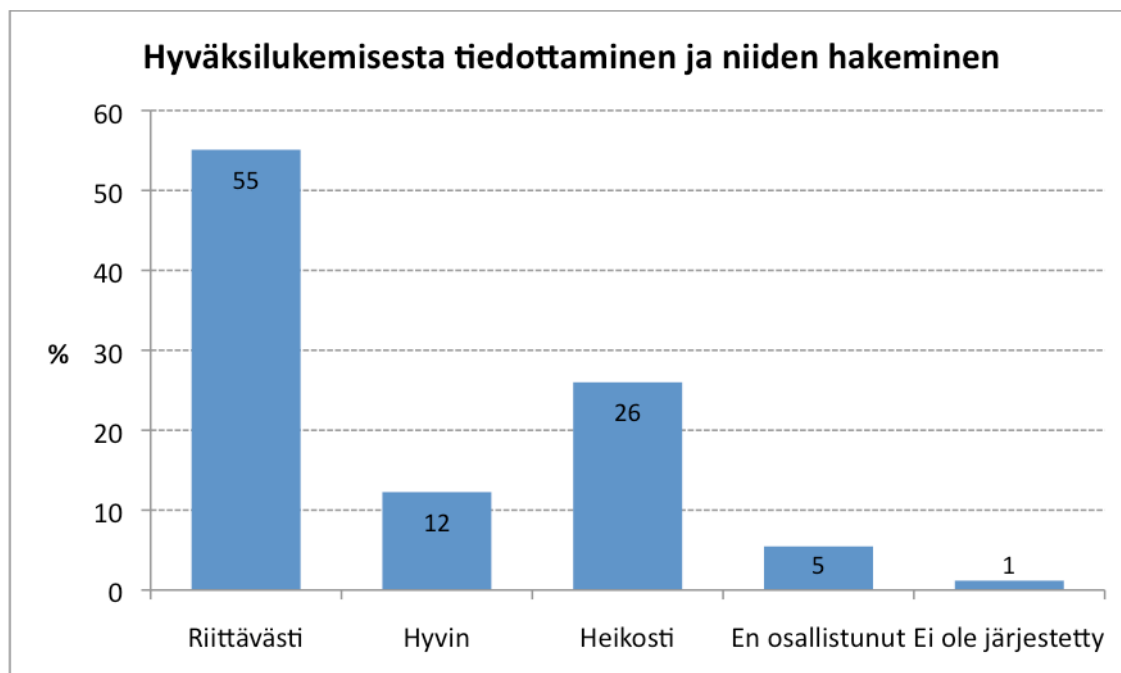
- elokuva ja televisio (verrattu viestintään), tyytyväisyys väheni 40 %-yksikköä
- auto- ja kuljetustekniikka, tyytyväisyys väheni 11 %-yksikköä.

5.10. Hyväksilukemisesta tiedottaminen

Hyväksilukemisesta tiedotetaan opiskelijaksi hyväksymisestä kertovassa kirjeessä.

Hyväksilukuohjeet annetaan opiskelijalle siis jo heinäkuussa. Intranetissa on asiasta myös tiedote. Opintojen hyväksilukeminen on mahdollista vain korkeakoulutasoisten opintojen osalta, toisella asteella tehtyjä opintoja ei voida hyväksilukea. Hyväksilukeminen koskee ensisijaisesti siirtyneitä opiskelijoita, joten hyväksilukukäytänteistä tiedottamista ei pidetä erityisen tärkeänä opintonsa normaalisti aloittaneiden keskuudessa. Hyväksilukujen käsittelyprosessi siirtyneiden opiskelijoiden osalta poikkeaa erityisesti tekniikan ja liiketalouden koulutusohjelmissa toisistaan. Tekniikan koulutusohjelmissä pääosan hyväksiluvuista tekee koulutuspäällikkö opiskelijan opintojen aloitusvaiheessa (orientoivalla viikolla tai sitä seuraavalla viikolla). Yksittäisten opintojaksojen hyväksilukemisen koulutuspäällikkö tekee opettajaa kuultuaan. Opiskelija tekee hyväksiluvuista hakemuksen sähköisellä lomakkeella. Liiketalouden opiskelijoiden hyväksiluvut esittelee opinto-ohjaaja koulutuspäällikölle ennen opintojen alkamista elokuun alussa.

Hyväksilukemisesta tiedottamisen onnistuminen nähdään kuviossa 53.

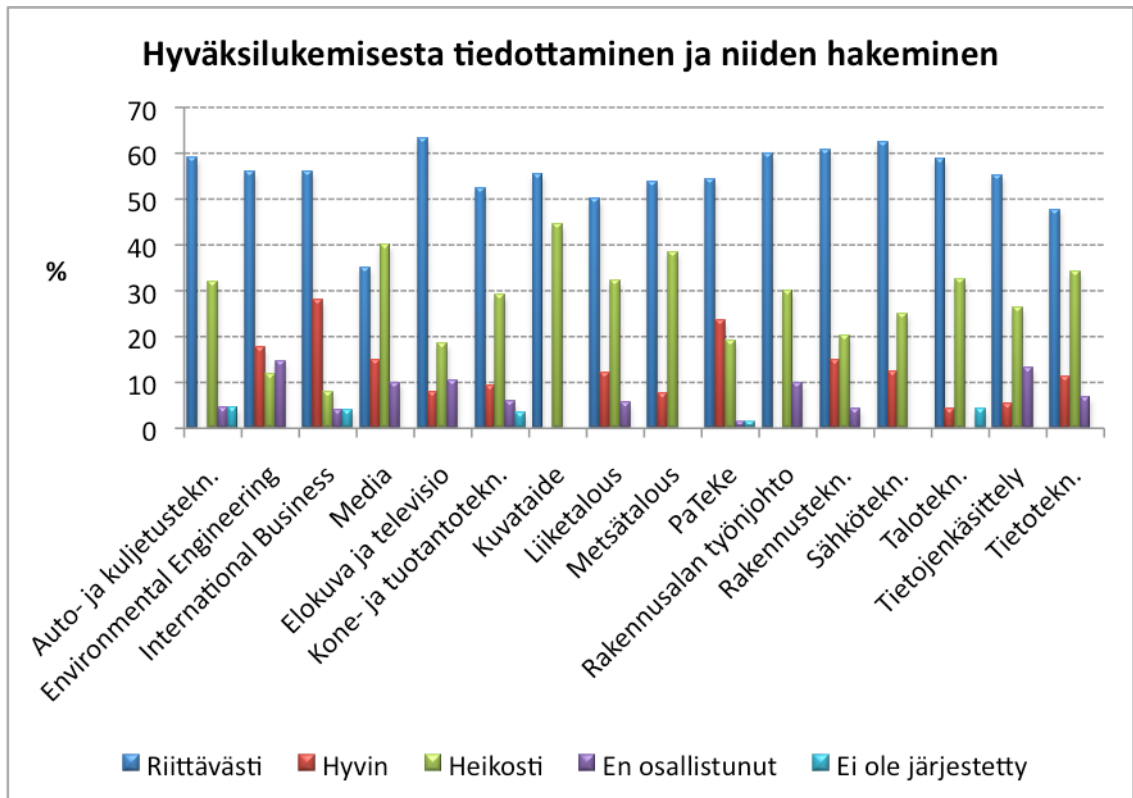

Kuvio 53: Hyväksiluvuista tiedottamisessa onnistuminen, %, N= 677

Lähes 70 % (456 opiskelijaa) oli tyytyväisiä hyväksiluvuista tiedottamiseen. Heikosti tiedottaminen on sujunut 26 %:n (176 opiskelijaa) mielestä. Näistä 17 on aikuisopiskelijoita,

joista siis neljännes olisi kaivannut enemmän tietoa hyväksilukemisessa. Aikuisopiskelijoiden osalta asia onkin erittäin merkittävä ja aikuiskoulutuksessa siihen tulee vastaisuudessa panostaa selvästi paremmin. Hyväksilukemista koskevat tulokset vastaavat täysin vuoden 2008 kyselyn tuloksia (Aloituskysely 2008).

Koulutusohjelmien vastaukset nähdään kuviossa 54.

Kuvio 54: Hyväksiluvuista tiedottamisen onnistuminen koulutusohjelmissä, %, N=677

Parhaiten tiedottaminen on onnistunut International Business -koulutusohjelmassa, jossa 84 % vastanneista oli tiedottamiseen tyytyväisiä. Varsin onnistunutta opastus on ollut myös Environmental Engineeringin (74 % tyytyväisiä), paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan (78 % tyytyväisiä), rakennustekniikan ja sähkötekniikan (kummassakin 76 % tyytyväisiä) koulutusohjelmissä. Heikkona tiedottamista ovat pitäneet ja nähtävästi lisää tietoa kaipaavat eniten kuvataiteen (44 %), Median (40 %), metsätalouden (38 %), tietotekniikan (34 %), tietojenkäsittelyn (33 %), auto- ja kuljetustekniikan (32 %) ja rakennusalan työnjohdon (30 %) opiskelijat. Tiedottaminen on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna eniten auto- ja kuljetustekniikan koulutusohjelmassa (tyytyväisyys kasvoi 34 %-yksikköä) ja Environmental Engineeringin koulutusohjelmassa (tyytyväisyys kasvoi 21 %-yksikköä). Tiedottaminen on heikentynyt rakennusalan työnjohdon, kuvataiteen, tietojenkäsittelyn ja tietotekniikan koulutusohjelmissä (kussakin n. 15 %-yksikköä). (Aloituskysely 2008.) Hyväksiluvuista on syytä aina opiskelijoille erikseen kertoa, vaikka siitä tietoa annetaan jo hyväksymiskirjeessä. Tiedottamista on myös se, että kerrotaan, mistä ei saa hyväksilukuja.

Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamis- ja tunnustamisjärjestelmä (AHOT) on tullut korkeakouluihin viime vuosien aikana. Tunnistaminen koskee opiskelijan osaamista. TAMKissa ajateltiin sen vaikuttavan jo syksyllä 2009 opintonsa aloittaneisiin. Uusi järjestelmä on kuitenkin syvälle luotaava prosessi, joka koskee opetussuunnitelmia, opintokokonaisuuksien ja opintojaksojen sisältöjä ja arviointia sekä opintojen ohjausta. Jotta aikaisemmin hankittua osaamista kyetään tunnistamaan, on kaikkien opetussuunnitelmien opintokokonaisuuksien ja opintojaksojen sisällöt kuvattava osaamisperusteisesti. Ammattikorkeakoulujen osaamiskuvaukset tehdään EQF (Eurooppalainen tutkintojen ja osaamisen viitekehys) tasolla 6. (Ylempien amk-tutkintojen tasolla 7.) Kansalliset ohjeistukset ovat vasta tätä kirjoitettaessa selviämässä. Arviointia koskeva ohjeistus on myös kesken. Siksi TAMKin tutkintosääntöön AHOT-määrittelyt ovat vasta tulossa. Syksyn 2010 aloittaville opiskelijoille tilanne tulee uutena eteen. Myös aikaisemmin aloittaneet opiskelijat voivat opintojensa kestäessä hakea tunnistamista ja tunnustamista. Prosessin tulee olla opetushenkilöstölle ja varsinkin ohjaushenkilöstölle tuttu ensi syksyyn mennessä. Opiskelijoille tiedottamisen hoitavat koulutuspäälliköiden lisäksi opinto-ohjaajat ja opettajatuutorit.

5.11. Yhteenveto opintojen aloitusvaiheen sujumisesta

Opintojen aloitusvaiheessa esittelyt ja opastukset ovat sujuneet pääsääntöisesti hyvin.

Tyytyväisten (riittävästi tai hyvin –vastaukset) opiskelijoiden osuudet opintojen alkuvaiheen opastuksessa ja vertailut edellisiin vuosiin on alla koottu yhteen:

	2009	2008	2007	2006
- TAMKin ja oman yksikön esittely	94 %	91 %	90 %	87 %
- kirjastoon tutustuminen	88 %	86 %	85 %	85 %
- intranetin opastus	88 %	86 %	80 %	70 %
- tiloihin tutustuminen	87 %	87 %	90 %	90 %
- opintojen rakenteen esittely	80 %	78 %	78 %	78 %
- opintojaksoille ilmoittautumisen opastus	75 %	71 %	70 %	65 %
- WinhaWillen käytön opastus	73 %	68 %	65 %	70 %
- opintojaksotarjonnan esittely	68 %	68 %	60 %	50 %
- opintotoimiston palvelujen esittely	68 %	62 %	60 %	60 %
- hyväksiluvuista tiedottaminen	67 %	67 %	60 %	60 %

Kokonaisuudessaan opiskelijat olivat melko tyytyväisiä koulun aloitusvaiheessa ja ensimmäisen periodin aikana saamiinsa tietoihin oppilaitoksesta ja opiskelusta. Parhaiten on sujunut TAMKin

ja oman yksikön esittely, jossa esittelyihin tyytyväisiä ovat lähes kaikki. Kirjastoon tutustumiseen tyytyväisyys on myös erittäin suurta ja tyytyväisyys on lisäksi jonkin verran kasvanut edellisiin vuosiin verrattuna. Erityisen ilahduttavaa on intranetin opastukseen tyytyväisyyden kehitys. Siinäkin lähes yhdeksän kymmenestä opiskelijasta on esittelyyn tyytyväinen. Tiloihin tutustuminen on myös sujunut hyvin, hienoista laskua edellisiin vuosiin verrattuna. Opintojen rakenteen esittelyssä on onnistuttu. Opintojaksoille ilmoittautumisen ja WinhaWillen käytön opastuksessa on edetty hyvin aikaisempiin vuosiin verrattuna. On varmaankin ollut oikea toimenpide, että opiskelijatuutorit ovat huolehtineet asiasta orientaatiojakson jälkeen. Kuitenkin on niin, että opintojaksoille ilmoittautumisessa ei saisi olla kenelläkään opiskelijalla epäselvyyksiä, ei myöskään WinhaWillen käytössä. Siksi on ensi lukuvuoden alkupuolella syytä edelleen tehostaa tätä toimintaa. Opintotoimiston palvelujen esittely on myös selkeästi parantunut tehtyjen parannustoimenpiteiden seurauksena. Toimintoa on edelleen hyvä tehostaa, vaikka tiedetäänkin, että varsinkin opintojen alkuvaiheessa (orientoivien päivien jälkeen) ei opiskelijalla ole välttämättä asiaa opintotoimistoon, jolloin siitä tietoisuus jää pienemmäksi. Opintojaksotarjonnan esittelyssä ja hyväksiluvuista tiedottamisessa ei ole edetty vuoteen 2008 verrattuna, aikaisempiin vuosiin kyllä. Opintojaksotarjonnan esittelyssä on tärkeää, että varsinaisen tarjonnan lisäksi kerrotaan tulevan periodin opinnoista ja vapaasti valittavista opinnoista. Hyväksiluvuista tiedottaminen nousee varmaankin lukuvuoden 2010 alkuvaiheessa voimakkaammin esille, kun aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamis- ja tunnustamismenettely otetaan koko talossa käyttöön,

Koulutusohjelmittain tarkasteltuna parhaiten TAMKin ja oman yksikön esittely sujui International Busineksen, Median, metsätalouden ja rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmissä, joissa kaikki opiskelijat vastasivat esittelyn menneen riittävän hyvin. Huonosti esittely oli tehty vain 27 opiskelijan mielestä ja 15 opiskelijaa ei osallistunut esittelyyn. Heikoimmin esittely oli sujunut talotekniikan ja sähkötekniikan koulutusohjelmissä. ,

Tiloihin tutustumiseen olivat tyytyväisimpiä rakennusalan työnjohdon opiskelijat. Myös Median, Environmental Engineeringi, paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan ja metsätalouden opiskelijat olivat esittelyyn erittäin tyytyväisiä. Heikosti esittely oli tehty 58 opiskelijan mielestä ja 22 opiskelijaa ei osallistunut esittelyyn. Heikoimmin esittely oli sujunut tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa

Opintotoimiston palvelujen esittely on onnistunut parhaiten Median koulutusohjelmassa ja erittäin hyvin myös kuvataiteen ja Environmental Engineeringin koulutusohjelmissä. Heikosti esittely oli hoidettu varsin monen opiskelijan eli 179 opiskelijan mielestä, esittelyyn ei osallistunut 27 opiskelijaa. Heikoimmin esittely sujui talotekniikan opiskelijoiden mielestä. Parantamisen varaa on myös tietotekniikan, sähkötekniikan ja metsätalouden koulutusohjelmissä.

Kirjaston esittely on jälleen mennyt erittäin hyvin. Tyytyväisimpiä esittelyyn olivat Median, kuvataiteen ja rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmien opiskelijat. Esittelyä piti heikkona 54 opiskelijaa ja 25 ei osallistunut esittelyyn. Heikoimmin esittely sujui auto- ja kuljetustekniikan opiskelijoiden mielestä.

WinhaWillen käytön opastus on parantunut joka vuosi, mutta edelleen lähes neljännes opiskelijoista eli 154 opiskelijaa oli sitä mieltä, että esittely on tehty huonosti. Parhaiten opastus on sujunut sähkötekniikan koulutusohjelmassa ja varsin hyvin myös International Business - koulutusohjelmassa. Heikoimmin opastus sujui Median ja rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmissa. Myös auto- ja kuljetustekniikan, elokuvan ja television ja talotekniikan koulutusohjelmissa on opastuksessa selvästi parantamisen varaa.

Intranetin opastuksen kehittyminen positiiviseen suuntaan on suuri menestys. Nyt lähes yhdeksän kymmenestä opiskelijasta pitää esittelyä riittävän hyvänä. Parhaiten se on onnistunut sähkötekniikan koulutusohjelmassa, jossa kaikki vastanneet olivat opastukseen tyytyväisiä. Hyvin esittely on mennyt myös Median, kone- ja tuotantotekniikan, liiketalouden ja rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmissa. Esittely on hoidettu huonosti vain 60 opiskelijan mielestä ja 24 ei osallistunut esittelyyn. Heikoimmin esittely on sujunut kuvataiteen koulutusohjelmassa, mutta myös elokuvan ja television ja metsätalouden koulutusohjelmissa on parantamisen varaa.

Opintojen rakenteen esittelyssä on onnistuttu varsin hyvin: neljä viidestä opiskelijasta pitää esittelyä riittävän hyvänä. Huonosti esittely on hoidettu 118 opiskelijan mielestä ja 15 ei osallistunut esittelyyn. Parhaiten esittely on onnistunut Median koulutusohjelmassa, myös International Busineksen, liiketalouden ja metsätalouden koulutusohjelmissa esittely on sujunut erittäin hyvin. Heikoimmin esittely meni talotekniikan koulutusohjelmassa. Edellisen lisäksi myös auto- ja kuljetustekniikan, kuvataiteen, rakennusalan työnjohdon ja tietojenkäsittelyn koulutusohjelmissa on syytä parantaa opintojen rakenteen esittelyä.

Tyytyväisimpiä opintojaksotarjonnan esittelyyn olivat International Busineksen opiskelijat ja erittäin tyytyväisiä myös rakennusalan työnjohdon koulutusohjelman opiskelijat. Tyytyväisiä esittelyyn oli vajaa 70 % vastanneista, joten kaikissa koulutusohjelmissa on syytä kehittää opintojaksotarjonnan esittelyä. Usein se tarkoittaa yksinkertaisesti vain tulevien periodien opetuksesta ja vapaasti valittavista opinnoista kertomista. Lähes 200 opiskelijaa oli sitä mieltä, että opintojaksotarjonnan esittely on hoidettu heikosti ja 13 ei osallistunut esittelyyn. Heikoimmin esittely sujui kuvataiteessa, mutta myös tietotekniikan, kone- ja tuotantotekniikan, metsätalouden ja tietojenkäsittelyn opiskelijat olivat varsin tyytymättömiä esittelyyn.

Opintojaksoille ilmoittautumisen opastuksessa on tapahtunut vuosien kuluessa selvää paranemista, mutta edelleen 150 opiskelijan (22 %) mielestä esittely on hoidettu huonosti. Näin ei tietenkään saisi olla. Eniten tyytymättömyyttä esittelyä kohtaan on elokuvan ja television sekä kuvataiteen opiskelijoiden keskuudessa. Parhaiten esittely on hoidettu sähkötekniikan

koulutusohjelmassa ja varsin mallikkaasti myös Environmental Engineeringin, International Busineksen, kone- ja tuotantotekniikan, paperi-, tekstiili- ja kemianteekniikan sekä rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmissa.

Hyväksiluvuista tiedottamiseen ei kokonaisuudessaan olla kovinkaan tyytyväisiä: 176 opiskelijaa on sitä mieltä, että tiedottaminen hyväksiluvuista on ollut heikkoa ja tiedotukseen ei ole osallistunut 37 opiskelijaa. Parhaiten tiedottaminen onnistui International Business - koulutusohjelmassa ja varsin hyvin myös Environmental Engineeringin, paperi-, tekstiili- ja kemianteekniikan, rakennustekniikan, sähkötekniikan ja elokuvan ja television koulutusohjelmissa. Heikoimmin tiedottaminen sujui Median koulutusohjelmassa. Kehittämistä on useissa koulutusohjelmissa, erityisesti auto- ja kuljetustekniikassa, kone- ja tuotantotekniikassa, kuvataiteessa, liiketaloudessa, metsätaloudessa, rakennusalan työnjohdossa, talotekniikassa, tietojenkäsittelyssä ja tietotekniikassa. Syksyllä 2010 käyttöön otettavasta aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamis- ja tunnustamismenettelystä tulee tiedottaa tehokkaasti kaikille opiskelijoille, erityisesti aloittaville.

Seuraavassa profiloidaan koulutusohjelmia vielä vertaamalla niiden opiskelijoiden antamia vastauksia kaikkien opiskelijoiden vastausten keskiarvoihin opintojen alkuvaiheen opastuksessa ja esittelyissä.

Auto- ja kuljetustekniikassa vastauksia saatiin 22 opiskelijalta (40 aloituspaikkaa).

Koulutusohjelmassa aloitusvaiheen esittelyt ja opastukset ovat sujuneet kaikilta osin muita heikommin. Ainoastaan opintotoimiston esittelyyn tutustumisessa tulos vastaa kaikkien vastanneiden keskiarvoa. TAMKin ja oman yksikön esittely onnistui keskimääräistä 3 %-yksikköä heikommin, tiloihin tutustumisessa ero koulutusohjelmien keskiarvoihin oli 5 %-yksikköä (heikompi), kirjaston esittelyyn tyytymättömyys oli koulutusohjelmien suurin, ero keskiarvoon 15 %-yksikköä. WinhaWillen opastukseen oltiin myös varsin tyytymättömiä, ero keskiarvoon lähes 20 %-yksikköä. Intranetin opastuksessa onnistuttiin hieman paremmin, mutta 6 %-yksikköä heikommin kuin keskimäärin. Opintojen rakennetta, opintojaksotarjontaa ja opintojakoille ilmoittautumista ei ole hoidettu kovinkaan hyvin, kuten ei myöskään hyväksiluvuista tiedottamista. Kokonaisuudessaan koulutusohjelman tulokset aloitusta koskevista opastuksissa ja tiedottamisesta olivat koulutusohjelmista heikoimmat, joten koulutusohjelmassa kannattaa kiinnittää edellä mainittuihin osatekijöihin erityistä huomiota ensi lukuvuoden alussa.

Environmental Engineering - koulutusohjelmassa vastasivat kaikki opiskelijat. Heidän tyytyväisyytensä koulutusohjelman aloituksen opastukseen ja tiedottamiseen oli kokonaisuudessaan varsin suurta, opiskelijat olivat kaikissa osa-alueissa keskimääräistä tyytyväisempiä. Erityisen hyvin on onnistuttu TAMKin ja oman yksikön esittelyssä, tiloihin tutustumisessa ja opintotoimiston palvelujen esittelyssä. Opintotoimiston palvelujen esittelyssä tyytyväisyys oli keskimääräistä 20 %-yksikköä suurempaa ja onnistui siis todella hyvin Median ja kuvataiteen koulutusohjelmien lailla. Tyytyväisyys TAMKin ja yksikön esittelyssä oli 3 %-

yksikköä keskimääräistä suurempaa, tiloihin tutustumisessa 7 %-yksikköä keskimääräistä parempaa. Myös opintojaksoille ilmoittautumisen opastus ja hyväksiluvuista tiedottaminen sujuivat selvästi (lähes 10 %-yksikköä) paremmin kuin muissa koulutusohjelmissä. Kirjaston esittely, WinhaWillen opastus, intranetin opastus, opintojen rakenteen selvittely ja opintojaksotarjonnan esittely sujuivat keskimääräisesti.

International Business - koulutusohjelmassa vastanneita opiskelijoita oli 26 (aloituspaikkoja 40). Heillä koko aloitusta koskeva opastus ja esittelyt sujuivat mallikkaasti, kokonaisuudessaan paremmin kuin millään muulla koulutusohjelmalla. TAMKin ja oman yksikön esittelyyn olivat tyytyväisiä kaikki vastanneet. Myös opintojaksotarjonnan esittely ja hyväksiluvuista kertominen onnistuivat koulutusohjelmista parhaiten. WinhaWillen käytön opastus, opintojen rakenteen selvittäminen ja opintojaksoille ilmoittautuminen onnistuivat n. 10 %-yksikköä muita koulutusohjelmia paremmin. Hieman muita heikommin onnistuttiin intranetin opastuksessa ja tiloihin tutustumisessa. Opintotoimiston palveluiden esittelyynkin opiskelijat olivat muita selvästi tyytyväisempiä.

Degree Programme in Media - koulutusohjelmassa vastasivat kaikki opiskelijat. Tässäkin koulutusohjelmassa onnistuttiin muita paremmin lähes kaikissa aloitusta koskevissa esittelyissä ja opastuksessa. TAMKin ja oman yksikön ja kirjaston esittelyyn olivat tyytyväisiä kaikki vastanneet. Opintotoimiston palvelujen esittely sujui muita 22 %-yksikköä paremmin; yhdeksän kymmenestä opiskelijasta oli esittelyyn tyytyväisiä. Erittäin hyvin onnistuttiin myös tiloihin tutustumisessa, opintojen rakenteen selvittelyssä ja opintojaksotarjonnasta kertomisessa. Koulutusohjelman tulee parantaa opastusta WinhaWillestä, opintojaksoille ilmoittautumisessa ja hyväksiluvuista tiedottamisessa, joissa kaikissa tulokset olivat selvästi muita huonommat, WinhaWillessä ja hyväksiluvuissa koulutusohjelmien huonoimmat.

Elokuvan ja television koulutusohjelmassa vastanneita oli 38 (aloituspaikkoja 55). Koulutusohjelmassa onnistuttiin hyvin opintotoimiston palvelujen ja kirjaston esittelyissä sekä opintorakenteesta ja opintojaksotarjonnasta kertomisessa. Huolestuttavaa on, että opintojaksoille ilmoittautumisen opastukseen tyytyväisiä oli vain alle 40 % opiskelijoista, mikä oli keskiarvoon (75 %) verrattuna koulutusohjelmien huonoin tulos. Runsaasti kehittämistä on myös WinhaWillen käytön opastuksessa, eikä intranetin käytön opastuksessakaan onnistuttu muiden tavoin. TAMKin ja yksikön esittely sekä tiloihin tutustuminen sujuivat keskimääräistä hieman heikommin, hyväksiluvuista tiedottaminen taas keskimääräistä paremmin.

Kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmassa vastanneita oli 86, joista aikuisopiskelijoita 11 (aloituspaikkoja nuorisoasteella 100 ja aikuiskoulutuksessa 30). Kokonaisuudessaan koulutusohjelman aloitusta koskeva opastus ja esittelyt sujuivat hieman muita koulutusohjelmia huonommin. Muita paremmin koulutusohjelmassa onnistuttiin tilojen esittelyssä, WinhaWillen käytön opastuksessa, intranetin käytön opastuksessa ja opintojaksoille ilmoittautumisessa. TAMKin ja oman yksikön esittelyssä, opintotoimiston palveluiden esittelyssä, kirjaston

esittelyssä, opintojen rakenteen selvittämisessä, opintojaksotarjonnasta kertomisessa ja hyväksiluvuista tiedottamisessa onnistuttiin muita hieman huonommin. Erittäin huonosti tai erittäin hyvin muihin verrattuna opastus ja esittelyt eivät sujuneet missään asiassa. Koulutusohjelma voisi hieman tehostaa opastusta ja esittelyä kaikilta osin.

Kuvataiteen koulutusohjelmassa vastanneita opiskelijoita oli vain 9 (aloituspaikkoja on 20, joten vastausprosentti on vajaa 50 tässä koulutusohjelmassa), tuloksia voidaan pitää vain suuntaantavina. Parhaiten onnistuttiin kirjaston esittelyssä, kaikki opiskelijat pitivät sitä riittävän hyvänä. Keskimääräistä selvästi paremmin sujui myös opintotoimiston esittely, yli 20 %-yksikköä muita paremmin. Tiloihin tutustumiseenkin oltiin muita hieman tyytyväisempiä. Erittäin kriittisesti opiskelijat suhtautuivat intranetin käytön opastukseen (tulos 24 %-yksikköä keskimääräistä pienempi) ja opintojaksoille ilmoittautumisen opastukseen. Viimeksi mainitussa tyytyväisiä oli vain runsas 40 % vastanneista, kun keskiarvo oli 75 %. On kuitenkin muistettava, että 40 % tarkoittaa tässä 4 opiskelijaa. Opintojaksotarjonnasta ja hyväksiluvuista kertominen on onnistunut muita heikommin, samoin opintojen rakenteen selvittely. Myöskään WinhWillen käytön opastukseen TAMKin ja oman yksikön esittelyyn ei oltu yhtä tyytyväisiä kuin muut.

Liiketalouden koulutusohjelmassa vastanneiden määrä oli 90, joista aikuisopiskelijoita oli 18 (aloituspaikkoja on nuorisoasteella 115 ja aikuisopetuksessa 25). Opintojen aloitusta koskevilla kysymyksillä koulutusohjelman tulokset ovat hyvät miltei kaikilla osa-alueilla. Erytisen hyvin on onnistuttu opintojen rakenteen esittelyssä ja varsinkin hyvin myös intranetin opastuksessa, WinhWillen käytön opastuksessa, kirjaston esittelyssä ja TAMKin ja oman yksikön esittelyissä. Muita hieman heikommat tulokset tulivat opintojaksoille ilmoittautumisessa ja hyväksiluvuista tiedottamisessa. Tiloihin tutustuminen, opintotoimiston palvelujen esitleminen ja opintojaksotarjonnan selvittäminen sujuivat kaikkien koulutusohjelmien keskiarvojen mukaisesti.

Metsätalouden koulutusohjelmassa vastanneita oli 13 (aloituspaikkoja 20). Koulutusohjelma onnistui loistavasti TAMKin ja oman yksikön esittelyssä, johon kaikki opiskelijat olivat tyytyväisiä. Muita selvästi paremmin onnistuttiin myös opintojen rakenteen selvittämisessä, tiloihin tutustumisessa ja kirjasto-esittelyssä. Muita hieman paremmin sujui myös WinhWillen käytön opastus. Sen sijaan intranetin opastuksessa onnistuttiin muita selvästi heikommin, samoin opintotoimiston palvelujen esittelyssä, opintojaksotarjonnasta kertomisessa ja hyväksiluvuista tiedottamisessa. Opintojaksoille ilmoittautumisen opastuksessa tulos on muita hieman parempi.

Paperi-, tekstiili- ja kemianteeniikassa vastanneita oli 69 (aloituspaikkoja 85). Koulutusohjelman tulokset olivat aloitusta koskevilla osatekijöissä kokonaisuudessaan keskimääräistä paremmat. Oikein hyvin sujuivat tiloihin tutustuminen, opintojen rakenteen selvittely, opintojaksotarjonnan esittely, opintojaksoille ilmoittautumisen opastus ja hyväksiluvuista tiedottaminen. Myös opintotoimiston palvelut esiteltiin muita paremmin, WinhWillen käytön opastus hieman muita

paremmin, samoin kuin TAMKin ja yksikön esittely. Kirjaston esittelyssä ja intranetin käytön opastuksessa tulokset vastasivat kaikkien koulutusohjelmien keskiarvoa.

Rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmassa vastanneita oli 10 (aloituspaikkoja 30), joten tuloksia voidaan pitää vain suuntaa-antavina. Koulutusohjelmassa onnistuttiin loistavasti TAMKin ja oman yksikön esittelyssä, tiloihin tutustumisessa ja kirjaston esittelyssä, joihin kaikki opiskelijat olivat tyytyväisiä. Opintojaksotarjonnan selvittely ja opintojaksoille ilmoittautumisen opastus sujuivat myös selvästi muita paremmin. Keskimääräistä hieman tyytyväisempiä opiskelijat olivat myös opintotoimiston palvelujen esittelyyn. Kaikista koulutusohjelmista huonoin tulos saatiin WinhaWillen käytön opastuksessa, johon tyytyväisiä olivat vain puolet vastanneista (keskiarvo 73 %). Myös hyväksiluvuista tiedottamiseen oltiin muita tyytymättömpiä, samoin kuin opintojen rakenteen selvittämiseen.

Rakennustekniikan koulutusohjelmassa vastanneita oli 95, joista aikuisia 27 (aloituspaikkoja nuorisoasteella 100 ja aikuisopetuksessa 30, joten aikuisopiskelijat vastasivat varsin aktiivisesti kyselyyn). Koulutusohjelmassa oltiin tasaisen tyytyväisiä aloitusta koskevissa kysymyksissä: lähes kaikilla osa-alueilla tulokset vastasivat kaikkien vastanneiden keskiarvoja tai olivat hieman niitä paremmat. Vain opintotoimiston palvelujen esittelyssä ja intranetin käytön opastuksessa vastaajat olivat muita tyytymättömpiä.

Sähkötekniikan koulutusohjelmassa vastanneita oli 39 (aloituspaikkoja 70). Koulutusohjelman opiskelijat olivat muihin verrattuna huikean tyytyväisiä intranetin ja WinhaWillen käytön opastukseen sekä opintojaksoille osallistumisessa neuvomiseen. Intranetin käytön opastukseen olivat tyytyväisiä kaikki opiskelijat ja muissa edellä mainituissa lähes kaikki. Tulokset poikkeavat selvästi muiden tuloksista, joten tässä koulutusohjelmassa on nämä asiat hoidettu esimerkillisellä tavalla. TAMKin ja oman yksikön esittely ja opintotoimiston palvelujen esittely sen sijaan sujuivat selvästi muita huonommin. Keskimääräistä paremmin onnistuttiin myös kirjaston esittelyssä, opintojaksotarjonnan selvittämisessä sekä hyväksiluvuista tiedottamisessa.

Talotekniikan koulutusohjelmassa vastanneita oli 46 (aloituspaikkoja 55). Koulutusohjelman opiskelijat suhtautuivat aloitukseen liittyvien asioiden onnistumiseen auto- ja kuljetustekniikan ja tietojenkäsittelyn opiskelijoiden ohella varsin kriittisesti. Vain kirjaston esittelyyn opiskelijat olivat muita tyytyväisempiä. Muilla osa-alueilla siis tulokset olivat keskimääräistä huonommat. Kaikista koulutusohjelmista huonoimmin onnistuttiin TAMKin ja oman yksikön esittelyssä (12 %-yksikköä alle keskiarvon), opintotoimiston palvelujen esittelyyn vain puolet olivat tyytyväisiä (keskiarvo 68 %). Opintojen rakenteen selvittämiseen tyytyväisiä oli myös vähiten: vain 59 % vastaajista oli tyytyväisiä, kun keskiarvo oli 80 %. WinhaWillen käytön opastuksessa ei onnistuttu muiden tavoin. Hieman keskimääräistä heikommat tulokset koulutusohjelma sai myös intranetin opastuksesta, opintojaksoille ilmoittautumisen neuvomisesta ja hyväksiluvuista tiedottamisesta. Talotekniikka on uusi koulutusohjelma, ehkä asialla on vaikutusta tuloksiin.

Tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa vastanneita oli 39, joista aikuisia 7 (aloituspaikkoja nuorisoasteella 60 ja aikuiskoulutuksessa 20). Koulutusohjelman opiskelijat olivat auto- ja kuljetustekniikan ja talotekniikan opiskelijoiden ohella kriittisimmin aloitusvaiheen onnistumiseen suhtautuvia. Ainoastaan opintotoimiston palvelujen esittely sujui selvästi muita paremmin, ero keskiarvoon oli 12 %-yksikköä. Koulutusohjelmien keskiarvoihin verrattuna huonoin tulos saatiin tiloihin tutustumisessa (77 % tyytyväisiä, keskiarvo 87 %). Varsin suuret erot muihin nähden ja heikommat tulokset tuli myös opintojen rakenteen selvittelyssä, opintojaksotarjonnan esittelyssä, opintojaksoille ilmoittautumisen opastuksessa ja hyväksyluvuista tiedottamisessa. Hieman muita heikommin onnistuttiin kirjaston esittelyssä ja WinhaWillen käytön opastuksessa, kuten myös TAMKin ja oman yksikön esittelyssä.

Tietotekniikan koulutusohjelmassa vastanneita oli 44 (aloituspaikkoja 80). Koulutusohjelmassa kriittisesti aloitukseen suhtautuvia oli varsin paljon, mutta tulokset eivät mittavasti poikenneet keskiarvoista. Selvästi muita huonommat tulokset saatiin opintotoimiston palvelujen ja kirjaston esittelystä, opintojaksotarjonnan selvittämisestä ja hyväksyluvuista tiedottamisessa, joissa kaikissa vastaajat arvioivat onnistumisen lähes 10 %-yksikköä keskimääräistä alhaisemmaksi. Intranetin ja WinhaWillen käytön opastus sekä opintojaksoille ilmoittautumisen neuvominen sujuivat hieman keskimääräistä paremmin, opintojen rakenteen selvittely ja tiloihin tutustuminen hieman muita huonommin.

Kaiken kaikkiaan kyselyn perusteella opintojen aloitusvaiheen opastus ja neuvominen sujuivat varsin hyvin. Koulutusohjelmien luvuissa on eroja, kuten edellä käy ilmi. Kokonaisuudessaan tasaisen hyvin on onnistuttu kaikissa englanninkielisissä koulutusohjelmissa ja paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa. Useimpiin asioihin tyytyväisiä olivat myös liiketalouden, metsätalouden, rakennusalan työnjohdon, rakennustekniikan ja sähkötekniikan opiskelijat. Kriittisimmin suhtautuivat auto- ja kuljetustekniikan, talotekniikan ja tietojenkäsittelyn opiskelijat. Tietotekniikan ja kone- ja tuotantotekniikan opiskelijat pitivät joitakin asioita melko huonosti hoidettuina. Elokuvan ja television sekä kuvataiteen vastanneet olivat useisiin asioihin erittäin tyytyväisiä, mutta joihinkin näiden koulutusohjelmien opiskelijat olivat muita selvästi tyytymättömpiä.

6. TYÖSSÄKÄYNTI JA POISSAOLOT

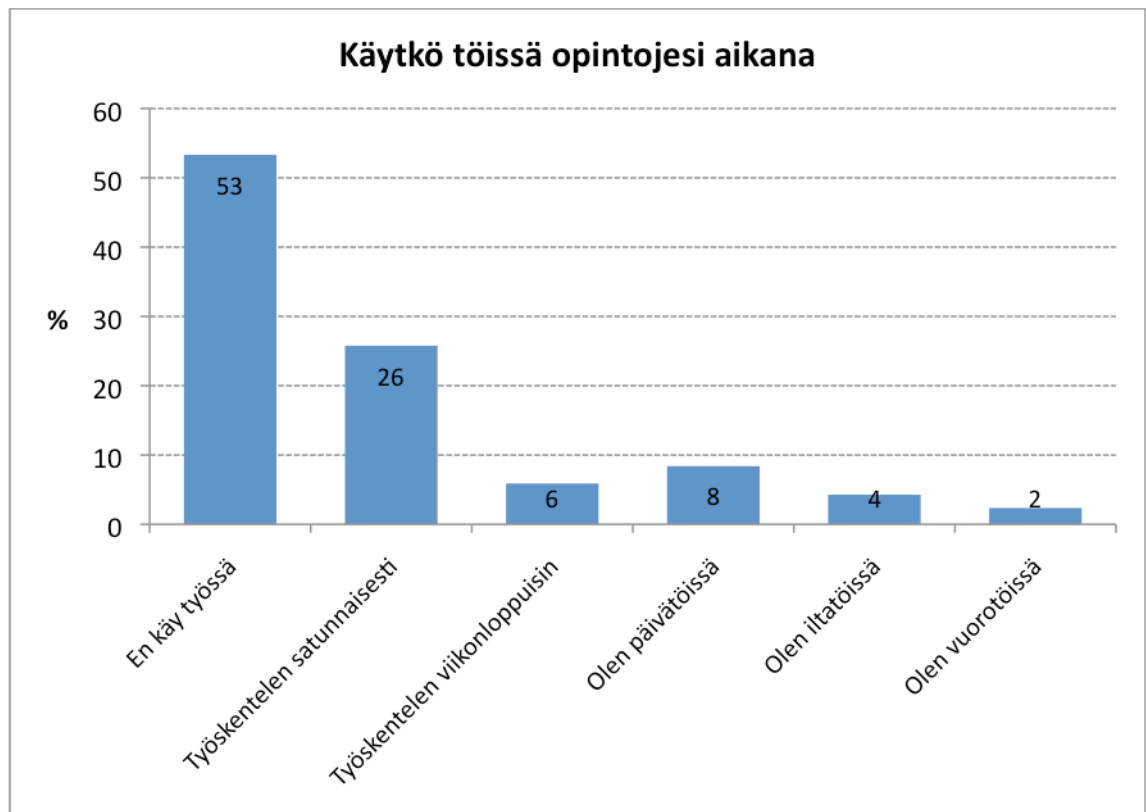
Elämäntilannetta koskevassa kyselyn osassa haluttiin tietoja opiskelun päätoimisuudesta, opiskelijoiden työssäkäynnistä ja opintojen mahdollisesta keskeyttämisestä.

Kysymykset olivat:

1. Käytkö töissä opintojesi aikana?
2. Viikoittainen työtuntimäärä, jos työskentelet.
3. Aiotko keskeyttää opintosi väliaikaisesti ja olla poissaolevana opiskelijana opintojesi aikana?
4. Jos vastasit kyllä, niin miksi.
5. Jos vastasit kyllä, aiotko jatkaa opintojasi koulutusohjelmassasi poissaolon jälkeen?

6.1. Työssäkäynti

Työssäkäyntiä koskevassa kysymyksessä alkuoletus oli, että vuoden 2009 vahva taantuma vaikuttaa työssä käymiseen vähentävästi. Tulokset eivät kuitenkaan tukeneet tätä olettamusta, työssäkäyntiä koskevat tulokset eivät erityisesti poikenneet vuoden 2008 kyselystä. Kuvioista 55 nähdään vastanneiden tulokset työssäkäyntiä koskeneeseen kysymykseen.

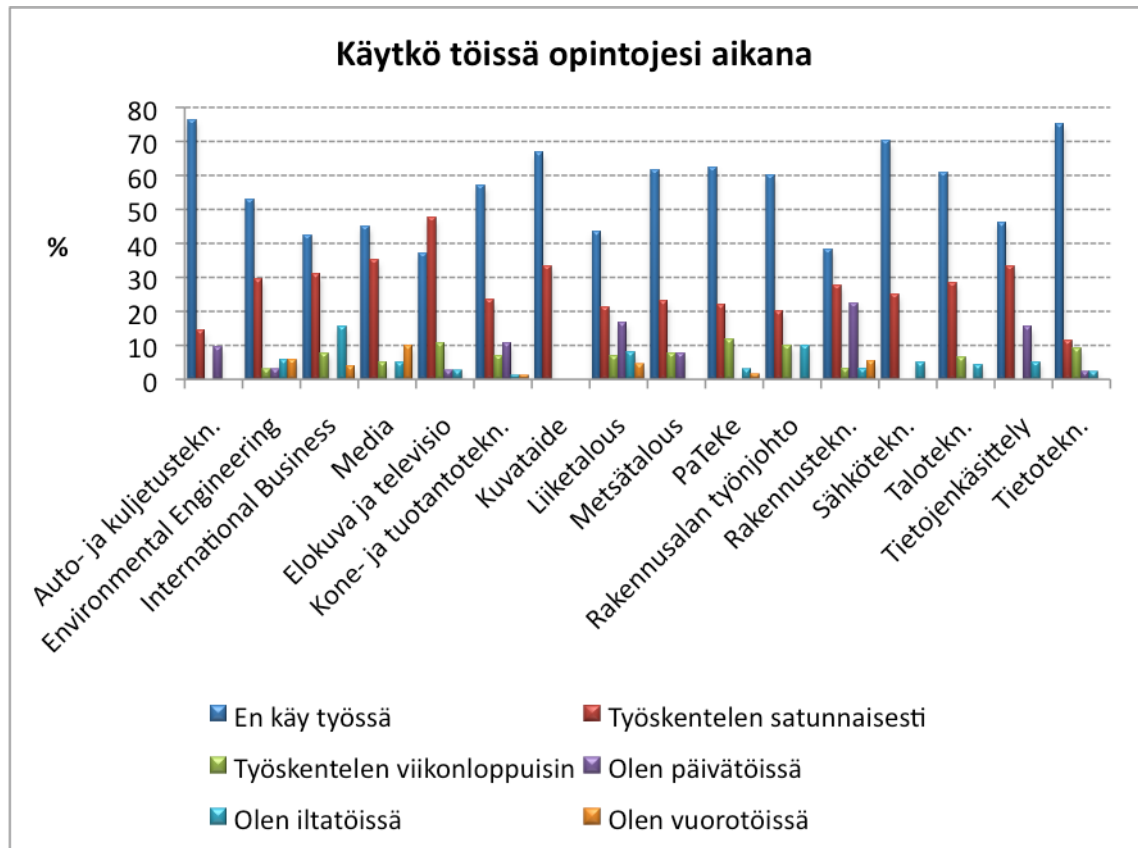

Kuvio 55: Työssäkäynti, %, N=679

Lähes puolet vastanneista eli 362 opiskelijaa käyt opiskelun ohella töissä. Työskentely on kuitenkin satunnaista tai viikonloppuisin tapahtuvaa. Päivätöissä ilmoittaa olevansa 57 opiskelijaa ja 29 on iltatöissä, 16 opiskelijaa tekee vuorotyötä. Vuoden 2008 kyselyyn verrattuna tulokset ovat hämmästyttävän samat: Työssäkäynti on vähentynyt vain 1 %-yksikön, viikonloppuisin työskentely kasvanut 1 %-yksikön, iltatöiden tekeminen 2 %-yksikköä. (Aloituskysely 2008.) Työssä käyminen näyttää kyselyjen perusteella olevan melko vakaata, myös vuoden 2007 kyselyssä työssä kävijöitä oli 48 %, vuoden 2006 kyselyssä osuus oli 43 %, joten työssäkäynti on kolmen viimeisen vuoden aikana lisääntynyt, mutta pysynyt lähes samana. (Aloituskyselyt 2007 ja 2006.) Mielenkiintoista luonnollisesti oli, kuinka paljon työssäkävivistä on aikuisopiskelijoita.

Noin 70 vastanneesta aikuisopiskelijasta päivätöissä oli 53 opiskelijaa. Kun kaikkiaan päivätöissä ilmoitti käyvänsä 57 opiskelijaa, voidaan todeta, että nuorisosaasteen opiskelijat eivät käy päivätöissä muutamaa lukuun ottamatta. Sen sijaan iltaisin ja viikonloppuisin ei työssä ilmoittanut käyvänsä kukaan aikuisopiskelija. Selvää on, että opiskelu estää iltaisin ja viikonloppuisin työskentelyn. Kaikki 40 viikonloppuisin työskentelevää olivat siis nuorisosaasteen opiskelijoita, samoin kaikki 29 iltaisin työtä tekeväksi ilmoittautunutta. Vuorotyössä käy 6 aikuisopiskelijaa, joten kaikista 16 vuorotyössä käyvistä 10 on nuorten koulutusohjelmissa. Satunnaisesti työskenteleviä aikuisia oli 5, ei-työssäkäyviä samoin 5. Tuloksista siis nähdään, että aikuisopiskelijat ovat pääsääntöisesti työssä käyviä ja he ovat päivätyössä. Nuorten koulutusohjelmissa työskennellään satunnaisesti, iltaisin ja viikonloppuisin.

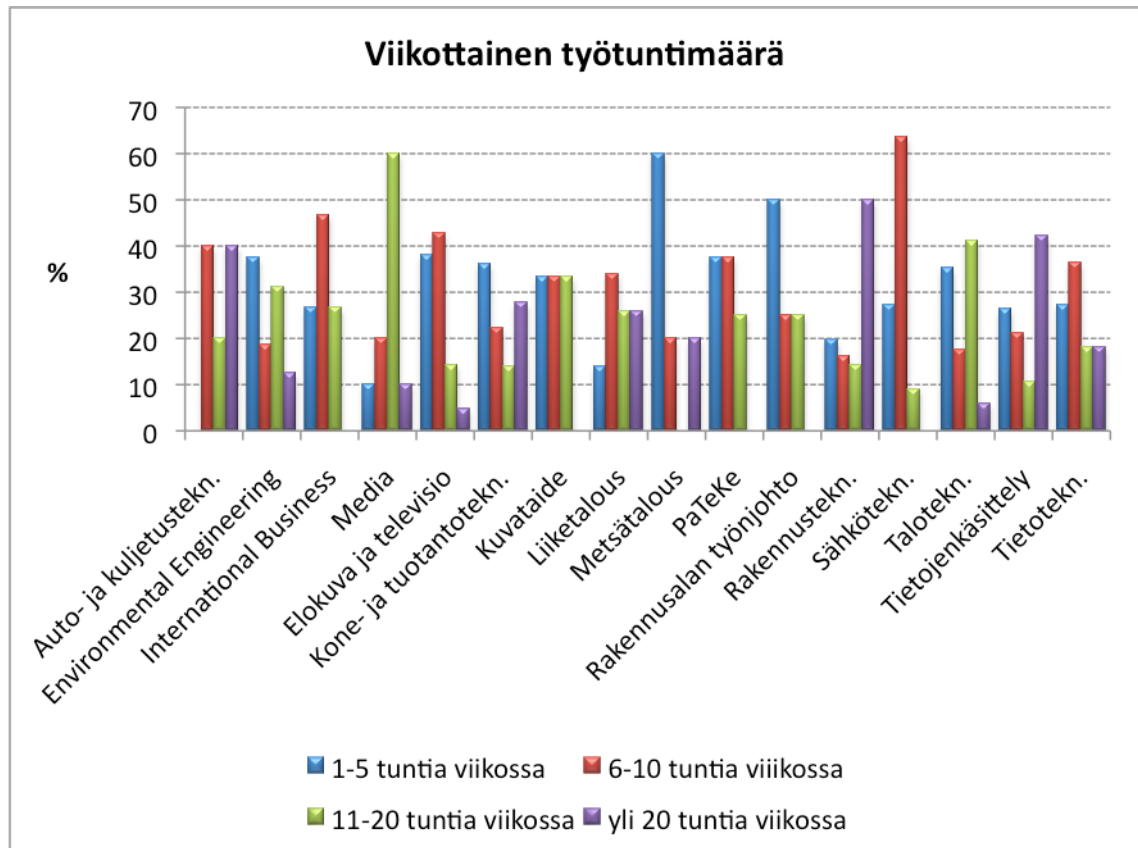
Koulutusohjelmittain tulokset nähdään kuviosta 56.

Kuvio 56: Työssäkäynti koulutusohjelmittain, %, N=679

Vähiten töissä käyvät auto- ja kuljetustekniikan opiskelijat, joista 76 % ilmoitti, että ei käy töissä. Tietotekniikan, sähkötekniikan ja kuvataiteen opiskelijoista suurin osa ei myöskään käy töissä (osuudet 67 – 75 %). Eniten töissä käyviä on elokuvan ja television koulutusohjelmassa ja rakennustekniikan koulutusohjelmassa. Elokuvan ja television opiskelijoista suurin osa työskentelee satunnaisesti ja viikonloppuisin. Rakennustekniikan opiskelijoista osa työskentelee satunnaisesti (28 %), mutta päivätöissä olevia on 22 %. Suurehko luku merkitsee aikuisopiskelijoita. Kuvioista nähdään, että niissä koulutusohjelmissä, joissa käydään päivätöissä, opiskelijat kuuluvat aikuisopiskelijaryhmiin. Englanninkielisissä koulutusohjelmissä (Environmental Engineering, International Business ja Media) työssä käyviä on lähes puolet vastanneista, mutta työskentely on satunnaista. Liiketalouden koulutusohjelmassa lähes 60 % opiskelijoista käy töissä, mutta heistä lähes 20 % on päivätöissä työskenteleviä aikuisopiskelijoita (ja vajaa 30 % satunnaisesti tai viikonloppuisin työskenteleviä). Tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa myös yli puolet työskentelee, 15 % aikuisopiskelijoita päivätöissä ja satunnaisesti tai iltatöissä olevia on vajaa 40 % vastanneista.

Vastanneista siis 317 ilmoittaa työskentelevänsä opiskelujen aikana. Kuvioista 57 nähdään, että työskentelyaika on yleensä alle 20 tuntia viikossa.

Kuvio 57: Työssäkäyvien viikoittainen työtuntimäärä koulutusohjelmittain, %, N= 317

Vajaa 30 % vastaajista (82 opiskelijaa) työskentelee 1 – 5 tuntia viikossa. Noin 30 %:lla (87 opiskelijaa) viikkotyöaika on 6 – 10 tuntia ja runsaalla 20 %:lla (65 opiskelijaa) viikkotyöaika on 11 - 20 opiskelijaa.

Työssä käyviä opiskelijoita oli eri koulutusohjelmissa seuraavasti:

- Auto- ja kuljetustekniikka 5 opiskelijaa (21 vastannutta)
- Environmental Engineering 16 opiskelijaa (34 vastannutta)
- International Business 15 opiskelijaa (26 vastannutta)
- Media 11 opiskelijaa (20 vastannutta)
- Elokuva ja televisio 24 opiskelijaa (38 vastannutta)
- Kone- ja tuotantotekniikka 37 opiskelijaa (86 vastannutta)
- Kuvataide 3 opiskelijaa (9 vastannutta)
- Liiketalous 51 opiskelijaa (90 vastannutta)
- Metsätalous 5 opiskelijaa (13 vastannutta)
- Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka 26 opiskelijaa (69 vastannutta)
- Rakennusalan työnjohto 4 opiskelijaa (10 vastannutta)
- Rakennustekniikka 58 opiskelijaa (94 vastannutta)
- Sähkötekniikka 12 opiskelijaa (40 vastannutta)
- Talotekniikka 18 opiskelijaa (46 vastannutta)
- Tietojenkäsittely 21 opiskelijaa (39 vastannutta)

- Tietotekniikka 11 opiskelijaa (40 vastannutta).

Työssäkävien määrät ovat edelliseen kyselyyn nähden laskeneet auto- ja kuljetustekniikassa, kone- ja tuotantotekniikassa, paperi-, tekstiili- ja kemianteeniikassa, sähkötekniikassa ja tietotekniikassa. Vastaajien määrä vuonna 2008 oli tätä kyselyä pienempi, joten absoluuttiset työssäkäyntimäärät ovat edellä olevissa koulutusohjelmissa vähentyneet. Rakennustekniikassa työssäkävien määrä on kasvanut, mutta se selittyy suurimmalta osin runsaalla aikuiskoulutusopiskelijamäärällä. Vuoden 2008 kyselyssä rakennustekniikan aikuisryhmästä ei kyselyyn vastattu. (Aloituskysely 2008.) Lukumäärät kertovat, että taantumana vuoksi aluksi asetettu olettaus työssäkäymisen vähenemisestä pitää paikkansa taantumana pahimmin ravistelleissa eli tekniikan koulutusohjelmissa. Kun vielä muistetaan, että työskentelyä koskevassa kysymyksessä yli 50 aikuisopiskelijaa kertoi olevansa päivätöissä, työssäkäyntiluvut ”todistavat” taantumaa tekniikan koulutusohjelmissa. Kesätöiden ja harjoittelupaikkatietojen perusteella nähtiin syksyllä sama kehitys: pahin tilanne oli tekniikan koulutusohjelmissa. Liiketalouden ja tietojenkäsittelyn osalta taantuma ei vielä kesällä 2009 näkynyt erityisen paljoa opiskelijoiden työ- tai harjoittelupaikan saamisessa. Ikävä kyllä odotettavissa on, että myös vuosi 2010 on vielä huono vuosi erityisesti harjoittelupaikan saamisen kannalta.

6.2. Poissaolo ja keskeyttäminen

Opiskelijoilta haluttiin saada tietoa myös opinnoista poissaolosta ja mahdollisesta keskeyttämisestä.

Kuviossa 58 nähdään opiskelijoiden aikeita poissaolon suhteen.

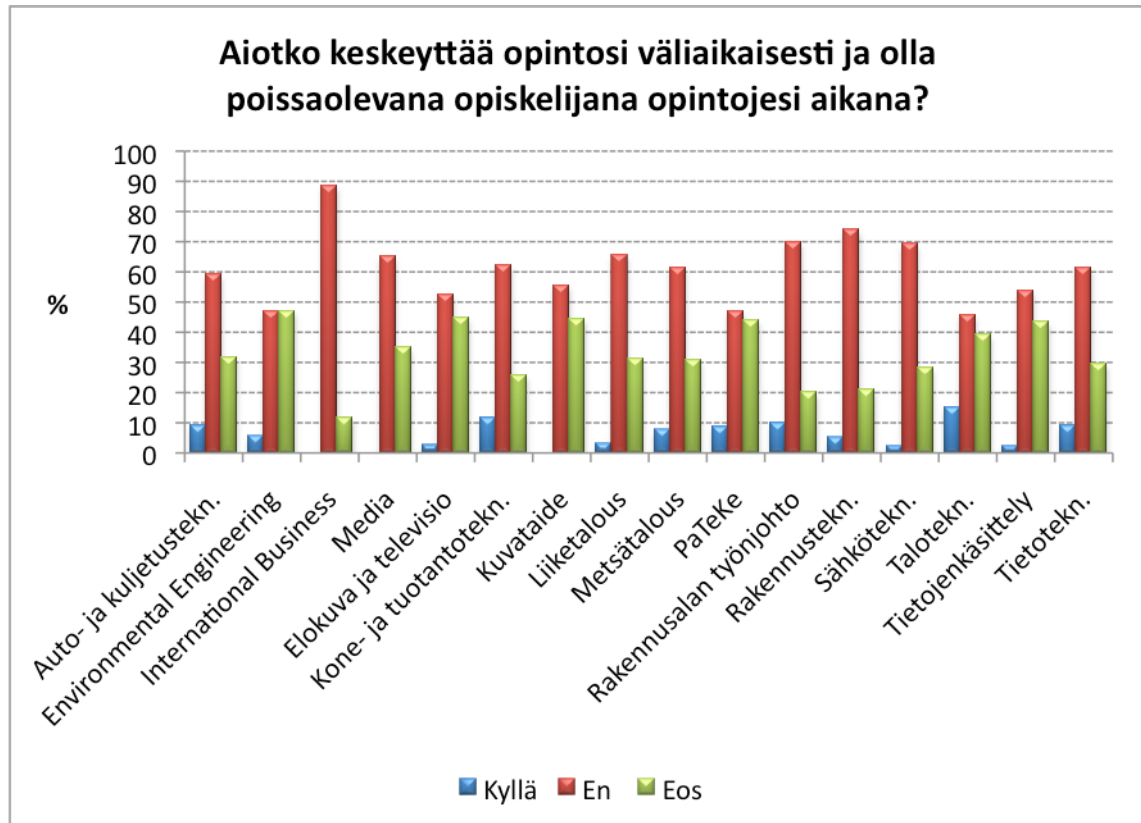

Kuvio 58: Opintojen väliaikainen keskeytyminen tai keskeyttäminen, %, N= 679

Yli 60 % (416 opiskelijaa) ilmoittaa, että ei aio keskeyttää tilapäisesti opintojaan.

Keskeyttämisaikeita on 44 opiskelijalla (6 %) ja epävarmoja asiasta on 219 (32 %). Tuloksissa ei ole erityistä eroa vuoden takaiseen kyselyyn nähden. Ei-keskeyttäjien osuus kasvoi 1 %-yksikön ja kyllä-keskeyttäjien osuus laski 1 %-yksikön (Aloituskysely 2008). Vuoden 2007 kyselyyn verrattuna keskeyttämisaikeet ovat vähentyneet 5 %-yksikköä (Aloituskysely 2007).

Koulutusohjelmittain keskeyttämissuunnitelmat nähdään kuvioista 59.

Kuvio 59: Keskeyttämisaikeet koulutusohjelmittain, %, N=679

Eniten keskeyttämisaikeita on talotekniikan ja kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmissa. Talotekniikassa aikoo keskeyttää 7 opiskelijaa (15 %) ja kone- ja tuotantotekniikassa 10 opiskelijaa (12 %). Seuraavaksi eniten keskeyttämisaikeita on paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa, jossa 6 opiskelijaa (9 %) aikoo keskeyttää opintonsa. Rakennustekniikassa heitä on 5 (5 %). Suurin osa keskeyttämisestä aiheutuu armeijaan menosta. Koulutusohjelmat, joista kukaan ei ilmoittanut aikovansa keskeyttää ovat: International Business, Media ja kuvataide. Epävarmuus keskeyttämisen suhteen on suurinta Environmental Engineeringin (47 % eli 16 opiskelijaa). Elokuvan ja television koulutusohjelman opiskelijoista epävarmoja on 45 % (17 opiskelijaa), kuvataiteessa 44 % (4 opiskelijaa), paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa 44 % (30 opiskelijaa) ja tietojenkäsittelyssä 44 % (17 opiskelijaa). Määrällisesti heitä on eniten paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa (30), liiketaloudessa (28), kone- ja tuotantotekniikassa (22) ja rakennustekniikassa (20).

Suurimmat muutokset vuoteen 2008 verrattuna keskeyttämisaikeiden kasvussa olivat:

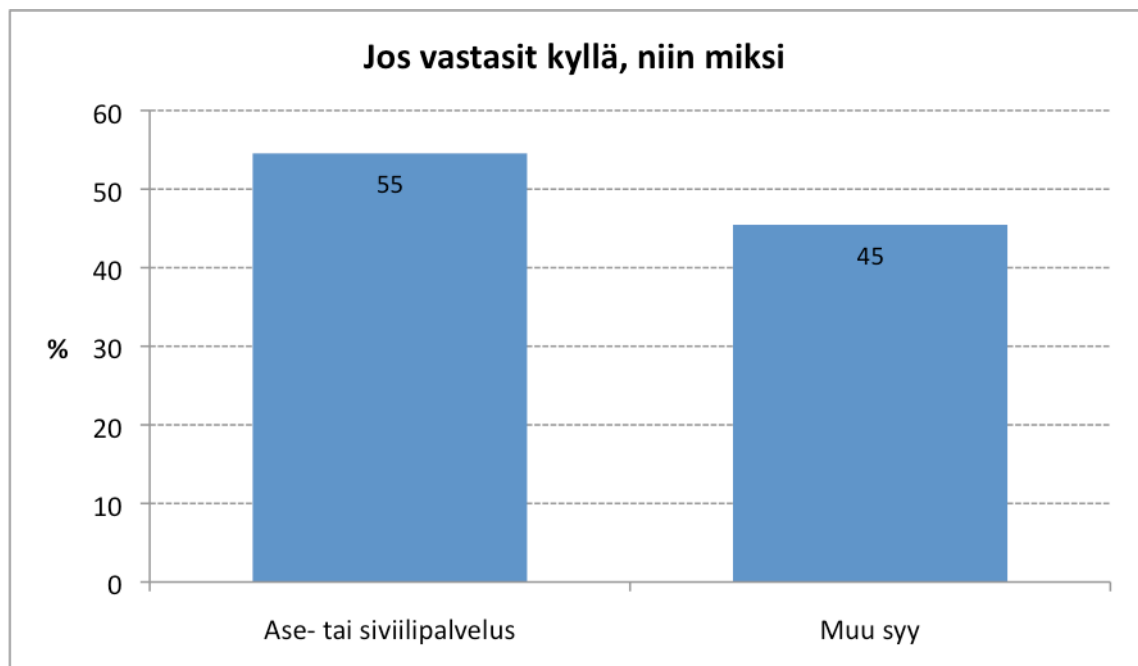
- kone- ja tuotantotekniikka (kasvua 4 %-yksikköä)
- metsätalous (kasvua 8 %-yksikköä)
- paperi- tekstiili- ja kemiantekniikka (kasvua 5 %-yksikköä).

Suurimmat muutokset vuoteen 2008 verrattuna keskeyttämisaikojen laskussa olivat:

- Environmental Engineering (laskua 9 %-yksikköä)
- International Business (laskua 6 %-yksikköä)
- sähkötekniikka (laskua 6 %-yksikköä)
- tietotekniikka (laskua 4 %-yksikköä). (Aloituskysely 2008.)

Lukuja ei kuitenkaan ole syytä tulkita muuta kuin suuntaa-antavina, koska vastaajamäärät vuoden 2008 ja 2009 kyselyssä vaihtelevat.

Suurin syy keskeyttämiseen on armeijaan meno, kuten kuviosta 60 nähdään.

Kuvio 60: Keskeyttämisen syy, %, N= 44

Seuraavissa koulutusohjelmissa keskeytetään armeijan vuoksi:

- auto- ja kuljetustekniikka 2 opiskelijaa (100 % kyllä-vastanneista)
- kone- ja tuotantotekniikka 7 opiskelijaa (70 % kyllä-vastanneista)
- liiketalous 1 opiskelija (33 % kyllä-vastanneista)
- paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka 4 opiskelijaa (67 % kyllä-vastanneista)
- rakennustekniikka 1 opiskelija (20 % kyllä-vastanneista)
- sähkötekniikka 1 opiskelija (100 % kyllä-vastanneista)
- talotekniikka 6 opiskelijaa (86 % kyllä-vastanneista)
- tietotekniikka 2 opiskelijaa (50 % kyllä-vastanneista).

Valtaosa eli 75 % (33 vastaajaa) aikoo palata poissaolon jälkeen takaisin. Vain yksi opiskelija (Environmental Engineering) ei aio palata ja epävarmoja paluustaan on 10 opiskelijaa (1 auto-

ja kuljetustekniikassa, 2 kone- ja tuotantotekniikassa, 1 paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa, 1 rakennusalan työnjohdossa, 1 rakennustekniikassa, 1 tietojenkäsittelyssä ja 2 tietotekniikassa).

Ase- ja siviilipalvelu on siis suurin syy poissaoloon ja armeijan jälkeen suunnitellaan opintoihin paluuta. Opiskelijat osaavat melko usein sanoa, että tällainen poissaolo tulee eli kysymykseen ”Aiotko keskeyttää opintosi” tulee kyllä-vastaus. Mielenkiintoisempaa onkin poissaolostaan epävarmojen osuus. Epävarmoja tulevasta poissaolosta on peräti 219 opiskelijaa eli 32 % kaikista vastanneista. Epävarmoja opintojen keskeyttämisestä oli koulutusohjelmittain taulukon 3 osoittamat opiskelijamäärät.

Taulukko 3: Opintojensa keskeyttämisestä epävarmojen määrät koulutusohjelmittain

Koulutusohjelma	Epävarmoja, kpl
Auto- ja kuljetustekniikka	7
Environmental Engineering	16
International Business	3
Media	7
Elokuva ja televisio	17
Kone- ja tuotantotekniikka	22
Kuvataide	4
Liiketalous	28
Metsätalous	4
Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka	30
Rakennusalan työnjohto	2
Rakennustekniikka	20
Sähkötekniikka	11
Talotekniikka	18
Tietojenkäsittely	17
Tietotekniikka	13
YHTEENSÄ	219

Aikaisempien kyselyjen, keskustelujen ja tutkimusten perusteella tiedetään, että opiskelijan poissaololle on useita syitä. Yleisimmin syyt ovat taloudellisia tai perhesyitä. Opiskelijat siis harkitsevat töihin menemistä tilapäisesti saadakseen kerätyksi taas rahaa opintoihin. Perheen tai yleensä oma elämäntilanne vaikuttaa poissaolosuunnitelmiin. Syyt voivat myös olla terveydellisiä tai esim. opiskeluvaikeuksista johtuvia. Epävarmuus tulevan poissaolon suhteen saattaa myös heijastaa eroamista. Koulutusalan vaihto, yliopistoon pyrkiminen, ”ei oo mun juttu” –käsitykset jne. aiheuttavat erosuunnitelmia, samoin kuin opiskelun pitäminen liian vaikeana tai liian helppona.

TAMKin vuoden 2009 erotilaston mukaan eniten eronneita opiskelijoita suhteessa kaikkiin eronneisiin on kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmassa (vajaa 13 % kaikista eronneista). Toiseksi eniten heitä on tietojenkäsittelyssä (vajaa 12 % kaikista eronneista) ja sen jälkeen rakennustekniikassa ja tietotekniikassa (molemmista n. 11 % kaikista eronneista). Liiketalouden koulutusohjelmassa on neljänneksi eniten eronneita (runsas 10 % kaikista eronneista), viidentenä on sähkötekniikka (10 % kaikista eronneista). Aloituspaikeista laskettuna eronneita on eniten paperitekniikan koulutusohjelmassa (runsas 27 %). Toiseksi eniten eronneita on auto- ja kuljetustekniikan koulutusohjelmassa (vajaa 26 %) ja kolmanneksi eniten tietojenkäsittelyssä (runsas 22 %). Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka on neljäntenä (n. 20 %), viidentenä tulee tietotekniikan koulutusohjelma (n. 19 %).⁵ Epävarmuus opintojen jatkamisesta heijastelee jonkun verran erotilaston tuloksia. Suurissa koulutusohjelmissa kone- ja tuotantotekniikka, rakennustekniikka ja liiketalous on paljon eronneita ja varsin paljon myös vastauksia epävarmuudesta poissaolon suhteen, joten tulokset tukevat tältä osin toisiaan. Paperitekniikan koulutusohjelmassa, jossa on aloituspaikeihin nähden eniten eronneita, ei ole ensimmäisen vuoden opiskelijoita. Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa on aloituspaikeihin nähden myös runsaasti eronneita (n. 20 %) ja epävarmuus poissaolosta on suurinta. Tietojenkäsittelyssä on myös paljon eronneita (vajaa 20 % aloituspaikeista) ja epävarmoja tulevasta poissaolostaan on myös paljon. Selvä poikkeus tilastoista on sähkötekniikka, jossa eronneita on 6. eniten kaikista koulutusohjelmista (aloituspaikeihin verrattuna), mutta epävarmoja poissaolostaan on varsin vähän. Environmental Engineeringin koulutusohjelmassa on useita poissaolostaan epävarmoja, mutta eronneita vuonna 2009 on varsin vähän.

6.3. Yhteenveto työssä käymisestä ja poissaolosta

Opiskelijoista yli puolet ilmoittaa, että ei käy töissä. Työssäkäyvien työskentely on enimmäkseen satunnaista, tai viikonloppuisin tapahtuvaa. Opiskelijoista 8 % ilmoittaa olevansa päivätöissä ja 2 % vuorotyössä. Heistä lähes kaikki ovat aikuisopiskelijoita. Tuloksissa ei ole eroa vuoden 2008 (eikä 2007) aloituskyselyyn nähden, niissäkin työssäkäyvien osuus oli 48 %. (Aloituskyselyt 2007 ja 2008.) Vuoden 2009 vahva taantuma antoi olettaa, että työssä käyminen vähenisi edellisiin vuosiin verrattuna, mutta näin ei kokonaisuudessaan näytä käyneen.

Tarkempi tarkastelu kuitenkin osoittaa, että taantumalla on todellisuudessa ollut vaikutusta työssä käymiseen. Vastanneiden aikuisopiskelijoiden määrä on aikaisempiin kyselyihin verrattuna paljon korkeampi ja kun heistä lähes kaikki ovat työssä olevia, työssäkäynnin suhteellinen osuus aineistosta kasvaa tästä syystä. Työssäkäyvien määrät ovat eniten laskeneet auto- ja kuljetustekniikassa, kone- ja tuotantotekniikassa, paperi-, tekstiili- ja

⁵ Tiedot perustuvat TAMKin sisäisiin erotilastoihin, lisätietoja saa esim. koordinoivalta opinto-ohjaajalta.

kemiantekniikassa, sähkötekniikassa ja tietotekniikassa. Vastaaajien määrä vuonna 2008 oli tätä kyselyä pienempi, joten absoluuttiset työssäkäyntimäärät ovat edellä olevissa koulutusohjelmissa vähentyneet. Lukumäärät kertovat, että taantuman vuoksi aluksi asetettu olettamus työssä käymisen vähenemisestä pitää paikkansa taantuman pahimmin ravistelleissa eli tekniikan koulutusohjelmissa. Kesätöiden ja harjoittelupaikkatietojen perusteella nähtiin syksyllä sama kehitys: pahin tilanne oli tekniikan koulutusohjelmissa. Liiketalouden ja tietojenkäsittelyn osalta taantuma ei vielä kesällä 2009 näkynyt erityisen paljoa opiskelijoiden työ- tai harjoittelupaikan saamisessa. Ikävä kyllä odotettavissa on, että myös vuosi 2010 on vielä huono vuosi erityisesti harjoittelupaikan saamisen kannalta.

Satunnaisesti tai viikonloppuisin työskenteleviä on eniten elokuvan ja television koulutusohjelmassa. Runsaasti satunnaisesti työskenteleviä on myös tietojenkäsittelyn, kuvataiteen, International Busineksen ja Environmental Engineeringin koulutusohjelmissa. Vähiten työssäkäyviä on tietotekniikan ja auto- ja kuljetustekniikan koulutusohjelmissa. Viikoittainen työskentelyaika nuorisostaasteella on melko vähäinen. Lähes 60 % työssä käyvistä työskentelee alle 10 tuntia viikossa ja noin 80 % alle 20 tuntia viikossa.

Opintojen ohella töissä käyminen ei näytä lisääntyvän myöhäisempinä opiskeluvuosina, vaan pikemminkin laskevan. Opintojen ohjausta ja tukitoimia koskevan, toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoille tehdyn kyselyn eli ns. seurantakyselyn mukaan opintojen ohella työskentelee tilapäisesti 44 % opiskelijoista. (Seurantakysely 2009.)

Yli 60 %:lla (416 opiskelijaa) ei ole aikeita keskeyttää tilapäisesti opintojaan. Keskeyttämisaikeita on 44 opiskelijalla (6 %) ja epävarmoja asiasta on 219 (32 %). Tuloksissa ei ole erityistä eroa vuoden takaiseen kyselyyn nähden. Eniten keskeyttämisaikeita on talotekniikan ja kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmissa. Talotekniikassa aikoo keskeyttää 7 opiskelijaa (15 %) ja kone- ja tuotantotekniikassa 10 opiskelijaa (12 %). Seuraavaksi eniten keskeyttämisaikeita on paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa, jossa 6 opiskelijaa (9 %) aikoo keskeyttää opintonsa. Rakennustekniikassa heitä on 5 (5 %). Suurin osa keskeyttämisestä aiheutuu armeijaan menosta. Koulutusohjelmat, joissa kukaan ei ilmoittanut aikovansa keskeyttää ovat: International Business, Media ja kuvataide. Epävarmuus keskeyttämisen suhteen on suurinta Environmental Engineeringin (47 % eli 16 opiskelijaa). Elokuvan ja television koulutusohjelman opiskelijoista epävarmoja on 45 % (17 opiskelijaa), kuvataiteessa 44 % (4 opiskelijaa), paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa 44 % (30 opiskelijaa) ja tietojenkäsittelyssä 44 % (17 opiskelijaa). Määrällisesti heitä on eniten paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa (30), liiketaloudessa (28), kone- ja tuotantotekniikassa (22) ja rakennustekniikassa (20).

Valtaosa eli 75 % (33 vastaajaa) aikoo palata poissaolon jälkeen takaisin. Ase- ja siviilipalvelu on siis suurin syy poissaoloon ja armeijan jälkeen suunnitellaan opintoihin paluuta. Opiskelijat osaavat melko usein sanoa, että tällainen poissaolo tulee eli kysymykseen ”Aiotko keskeyttää

opintosi” tulee kyllä-vastaus. Mielenkiintoisempaa onkin poissaolostaan epävarmojen osuus. Epävarmoja tulevasta poissaolosta on peräti 219 opiskelijaa eli 32 % kaikista vastanneista. Aikaisempien kyselyjen, keskustelujen ja tutkimusten perusteella tiedetään, että opiskelijan poissaololle on useita syitä. Yleisimmin syyt ovat taloudellisia tai perhesyitä. Opiskelijat siis harkitsevat töihin menemistä tilapäisesti saadakseen kerätyksi taas rahaa opintoihin. Perheen tai yleensä oma elämäntilanne vaikuttaa poissaolosuunnitelmiin. Syyt voivat myös olla terveydellisiä tai esim. opiskeluvaikeuksista johtuvia. Epävarmuus tulevan poissaolon suhteen saattaa myös heijastaa eroamista. Koulutusalan vaihto, yliopistoon pyrkiminen, ”ei oo mun juttu” –käsitykset jne. aiheuttavat erosuunnitelmia, samoin kuin opiskelun pitäminen liian vaikeana tai liian helppona. Kun verrataan epävarmuutta tulevan poissaolon suhteen TAMKin erotilastoihin, voidaan todeta, että epävarmuus opintojen jatkamisesta heijastelee jonkun verran erotilastojen tuloksia. Suurissa koulutusohjelmissa kone- ja tuotantotekniikka, rakennustekniikka ja liiketalous on paljon eronneita ja varsin paljon myös vastauksia epävarmuudesta poissaolon suhteen, joten tulokset tukevat tältä osin toisiaan. Paperitekniikan koulutusohjelmassa, jossa on aloituspaikkoihin nähden eniten eronneita, ei ole ensimmäisen vuoden opiskelijoita. Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa on aloituspaikkoihin nähden myös runsaasti eronneita (n. 20 %) ja epävarmuus poissaolosta on suurinta. Tietojenkäsittelyssä on myös paljon eronneita (vajaa 20 % aloituspaikoista) ja epävarmoja tulevasta poissaolostaan on myös paljon. Selvä poikkeus tilastoista on sähkötekniikka, jossa eronneita on 6. eniten kaikista koulutusohjelmista (aloituspaikkoihin verrattuna), mutta epävarmoja poissaolostaan on varsin vähän. Environmental Engineeringin koulutusohjelmassa on useita poissaolostaan epävarmoja, mutta eronneita vuonna 2009 on varsin vähän.

7. TUUTOROINTI JA OPINTOJEN OHJAUS

Opiskelijatuutorointia ja opintojen ohjausta koskevassa kyselyyn osassa kysyttiin seuraavat kysymykset:

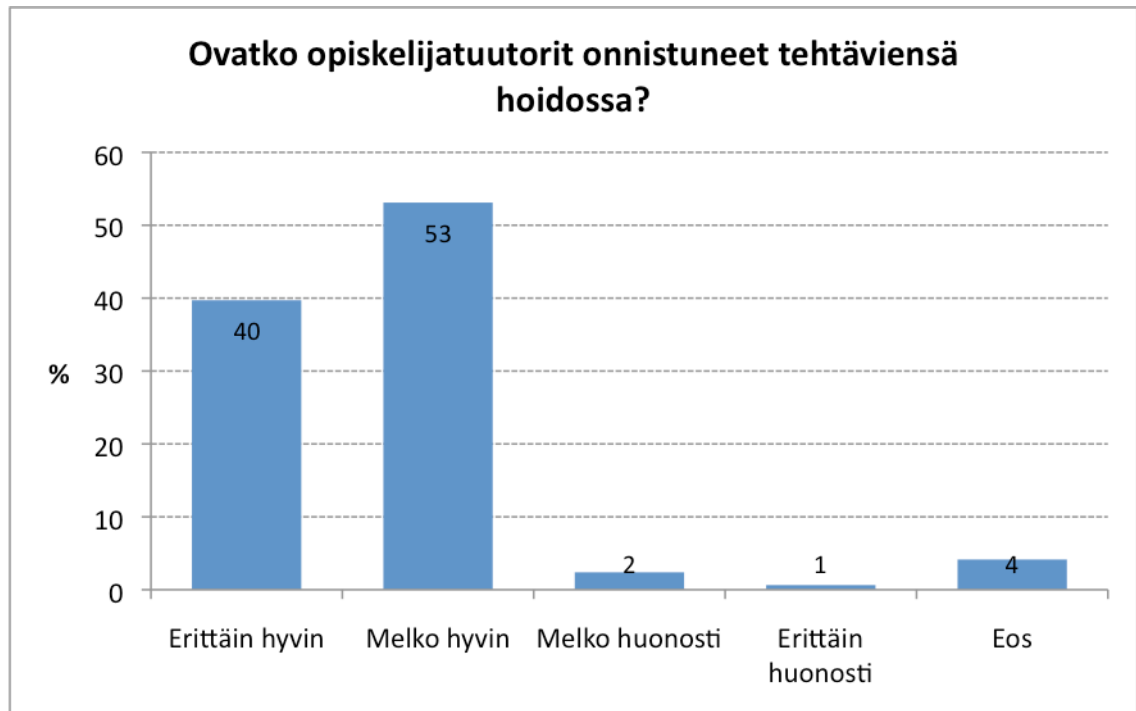
1. Ovatko opiskelijatuutorit onnistuneet tehtäviensä hoidossa?
2. Ovatko opiskelijatuutorit pitäneet ryhmätapaamisia orientoivien päivien jälkeen?
3. Kuinka tärkeäksi koet opiskelijatuutoritoiminnan kokonaisuudessaan?
4. Mihin asioihin tarvitset ohjausta ja neuvoja?
5. Oletko saanut opinto-ohjausta (opinto-ohjaaja, opettajatuutori/valmentaja, opiskelijatuutori, koulutuspäällikkö, opintotoimisto)?

Kysymykseen pyydettiin vastauksia vain nuorisoasteen opiskelijoilta.

7.1. Opiskelijatuutoritoiminnan onnistuminen

Opiskelijatuutoritoiminta on olennainen osa TAMKin opintojen ohjauksen järjestelmää ja kehittämisen kannalta siitä saatava palaute on merkittävää. Opiskelijatuutoritoiminnan ja siihen kouluttautumisen hoitaa opiskelijakunta Tamko yhteistyössä koordinoivan opinto-ohjaajan ja opinto-ohjaajien kanssa. Vertaistutoritoiminta on laajinta ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden ohjauksessa, muut opiskelijatuutoritoiminnot ovat markkinointitutoritehtäviin, kansainvälisten opiskelijoiden ohjaustehtäviin ja callidus eli varttuneempien opiskelijoiden ohjaustehtäviin liittyviä. Vertaistutoritoiminnalla on TAMKissa varsin pitkät perinteet ja vuosittain ensimmäisen vuosikurssin opiskelijatuutoreiksi valitaan noin sata opiskelijaa.

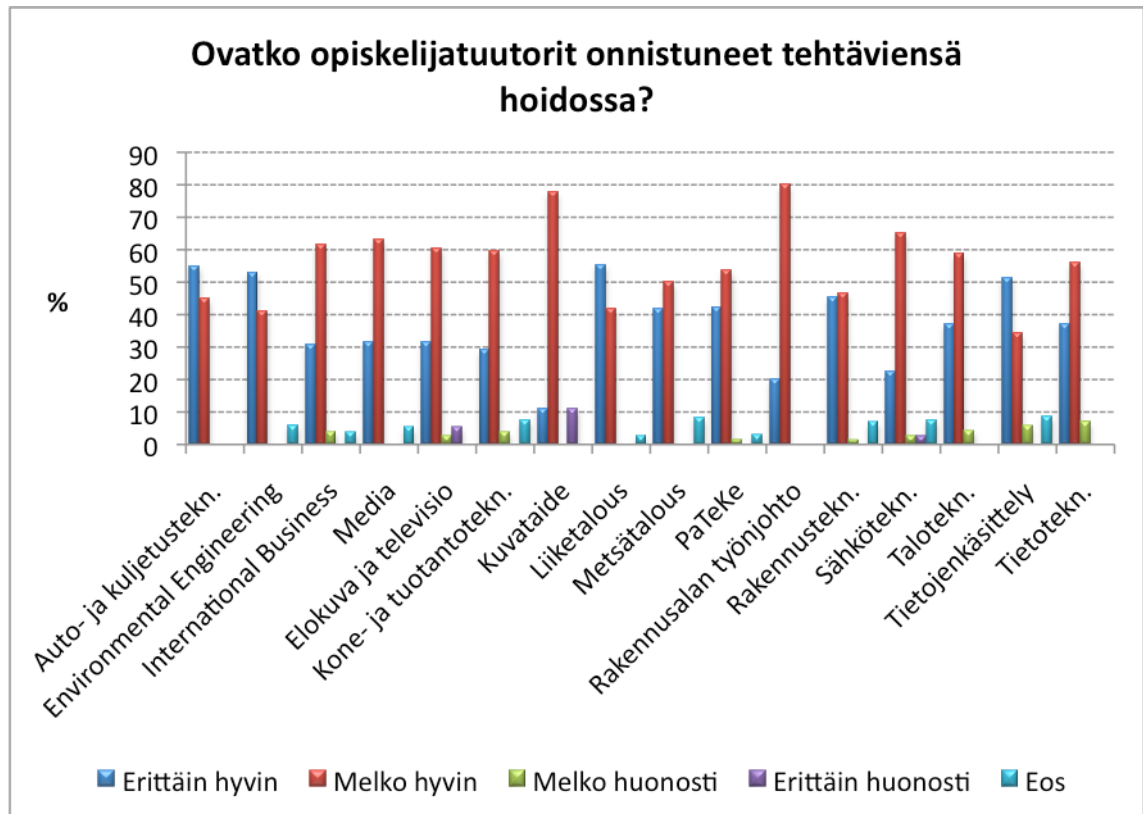
Opiskelijoiden mielestä vertaistutorit ovat onnistuneet tehtävissään erittäin hyvin, kuten kuviosta 61 nähdään.

Kuvio 61 Opiskelijatuutoritoiminnan onnistuminen, %, N=627

Yli yhdeksän kymmenestä vastanneesta (582 opiskelijaa, 93 %) piti tuutoritoimintaa joko erittäin hyvin tai hyvin onnistuneena. Melko huonona sitä piti vain 15 opiskelijaa (2 %) ja erittäin huonona 4 opiskelijaa (1 %), käsitystään ei osannut sanoa 26 opiskelijaa (4 %). Tuloksen perusteella voidaan sanoa, että opiskelijatuutoreiden toiminta on lähes niin onnistunutta kuin se yleensä voi olla. Opiskelijakunta on siis jälleen kerran onnistunut hyvin sekä opiskelijatuutoreiden valinnassa että heidän koulutuksessaan. Vertaistuutoreiksi hakijoita on vuosittain n. 150, joista n. 100 valitaan eli toimintaan hakeudutaan mielellään. Opiskelijakunnan tuutorivastaavalla ja tuutorisihteerillä on suuri vastuu toiminnan onnistumisessa. Tulos osoittaa, että itse tuutoreiden ohella ovat hoitaneet tehtävänsä hyvin ja koulutus on ollut korkealaatuista.

Koulutusohjelmittain tyytyväisyys jakaantui kuvion 62 mukaisesti.

Kuvio 62: Tyytyväisyys opiskelijatuutoritoimintaan koulutusohjelmissa, %, N= 627

Tyytyväisimpiä ovat auto- ja kuljetustekniikan ja rakennusalan työnjohdon opiskelijat, joista kaikki pitivät tehtävien hoitamista erittäin tai melko hyvin onnistuneena. Auto- ja kuljetustekniikassa oli yhdessä liiketalouden kanssa eniten niitä, joiden mielestä onnistuminen oli erittäin hyvä (55 % vastanneista kummassakin). Tyytyväisyys on kokonaisuudessaan suurta, kaikissa koulutusohjelmissa ollaan 90 %:n tyytyväisyyden paikkeilla tai selvästi sen yli. On mukava nähdä, että uusissa koulutusohjelmissa Media ja talotekniikka, opiskelijatuutoreihin on oltu myös erittäin tyytyväisiä, vaikka ns. omia (saman koulutusohjelman) tuutoreita ei heillä voinut olla. Opiskelijatuutoreiden toiminnan onnistumiseen tyytymättömiä oli kaikkiaan siis erittäin vähän (vajaa 20 vastannutta) ja he olivat elokuvan ja television, kone- ja tuotantotekniikan, kuvataiteen, sähkötekniikan, talotekniikan, tietojenkäsittelyn ja tietotekniikan koulutusohjelmissa.

Suurimmat muutokset tyytyväisyydessä vuoden 2008 kyselyyn verrattuna olivat:

Tyytyväisyys kasvoi eniten:

- tietotekniikka (tyytyväisyyden kasvu 20 %-yksikköä)
- kuvataide (tyytyväisyyden kasvu 18 %-yksikköä)
- Environmental Engineering (tyytyväisyyden kasvu 9 %-yksikköä).

Tulos on ilahduttava, koska nämä koulutusohjelmat ovat niitä, jotka viime vuoden perusteella erityisesti päättivät, että toimintaa pyritään kehittämään.

Tyytyväisyys heikkeni eniten:

- kone- ja tuotantotekniikka (tyytyväisyyden lasku 11 %-yksikköä)
- tietojenkäsittely (tyytyväisyyden lasku 9 %-yksikköä)
- elokuva ja televisio (verrattu viestintään, tyytyväisyyden lasku 8 %-yksikköä).

(Aloituskysely 2008.)

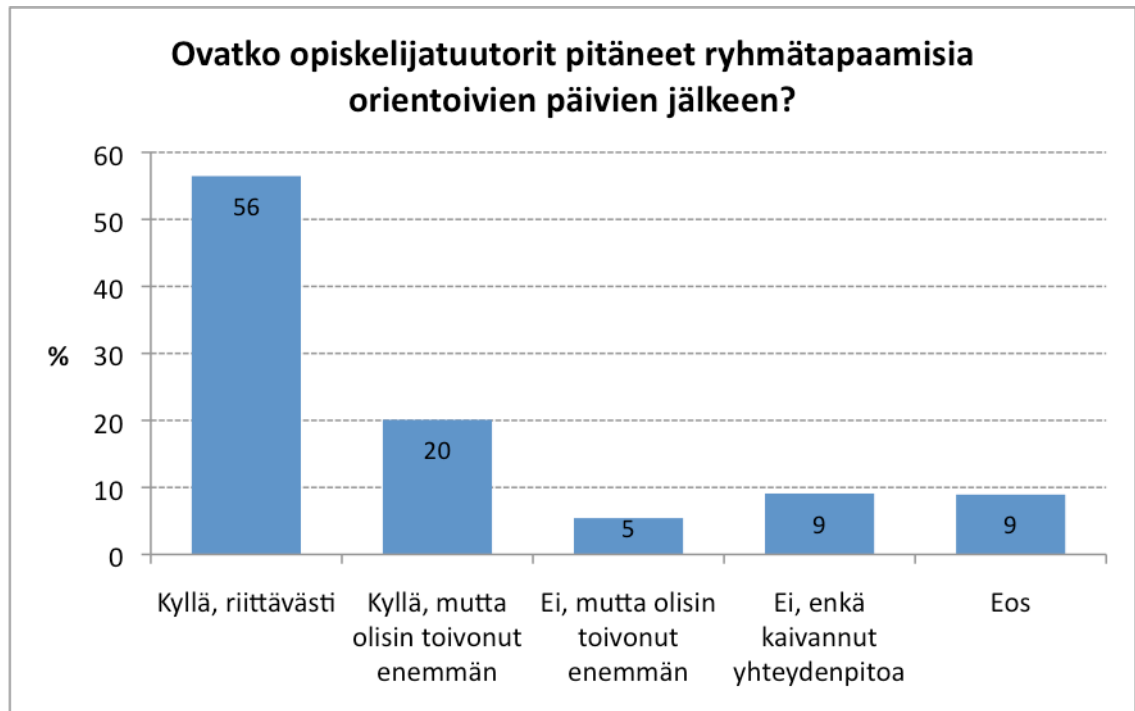
7.2. Opiskelijatuutoreiden tapaamiset ryhmänsä kanssa

Oli tärkeää tietää myös, ovatko opiskelijatuutorit pitäneet tapaamisia ryhmänsä kanssa.

Opiskelijatuutorit ovat uusien opiskelijoiden kanssakulkijoita, ja opettaja- ja opiskelijatuutoreiden yhteistyössä tulisi sopia mm. keskinäisestä työnjaosta lukuvuoden aikana. Opettaja- ja opiskelijatuutoreiden yhteistyö (ns. O&O) suunnitellaan yhteisessä koulutustilaisuudessa ennen tulevaa lukuvuotta maaliskuussa (Hjälppis-koulutus) sekä vielä tarkemmin elokuun orientoivien päivien yhteydessä. Ns. ikuisuusongelmaksi näyttää muodostuvan se, että läheskään kaikkia opettajatuutoreita ei saada mukaan ensimmäiseen yhteistapaamiseen eli Hjälppiskoulutukseen maaliskuussa. Tulevan vuoden opettajatuutorit eivät ole vielä välttämättä tuolloin tiedossa, ja toisaalta koulutustilaisuutta ei voida siirtää myöhemmäksi keväällä. Työsuunnitelmien tekijöille on vuosia annettu toivomus tulevan vuoden uusien opettajatuutoreiden nimeämisestä jo tammikuussa, mutta näin ei ole tapahtunut.

Suosituksen mukaan opiskelijatuutorin tulisi tavata ryhmänsä noin kerran kuussa, joko opettajatuutoritunnin aikana tai muuten sovittuna aikana. Näissä tapaamisissa on eri kuukausille suunniteltua ohjelmaa, mm. WinhaWillen ja intranetin käytössä opastamista, opintojaksolle ilmoittautumisessa ohjaamista, oppilaitoksen käytänteistä kertomista jne.

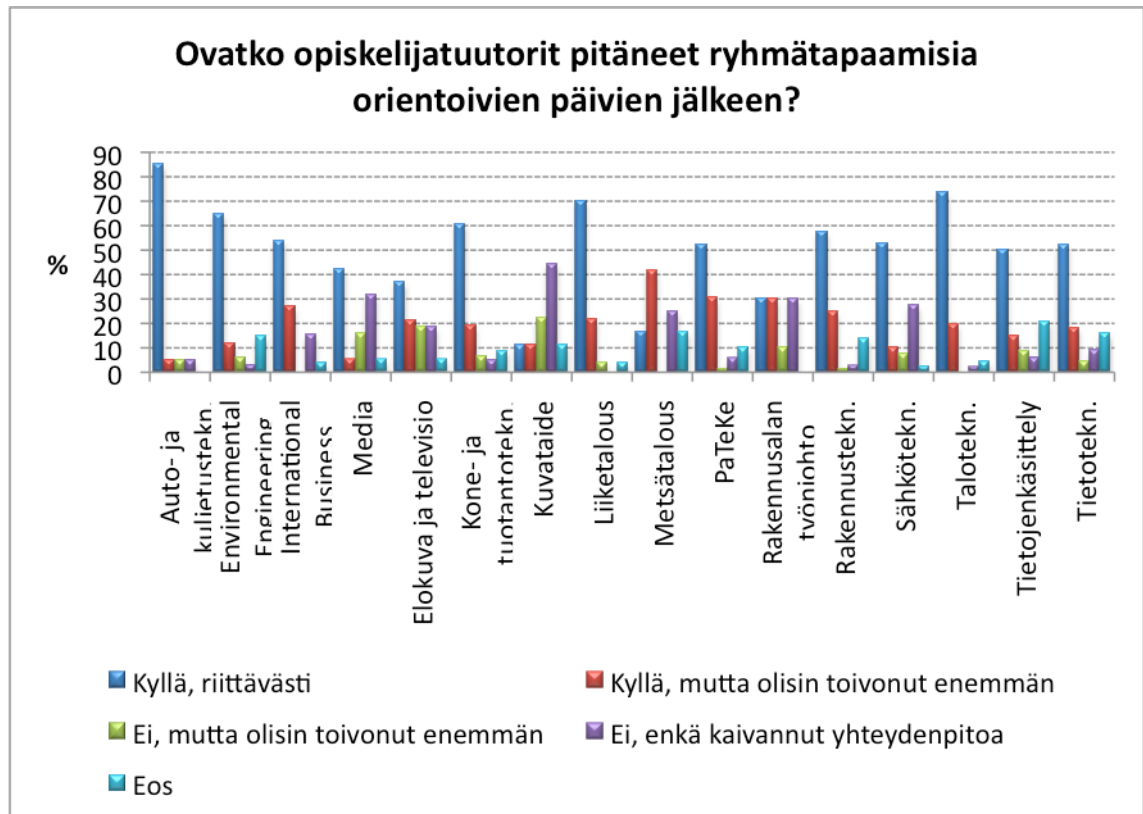
Kuviossa 63 nähdään tulokset tästä ryhmätapaamisista.

Kuvio 63: Ryhmätapaamisten pitäminen orientoivien päivien jälkeen, %, N=627

Yli puolet (56 %, 354 opiskelijaa) pitää ryhmätapaamisia riittävinä ja lähes 20 % (126 opiskelijaa) kertoo, että ryhmätapaamisia on ollut, mutta enemmänkin saisi olla. Runsas 30 opiskelijaa (5 %) katsoo, että ryhmätapaamisia ei ole pidetty, vaikka olisivat niitä toivoneet. Lähes 60 opiskelijaa eli lähes 10 % vastanneista on sitä mieltä, että yhteydenpitoa ei tarvita. He luultavasti siis pitävät vertaisohjausta tarpeettomana. Tulokset ovat yhteneväiset vuoden 2008 kyselyyn verrattuna, mutta olennaisesti parantuneet vuoden 2007 kyselyyn verrattuna. (Aloituskyselyt 2008 ja 2007.)

Koulutusohjelmittain opiskelijatuutoreiden pitämien ryhmätapaamisten tulokset näyttävät kuvion 64 mukaisilta.

Kuvio 64: Ryhmätapaamisiin tyytyväisyys koulutusohjelmittain, %, N=627

Tyytyväisimpiä ryhmätapaamisten pitämiseen ovat auto- ja kuljetustekniikan opiskelijat, joista 85 % katsoo, että ryhmätapaamisia on pidetty riittävästi orientoivien päivien jälkeen. Myös talotekniikan ja liiketalouden koulutusohjelmien opiskelijoista suurin osa on tyytyväisiä pidettyihin ryhmätapaamisiin. Vaikka ryhmätapaamisia oli pidetty, mutta enemmän olisi toivottu erityisesti metsätalouden, rakennusalan työnjohdon, International Busineksen ja paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan koulutusohjelmissä. Suurimmat koulutusohjelmat, joissa ei opiskelijoiden mielestä ole riittävästi pidetty ryhmätapaamisia, vaikka niitä olisi toivottu olivat: kuvataide (22 % vastanneista, muistettava kuitenkin, että tämä on 2 opiskelijaa), elokuva ja televisio (18 %), Media (16 %) ja rakennusalan työnjohto (10 %, muistettava kuitenkin, että tämä on 1 opiskelija). Itseohjautuvimmilta vaikuttavat eli yhteydenottoa eivät kaivanneet erityisesti kuvataiteen (44 %), Median (32 %), rakennusalan työnjohdon (30 %), sähkötekniikan (28 %) ja metsätalouden (25 %) koulutusohjelmien opiskelijat.

Suurimmat muutokset ryhmätapaamisten riittävydessä vuoden 2008 kyselyyn verrattuna olivat:

Ryhmätapaamisiin tyytyväisyys kasvoi:

- kuvataide (kasvua 32 %-yksikköä)
- Environmental Engineering (kasvua 27 %-yksikköä)
- auto- ja kuljetustekniikka (kasvua 10 %-yksikköä)
- sähkötekniikka (kasvua 8 %-yksikköä).

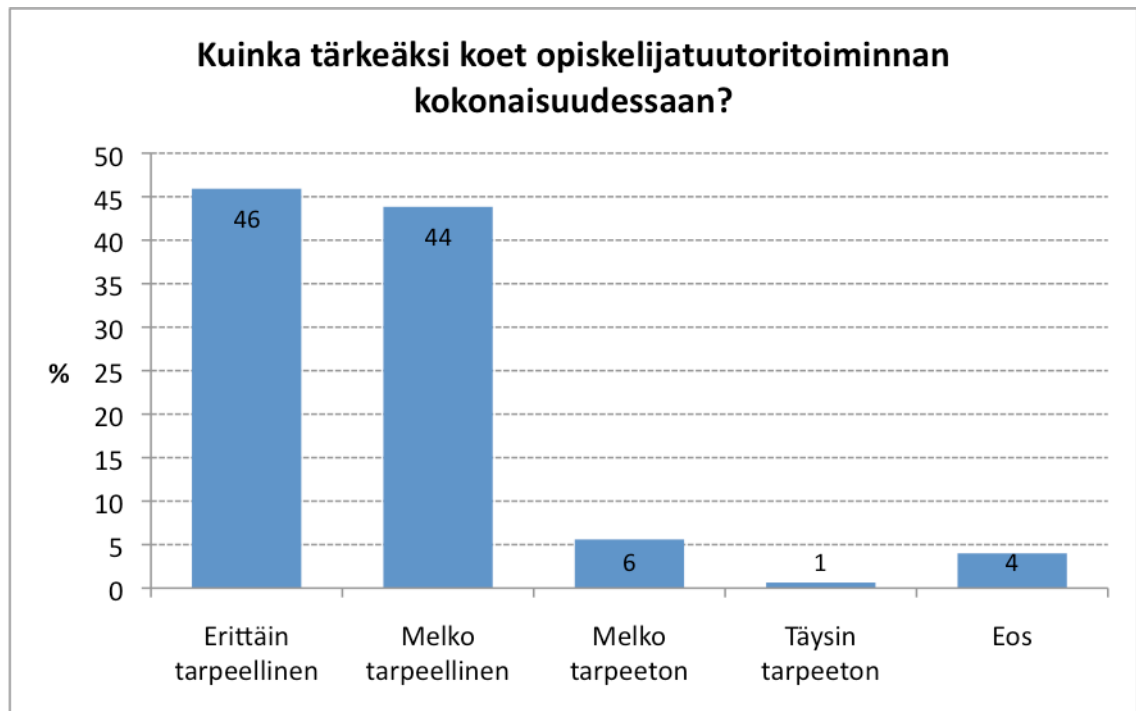
Ryhmätapaamisiin tyytyväisyys laski:

- rakennusalan työnjohto (laskua 33 %-yksikköä, huom! vastanneita 10)
- International Business (laskua 25 %-yksikköä)
- metsätalous (laskua 23 %-yksikköä)
- tietojenkäsittely (laskua 11 %-yksikköä)
- rakennustekniikka (laskua 8 %-yksikköä).

(Aloituskysely 2008.)

7.3. Opiskelijatuutoritoiminnan tärkeys

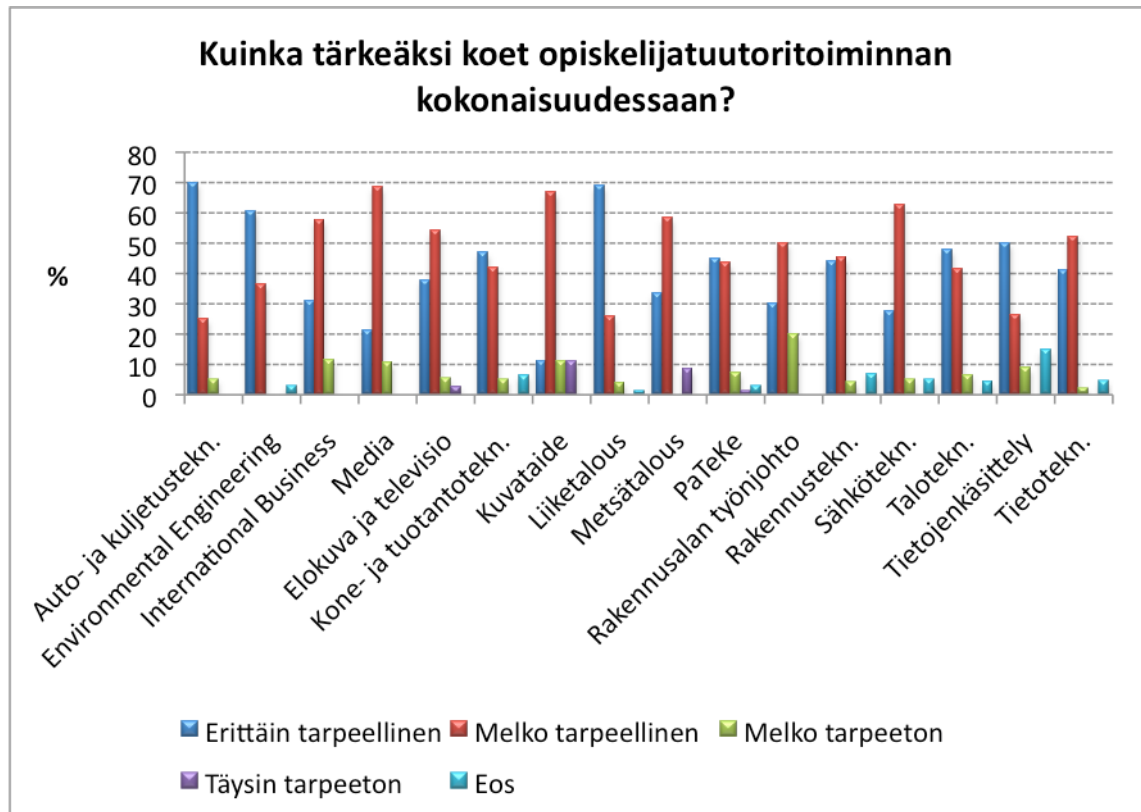
Opiskelijatuutoritoimintaa arvostetaan varsin laajasti, kuten kuviosta 65 käy ilmi.

Kuvio 65: Opiskelijatuutoritoiminnan tärkeys, %, N=625

Kuten nähdään, yhdeksän kymmenestä vastanneesta (561 opiskelijaa) pitää opiskelijatuutoritoimintaa joko erittäin tai melko tarpeellisena. Melko tai täysin tarpeettomana sitä pitää alle 40 vastannutta eli 7 % ja mielipidettään ei osannut sanoa 25 opiskelijaa. Mielipiteet ovat vuoden 2008 kyselyyn verrattuna lähes samat, tyytyväisyys on kasvanut 1 %-yksikön ja vastaavasti tarpeettomana pitävien osuus vähentynyt 1 %-yksikön. Vuoteen 2007 verrattuna opiskelijatuutoritoiminnan tärkeänä pitävien osuus kasvoi n. 10 %-yksikköä. (Aloituskysely 2008 ja 2007.)

Koulutusohjelmittain tulokset näkyvät kuviosta 66.

Kuvio 66: Opiskelijatuutoritoiminnan tärkeys koulutusohjelmittain, %, N=625

Koska opiskelijatuutoritoimintaa arvostetaan yleisesti erittäin paljon, sitä luonnollisesti tehdään myös kaikissa koulutusohjelmissä. Kaikista eniten opiskelijatuutoritoimintaa arvostavat Environmental Engineeringin koulutusohjelman opiskelijat; lähes kaikki opiskelijat ovat tätä mieltä (97 % piti erittäin tai melko tarpeellisena). Keskimääräistä enemmän työtä arvostavat myös auto- ja kuljetustekniikan (95 % erittäin tai melko tarpeellisena pitäviä), elokuvan ja television (92 %), liiketalouden (95 %), metsätalouden (91 %), sähkötekniikan (91 %), ja tietotekniikan (93 %) opiskelijat. Melko tai täysin tarpeettomana opiskelijatuutoritoimintaa pitää vain alle 40 opiskelijaa, eniten seuraavissa koulutusohjelmissä. paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka (6 opiskelijaa), kone- ja tuotantotekniikka (4 opiskelijaa), International Business (3 opiskelijaa), elokuva ja televisio (3 opiskelijaa), liiketalous (3 opiskelijaa), rakennustekniikka (3 opiskelijaa), talotekniikka (3 opiskelijaa), tietojenkäsittely (3 opiskelijaa).

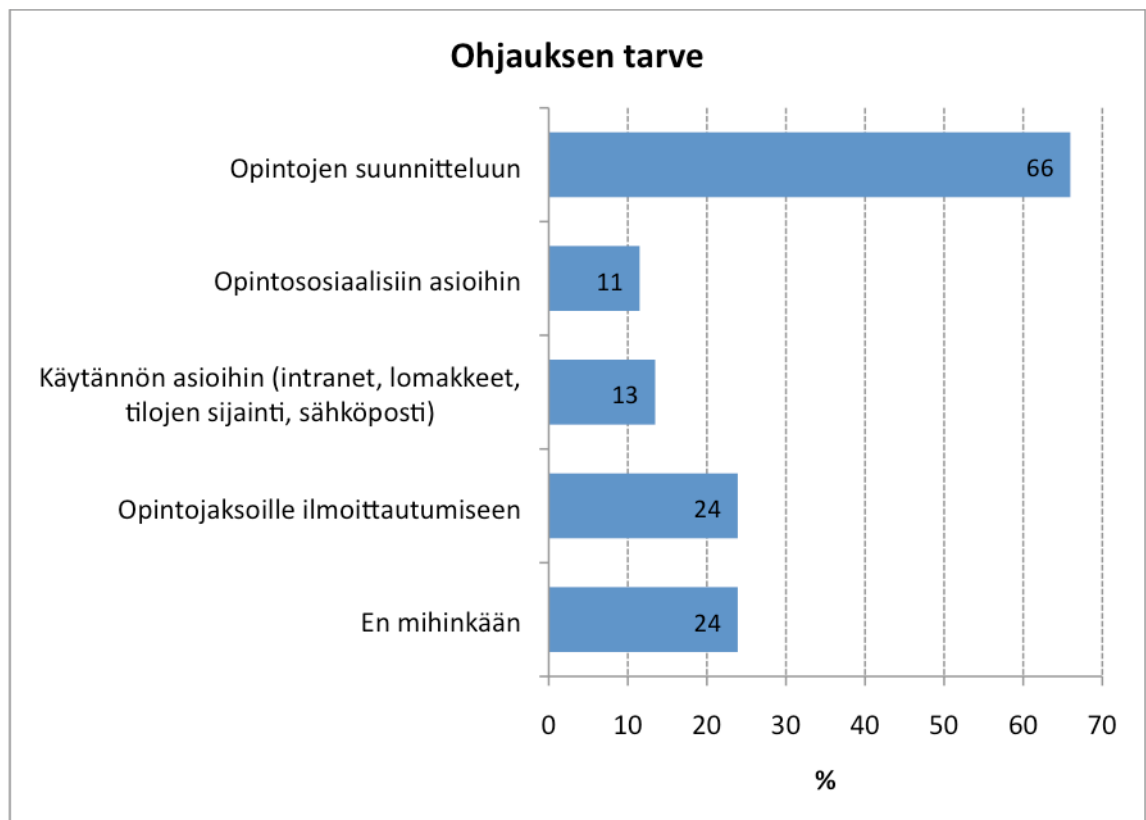
Vuoden 2008 kyselyyn (Aloituskysely 2008) verrattuna suhteellisesti suurinta opiskelijatuutoritoiminnan arvostamisen kasvu on ollut rakennusalan työnjohdon (kasvua 14 %-yksikköä), tietotekniikan (kasvua 11 %-yksikköä) ja auto- ja kuljetustekniikan (kasvua 7 %-yksikköä) koulutusohjelmissä. Arvostus on suhteellisesti alentunut eniten kuvataiteen (laskua 22 %-yksikköä) ja elokuvan ja television (laskua 5 %-yksikköä, verrattu viestintään) koulutusohjelmissä. Jälleen on syytä muistaa, että rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmassa vastanneita oli vain 10 ja kuvataiteessa 9.

7.4. Mihin tarvitaan ohjausta?

Opiskelijoilta haluttiin myös kuulla mielipide siitä, mihin asioihin ohjausta tarvitaan. Vaihtoehtoja oli useita ja myös vastauksia saattoi antaa useaan kohtaan. Vaihtoehdot olivat:

- opintojen suunnittelu
- opintososiaaliset asiat
- käytännön asiat (intranet, lomakkeet, tilojen sijainti, sähköposti)
- opintojaksolle ilmoittautuminen
- ei mikään
- muu.

Jo vuoden 2007 kyselyssä opintojen suunnittelu nousi suurimmaksi ohjauksen tarpeeksi. Kehitys näyttää jatkuneen vuosina 2008 ja myös vuonna 2009, viimeainittu kuviossa 67.

Kuvio 67: Ohjauksen tarve, %, N=661

Opintojen suunnitteluun ilmoittaa ohjausta tarvitsevansa 436 opiskelijaa eli 66 % kaikista vastanneista. Tarve opintojen suunnittelun ohjaukseen on edelleen kasvanut, vuoden 2008 kyselyyn verrattuna 4 %-yksikköä (Aloituskysely 2008).

Opintojaksoille ilmoittautumisen kanssa edelleen ohjausta toivoo 158 opiskelijaa eli 24 % vastanneista. Opintojaksoille ilmoittautumisessa vastanneiden opiskelijoiden määrä on lähes sama, mikä oli kysymyksessä aloitusta koskevien eri tekijöiden onnistumisessa (ks. luku 5.9.). Opintojaksoille ilmoittautumisen opastus (luku 5.9.) oli sujunut heikosti 150 opiskelijan mielestä ja nyt siis ohjausta opintojaksoille ilmoittautumiseen kaipaa 158 opiskelijaa. Ohjauksen tarve siis tässä asiassa on todennäköisesti suurinta elokuvan ja television, kuvataiteen, Median ja auto- ja kuljetustekniikan koulutusohjelmissa.

Opintososiaaliset asiat ja käytännön asiat (esim. intranet, lomakkeet, tilojen sijainti, sähköposti) ovat melko hyvin tunnettuja, niihin ohjausta tarvitsevien määrät ovat pienemmät: opintososiaaliin asioihin ohjausta enemmän olisi tarvinnut 76 opiskelijaa ja käytännön asioihin 89 opiskelijaa. Neljännes vastaajista (158 opiskelijaa) ei katso tarvitsevansa ohjausta. Edellä mainituissa kysymyksissä tulokset vastaavat vuoden 2008 kyselyä melko tavalla, opintososiaalisissa asioissa ohjauksen tarve on vähentynyt 3 %-yksikköä ja käytännön asioissa tarve on kasvanut 1 %-yksikön, ohjauksen tarvitsemattomien osuus on pysynyt samana. (Aloituskysely 2008). Intranetin ohjeistusten paraneminen ja kattavuus varmasti vaikuttavat siihen, paljonko ohjausta kaivataan esim. käytännön asioihin. Siinä voidaan katsoa onnistutun hyvin. Pettymys on, että opintojaksoille ilmoittautumisen opastuksessa ei ole onnistuttu paremmin, vaikka siihen on pyritty kiinnittämään aikaisemmin saadun palautteen johdosta erityistä huomiota.

Ohjauksen tarvetta koskevaan kysymykseen saattoi valita useita vaihtoehtoja. Vastanneita oli 661, mutta vastausvaihtoehtoja valittiin 917. Yli 250 opiskelijaa siis valitsi vähintään kaksi vaihtoehtoa. Opintojen suunnitteluun toivottava ohjaus on ehdottomasti tärkein, se esiintyy myös useimmin muiden tarpeiden kanssa yhdessä. Selvästi eniten opintojen suunnittelun tarve yhdistettiin opintojaksoille ilmoittautumiseen eli multiresponse-vaihtoehdon opintojen suunnittelun + opintojaksoille ilmoittautumisen valitsi 74 opiskelijaa. Seuraavaksi eniten eli 38 opiskelijaa yhdisti opintojen suunnittelun + opintososiaaliset asiat. Suosittu vaihtoehto oli myös opintojen suunnittelu + käytännön asiat + opintojaksoille ilmoittautuminen, minkä vaihtoehdon valitsi 27 opiskelijaa. Parisenkymmentä opiskelijaa valitsi vaihtoehdon opintojen suunnittelu + käytännön asiat. Vaihtoehdot antavat viitettä siitä, että opintojen suunnitteluun tarvittava ohjaus saattaa olla hyvinkin yksinkertaisin toimenpitein korjattavissa, esim. kertomalla paremmin, mitä lähitulevaisuudessa on tulossa ja miten siihen tulee varautua (intra, lomakkeet, ilmoittautuminen).

Opintojen suunnitteluun liittyvä ohjauksen tarve on ilmeinen. Se nousi selvästi esille myös toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoille tehdyssä opintojen ohjausta koskevissa kyselyissä. (Seurantakyselyt 2008 ja 2009.) Opinto-ohjaajien keskuudessa on paljon pohdittu sitä, mitä tämä ohjaustarve tarkemmin pitää sisällään. Todennäköisesti monia erilaisia seikkoja, kuten HOPSin rakentamista, vapaasti valittavien opintojen tarjontaa, opintojen suunnittelua ajallisesti, epävarmuutta työelämän tarpeista, epätietoisuutta omaa osaamista vahvistavista

opinnoista, kansainvälisyydestä jne. Opinto-ohjaaja Merja Hanhimäki teki vuonna 2009 asiasta laadullisen tutkimuksen.⁶ Tutkimuksen tulos osoitti, että ohjausta opintojen suunnitteluun tarvitaan useissa ”arkiongelmassa”. Opiskelijat tietävät HOPSin tekemisen mahdollisuuden, mutta sen toteuttamisessa on usein käytännön vaikeuksia. Jos opiskelija valitsee toisen koulutusohjelman tai suuntautumisen opintojaksoja, ne menevät usein päällekkäin omien ”pää”opintojen kanssa. Koulutusohjelmissa, joissa tarjotaan vaihtoehtoisia opintojaksoja, niistä toteutuvat ainoastaan suosituimmat, eikä opiskelija tiedä, milloin hänen valitsemansa opintojakso toteutetaan. Opiskelijat pitävät hankalana myös sitä, että tieto opetus- ja lukusuunnitelmista, toteutussuunnitelmista ja toteutusaikatauluista on heidän mielestään hajallaan eri lähteissä. (Vertaa tässä avoimessa palautteessa olleita samantyyppisiä mainintoja, luku 9.) Opiskelijat tarvitsevat omista tarpeistaan lähtevää ohjausta, joka on henkilökohtaista. Suuntautumisen valinta, opintojen rakenne, sisällöt ja laajuudet voidaan selvittää ryhmäohjauksessa, mutta opiskelijat kertovat haluavansa sen lisäksi henkilökohtaista keskustelua ohjaajan kanssa, mieluiten kaksi kertaa vuodessa. (Hanhimäki 2009.)

Seuraavassa esitetään Hanhimäen laadullisesta tutkimuksesta muutama havainnollistava esimerkki opiskelijan mietteistä suorina lainauksina. (Hanhimäki 2009.)

”Voinko edetä opinnoissani, jos se ja se on suorittamatta?”

”Miten rästikurssit voi suorittaa?”

”Onko muista koulutusohjelmista valitut opintojaksot pakko sijoittaa vapaasti valittaviin opintoihin?”

”Mitä opintoja kannattaa suorittaa?”

”Seuraavan vuoden/lukukauden vuositarjonta ja lukkari ei tiedossa, vasta kun elokuun alussa.”

”Opintojen suunnittelu on yhtä kuin HOPS eli se on pakollinen tehdä, ja valmentajan tuki sen tekemisessä on tärkeitä. Oma minäkuva heti lukion jälkeen ei vielä selkiytynyt, mitkä aineet kiinnostaa, mitä ala kiinnostaa. Lisäksi mitä vaihtoehtoja on, olis hyvä tietää, että voi ottaa muualtakin insinööripuolelta opintojaksoja. Mutta niiden löytäminen ei ole helppoa ja niiden valitsemiseen ei kannusteta riittävästi.”

”Mikä on HOPS, onko mulla jäänyt jotain huomioimatta, onko se se ”ihmejuttu”, onko tää niitä pakollisia juttuja, joista me on päästy laistamaan.”

”Paljonko opintopisteitä on oltava, että se merkitään suuntautumiseksi? Se on kerrottu ehkä kerran orientaatioviikolla, mutta en tiedä sitä.”

”Suuntautumisen valintaan liittyen annetaan paljon tietoa, mutta miten tietää, että tekee oikeita valintoja tulevat työmarkkinat huomioiden? Mihin kannattaa panostaa, työmarkkinat muuttuvat niin nopeasti.”

”Vaihtoonlähtö, miten se muuttaa opintojani?”

⁶ Tutkimus on toistaiseksi julkaisematon. Lisätietoja saa opinto-ohjaaja Merja Hanhimäeltä.

"Mihin kannattaa hakeutua harjoitteluun, että se tukisi opintoja?"

"Kun on ollut poissa, esimerkiksi armeija, äitiysloma, niin miten suunnittelen opintoni?"

"Miten minä opin? Millaiset työskentelytavat minulle sopii?"

"Suunnitteluvara – onko sitä?"

Apuvälineitä opintojen suunnitteluun on lisätty. Palautteen perusteella on intranettiin tuotu mm. luettelot koko yhteisestä opintojaksotarjonnasta (vapaasti valittavat), luettelot kaikkien tekniikan koulutusohjelmien opintojen tarjonnasta (mistä koulutusohjelmasta löytää haluamansa opintojakson), tietoja harjoittelupaikoista, raportteja vaihto-opiskelusta ja tiedot jokaisen opintojakson tarkemmasta toteutussuunnitelmasta (totsu). Tutkimus osoitti, että tiedottamisen lisääntymisestä huolimatta opintojen suunnitteluun toivotaan kuitenkin ohjausta, etupäässä henkilökohtaista.

Tuutorointia ja opintojen ohjausta koskeva kysymysosio sisälsi myös avoimen kentän, mihin opiskelija saattoi kirjoittaa muita ohjaustoiveitaan. Kommentteja tuli yhteensä 27 opiskelijalta. Eniten askarruttivat valintoihin ja hyväksilukuihin, harjoitteluun ja vaihto-opintoihin liittyvät asiat. Seuraavassa vastaukset on ryhmitelty koulutusohjelmittain suuruusjärjestyksessä:

Liiketalous

hyväksilukuihin

saako uusinoissa osallistua useampaan kuin yhteen kokeeseen/kerta?

muista koulutusohjelmista valittavista kursseista ja ylipätään vapaavalinnaisist

Hyväksiluvut, tietoa eri suuntautumisvaihtoehdoista

hyväksilukuihin

valinnaisiin kursseihin

Environmental Engineering

exchange/practical training

practical training, taking an exchange year

Getting along in Tampere for foreigners

how to find a job

curriculum activities mainly concerning arts and sports

Rakennustekniikka

winhawille, moodle, citrix yms

Katsoo nyt eka miten kurssit menee...

sopeutumiseen ja muihin opiskelijoihin tutustumiseen

Kone- ja tuotantotekniikka

Asepalveluksen jälkeen takaisin tulo opiskelemaan

Harjoitteluun

Olisi kiva tietää mitä kaikkia stipendejä on mahdollista saada.. ?

Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka

Mitä tehdä, kun opiskelu motivaatio katoaa.

opintojaksojen hyväksilukuun, aikaisempia opintoja alla

Media

Information regarding EU/foreign rights in Finland, Kela support, Child Services

Get new perspectives to the real school

International Business

exchange...

Guidance for applying to Master degree

Edellisten lisäksi mainittiin seuraavia yksittäisiä toiveita:

Opetussuunitelman ulkopuolisten opintojen valitsemisen mahdollisuus (auto- ja kuljetustekniikka)

Vaihto-opiskelu tai harjoittelu ulkomailla (tietojenkäsittely)

KV-asiat (rakennusalan työnjohto)

Jatkaako opiskelua vai ei (talotekniikka)

terveydenhuolto (elokuva ja televisio)

Osa edellä mainituista toiveista, kuten esim. hyväksiluvuista tiedottaminen ja opintojen rakenteeseen tai valintoihin liittyvät kysymykset ovat sellaisia, joiden olisi pitänyt tulla esille alkuvaiheen ohjauksessa. Osa asioista taas on sellaisia, joista kertominen on suunniteltu myöhemmin tehtäväksi. Esim. asepalvelukseen tai yleensäkin poissaolevaksi kevätkaudelle ilmoittautuneille pidetään erillinen infotilaisuus joulukuun alussa, mikä ei tätä kyselyä tehtäessä välttämättä ollut opiskelijoiden tiedossa. Harjoittelusta kerrotaan yleensä ensimmäisen vuosikurssin keväällä, kv-vaihdosta ja harjoittelusta vasta toisena opiskeluvuonna. Ehkä ainakin englanninkielisissä koulutusohjelmissa tulisi harjoittelusta ja vaihdosta kuitenkin lyhyesti kertoa jo heti opintojen alussa.

7.5. Opinto-ohjauksen saaminen

Onko opiskelija saanut riittävästi ohjausta, on kysymys, joka luonnollisesti kiinnostaa kovasti. Ammattikorkeakoululain mukaan opiskelijan tulee saada ohjausta ja TAMKin tutkintosäännön mukaan jokaisella opiskelijalla on oikeus ohjaukseen, myös henkilökohtaiseen ohjaukseen. Opinto-ohjauksen tavoitteena on opiskelijan hyvinvointi laajasti ymmärrettynä sekä henkisenä, sosiaalisena että fyysisenä hyvinvointina. Keskeistä hyvinvoinnissa on hyvä ilmapiiri ja yhteisöllisyys. TAMKin strategian mukaisesti yhteisöllisyys on eräs tärkeä arvo, ”kaveria ei jätetä” -ajattelu ja toisista välittäminen on tärkeää. Arvot ja päämäärät vaikuttavat opiskelijan opiskelukykyyn. Opiskelijan tilanne ohjauksen tarpeen suhteen vaihtelee. Elämäntilanne saattaa aiheuttaa ohjaustarpeita, samoin kuin fyysinen tai psyykkinen sairaus tai voimavarat yleensä. Alkuvaiheessa ohjausta tarvitaan opiskelutaitoihin, esim. ajankäytön suunnitteluun, henkilökohtaisen opintosuunnitelman tekoon, opiskelutekniikan ja oppimistyylien omaksumiseen. Ryhmään kuuluminen on myös tärkeää, joten ryhmäytyminen heti opintojen alussa korostuu. TAMKissa opinto-ohjauksen toimet on jaettu ryhmää ohjaavan opettajatuutorin, ryhmän opiskelijatuutoreiden ja koulutusohjelman opinto-ohjaajan kesken. Opinto-ohjaaja on ohjauksen ammattilainen, jolle opettajatuutori ohjaa erityistä ohjausta kaipaavat opiskelijat, esim. fyysisen, sosiaalisen tai psyykkisen ohjauksen tarpeessa olevat. Opinto-ohjaaja huolehtii myös poissaolevien, siirtyneiden ja yliaikaisten opiskelijoiden ohjauksesta, joissa kaikissa opiskelijat tarvitsevat yleensä normaalia enemmän ohjausta. Opettajatuutori on opiskelijan lähin ohjaaja TAMKin opinto-ohjauksen järjestelmässä. Opiskelutaitoihin ja esim. HOPSiin liittyviä kysymyksiä käydään läpi hänen kanssaan ja opettajatuutori käy vuosittain jokaisen opiskelijan kanssa ohjaus- ja kehityskeskustelun kevätlukukauden aikana. Opiskelija, jolla ei ole poikkeavia ohjaustarpeita, ei siis välttämättä oman koulutusohjelmansa opinto-ohjaajaa edes tapaa. Opiskelijatuutoreiden merkitys ohjauksessa liittyy ensisijaisesti vertaisohjaukseen: kanssakulkija on kuuntelija ja neuvoja sekä lisäksi sosiaalisen verkoston luomisen lähde.

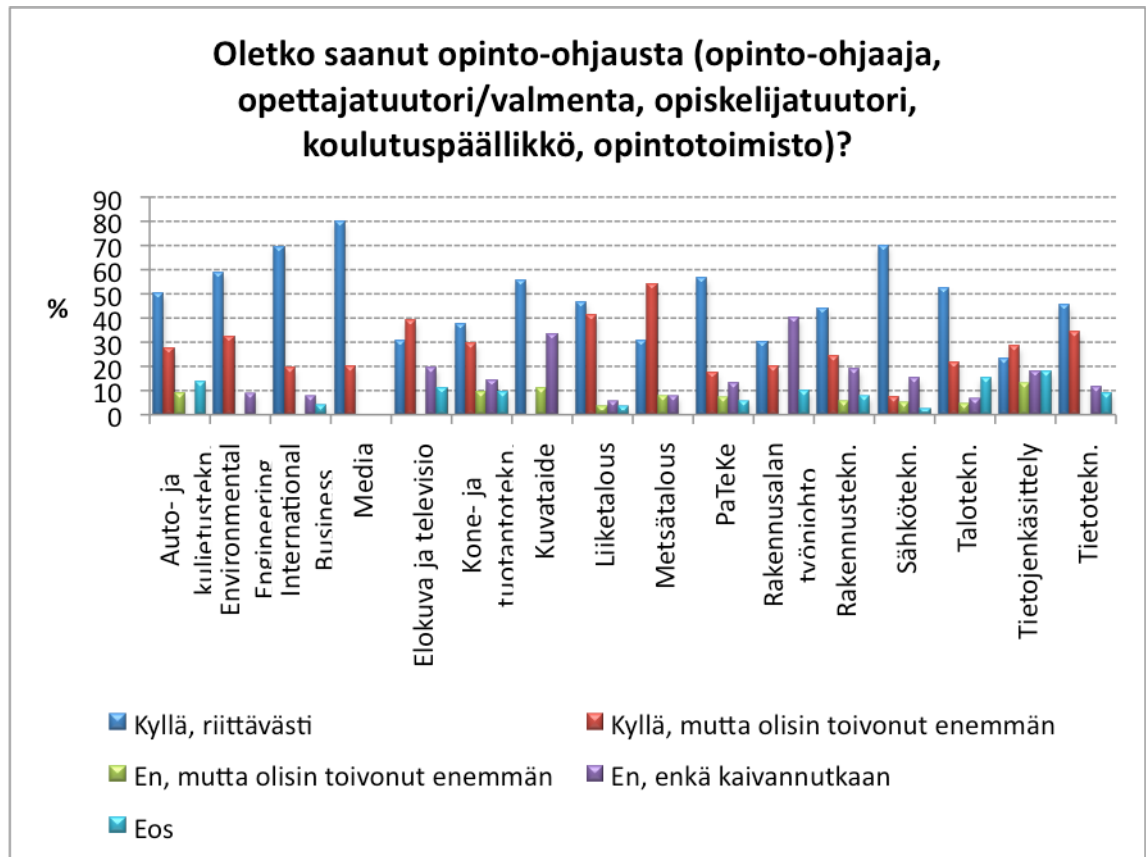
Syksyllä opintonsa aloittaneiden opiskelijoiden käsitys ohjauksen saamisesta nähdään kuviossa 68. Ohjaustahoiksi esimerkkeinä annettiin opinto-ohjaaja, opettajatuutori/valmentaja, opiskelijatuutori ja koulutuspäällikkö sekä opintotoimisto/opintosihiteeri.

Kuvio 68: Opinto-ohjauksen saaminen, %, N= 674

Lähes puolet vastanneista (322 opiskelijaa) on sitä mieltä, että on saanut opinto-ohjausta riittävästi. Vajaa kolmannes (184 opiskelijaa) on saanut ohjausta, mutta olisi toivonut sitä vielä enemmän. Toivomuksestaan huolimatta ohjausta ei ole saanut 34 opiskelijaa (5 %) ja 84 opiskelijaa ei kaipaa ohjausta. Tulokset ovat hyvin samankaltaiset kuin vuosi sitten tehdyssä kyselyssä. Tuolloin täsmälleen sama osuus eli 48 % opiskelijoista kertoi saaneensa ohjausta riittävästi. Neljännes olisi toivonut sitä enemmän eli näiden osuus kasvoi 2 %-yksikköä. Ohjausta ei-saaneiden, mutta sitä kaivanneiden osuus on pienentynyt 3 %-yksikköä. Ohjausta kokonaan tarvitsemattomien osuus nousi 2 %-yksikköä. (Aloituskysely 2008.)

Koulutusohjelmittain opinto-ohjaus koettiin kuvion 69 osoittamalla tavalla.

Kuvio 69: Ohjauksen saaminen koulutusohjelmittain, %, N=674

Ohjausta arvostetaan ja sitä koetaan yleisesti saaduksi. Tyytyväisimpiä ohjauksen riittävyteen ovat Median opiskelijat, joista 80 % katsoo saaneensa riittävästi ohjausta ja loputkin 20 % ovat sitä saaneet, joskin olisivat kaivanneet vielä enemmän. Myös sähkötekniikan (70 % katsoo saaneensa riittävästi ohjausta), International Businessin (69 %), Environmental Engineeringin (59 %), paperi-, tekstiili- ja kemianteekniikan (57 %), kuvataiteen (56 %), talotekniikan (52 %) ja auto- ja kuljetustekniikan (50 %) koulutusohjelmien opiskelijat olivat muita tyytyväisempiä ohjauksen määrään. Vähiten ohjausta katsoivat saaneensa tietojenkäsittelyn, rakennusalan työnjohtoon, metsätalouden ja elokuvan ja television opiskelijat. Lisää ohjausta toivovat – vaikka sitä ovatkin saaneet – eniten metsätalouden opiskelijat, joista yli puolet (54 %) on saanut ohjausta, mutta toivoisi sitä vielä enemmän. Liiketalouden, elokuvan ja television, tietotekniikan ja Environmental Engineeringin opiskelijat myös toivovat muita enemmän lisää ohjausta. Toivomuksesta huolimatta ohjausta eivät ole mielestään saaneet tietojenkäsittelyn opiskelijoista 13 %, kuvataiteen opiskelijoista 11 % (1 henkilö), auto- ja kuljetustekniikan ja kone- ja tuotantotekniikan opiskelijoista kummassakin 9 % ja metsätalouden opiskelijoista 8 %. Ohjausta kaivataan vähiten rakennusalan työnjohtossa (40 % ei kaipaa ohjausta, tarkoittaa 4 opiskelijaa), kuvataiteessa (33 %, tarkoittaa 3 opiskelijaa), elokuvan ja television (19 %), rakennustekniikan (19 %) ja tietojenkäsittelyn (18 %) koulutusohjelmissä.

Suurimmat muutokset ohjauksen saamisessa verrattuna vuoteen 2008 ovat:

Riittävästi ohjausta saaneiden suurimmat kasvu muutokset ovat

- kuvataide (kasvua 56 %-yksikköä, henkilöinä 5 opiskelijaa)
- auto- ja kuljetustekniikka (kasvua 19 %-yksikköä)
- sähkötekniikka (kasvua 17 %-yksikköä)
- International Business (kasvua 7 %-yksikköä)

Ohjausta on saanut, mutta olisi kaivannut enemmän – suurimmat muutokset ovat

- metsätalous (kasvua 41 %-yksikköä)
- elokuva ja televisio (kasvua 22 %-yksikköä, verrattu viestintään)
- tietotekniikka (kasvua 21 %-yksikköä)
- Environmental Engineering (kasvua 15 %-yksikköä)

Riittävästi ohjausta saaneiden suurimmat pienentymismuutokset ovat

- rakennustekniikka (vähennystä 17 %-yksikköä)
- rakennusalan työjohto (vähennystä 14 %-yksikköä)
- kone- ja tuotantotekniikka (vähennystä 9 %-yksikköä).

(Aloituskysely 2008.)

7.6. Yhteenveto tuutoroinnista ja ohjauksesta

Tässä kysymysryhmässä opiskelijoilta kyseltiin opiskelijatuutoroinnin onnistumista ja tärkeyttä sekä heidän pitämiensä ryhmätapaamisten riittävyyttä sekä ohjauksen tarvetta yleisesti että sen saamista. Kysymykset kohdistettiin vain nuorisosaasteen opiskelijoille.

Yli yhdeksän kymmenestä vastanneesta (582 opiskelijaa, 93 %) piti tuutoritoimintaa joko erittäin hyvin tai hyvin onnistuneena. Melko huonona sitä piti vain 15 opiskelijaa (2 %) ja erittäin huonona 4 opiskelijaa (1 %), käsitystään ei osannut sanoa 26 opiskelijaa (4 %). Tuloksen perusteella voidaan sanoa, että opiskelijatuutoreiden toiminta on lähes niin onnistunutta kuin se yleensä voi olla. Opiskelijakunta on siis jälleen kerran onnistunut hyvin sekä opiskelijatuutoreiden valinnassa että heidän koulutuksessaan. Vertaistuutoreiksi hakijoita on vuosittain n. 150, joista n. 100 valitaan eli toimintaan hakeudutaan mielellään. Opiskelijakunnan tuutorivastaavalla ja tuutorisihteerillä on suuri vastuu toiminnan onnistumisessa. Tulos osoittaa, että he itse tuutoreiden ohella ovat hoitaneet tehtävänsä hyvin ja koulutus on ollut korkealaatuista.

Yli puolet (56 %, 354 opiskelijaa) pitää ryhmätapaamisia riittävinä ja lähes 20 % (126 opiskelijaa) kertoo, että ryhmätapaamisia saisi olla enemmänkin. Runsas 30 opiskelijaa (5 %) katsoo, että ryhmätapaamisia ei ole pidetty, vaikka olisivat niitä toivoneen. Lähes 60 opiskelijaa eli lähes 10 % vastanneista on sitä mieltä, että yhteydenpitoa ei tarvita. He luultavasti siis pitivät vertaisohjausta tarpeettomana.

Yhdeksän kymmenestä vastanneesta (561 opiskelijaa) pitää opiskelijatuutoritoimintaa joko erittäin tai melko tarpeellisena. Melko tai täysin tarpeettomana sitä pitää alle 40 vastannutta eli 7 % ja mielipidettä ei osannut sanoa 25 opiskelijaa.

Tyytyväisyyden vertailu edellisiin vuosiin on:

	2009	2008	2007	2006
- opiskelijatuutoritoiminnan onnistuminen	93%	90 %	80 %	90 %
- ryhmätapaamiset, riittävä määrä	56 %	56 %	26 %	26 %
- ryhmätapaamisia on, mutta enemmän saisi vielä olla	19 %	20 %	16 %	16 %
- tuutoritoiminnan tärkeys	90 %	89 %	80 %	90 %

Tulokset ovat opiskelijatuutoritoiminnan onnistumisessa edelleen parantuneet, toiminta on lähes niin onnistunutta, kuin ylipäätään on mahdollista. Tuutoritoiminnan tärkeänä pitämisessä kehitys on vuotta 2007 lukuun ottamatta ollut melko tasaista. Ryhmätapaamisiin tyytyväisten osuus on pysynyt vuoteen 2008 nähden ennallaan, mutta kasvanut selkeästi vuosiin 2007 ja 2006 verrattuna. Ryhmätapaamisia toivoneiden osuus on pysynyt suunnilleen ennallaan.

Ohjauksen tarpeita koskettavassa osassa kysyttiin, mihin ohjausta tarvitaan ja oletko saanut ohjausta.

Opintojen suunnitteluun ilmoittaa tarvitsevansa ohjausta 436 opiskelijaa eli 66 % kaikista vastanneista. Tarve opintojen suunnittelun ohjaukseen on edelleen kasvanut, vuoden 2008 kyselyyn verrattuna 4 %-yksikköä (Aloituskysely 2008). Opintojen suunnitteluun liittyvä ohjauksen tarve on ilmeinen. Se nousi selvästi esille myös toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoille tehdyssä opintojen ohjausta koskevissa kyselyissä. (Seurantakyselyt 2008 ja 2009.) Opinto-ohjaajien keskuudessa on paljon pohdittu sitä, mitä tämä ohjaustarve tarkemmin pitää sisällään. Todennäköisesti monia erilaisia seikkoja, kuten HOPSin rakentamista, vapaasti valittavien opintojen tarjontaa, opintojen suunnittelua ajallisesti, epävarmuutta työelämän tarpeista, epätietoisuutta omaa osaamista vahvistavista opinnoista, kansainvälisyydestä jne. Opinto-ohjaaja Merja Hanhimäki teki vuonna 2009 asiasta laadullisen tutkimuksen. Tutkimuksen tulos osoitti, että ohjausta opintojen suunnitteluun tarvitaan useissa ”arkiongelmassa”. Opiskelijat tietävät HOPSin tekemisen mahdollisuuden, mutta sen toteuttamisessa on usein käytännön vaikeuksia. Jos opiskelija valitsee toisen koulutusohjelman tai suuntautumisen opintojaksoja, ne menevät usein päällekkäin omien ”pää”opintojen kanssa. Koulutusohjelmissa, joissa tarjotaan vaihtoehtoisia opintojaksoja, niistä toteutuvat ainoastaan suosituimmat, eikä opiskelija tiedä, milloin hänen valitsemansa opintojakso toteutetaan. Opiskelijat pitävät hankalana myös sitä, että tieto opetus- ja lukusuunnitelmista, toteutussuunnitelmista ja toteutusaikatauluista on heidän mielestään hajallaan eri lähteissä. (Vertaa tässä avoimessa palautteessa olleita

samantyyppisiä mainintoja, luku 9.) Opiskelijat tarvitsevat omista tarpeistaan lähtevää ohjausta, joka on henkilökohtaista.

Opintojaksoille ilmoittautumisen kanssa edelleen ohjausta toivoo 158 opiskelijaa eli 24 % vastanneista. Opintojaksoille ilmoittautumisessa vastanneiden opiskelijoiden määrä on lähes sama, mikä oli kysymyksessä aloitusta koskevien eri tekijöiden onnistumisessa (ks. luku 5.9.). Opintojaksoille ilmoittautumisen opastus (luku 5.9.) oli sujunut heikosti 150 opiskelijan mielestä ja nyt siis ohjausta opintojaksoille ilmoittautumiseen kaipaa 158 opiskelijaa. Ohjauksen tarve siis tässä asiassa on todennäköisesti suurinta elokuvan ja television, kuvataiteen, Median ja auto- ja kuljetustekniikan koulutusohjelmissa.

Opintososiaaliset asiat ja käytännön asiat (esim. intranet, lomakkeet, tilojen sijainti, sähköposti) ovat melko hyvin tunnettuna, niihin ohjausta tarvitsevien määrät ovat pienemmät: opintososiaalsiin asioihin ohjausta enemmän olisi tarvinnut 76 opiskelijaa ja käytännön asioihin 89 opiskelijaa. Neljännes vastaajista (158 opiskelijaa) ei katso tarvitsevansa ohjausta. Intranetin ohjeistusten paraneminen ja kattavuus varmasti vaikuttavat siihen, paljonko ohjausta kaivataan esim. käytännön asioihin. Siinä voidaan katsoa onnistutun hyvin. Pettymys on, että opintojaksoille ilmoittautumisen opastuksessa ei ole onnistuttu paremmin, vaikka siihen on pyritty kiinnittämään aikaisemmin saadun palautteen johdosta erityistä huomiota.

Lähes puolet vastanneista (322 opiskelijaa) on sitä mieltä, että on saanut opinto-ohjausta riittävästi. Vajaa kolmannes (184 opiskelijaa) on saanut ohjausta, mutta olisi toivonut sitä vielä enemmän. Toivomuksestaan huolimatta ohjausta ei ole saanut 34 opiskelijaa (5 %) ja 84 opiskelijaa ei kaipaa ohjausta.

Vertailuyhteenveto edellisiin vuosiin osoittaa:

	2009	2008	2007	2006
- ohjausta opintojen suunnitteluun	66 %	62 %	47 %	13 %
- ohjausta opintojaksoille ilmoittautumisessa	24 %	29 %	12 %	30 %
- ei tarvitse ohjausta	24 %	25 %	21 %	10 %
- ohjausta opintososiaalsiin asioihin	11 %	14 %	10 %	9 %
- ohjausta käytännön asioihin	13 %	12 %	10 %	36 %
- on saanut riittävästi ohjausta	48 %	48 %	43 %	-
- on saanut, mutta toivoisi enemmän	27 %	25 %	28 %	-
- ei kaivannutkaan	12 %	10 %	13 %	-

Ohjauksen tarve opintojen suunnitteluun on edelleen kasvanut ja on erittäin merkittävä ohjauksen osa. Opintojaksoille ilmoittautumisessa ohjauksen tarve on vuotta 2007 lukuun ottamatta vähentynyt, todennäköisin kiitos opiskelijatuutoreille. Mihinkään erityiseen ohjausta ei tarvitse noin neljännes, ja osuus on pysynyt lähes ennallaan vuotta 2006 lukuun ottamatta. Opintososiaalsiin asioihin ja käytännön asioihin tarvitaan melko vähän ohjausta. Ohjauksen

riittävyys on pysynyt edelliseen vuoteen nähden ennallaan, mutta vuoteen 2007 nähden parantunut. Nykyistä enemmän ohjausta toivoneiden osuus on pysynyt varsin vakaana, samoin ohjausta kokonaan kaipaamattomien osuus.

Seuraavassa profiloidaan vielä koulutusohjelmia tämän kysymysosion suhteen vertaamalla kutakin koulutusohjelmaa kaikkien vastanneiden keskiarvoihin.

Auto- ja kuljetustekniikan opiskelijat ovat hyvin tyytyväisiä tuutorointiin ja ohjaukseen. Kaikki vastanneet pitävät opiskelijatuutoreiden toimintaa onnistuneena. Myös ryhmätapaamisten riittävyys oli tässä koulutusohjelmassa suurinta. Opiskelijatuutorointia pidetään muita tärkeämpänä toimintana. Ohjausta katsoo saaneensa keskimääräistä suurempi osa opiskelijoista. Muutama opiskelija olisi kuitenkin toivonut ohjausta vielä enemmän. Kaksi opiskelijaa katsoo, että ei ole saanut ohjausta, vaikka olisi sitä toivonut.

Environmental Engineeringin opiskelijat ovat myös hyvin tyytyväisiä tuutorointiin ja ohjaukseen. He arvostavat kaikista opiskelijoista eniten opiskelijatuutorointia. Se on heidän mielestään myös hyvin onnistunutta ja ryhmätapaamisia on pidetty riittävästi. Riittävästi ohjausta on saanut keskimääräistä enemmän opiskelijoita, mutta sitä vielä enemmän kaivanneita on muita opiskelijoita hieman enemmän. Kukaan opiskelija ei ilmoittanut, ettei ole toivomuksestaan huolimatta saanut ohjausta.

International Busineksen opiskelijat ovat lähes yhtä tyytyväisiä ohjaukseen ja tuutorointiin kuin kahden muun englanninkielisen koulutusohjelman Environmental Engineeringin ja Median opiskelijat. He katsovat saaneensa ohjausta muita enemmän, kovin suurta tarvetta ohjauksen saamisen kasvuun ei ole. Opiskelijatuutoritoiminta ja sen tärkeys ovat samaa tasoa kuin keskimäärin. Muita opiskelijoita enemmän he toivovat ryhmätapaamisia lisää, vaikka niitä on melko hyvin pidettykin. Kukaan opiskelija ei ilmoittanut, ettei ole toivomuksestaan huolimatta saanut ohjausta.

Media on uusi englanninkielinen koulutusohjelma ja siksi on erittäin ilahduttavaa, että opiskelijat ovat tyytyväisiä tuutorointiin ja ohjaukseen. Heillä ei voinut olla ”oman” koulutusohjelman opiskelijatuutoreita vielä, joten onnistuminen on tästäkin syystä mainitsemisen arvoinen. Opiskelijat olivat kaikista opiskelijoista tyytyväisimpiä ohjauksen riittävyyteen. Myös opiskelijatuutoreiden toimintaa he pitivät muita onnistuneempana. Opiskelijatuutorointia arvostetaan muiden kanssa saman verran. Ainoastaan pidettyjä ryhmätapaamisia on ollut muita opiskelijoita vähemmän. Kukaan opiskelija ei ilmoittanut, ettei ole toivomuksestaan huolimatta saanut ohjausta.

Elokuvan ja television koulutusohjelman opiskelijat ovat muita hieman tyytymättömämpiä tuutorointiin ja ohjaukseen. Opiskelijatuutoreiden toiminnan onnistumisen he arvioivat alhaisimmaksi kaikista koulutusohjelmista, ero keskiarvoon oli 10 %-yksikköä. Tyytyväisyys on

toki heilläkin varsin korkea, yli 80 %, mutta keskiarvoon verrattuna tyytymättömyys on suurempaa. Ohjausta riittävästi saaneiden osuus on myös selvästi muita alhaisempi, ja ohjausta lisää toivoneiden määrä selvästi muita korkeampi. Opiskelijatuutoritoiminnan opiskelijat arvostavat korkealle, joten siihen on syytä panostaa entistä enemmän. Kukaan opiskelija ei ilmoittanut, ettei ole toivomuksestaan huolimatta saanut ohjausta.

Kone- ja tuotantotekniikan opiskelijat arvostavat tuutorointia ja ohjausta suunnilleen kaikkien opiskelijoiden keskiarvon mukaisesti. Opiskelijatuutoritoiminnan onnistumiseen he ovat hieman muita tyytymättömämpiä, saadun ohjauksen riittävyteen selvästi muita tyytymättömämpiä. Koulutusohjelmassa on 8 opiskelijaa, jotka eivät ole mielestään saaneet ohjausta, vaikka olisivat sitä toivoneet.

Kuvataiteen opiskelijat ovat perinteisesti melko kriittisesti suhtautuvia. Lisäksi on muistettava, että koulutusohjelman vastanneiden määrä on vain 9 (aloituspaikkoja 20), joten johtopäätökset ovat vain suuntaa-antavia. He ovat muita hieman tyytymättömämpiä opiskelijatuutoreiden onnistumiseen, mutta toisaalta arvostavat myös muita vähemmän opiskelijatuutoritoimintaa. Opiskelijatuutoreiden pitämiä ryhmätapaamisia on heidän mielestään aivan liian vähän. Ryhmätapaamisten riittävyteen tyytyväinen on vain 1 opiskelija, tyytyväisyys on kaikkien koulutusohjelmien alhaisin (keskimäärin yli puolet ovat katsoneet, että ryhmätapaamisia on riittävästi). Ohjauksen saamiseen tyytyväisyys on hieman muita korkeampi. Yksi opiskelija ei katso saaneensa ohjausta, vaikka olisi sitä toivonut.

Liiketalouden opiskelijat ovat yleisesti varsin tyytyväisiä tuutorointiin ja ohjaukseen. He katsovat opiskelijatuutoreiden onnistuneen muita paremmin ja pitävät opiskelijatuutorointia muita enemmän arvossa. Opiskelijatuutoreiden pitämien ryhmätapaamisten riittävyteen ollaan myös selvästi muita tyytyväisempiä. Ainoa asia, jossa opiskelijat ovat muita kriittisempiä, on kysymys saadun ohjauksen riittävydestä: he toivovat muita enemmän lisää ohjausta (vaikka sitä katsovat saaneensaakin). Kolme opiskelijaa ilmoittaa, että ei ole saanut ohjausta, vaikka olisi sitä toivonut.

Metsätalouden opiskelijat olivat tänä vuonna melko tyytymättömiä tuutorointiin ja ohjaukseen. He pitävät kyllä muiden tavoin opiskelijatuutoritoimintaa tärkeänä ja onnistuneena, mutta katsovat erittäin selvästi muita enemmän, että ryhmätapaamisia ei ole pidetty riittävästi. riittävyysluku on kaikkien koulutusohjelmien alhaisin. He ovat myös mielestään saaneet ohjausta muita vähemmän ja toivovat kaikista koulutusohjelmista eniten lisää ohjausta. Yksi opiskelija on sitä mieltä, että ei ole saanut ohjausta lainkaan, vaikka olisi sitä toivonut.

Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelijoiden mielestä opiskelijatuutorien onnistuminen on muita korkeampi, vaikka he arvostavat opiskelijatuutoritoimintaa hieman muita vähemmän. Ohjauksen saamisen riittävyteen he ovat selvästi muita tyytyväisempiä. Ryhmätapaamisissa

on pidetty, mutta he toivovat muita enemmän lisää ryhmätapaamisia. Viisi opiskelijaa katsoo, että ei ole saanut ohjausta lainkaan, vaikka olisi sitä kaivannut.

Rakennusalan työnjohdon opiskelijat ovat kaikki sitä mieltä, että opiskelijatuutorit ovat onnistuneet tehtäviensä hoidossa. He arvostavat opiskelijatuutoritoimintaa muita vähemmän ja ryhmätapaamisia he toivovat muita enemmän, eikä heidän mielestään ryhmätapaamisia ole pidetty riittävästi muihin opiskelijoihin verrattuna. Myös ohjauksen saamisen riittävyys he ovat selvästi muita tyytymättömämpiä. Kukaan opiskelija ei ilmoittanut, ettei ole toivomuksestaan huolimatta saanut ohjausta. On jälleen muistettava, että vastaaja koulutusohjelmassa oli vain 10 (aloituspaikkoja 30), joten tulokset ovat vain suuntaa-antavia.

Rakennustekniikan opiskelijoiden vastaukset tuutorointiin ja ohjaukseen vastaavat melko hyvin kaikkien opiskelijoiden keskiarvoja. Opiskelijatuutorointi on onnistunutta ja sitä arvostetaan, ohjausta on saanut riittävästi. Opiskelijatuutoreiden pitämien ryhmätapaamisten riittävyys on hieman muita suurempi. Viisi opiskelijaa on sitä mieltä, että ei ole toivomuksestaan huolimatta ohjausta.

Sähkötekniikan opiskelijat pitävät tuutorointia ja ohjausta varsin onnistuneena, joskin heidän mielestään opiskelijatuutorit ovat onnistuneet tehtäviensä hoidossa hieman muita huonommin. Tyytyväisiä siihen on kuitenkin lähes yhdeksän kymmenestä opiskelijasta. He arvostavat hieman muita enemmän opiskelijatuutoritoimintaa. Opiskelijatuutoreiden pitämien ryhmätapaamisten riittävyys he ovat selvästi muita tyytyväisempiä, eivätkä toivo niitä enempää niin paljon kuin muut. Saamaansa ohjaukseen he ovat Median opiskelijoiden jälkeen kaikkein tyytyväisempiä, eivätkä kaipaa sitä lisää. Kuitenkin kaksi opiskelijaa on sitä mieltä, että eivät ole toivomuksestaan huolimatta saaneet ohjausta.

Talotekniikka on uusi koulutusohjelma. Tyytyväisyys tuutorointiin ja ohjaukseen on lähes kaikilla osa-alueilla muita suurempaa. Tämä on ilahduttava tulos, kun otetaan huomioon, että opiskelijoilla ei voinut olla oman koulutusohjelman opiskelijatuutoreita. Opiskelijatuutoreiden toimintaan opiskelijat ovat muita tyytyväisempiä, samoin selvästi muita tyytyväisempiä pidettyjen ryhmätapaamisten riittävyys. Opiskelijatuutoritoimintaa arvostetaan. Opiskelijat myös katsovat saaneensa riittävästi ohjausta, tyytyväisyys on muita korkeampi ja vastaavasti toive saada ohjausta lisää on muita alhaisempi. Kaksi opiskelijaa kertoo, ettei ole saanut ohjausta lainkaan, vaikka olisi sitä toivonut.

Tietojenkäsittelyn opiskelijat suhtautuvat kaikista koulutusohjelmista kriittisimmin tuutorointiin ja ohjaukseen. Opiskelijatuutoroinnin tärkeys on kaikista koulutusohjelmista alhaisin (76 % arvostaa, keskiarvo 90 %). Ohjauksen saamisen riittävyys on myös kaikkien koulutusohjelmien alhaisin (22 % katsoo saaneensa riittävästi ohjausta, keskiarvo oli 48 %), viisi opiskelijaa ei katso toivomuksestaan huolimatta saaneensa ohjausta lainkaan. Opiskelijatuutoreiden

toiminnassaan onnistuminen arvioidaan selvästi muiden koulutusohjelmien opiskelijoiden vastauksia alhaisemmaksi. Ryhmätapaamisten riittävydessäkin tulos on muita alhaisempi.

Tietotekniikan opiskelijat ovat kokonaisuudessaan tyytyväisiä tuutorointiin ja ohjaukseen. Opiskelijatuutorit ovat onnistuneet tehtävissään ja opiskelijatuutorointia pidetään muita hieman enemmän arvossa. Opiskelijatuutoreiden pitämien ryhmätapaamisten riittävyteen ollaan hieman muita tyytymättömpiä, samoin ohjauksen saamisen riittävyteen. Ohjausta toivoo enemmän hieman useampi opiskelija kuin muissa koulutusohjelmissä. Kukaan opiskelija ei kuitenkaan ilmoittanut, ettei ole toivomuksestaan huolimatta saanut ohjausta.

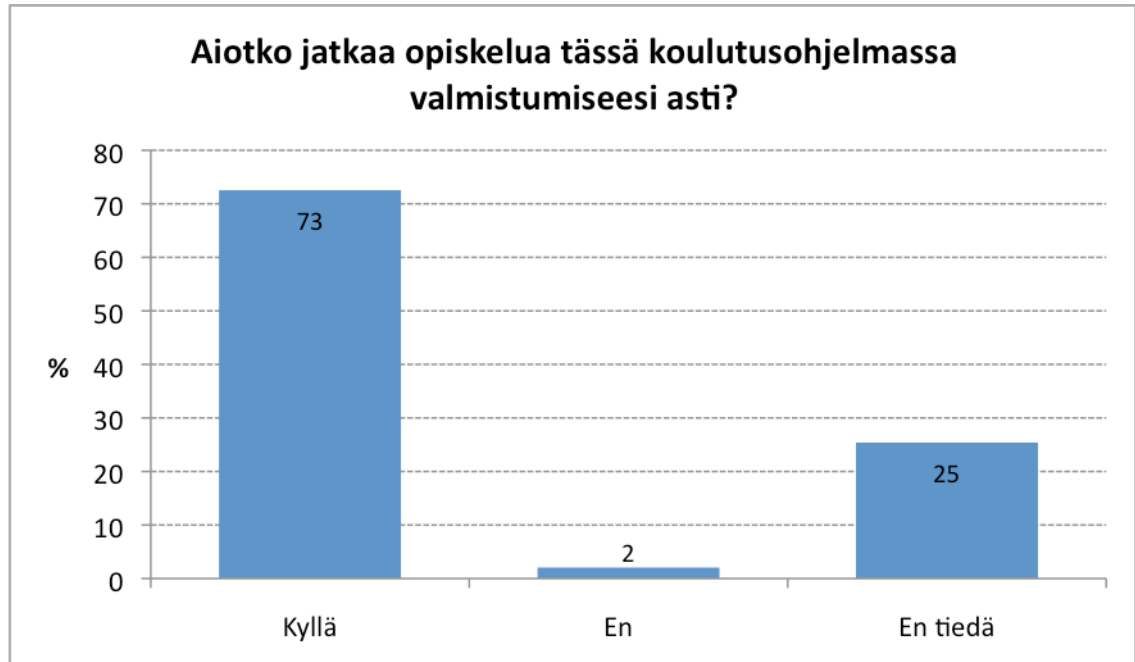
8. OPISKELU

Opiskelijoilta kerättiin palautetta myös siitä, miten opiskelu sujuu. Ensin tiedusteltiin oppimisen erityispiirteitä tai vaikeuksia. Niitä oli muutamalla kymmenellä opiskelijalla, mutta saatuja vastauksia ei käsitellä tässä raportissa. Muut opiskeluun liittyvät kysymykset olivat:

1. Aiotko jatkaa opintoja tässä koulutusohjelmassa valmistumiseen asti?
2. Kuinka paljon työtä amk-opinnot tulevat vaatimaan sinulta tähänastisen kokemuksesi perusteella?
3. Kuinka paljon käytät aikaa opintoihin viikossa (lähi- ja etäopiskelu yhteensä)?
4. Miten kauan aiot käyttää aikaa tutkinnon suorittamiseen?
5. Miten opintosi ovat mielestäsi käynnistyneet?

8.1. Opintojen jatkuminen samassa koulutusohjelmassa

Koulutusohjelmaan sitoutumista ja kiinnittymistä kuvaa se, aikooko jatkaa samassa koulutusohjelmassa. Suurin osa opiskelijoista aikoo jatkaa opintojaan samassa koulutusohjelmassa valmistumiseen saakka, kuten kuviosta 70 nähdään.

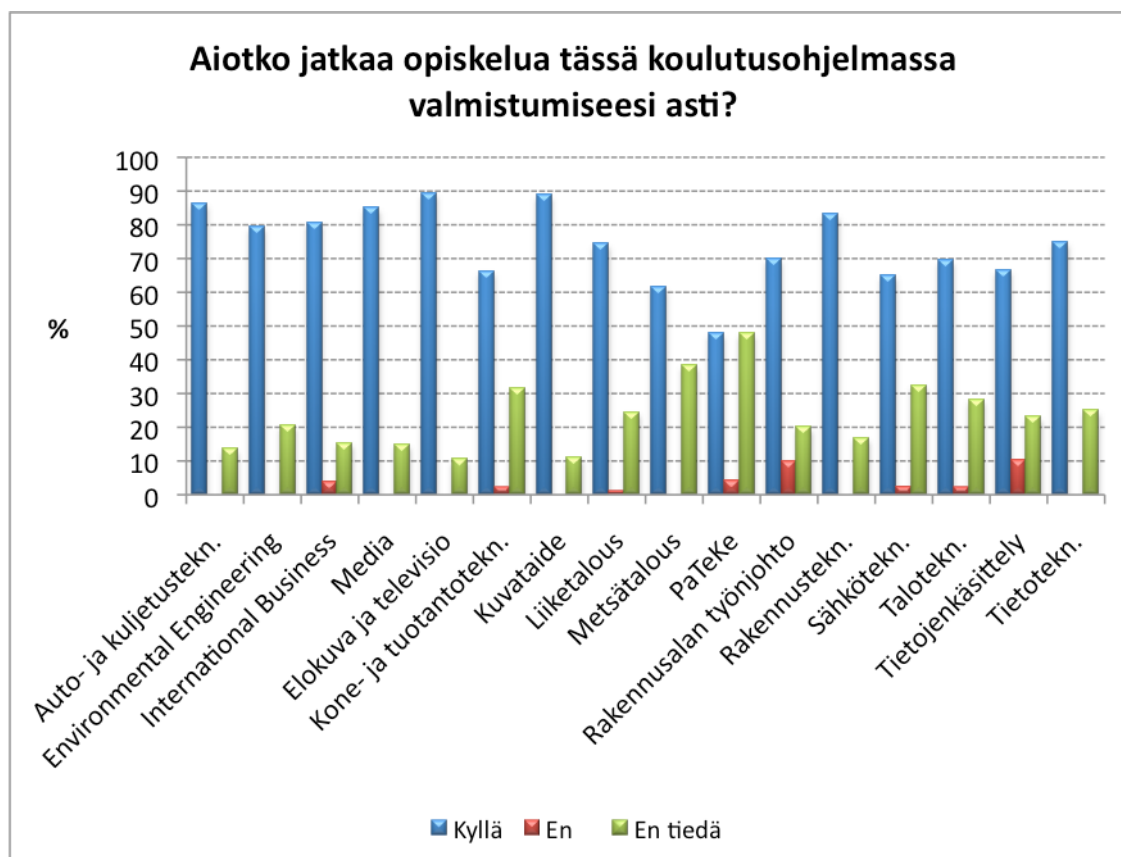

Kuvio 70: Opintojen jatkaminen samassa koulutusohjelmassa, %, N= 681

Lähes kolme neljästä opiskelijasta (494 opiskelijaa) aikoo jatkaa opiskeluaan samassa koulutusohjelmassa. Vain 2 % eli 14 opiskelijaa ilmoittaa, että ei aio jatkaa ja epävarmoja jatkamisestaan on neljännes eli 173 opiskelijaa. Epävarmoja opintojensa jatkamisesta on melko suuri määrä, vaikka epävarmuus on hieman pienentynyt aikaisempiin kyselyihin nähden.

Varmuus jatkamisesta on kasvanut vuoteen 2008 verrattuna 2 %-yksikköä ja vuoteen 2007 nähden vähän enemmän, epävarmuus jatkamisesta on vähentynyt 1 %-yksikön vuodesta 2008 ja 5 %-yksikköä vuodesta 2007. (Aloituskyselyt 2007 ja 2008.)

Koulutusohjelmittain vastaukset jakaantuivat kuvion 71 mukaan.

Kuvio 71: Opintojen jatkuminen samassa koulutusohjelmassa, %, N=681

Varmimpia opintojensa jatkumisesta samassa koulutusohjelmassa ovat elokuvan ja television ja kuvataiteen opiskelijat, molemmissa yhdeksän kymmenestä aikoo jatkaa samassa ohjelmassa. Heidän voidaan siis katsoa kiinnittyneen opintoihinsa voimakkaasti. Muita erittäin varmoja jatkamisestaan ovat auto- ja kuljetustekniikan (86 %), Median (85 %) ja rakennustekniikan (83 %) opiskelijat. Vähiten varmoja jatkamisestaan ovat paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelijat, joista alle puolet ilmoittaa jatkavansa samassa koulutusohjelmassa ja täsmälleen sama osuus (48 %) ilmoittaa olevansa asiasta epävarma. Metsätalouden koulutusohjelman opiskelijoista lähes 40 % ovat epävarmoja jatkamisestaan, kone- ja tuotantotekniikan ja sähkötekniikan koulutusohjelmissa noin kolmannes ja talotekniikan koulutusohjelmassa lähes kolmannes. Eniten niitä, jotka eivät aio jatkaa, on tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa.

Koulutusohjelmat, joissa on ei-jatkavia opiskelijoita ovat:

- International Business, 1 opiskelija

- kone- ja tuotantotekniikka, 2 opiskelijaa
- liiketalous, 1 opiskelija
- paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka, 3 opiskelijaa
- rakennusalan työnjohto, 1 opiskelija
- sähkötekniikka, 1 opiskelija
- talotekniikka, 1 opiskelija
- tietojenkäsittely, 4 opiskelijaa.

Muutokset opiskeluaikaisissa verrattuna edellisen vuoden kyselyyn ovat melko suuret.

Varmuus jatkamisesta kasvoi eniten:

- auto- ja kuljetustekniikka, kasvua 30 %-yksikköä
- rakennustekniikka, kasvua 13 %-yksikköä
- tietotekniikka, kasvua 12 %-yksikköä
- Environmental Engineering, kasvua 10 %-yksikköä
- paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka, kasvua 10 %-yksikköä.

Varmuus jatkamisesta väheni eniten (ja epävarmuus kasvoi eniten)

- kone- ja tuotantotekniikka, vähennystä 16 %-yksikköä
- tietojenkäsittely, vähennystä 13 %-yksikköä
- kuvataide, vähennystä 11 %-yksikköä (huom., vastanneita 9)
- sähkötekniikka, vähennystä 10 %-yksikköä
- rakennusalan työnjohto, vähennystä 9 %-yksikköä (huom., vastanneita 10).

(Aloituskysely 2008.)

Eroaikat tai epävarmuus saattavat ennakoita keskeyttämistä. TAMKista eronneiden ja keskeyttäneiden tilasto⁷ vuodelta 2009 osoittaa, että kaikista eniten erotaan suurista koulutusohjelmista. On selvää, että laskettuna eronneiden osuus kaikista eronneista, nämä koulutusohjelmat ovat kärjessä.

	Eronneet % eronneista
Kone- ja tuotantotekniikka	13 %
Tietojenkäsittely	12 %
Rakennustekniikka	11 %
Tietotekniikka	11 %
Liiketalous	10 %
Sähkötekniikka	10 %

Kuva muuttuu, kun tarkastellaan eroamista verrattuna koulutusohjelman aloituspaikkoihin. Suurimmat ovat.

⁷ Tiedot perustuvat TAMKin sisäisiin tilastoihin, lisätietoja esim. koordinoivalta opinto-ohjaajalta.

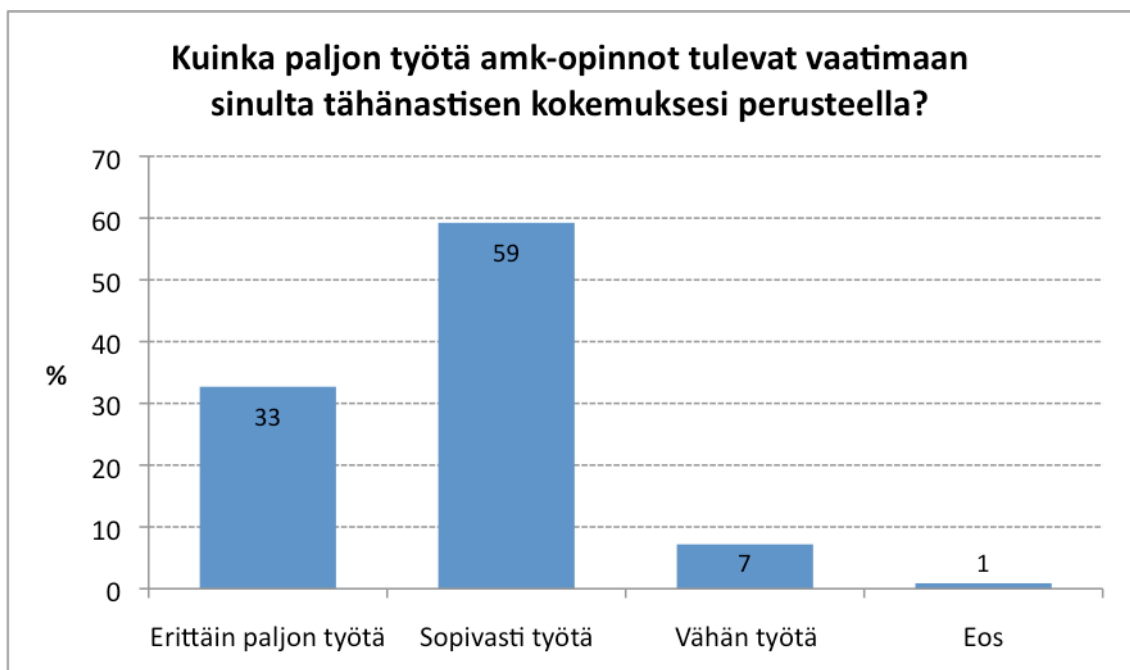
	Eronneet % ko:n aloituspaikoista
Paperiteknikka	27 %
Auto- ja kuljetustekniikka	26 %
Tietojenkäsittely	22 %
Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka	20 %
Tietotekniikka	19 %
Sähkötekniikka	18 %

Suurimmat erosyyt ovat opiskeluoikeuden menettäminen ilmoittautumisen laiminlyönnin vuoksi (28 %), opiskeluoikeuden päättyminen opiskeluoikeusajan päättymisen vuoksi (15 %) ja opiskeluoikeuden päättyminen sen vuoksi, että opintoja ei ole edes aloitettu (13 %).

Epävarmuus opintojen jatkamisesta saa tukea erotilastosta paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan ja sähkötekniikan osalta.

8.2. AMK-opintojen vaatima työmäärä

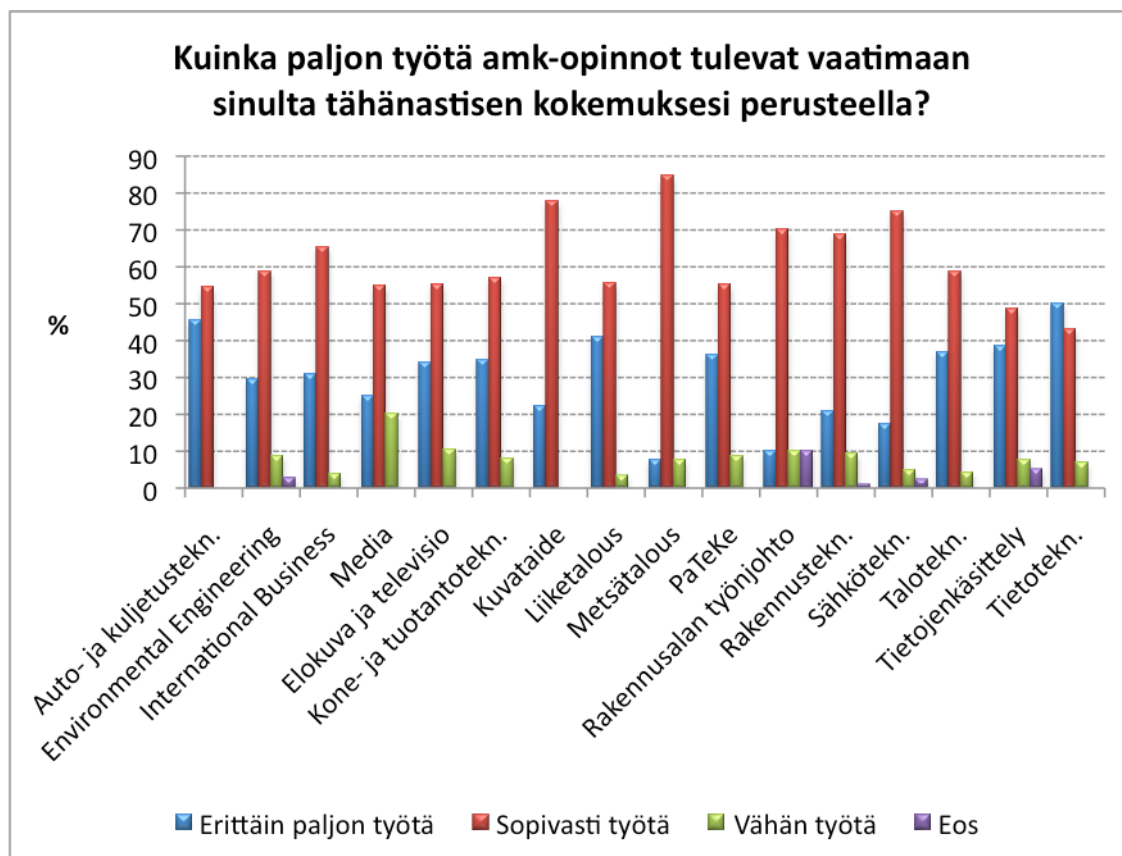
Opintojen kuormittavuutta niiden alkuvaiheessa pyritään selvittämään kysymyksellä, paljonko opinnot vaativat työtä. Opintojen tulee olla jossain määrin kuormittavia, koska on opiskelusta kyse. Liian suuri kuormittavuus aiheuttaa paitsi väsymystä ja suoritusten heikentymistä, myös mahdollisesti muita ongelmia, esim. motivaation alenemista, psyykkisen tai sosiaalisen jaksamisen vähentymistä ja jopa keskeyttämisaikeita. Kuviosta 72 nähdään, miten paljon työtä vastanneiden mielestä amk-opinnot vaativat.

Kuvio 72: Amk-opintojen vaatima työ määrä, %, N= 682

Lähes 60 % vastaajista (404 opiskelijaa) on sitä mieltä, että amk-opinnot vaativat sopivasti työtä. Se kertonee, että nämä opiskelijat kokevat opintojen kuormittavuuden sopivaksi. Erittäin paljon työtä opinnot vaativat 33 %:n eli 223 opiskelijan mielestä. Tulos ei automaattisesti tarkoita, että opinnot ovat liian työläisiä tai kuormittavia, mutta sen suuntaisesti tulos voidaan tulkita. Huolestuttavinta varmaankin on, jos opinnot opiskelijoiden mielestä vaativat liian vähän työtä. Tätä mieltä on 7 % vastanneista eli 49 opiskelijaa. He siis odottavat opiskelulta enemmän haasteita. Työmäärää koskevaan kysymykseen saatiin vuonna 2008 lähes samat vastaukset, sopivasti työtä olevien osuus on laskenut 1 %-yksikköä ja vähän työtä –vastausten osuus on kasvanut 2 %-yksikköä. (Aloituskysely 2008.)

Koulutusohjelmittain luvut ovat kuvion 73 osoittamat.

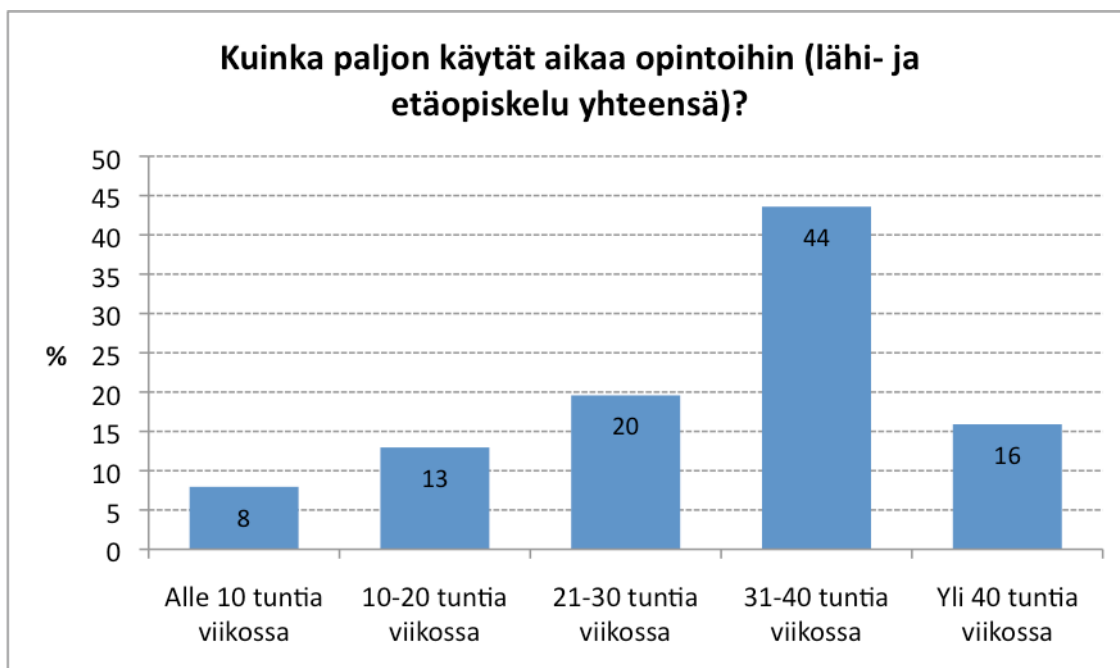
Kuvio 73: Amk-opintojen vaatima työ määrä koulutusohjelmittain, %, N=682

Metsätalouden koulutusohjelman opiskelijat ovat eniten sitä mieltä, että opinnot vaativat sopivasti työtä. Tätä mieltä on 85 % vastanneista. Kuvataiteessa (78 %), sähkötekniikassa (75 %), rakennusalan työjohtossa (70 %), rakennustekniikassa (69 %) ja International Busineksessä (65 %) on muita enemmän opiskelijoita, joiden mielestä työmäärä on sopiva. Erittäin vaativana opintoja pitävät puolet tietotekniikan opiskelijoista, 45 % auto- ja kuljetustekniikan opiskelijoista ja 41 % liiketalouden opiskelijoista. Joka viides Median opiskelijoista on sitä mieltä, että opinnot vaativat vain vähän työtä. Elokuvan ja television,

rakennusalan työnjohdon, rakennustekniikan ja Environmental Engineeringin opiskelijoista noin joka kymmenes on tätä mieltä. Vuoden 2008 kyselyyn verrattuna työmäärän kasvu (erittäin paljon työtä –vastausten osuuden lisääntyminen) oli suurinta kuvataiteen koulutusohjelmassa (+ 22 %-yksikköä), tietotekniikan koulutusohjelmassa (+ 16 %-yksikköä) ja International Business – koulutusohjelmassa (+ 13 %-yksikköä). Työmäärän pieneneminen oli suurinta (erittäin paljon työtä –vastausten osuuden vähentyminen) sähkötekniikan koulutusohjelmassa (- 16 %-yksikköä) ja kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmassa (- 8 %-yksikköä). Sopivasti työtä –vastausten osuuden kasvu oli suurin sähkötekniikan koulutusohjelmassa (+ 20 %-yksikköä) ja seuraavaksi suurinta metsätalouden koulutusohjelmassa (+ 12 %-yksikköä). Suurin lasku sopivuudessa oli kuvataiteessa (- 22 %-yksikköä), seuraavaksi suurimmat alenemat olivat kone- ja tuotantotekniikassa ja tietotekniikassa (molemmissa 12 %-yksikköä). (Aloituskysely 2008.) Opetussuunnitelmamuutoksia ei tehty vuoden 2008 ja 2009 osalta, muutamia pikkumuutoksia lukuun ottamatta muissa kuin International Busineksen opetussuunnitelmassa. Opsuudistuksilla ei siis voi selittää muuttuneita lukuja. Mainittakoon vielä, että uusissa koulutusohjelmissa Mediassa, elokuvassa ja televisiossa ja talotekniikassa runsas puolet jokaisessa piti opintojen vaatimaa työmäärää sopivana. Paljon työtä se vaatii Median opiskelijoista 25 %:n mielestä, elokuvan ja television opiskelijoista 34 %:n mielestä ja talotekniikan opiskelijoista 37 %:n mielestä. Vain vähän työtä –vastausten osuus oli siis Mediassa 20 %, elokuvan ja television koulutusohjelmassa 11 % ja talotekniikassa 4 %.

8.3. Opintoihin käytetty aika

Edellisessä kysymyksessä tiedusteltiin amk-opintojen vaatimaa työmäärää, jota siis 60 % vastaajista piti sopivana. Tässä kysymyksessä sitten tiedusteltiin, paljonko opiskelijat käyttävät aikaansa viikossa opiskeluun. Kysymyslomakkeessa oli pieni virhe yhden luokan tuntimäärässä, mikä ei kuitenkaan vaikuttanut vastauksiin. Kuviosta 74 nähdään opintoihin käytetty aika.

Kuvio 74: Opintoihin viikossa käytetty aika, %, N=679

Opiskelijoista 44 % (296 vastaajaa) käyttää aikaa 31 - 40 tuntia viikossa opiskeluun. Tässä joukossa olevat ovat todennäköisesti myös niitä, joiden mielestä työmäärä on sopiva.

Voidaanko siis vetää johtopäätös, että 31 - 40 tuntia opiskelua viikossa on sopiva määrä?

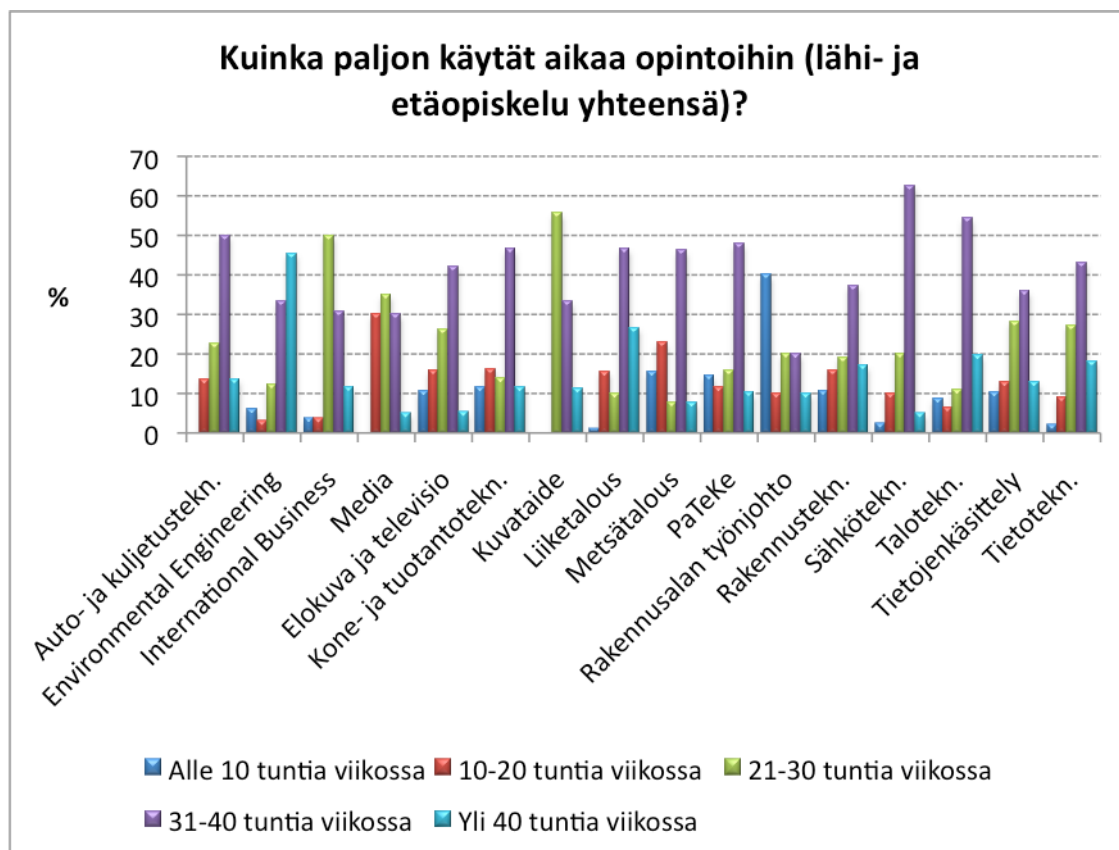
Työsuunnitelmat on pyritty mitoittamaan niin, että opiskelijan viikoittainen työmäärä on n. 40 tuntia. Yli 40 tuntia viikossa opiskelevia on 16 % eli 108 opiskelijaa. Vastaajista 33 % oli amk-opintoja koskevaa työmäärää kartoittavassa kysymyksessä (edellä) sitä mieltä, että opinnot vaativat liian paljon työtä. Tämä tarkoittaa, että 16 %:n lisäksi on oltava sama määrä niitä opiskelijoita, joiden mielestä jo 31 - 40 tuntia viikossa opiskelu vaatii liian paljon työtä.

Johtopäätös on, että opiskelijoiden mielestä sopiva viikoittainen opiskeluaika on välillä 21 - 40 tuntia. Liian vähän työtä vaativana opintoja piti 7 % vastanneista (edellä) ja kuitenkin yli 20 % vastaajista ilmoittaa käyttävänsä opintoihinsa aikaa alle 10 tuntia tai 10 - 20 tuntia viikossa.

Tuntuu uskomattomalta, että yli 50 opiskelijaa sanoo käyttävänsä aikaa opiskeluun alle 10 viikkotuntia ja lähes 100 opiskelijaa opiskelee 10 - 20 tuntia viikossa. Luvuthan tarkoittavat sitä, että nämä opiskelijat eivät suurelta osin osallistu edes ns. lähiopetukseen.

Vuoden 2008 kyselyyn vertailtaessa havaitaan, että opintoihin käytetty aika on alentunut. Alle 10 tuntia viikossa opiskelevien osuus on kasvanut 3 %-yksikköä, 10 - 20 tuntia opiskelevien osuus on kasvanut 4 %-yksikköä, 21 - 30 tuntia opiskelevien osuus on kasvanut 1 %-yksikön ja 31 - 40 tuntia opiskelevien osuus laskenut 7 %-yksikköä. (Aloituskysely 2008.) Viikoittainen opiskeluaika aleni jo vuonna 2008 vuoteen 2007 verrattuna (esim. 31 - 40 työskenteleviä oli 53 % ja yli 40 tuntia opiskelevia 20 %), joten näyttää siltä, että opiskeluun käytettävä aika vähenee vuosittain. Vaikuttaa siis siltä, että samalla kun lähiopetukseen käytettävää aikaa vähennetään, vähenee myös opiskelijoiden opintoihinsa käyttämä aika.

Koulutusohjelmittain viikoittainen ajankäyttö opiskeluun nähdään kuviosta 75.

Kuvio 75: Opintoihin käytettävä aika koulutusohjelmittain, %, N=679

Alle 10 tuntia viikossa opintoihinsa käyttäviä on eniten rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmassa (huom., 10 vastaajaa), jossa 40 % opiskelijoista ilmoittaa tämän ajan. Muut koulutusohjelmat, joissa alle 10 tunnin viikoittainen opiskelu-aika on varsin suurta ovat: metsätalous (15 %), paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka (14 %) ja kone- ja tuotantotekniikka (12 %). Luvut ovat huolestuttavia. Joko näiden opiskelijoiden mielestä opiskelu on liian helppoa tai sitten he ovat ns. pudokkaita. Opiskelumotivaatio saattaa olla alhainen tai sitten opinnot on koettu niin haastaviksi, että jos ei ymmärrä kaikkea, ei edes kannata enää käydä tunneillakaan. Alle 20 tuntia, mutta yli 10 tuntia opiskelevia on eniten Median koulutusohjelmassa (30 %) ja toiseksi eniten metsätalouden koulutusohjelmassa (23 %). Alle 30 tuntia, mutta yli 21 tuntia opiskelevia on eniten kuvataiteessa (56 %) ja International Businessessä (50 %). Yli 40 tuntia viikossa opiskelevia on eniten Environmental Engineering-koulutusohjelmassa (45 %), toiseksi eniten liiketaloudessa (27 %) ja kolmanneksi eniten talotekniikassa (20 %).

Rajuimmat muutokset alle 20 tuntia opiskelevien ja toisaalta yli 40 tuntia opiskelevien osuuksissa ovat seuraavat (Aloituskysely 2008):

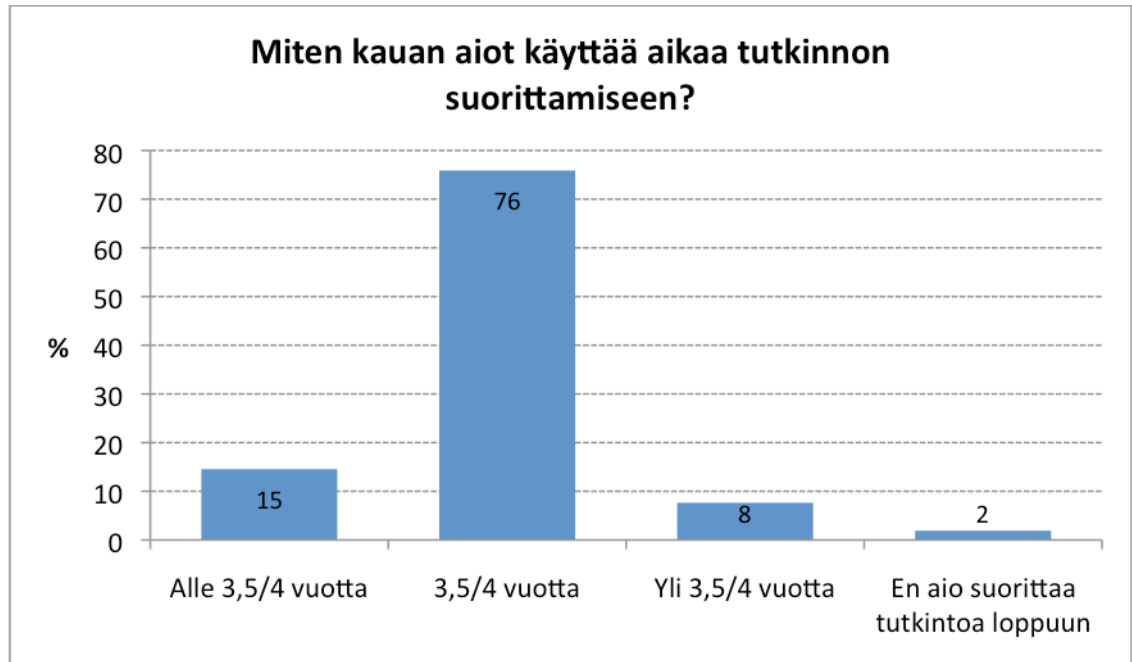
1. Alle 10 tuntia opiskelevien osuuksien muutokset (osuus kasvanut, kahdessa laskenut)
 - rakennusalan työnjohto, jossa kasvuosuus 27 %-yksikköä
 - paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka, jossa kasvuosuus 14 %-yksikköä

- kone- ja tuotantotekniikka, jossa kasvuosuus 11 %-yksikköä
 - metsätalous, jossa kasvuosuus 8 %-yksikköä
 - rakennustekniikka, jossa kasvuosuus 8 %-yksikköä
 - tietotekniikka, jossa laskuosuus 7 %-yksikköä
 - liiketalous, jossa laskuosuus 7 %-yksikköä.
2. 10 - 20 tuntia opiskelevien osuuksien muutokset (osuus kasvanut, kahdessa laskenut)
- metsätalous, jossa kasvuosuus 16 %-yksikköä
 - elokuva ja televisio, jossa kasvuosuus 13 %-yksikköä (vertailu viestintään)
 - auto- ja kuljetustekniikka, jossa kasvuosuus 8 %-yksikköä
 - rakennustekniikka, jossa kasvuosuus 8 %-yksikköä
 - Environmental Engineering, jossa laskuosuus 12 %-yksikköä
 - liiketalous, jossa laskuosuus 8 %-yksikköä.
3. Yli 40 tuntia opiskelevien osuuksien muutokset (yleensä laskenut)
- Environmental Engineering, jossa kasvuosuus 30 %-yksikköä
 - kuvataide, jossa laskuosuus 18 %-yksikköä
 - paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka, jossa laskuosuus 9 %-yksikköä
 - sähkötekniikka, jossa laskuosuus 8 %-yksikköä.

On suurelta osin varmaankin hyvä, jos opiskelijoiden viikkotyöaika alenee mitoituksen mukaiseen n. 40 tuntiin viikossa, mutta on huolestuttavaa, jos viikoittainen opiskeluaika alkaa vähentyä alle 20 tuntiin.

8.4. Tutkinnon suoritus aika

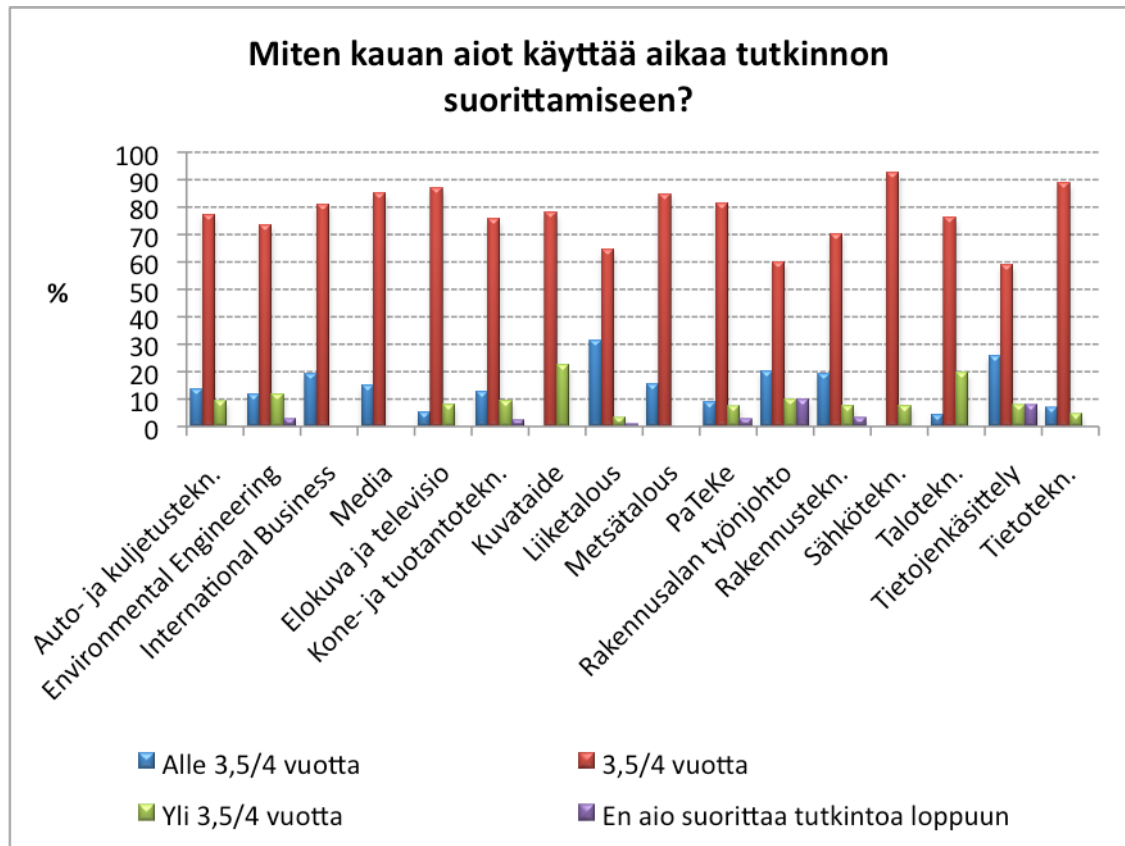
Suurin osa opiskelijoista aikoo suorittaa tutkintonsa normiajassa eli 3,5 tai 4 vuodessa, kuten kuviosta 76 nähdään.

Kuvio 76: Tutkinnon arvioitu suoritus aika, %, N=680

Kuten kuviosta nähdään, 90 % (615 opiskelijaa) arvelee suorittavansa tutkintonsa normiajassa tai sen alle. Yliaikaa sen arvelee vievän 8 % (52 opiskelijaa) ja 13 eli 2 % ilmoittaa, että ei aio suorittaa opintojaan loppuun. Vuoden 2008 kyselyssä tulos oli miltei samanlainen. Nyt normiajassa tutkinnon suorittamista arvioivien osuus nousi 1 %-yksikön ja yliaikaisten osuus laski 2 %-yksikköä. (Aloituskysely 2008.) Todellisuus noin neljän vuoden kuluttua ei vastaa arvioitua. Yliaikaisia opiskelijoita on huomattavasti enemmän kuin opiskelijat ovat alun perin arvioineet. Syitä on useita, joista merkittävimmät ovat harjoittelun ja opinnäytetyön viivästyminen. Näitä kysymyksiä seurataan vuosittain opiskelijoiden kanssa käytävissä ohjaus- ja kehityskeskusteluissa sekä toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoille tehtävissä kyselyissä (ns. seurantakyselyt).

Koulutusohjelmien tulokset nähdään kuviosta 77.

Kuvio 77: Tutkinnon arvioitu suoritus aika koulutusohjelmittain, %, N= 680

Kaikki International Busineksen, Median ja metsätalouden koulutusohjelmien opiskelijat arvioivat suorittavansa tutkintonsa loppuun normiaikana. Myös liiketalouden, sähkötekniikan ja tietotekniikan koulutusohjelmissä arvioitu tutkinnon suoritus aika määräajassa on erittäin korkea. Näissä kaikissa n. 95 % opiskelijoista ilmoittaa aikovansa suorittaa tutkinnon määräajassa tai sen alle. Liiketalouden ja tietojenkäsittelyn koulutusohjelmissä on eniten opiskelijoita, jotka aikovat alittaa ns. normin mukaisen, tässä 3,5 vuoden arvioidun suoritusajan. Yliaikaa tutkinnon suorittamiseen arvelevat eniten tarvitsevansa kuvataiteen, talotekniikan, Environmental Engineeringin ja rakennusalan työnjohdon opiskelijat.

Opiskelijat, jotka eivät aio valmistua, ovat seuraavista koulutusohjelmista:

- Environmental Engineering, 1 opiskelija
- kone- ja tuotantotekniikka, 2 opiskelijaa
- liiketalous, 1 opiskelija
- paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka, 2 opiskelijaa
- rakennusalan työnjohto, 1 opiskelija
- rakennustekniikka, 3 opiskelijaa
- tietojenkäsittely, 3 opiskelijaa.

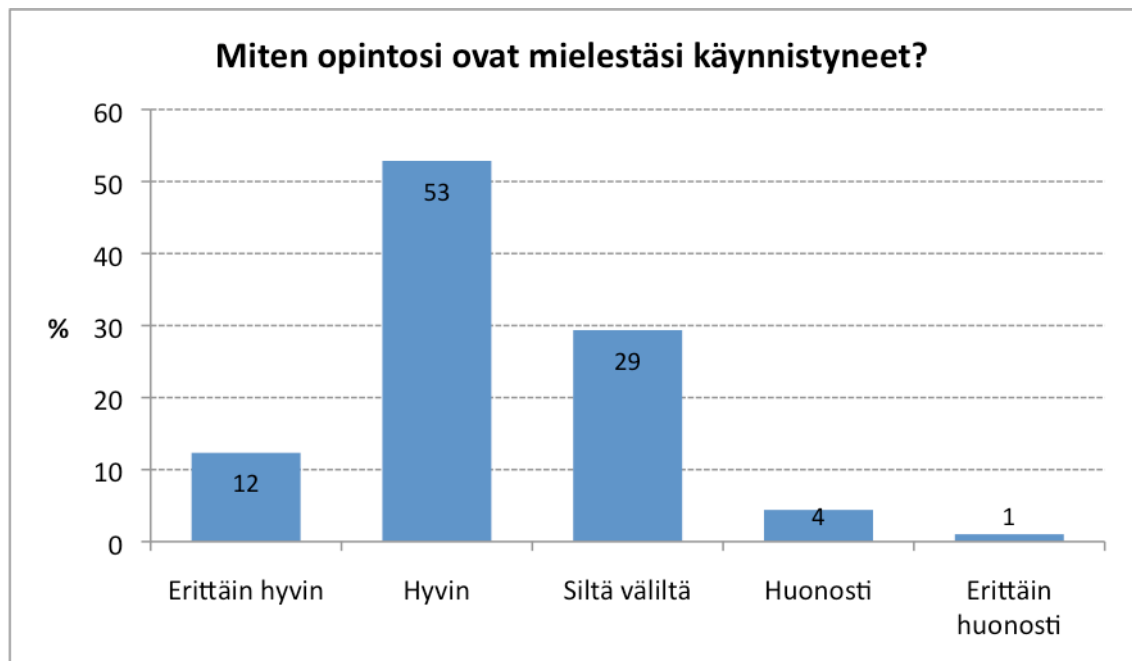
Tutkinnon loppuun suorittamisen arviointi opintojen alkuvaiheessa kuvastaa sitoutumista ja koulutusohjelmaan kiinnittymistä. Seuraavassa tarkastellaan kiinnittymisen suurimpia muutoksia koulutusohjelmissä (Aloituskysely 2008).

1. Koulutusohjelmat, joissa kiinnittyminen on kasvanut eniten
 - tietotekniikka, kasvua 16 %-yksikköä
 - sähkötekniikka, kasvua 14 %-yksikköä
 - Environmental Engineering, kasvua 9 %-yksikköä
 - kuvataide, kasvua 7 %-yksikköä (huom., vastaajia 9)
 - paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka, kasvua 6 %-yksikköä.

2. Koulutusohjelmat, joissa kiinnittyminen on laskenut eniten
 - rakennusalan työnjohto, laskua 20 %-yksikköä (huom., vastaajia 10)
 - auto- ja kuljetustekniikka, laskua 9 %-yksikköä
 - tietojenkäsittely, laskua 5 %-yksikköä.

8.5. Opintojen käynnistyminen

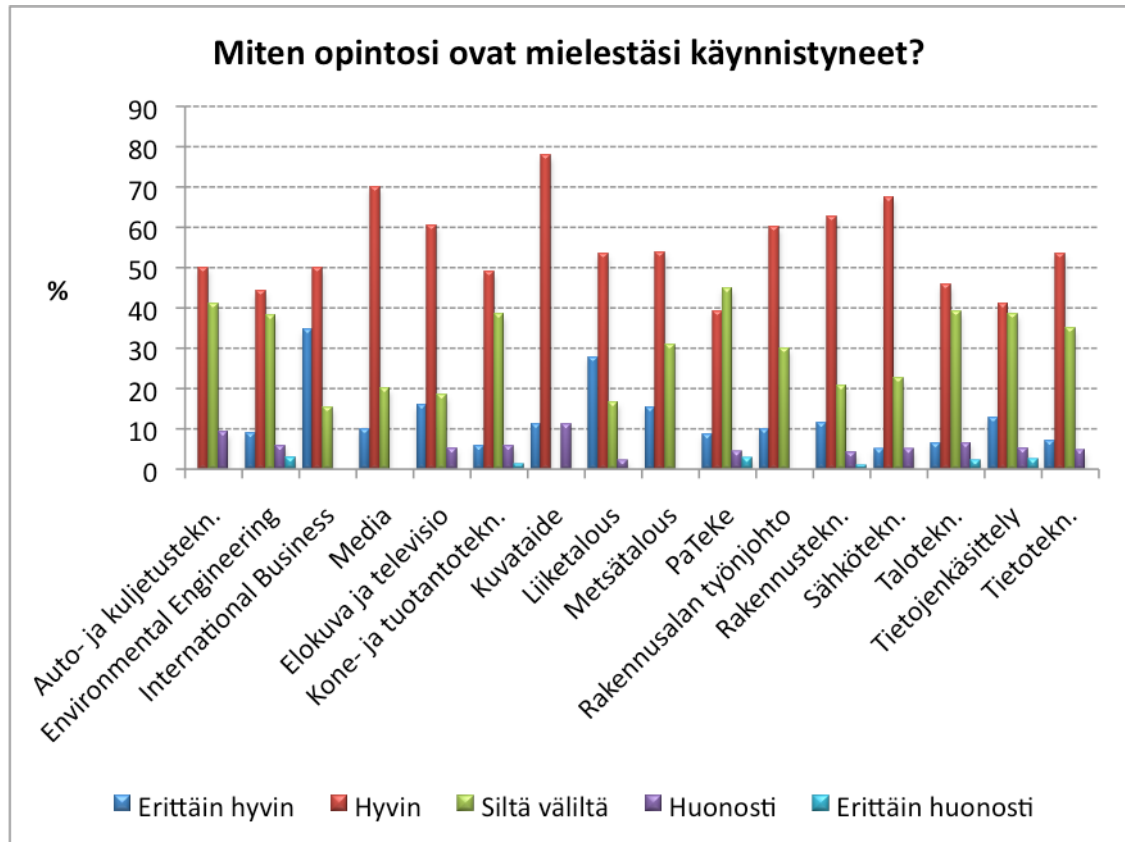
Kuviosta 78 nähdään, miten opinnot olivat käynnistyneet opiskelijoiden mielestä.

Kuvio 78: Opintojen käynnistyminen, %, N=681

Suurella osalla opinnot ovat käynnistyneet erittäin hyvin tai hyvin. Näin arvelee 65 % eli 444 opiskelijaa. Arviota ei oikein osaa antaa lähes 30 % eli 200 vastaajaa. Huonosti opinnot ovat alkaneet 30 opiskelijalla ja erittäin huonosti niiden ilmoittaa alkaneen 7 opiskelijaa. Vuoden 2008 kyselyyn verrattuna tulos on parempi. Opintojen hyvän käynnistymisen osuus kasvoi 4 %-yksikköä, epävarmojen osuus väheni 3 %-yksikköä ja huonosti käynnistymisen osuus laski 2 %-yksikköä (Aloituskysely 2008).

Koulutusohjelmien erot nähdään kuviossa 79.

Kuvio 79: Opintojen käynnistyminen koulutusohjelmittain, %, N=681

Parhaiten opinnot ovat alkaneet kuvataiteen koulutusohjelmassa, jossa yhdeksän kymmenestä (yhtä opiskelijaa lukuun ottamatta kaikki, koska vastaajien määrä on 9) ilmoittaa opintojen alkaneen hyvin tai erittäin hyvin. Myös International Busineksen (85 %), Median (80 %), liiketalouden (81 %), elokuvan ja television (77 %), rakennustekniikan (74 %) ja sähkötekniikan (73 %) koulutusohjelmien opiskelijoilla valtaosalla opinnot ovat alkaneet hyvin tai erittäin hyvin. Heikoimman arvon opintojen alkamisesta antavat paperi-, tekstiili- ja kemianteeniikan opiskelijat, joista alle puolen (48 %) mielestä opinnot ovat alkaneet hyvin tai erittäin hyvin. Muita koulutusohjelmia, jossa luvut ovat muita matalammat ovat auto- ja kuljetustekniikka (50 %), Environmental Engineering (53 %), kone- ja tuotantotekniikka (55 %), talotekniikka (53 %) ja tietojenkäsittely (54 %). Auto- ja kuljetustekniikassa, Environmental Engineeringissä, kone- ja tuotantotekniikassa, kuvataiteessa, paperi-, tekstiili- ja kemianteeniikassa, talotekniikassa ja tietojenkäsittelyssä on eniten niitä opiskelijoita, joiden mielestä opinnot ovat alkaneet huonosti tai erittäin huonosti.

Erittäin huonosti opintojensa katsoo alkaneen siis 7 opiskelijaa ja he ovat seuraavista koulutusohjelmista:

- Environmental Engineering, 1 opiskelija
- kone- ja tuotantotekniikka, 1 opiskelija

- paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikka, 2 opiskelijaa
- rakennustekniikka, 1 opiskelija
- talotekniikka, 1 opiskelija
- tietojenkäsittely, 1 opiskelija.

Suurimmat muutokset edelliseen vuoteen verrattuna (Aloituskysely 2008) opintojen aloittamisen onnistumisessa ovat:

1. Hyvin tai erittäin hyvin opintojen aloitus on kasvanut eniten
 - liiketaloudessa, kasvua 31 %-yksikköä
 - International Busineksessä, kasvua 23 %-yksikköä
 - kuvataiteessa, kasvua 22 %-yksikköä (huom. vastaajia 9)
 - sähkötekniikassa, kasvua 18 %-yksikköä
 - rakennustekniikassa, kasvua 16 %-yksikköä.
2. Hyvin tai erittäin hyvin opintojen aloitus on laskenut eniten
 - kone- ja tuotantotekniikassa, laskua 20 %-yksikköä
 - auto- ja kuljetustekniikassa, laskua 13 %-yksikköä
 - Environmental Engineeringissä, laskua 8 %-yksikköä
 - tietojenkäsittelyssä, laskua 7 %-yksikköä
 - metsätaloudessa, laskua 5 %-yksikköä
 - paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa, laskua 5 %-yksikköä.
3. Huonosti tai erittäin huonosti opintojen aloitus on kasvanut eniten
 - kuvataiteessa, kasvu 11 %-yksikköä (huom. 9 vastaajaa)
 - auto- ja kuljetustekniikassa, kasvu 9 %-yksikköä
 - tietojenkäsittelyssä, kasvu 6 %-yksikköä
 - elokuvassa ja televisiossa, kasvu 5 %-yksikköä (verrattu viestintään).
4. Huonosti tai erittäin huonosti opintojen aloitus on laskenut eniten
 - metsätaloudessa, laskua 7 %-yksikköä
 - sähkötekniikassa, laskua 7 %-yksikköä
 - International Busineksessä, laskua 6 %-yksikköä
 - rakennusalan työnjohdossa, laskua 6 %-yksikköä (huom. vastanneita 10).

8.6. Yhteenveto opiskelusta

Yhteenvetona voidaan todeta, että opinnot ovat käynnistyneet varsin mukavasti ja opinnot aiotaan suorittaa loppuun määräajassa. Amk-opinnot vaativat yleensä sopivasti työtä ja yleisin viikoittainen opintoihin käytetty aika on 31 - 40 tuntia.

Seuraavassa vielä koottuna vastaukset vertailtuina edellisiin vuosiin.

	2009	2008	2007	2006
- opintojen jatkaminen loppuun koulutusohjelmassa	75 %	71 %	70 %	-
- opintojen vaatima työmäärä on sopiva	59 %	60 %	60 %	57 %
- opintojen vaatima työmäärä on erittäin suuri	33 %	33 %	30 %	5 %
- opintojen vaatima työmäärä on vähäinen	7 %	5 %	7 %	37 %
- opintoihin käytetty viikkotyöaika 21 - 40 tuntia	64 %	70 %	70 %	56 %
- opintoihin käytetty viikkotyöaika 10 - 20 tuntia	13 %	9 %	7 %	18 %
- tutkinnon määräajassa suorittaminen	90 %	89 %	80 %	80 %
- opinnot ovat käynnistyneet hyvin tai erittäin hyvin	65 %	61 %	64 %	61 %
- opinnot ovat käynnistyneet huonosti tai erittäin huonosti	5 %	7 %	6 %	8 %

Opintoihin kiinnittyminen ja koulutusohjelmaan sitoutuminen on kasvanut vuosi vuodelta. Nyt kolme neljästä opiskelijasta on sitoutunut opintoihinsa, kun sitä mitataan vastaajien arviolla suorittaa tutkinto loppuun ”omassa” koulutusohjelmassa. Tutkinnon suorittamista määräajassa arvioivien osuus on myös kasvussa, joskin viime ja tämän vuoden välinen muutos on varsin pieni. Opintojen käynnistyminenkin on parantunut, huonosti tai erittäin huonosti käynnistymisen osuus on alenemassa. Opintojen vaatimassa työmäärässä sopivaksi sen katsoneiden tai erittäin suureksi sen katsoneiden osuudet ovat pysyneet suunnilleen ennallaan lukuun ottamatta poikkeuksellista vuotta 2006. Kuten nähdään, muutokset aikaisempiin kyselyihin verrattuina ovat varsin pienet, jos ei oteta huomioon opintojen vaatima työmäärän poikkeuksellista tulosta vuonna 2006. (Vuoden 2005 luvut ovat vuosien 2007, 2008 ja 2009 kaltaisia, mutta vuotta 2005 ei tässä raportissa yleensä ole otettu vertailuihin mukaan, koska kysymyssarja poikkesi sen jälkeen tehdyistä kyselyistä.) Opintoihin käytetään yhä vähemmän aikaa, lähes 10 % nyt vastanneista ilmoittaa jopa, että käyttää aikaa opintoihin alle 10 tuntia viikossa. Yli viidennes opiskelijoista opiskelee vähemmän aikaa viikossa, kuin mitä työsuunnitelmiin on ryhmittäin varattu. Kehitys on huolestuttava.

Todennäköisin selitys opiskeluun käytetyn ajan pienenemiselle on viime aikoina kasvanut lähituntimäärien supistuminen. Vaikka niin ei saisi olla, useiden opiskelijoiden mielestä opintoihin tulee kotitehtävien lisäksi käyttää suunnilleen se aika, mikä ”lukujärjestykseen” on laitettu. Opiskelijoiden tulisi siis paremmin oppia ajattelemaan, että ”lukujärjestykseen” merkityn ajan lisäksi opiskelua tulee tehdä itse omalla ajalla, mutta monet kertovat, että eivät pysty

selvittämään ns. vaikeita asioita itse. Vuonna 2010 TAMKissa käynnistetäänkin pari kehittämishanketta, jossa pyritään pureutumaan näihin aiheisiin.⁸ TAMKin koulutusohjelmissa on otettu laajasti käyttöön verkko-opetus opintojakson opetusmenetelmänä. Yleisin käytettävä oppimisolusta on Moodle. Opiskelijoiden haastatteluista (ei kuitenkaan systemaattista haastattelua) käy ilmi, että joissakin koulutusohjelmissa hieman vierastetaan Moodlea oppimisolustana. Se on hyvin kätevä ryhmätöiden, raporttien tai selontekojen yhteiseen tekemiseen ja pohtimiseen, mutta opiskelun ongelmien ja tehtävien ratkaisujen ja kotona tehtävien harjoitusten tekemiseen opiskelijat kertovat mieluummin käyttävänsä ryhmän omaa facebookia, IRC-ryhmää tai sähköpostia, tai sitten tehtäviä tehdään yhdessä kokoontumalla koulun tiloissa. Muita syitä opiskeluun käytettävän ajan vähenemiseen ovat yleinen suhtautuminen opiskeluun ja oman elämän vaihtelevat tilanteet. Nykyopiskelijoille opiskelu ei ole ns. kaikki kaikessa. Opiskeluun käytettävä aika kilpailee hyvin tehokkaasti harrastuksiin käytetyn ajan, läheisten tai ystävien tapaamiseen käytetyn ajan, työssä käymisen, perheen ja parisuhteen osapuolen kanssa vietettävän ajan ja viihteeseen käytetyn ajan kanssa. Kehitys on opiskelijoiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin kannalta erittäin hyvä, mutta opintojen suorittamisen kannalta ei yhtä hyvä. Opiskelijoiden hyvinvointi on opinto-ohjauksen ensisijainen tavoite. Hyvinvoiva opiskelija toivottavasti myös suoriutuu opinnoistaan hyvin ja työllistyy toivomalleen alalle. Hyöty on yhteiskunnallinen. Koko kansantalouden etu on, että opiskelijat myös opintojensa jälkeen ovat jaksavia ja tasapainoisia työntekijöitä. Kokonaisvaltainen ajattelu opiskelusta, so. opiskelun näkeminen yhtenä osana opiskelijan elämää ja ajankäyttöä, vaatii kuitenkin muutoksia ja joustavuutta opintojen toteuttamisessa. Siihen työhön on myös TAMKissa ennemmin tai myöhemmin pakko tarttua. Täydelliseen yksilöllisyyteen tai joustavuuteen opiskelijan ehdoilla ei tietenkään voida mennä. Korkeakoulunkin tavoitteena on se, että opiskelijat kasvavat tuntemaan työelämässä tarvittavaa pitkäjännitteisyyttä, sitoutumista ja ajankäyttöä.

Seuraavassa luodaan vielä lyhyt yhteenvetokatsaus koulutusohjelmista vertaamalla kutakin koulutusohjelmaa kaikkien vastanneiden keskiarvoihin.

Auto- ja kuljetustekniikan opiskelijat ovat hyvin sitoutuneet opintoihinsa ja kiinnittyneet koulutusohjelmaan. Amk-opintojen työmäärä on kaikkien vastanneiden mielestä sopiva, opiskeluun käytetään aikaa hieman muita enemmän. Tutkinnon arvelee määrääjassa suorittavansa yhdeksän kymmenestä opiskelijasta. Opinnot ovat kuitenkin käynnistyneet muita koulutusohjelmia huonommin.

Environmental Engineeringin opiskelijat ovat myös varsin sitoutuneet opintoihinsa ja kiinnittyneet koulutusohjelmaan. Heidän mielestään amk-opinnot vaativat enemmän työtä kuin muiden koulutusohjelmien opiskelijoiden mielestä. Opintoihin käytetään muita enemmän aikaa

⁸ Nämä kaksi hanketta ovat Campus Conexus ja OTE (Opintojen tukeminen ja opetuksen kehittäminen opintopolun eri vaiheissa), joissa TAMK on mukana ammatillisen opettajakorkeakoulun TAOKKin kautta.

ja opintojen uskotaan venyvän yliajalle muita enemmän. Opinnot ovat käynnistyneet muita koulutusohjelmia huonommin.

International Busineksen opiskelijat ovat erittäin tyytyväisiä opintoihinsa, erittäin sitoutuneita ja koulutusohjelmaan kiinnittyneitä. Kaikki opiskelijat aikovat suorittaa tutkintonsa määräajassa ja opinnot ovat alkaneet erittäin hyvin. Opintoihin käytetään kuitenkin hieman muita vähemmän aikaa viikoittain.

Median opiskelijat ovat lähes kahden muun englanninkielisen koulutusohjelman veroisia tyytyväisyydessä. Uuden koulutusohjelman osalta on miellyttävää todeta, että opintoihin sitoutuminen ja koulutusohjelmaan kiinnittyminen on muita koulutusohjelmia suurempaa. Kaikki opiskelijat aikovat valmistua määräajassa ja opinnot ovat käynnistyneet hyvin. Muista poiketen työmäärää pidetään melko vähäisenä ja amk-opintojen vaatiman työmäärän sopivuus on koulutusohjelmien alhaisin (yhdessä rakennusalan työnjohdon koulutusohjelman kanssa).

Elokuvan ja television koulutusohjelman opiskelijat ovat kuvataiteen opiskelijoiden ohella parhaiten sitoutuneet opiskeluun ja kiinnittyneet koulutusohjelmaan. Opiskelu on alkanut hyvin ja tutkinnon aikoo määräajassa suorittaa yhdeksän kymmenestä. Amk-opintojen vaatimaan työmäärään nähden opiskelijat ovat muita kriittisemmin suhtautuvia. Työmäärää sopivana pitävien osuus on muita koulutusohjelmia hieman alhaisempi ja ne vaativat muihin koulutusohjelmiin verrattuna jonkin verran vähemmän työtä. Vain alle puolet opiskelijoista käyttää aikaansa opintoihin yli 30 tuntia viikossa.

Kone- ja tuotantotekniikan opiskelijat suhtautuvat yleisesti hieman muita koulutusohjelmia negatiivisemmin opiskeluunsa. Opintojensa jatkumisesta on epävarma kolmannes vastaajista ja sitoutuminen koulutusohjelmaan on selvästi muita koulutusohjelmia alhaisempi. Myös opintojen käynnistyminen on sujunut muihin koulutusohjelmiin verrattuna selvästi heikommin. Amk-opintojen vaatiman työmäärän sopivuus ja opiskeluun käytettävä aika ovat suunnilleen samat kuin koulutusohjelmissä keskimäärin.

Kuvataiteen opiskelijoista kyselyyn otti osaa vain 9 opiskelijaa (20 aloituspaikkaa), joten johtopäätökset ovat korkeintaan suuntaa-antavia. Opinnot ovat alkaneet hyvin. Opintoihin sitoutuminen ja koulutusohjelmaan kiinnittyminen on kaikista koulutusohjelmista suurinta yhdessä elokuvan ja television koulutusohjelman opiskelijoiden kanssa. Kaikki vastaajat pitävät amk-opintojen työmäärää sopivana ja opinnot ovat alkaneet kaikista koulutusohjelmista parhaiten. He kuitenkin arvioivat kaikista koulutusohjelmista eniten opintojensa viivästyvän määräajan yli ja opintoihin käytetään selvästi muita vähemmän aikaa.

Liiketalouden opiskelijat ovat kaikista koulutusohjelmista ”yleistyytyväisimpiä”. Kaikissa osatekijöissä he ovat antaneet muita parempia arvioita eri osatekijöissä. Opintoihin sitoutuminen ja koulutusohjelmaan kiinnittyminen vastaa keskiarvoa, amk-opintojen työmäärää lähes kaikki

pitävät sopivana, aikaa opiskeluun käytetään muita enemmän, miltei kaikki aikovat suorittaa tutkintonsa määräajassa ja opinnot ovat käynnistyneet selvästi muita paremmin.

Metsätalouden opiskelijoiden sitoutuminen opiskeluun ja kiinnittyminen koulutusohjelmaan ovat muita alhaisemmat. Epävarmuus jatkamisesta on muita korkeampi, joskin kaikki opiskelijat ilmoittavat suorittavansa tutkinnon määräajassa ja opinnot ovat käynnistyneet hieman muita paremmin. Amk-opintojen vaatima työmäärä vastaa kaikkien koulutusohjelmien keskiarvoa ja opintoihin käytetään hieman muita vähemmän aikaa.

Paperi-, tekstiili- ja kemianteekniikan opiskelijat ovat kaikkein vähiten sitoutuneet opiskeluihinsa ja kiinnittyneet koulutusohjelmaan. Jopa lähes puolet vastanneista on epävarman opiskelunsa jatkumisesta koulutusohjelmassa ja opintojen käynnistymisen onnistuminen on koulutusohjelmien alhaisin. Amk-opintojen vaatiman työmäärä ja opiskeluun käytettävä aika vastaavat kaikkien vastanneiden keskiarvoja.

Rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmassa vastanneita oli vain 10 (aloituspaikkoja 30), joten tuloksia voidaan tarkastella vain korkeintaan suuntaa-antavina. Opintoihin ja koulutusohjelmaan sitoutuminen ja koulutusohjelmaan kiinnittyminen ovat keskimääräisiä, opinnot ovat alkaneet hieman muita paremmin. Amk-opintojen vaatimaan työmäärään opiskelijat suhtautuvat kaikista koulutusohjelmista kriittisimmin, opinnot vaativat muita vähemmän työtä, ja opiskelijat käyttävätkin opintoihinsa vähiten työtä kaikista koulutusohjelmista: ero on kaksinkertainen keskiarvoon verrattuna. Opintojen viivästyminen on kuvataiteen koulutusohjelman jälkeen suurinta (yhdessä talotekniikan kanssa).

Rakennustekniikassa opiskelijat ovat liiketalouden tapaan ”yleistytyväisiä”, lähes kaikilla osa-alueilla heidän arvionsa on joko sama kuin muilla tai poikkeaa keskiarvosta positiiviseen suuntaan. Opiskelijat ovat hyvin sitoutuneita opiskeluun ja koulutusohjelmaan kiinnittyneitä, opinnot ovat käynnistyneet selvästi muita paremmin. Yhdeksän kymmenestä aikoo suorittaa tutkintonsa määräajassa, opintojen vaatima työmäärä on lähes kaikkien mielestä sopiva, opinnot vaativat hieman muita useamman käsityksen mukaan liian vähän työtä. Opiskelijat kuitenkin käyttävät vähän muita vähemmän aikaa opintoihinsa.

Sähkötekniikan opiskelijat ovat keskimääräistä vähemmän sitoutuneet opiskeluihinsa ja kiinnittyneet koulutusohjelmaan. Epävarmuus jatkamisesta on selvästi muita korkeampaa, joskaan ei paperi-, tekstiili- ja kemianteekniikan sekä metsätalouden luokkaa. Lähes kaikki kuitenkin aikovat suorittaa tutkintonsa määräajassa ja opinnot ovat käynnistyneet selvästi muita paremmin. Opintojen vaatima työmäärä on lähes kaikkien mielestä sopiva, ei ainakaan liian vähäinen.

Talotekniikka on uusi koulutusohjelma. Opiskelijat ovat muita koulutusohjelmia vähemmän sitoutuneet opintoihin ja kiinnittyneet koulutusohjelmaan ja epävarmuus jatkamisesta on muita suurempaa. Erot muihin koulutusohjelmiin eivät kuitenkaan ole suuret, mikä on hyvä havaita.

Opinnot ovat käynnistyneet keskimääräistä heikommin, mikä saattaa johtua uuden koulutusohjelman aloittamisen aiheuttamista tekijöistä. Koulutusohjelman opiskelijat arvelevatkin opintojensa viivästyvän määräajan yli kuvataiteen jälkeen kaikkein eniten (yhdessä rakennusalan työnjohdon kanssa). Opintojen vaatimaa työmäärää pidetään sopivana, ei ainakaan liian helppona ja opintoihin käytetään aikaa hieman keskimääräistä enemmän.

Tietojenkäsittelyn opiskelijat ovat ”yleiskriittisiä” opiskelua koskevissa kysymyksissä. Opintoihin sitoutuminen ja koulutusohjelmaan kiinnittyminen ovat selvästi alhaisempia, opinnot ovat käynnistyneet muita huonommin ja opiskelijat arvioivat muita enemmän, että opinnot viivästyvät määräajan yli. Opintojen vaatimaa työmäärää he pitävät sopivana hieman muita vähemmän ja liian vähän työtä vaativina hieman muita enemmän. Opiskelijat käyttävät viikossa selvästi muita vähemmän aikaa opiskeluihinsa.

Tietotekniikan opiskelijat ovat myös ”yleistytyväisiä” opiskelun alkamiseen. Sitoutuminen opiskeluun ja kiinnittyminen koulutusohjelmaan on hieman muita korkeampaa. Amk-opintojen työmäärä on sopiva ja aikaa opiskeluun käytetään hieman muita enemmän. Lähes kaikki opiskelijat aikovat valmistua määräajassa. Opinnot ovat kuitenkin käynnistyneet hieman muita heikommin.

Opiskelua koskevissa kysymyksissä tulokset paranivat edelliseen vuoteen verrattuna. Edistymistä edelliseen vuoteen verrattuna on tapahtunut eniten Environmental Engineeringin, International Busineksen, liiketalouden, rakennustekniikan, sähkötekniikan ja tietotekniikan koulutusohjelmissa. Varsinkin viimeksi mainitussa tehdyt panostukset vaikuttavat ja tapahtunut kehitys on erittäin ilahduttavaa, koska tietotekniikan koulutusohjelma on ollut aikaisemmin ohjelma, jossa keskeyttäminen on suurinta.

9. AVOIMET VASTAUKSET

Viimeinen avoin kysymys koski muuta palautetta, kehittämissuhteita tai kommentteja. Hakua ja valintakokeita koskeneen avoimen kentän vastaukset on käsitelty tässä raportissa aikaisemmin.

Kommentteja antoi yhteensä 152 opiskelijaa eli n. 22 % vastanneista halusi valmiiden kysymysten lisäksi antaa muuta palautetta. Avointen vastausten määrä kasvoi edellisiin kyselyihin verrattuna. Vuonna 2008 palautetta saatiin 136 opiskelijalta, suhteellinen vastausmäärä oli tämänvuotisen suuruinen eli 22 %. Vuonna 2007 palautetta saatiin 84 opiskelijalta (n. 17 % vastanneista) ja 116 opiskelijalta vuonna 2006 (n. 18 % vastanneista). (Aloituskyselyt 2006, 2007 ja 2008.) Tekniikan koulutusohjelmista ja metsätaloudesta saatiin yhteensä 88 (77 vuonna 2008) kommenttia, liiketaloudesta (ml. International Business) 34 (28 vuonna 2008), tietojenkäsittelystä 11 (20 vuonna 2008) ja elokuvasta ja televisiosta, Mediasta sekä taiteesta 16 (11 vuonna 2008). Runsaimmin palautetta antoivat liiketalouden, paperi-, tekstiili- ja kemianteekniikan ja rakennustekniikan opiskelijat, joiden osuudet vastanneista yleensäkin olivat varsin suuret.

Koulutuspäälliköt käsittelevät omaa koulutusohjelmaansa koskevat viestit, opotiimi ja Tamko käsittelevät omaa toimintaansa koskevan palautteen.

Monissa kommentteissa oli annettu palautetta useista eri asioista. Koko avoimeen palautteeseen on syytä paneutua huolella, koska on erittäin arvokasta, että opiskelijat kirjoittavat avointa palautetta. Kirjoittaminen merkitsee, että todella haluaa tuoda mielipiteensä esiin, sekä omasta että usein myös koko ryhmän puolesta. Palaute pitää sisällään paljon asioita, joista kannattaa keskustella tarkemmin.

Seuraavassa esitetään esimerkkejä opiskelijoiden antamasta palautteesta ja kehittämissuhteista suorina lainauksina koulutusaloittain. Kommentit on jaettu kolmeen ryhmään:

- opetusta, opetusjärjestelyjä ja kuormitusta koskeneet kommentit (67 kommenttia)
- ohjausta, tiedottamista ja tietojärjestelmiä koskeneet kommentit (55 kommenttia)
- muut kommentit (31 kommenttia).

9.1. Opetusta, opetusjärjestelyjä ja kuormitusta koskevat palaute-esimerkit

Opetusta, opetusjärjestelyjä ja niihin liittyviä asioita koskevaa palautetta saatiin 67 opiskelijalta. Osassa on sekä opetusta että ohjausta koskevaa palautetta.

Tekniikka

Auto- ja konetekniikan opiskelijoita:

- (1) *Jos auto- ja kuljetustekniikan sekä kone- ja tuotantotekniikan opiskelijoita on 'pakko' laittaa samaan hallinnolliseen ryhmään, mutta silti eri opetus ryhmiin esimerkiksi tietokoneavusteinen piirtäminen kurssilla. Niin pitäisi hoitaa ne ryhmä jaot jo etukäteen ja selvittää ketkä menevät mihinkin ryhmään ja toisekseen tekisi ryhmien koot sen mukaan, että kaikille on omat välineet esim. tietokoneet tietokoneavusteisessa piirtämisessä. Tärkeintä tietenkin infota sitten oppilaitakin ETUKÄTEEN tehdyistä ryhmäjaosta.*
- (2) *matematiikan johdatus kurssille täytyy saada lisää tunteja ja/tai parempi opettaja. tällähetkellä monella vaikeuksia matematiikan kanssa eikä opettajalta saa apua osaamisen lisäämiseksi. kotitehtäviä paljon, mutta ketä ne hyödyttää ellei niitä osaa laskea. jos et osaa et opi jos et opi koulumenestys kärsii joka tasolla kun motivaatio laskee määrä ei korvaa laatua. kotitehtävien teko vie liianpaljon aikaa eikä niistä tule edes oikeita tuloksia, aika ei riitä kaikkeen ja jos tehtäviä jää tekemättä ei saa kotitehtävä pisteitä jotka vaikuttavat suoraan kurssinumeroon. muilta osin opinnot menevät hyvin mutta monella juuri matematiikka tuottaa ongelmia, eikä apuja saa. asiat käydään läpi liian nopeasti ja siirrytään seuraavaan vaikka edellinen on vielä ymmärtämättä.*

Environmental Engineeringin opiskelijoita

- (1) *It is nice opportunity to give our feedback on what we have felt as students in such kind of questioners; which will help to improve the quality of service given by the department. I have seen the curriculum of environmental engineering. From my point of view I disagree on the title given; Environmental engineering; by what reason does the graduate obtain engineering title? From what I see there is no engineering course given. It seems to me environmental science not environmental engineering. I was expecting to gain knowledge about new technologies and the innovation done to tackle environmental challenges, problems, and to learn how to use them, participate in implementing these technologies in to action kind of stuff was my expectation. I will be glad if I get an answer on this, please.*
- (2) *Would be great to get the timetables for the whole semester (at least) at the same time. Now it's impossible to plan work and other life outside school for more than two months, it's no good.*
- (3) *The teachers are good to the students. Our study secretary is the best, she is so good to the students.*

Kone- ja tuotantotekniikan opiskelijoita:

- (1) *Olisin kaivannut enemmän tietoa itse opiskelusta. Olen edelleen ymmälläni opiskelutavoista. Esimerkiksi yhtään kirjaa en ole hankkinut. Jotkut opettajat mainitsivat kirjan, jonka voi halutessaan hankkia. Sellaisen kuvan kuitenkin sain, ettei se ole yhtään välttämätöntä. Kuitenkin kurssien edetessä tekisin nyt aivan toisin. Myös se, mitä eri aineet käsittelevät ja mitä minun tulisi oppia, on välillä*

vaikea hahmottaa. Ehkä olen vain tyhmä, mutta toteussuunnitelmat eivät juurikaan asiaa valaise.

- (2) *Toi ei oikeen pelaa, kun matikassa ei oo opetettu vielä niitä asioita, joita tarvitaan fysiikan kurssilla.*

Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelija:

... Kehittämisideana tälläinen: Pistäkää moodle toimimaan koulu ympäristössä joka kurssissa ja laittakaa opettajat myöskin pistämään sinne materiaalia argonin sijaan. Samaten tehtävät ja muut palautukset sähköisesti, voin kertoa kokemuksesta, että helpottaa opiskelijan työtä huomattavasti, kun materiaali ja tehtävät ovat samassa paikassa, palautuspäivät nähtävillä ja mahdolliset yhteydenotot helppo hoitaa moodlen avulla! Citrix- ohjelmalla ei toimi kotoa käsin kuin harvoin (viikonloppuisin ja yöllä)...

Rakennusalan työnjohdon opiskelija:

- (1) *Korjausrakentamiseen liittyviä kursseja kaipaisin lisää, vaikka vapaasti valittavien opintojen puolelle. Samoin ammattialan historiasta sopisi olla kurssi, edes lyhyt tai vapaaehtoinen. Kyllä suomalaisen rakennusmestarin tulisi tuntea esim. hirsirakentamisen peruskuviot, jo ammattiyhdistyksen nimissä. Opiskelu ja opetus tähän asti ovat vastanneet hyvin odotuksiani, sopivan ryhdikästä ja tehokastakin.*
- (2) *Rakennuspuolelle hakee ihmisiä jopa kymmenien vuosien kokemuksella. Sitten on se pieni ryhmä, jolla ei ole mitään kokemusta. Aika monesti mennään niiden konkareiden mukaan, joten olisikohan näille 'kokemattomille lukionkäyneille' syytä järjestää erilliskoulutusta yms perehdyttämistä?*

Rakennustekniikan opiskelijoita:

- (1) *Raksan ensimmäinen vuosi on aivan liian raskas. Tunteja ja kursseihin liittyviä isompia tehtäviä on liikaa. (Ei jää välillä aikaa nukkua edes 7 tuntia)*
- (2) *(aikuis) Hyvää ja selkeää opetusta, hyviä luennoijia, luokka mielenkiintoinen. Osaisi vain ottaa enemmän irti opinahjostaan.*

Talotekniikan opiskelija:

Haluaisin, että selitetään selkeämmin opinto-tunteista. Esimerkiksi on käynyt semmoinen tapaus, että minulla kurssien lukujärjestys on mennyt sekaisin. Oletin, että CAD perusteet on sama kuin tietotekniikan perusteet, näin aikataulussakin lukee. Sitten kuitenkin on ilmenyt, että ne eri kurseja.

Tietotekniikan opiskelijoita:

- (1) *Kaiken kaikkiaan TAMK on erittäin hyvin organisoitu ja innostava paikka opiskella. Ehkä hiukan enemmän vielä kurssivalinnoista yms. haluaisin saada tietoa, mutta verrattuna muihin ammattikorkeisiin tai yliopistoihin TAMKissa saa kyllä parasta opastusta. Eli kiitokset kaikille jotka tekevät opiskelusta helpompaa meille oppilaille.*
- (2) *En ole vielä käsittänyt mitä hyötyä on 45 ihmisen luokassa? Häiriötä siellä kyllä riittää! Muuta iloa siitä ei ole.*
- (3) *Matematiikan ja fysiikan lähiopetus kertoja pitäisi olla reilusti enemmän. Joillakin oppilailla todella vaikea omaksua uusia asioita yhdessä tai kahdessa lähiopetus kerrassa. Jos opiskelijalta vaadintaan paljon sitä itsenäistä opiskelua niin pitäisi edes olla kunnollinen materiaali jossain verkossa missä esim. opettaja on opastanut kuinka ne tehtävät tehdään ja laittanut sinne harjoituksia. Tai vaikka forumin tyylinen ja siellä opettaja vastailemassa niihin kysymyksiin. Tiedetään, moodle on olemassa, mutta kuinka moni opettaja on oikeasti kiinnostunut sen käyttämisestä? Väittäisin että reilusti alle 50%.*

- (4) *Oppitunneilla voisi menoa vähän hidastaa. Mieluummin oppettelee yhtä asiaa kunnolla kuin 30 asiaa roiskastuna sinne päin. Jäis jotain päähänkin, kuin hätäseen käydyt asiat. Hyppytunteja voisi olla vähemmän. Senkin ajan voisi käyttää opiskeluun kotiläksöihin rentoutumiseen ja opiskelijalle tärkeään nukkumiseen jne. kotona. Hyppytunnit koululla on tylsää odottamista. Tehtäviä on paljon mukavampi tehdä kotona kaikessa rauhassa, kuin koulun rauhattomilla ja meluisilla käytävillä. Koulun lämpötilaa voisi laskea asteen pari. Lämmityskustannuksissa säästyneet rahat voisi käyttää esim. lisäämällä matematiikan lähiopetustunteja. Ja oppilaatkin pysyisi paremmin hereillä, kun ei ole niin kuuma.*

Liiketalous ja International Business

Liiketalouden opiskelijoita:

- (1) *Firmatoimintaa on liikaa, ei ole mitään järkeä, että koko ensimmäisen vuoden opiskelu pohjautuu pelkkään firmaan. Missä opetus?*
- (2) *Minusta tämän ensimmäisen vuoden opintojen kulku vaikuttaa hyvältä ja kiinnostavalta. Mielestäni simuloidun firman perustaminen ja pyörittäminen yhdessä muun tiimin kanssa on käytännönläheisyytensä ansiosta erittäin opettavaa. Mielekäs tapa oppia! Lisäksi olen ymmärtänyt, että täältä TAMK:sta on hyvät mahdollisuudet lähteä ulkomaille vaihtoon - tämä lisäsi mielenkiintoa juuri TAMK:a kohtaan.*
- (3) *Välillä tuntuu, että tekemistä on todella paljon ja tehtäviä tulee koko ajan lisää. Ovatko kaikki tehtävät todella tarpeellisia ja koulutuksen kannalta olennaisia?*
- (4) *Aikataulut ovat olleet tiukkoja, ja pakollisia oppitunteja voisi olla vähemmän, koska on kuitenkin ammattikorkeastudiosta kyse. Myös stressiä on ollut aika paljon, kun koulupäivät ovat pitkiä ja ylimääräisiä ryhmätöitä on paljon. Muilta osin opetus ollut hyvää ja informaatiota on saanut ok, vaikka toisaalta intran ominaisuuksia/winha willeä yms. olisi voitu käydä läpi perusteellisemminkin.*
- (5) *TAMK:ssa ystävällinen henkilökunta, siisti ja viihtyisä sekä hyvän palvelun omaava ruokala. Opettajat ovat olleet yleensä hyviä - ovat joustaneet myös tarvittaessa. Asiantuntijaluennoilla on ollut mielenkiintoisia persoonia. Joistakin aineista olisi voinut olla enemmän virtuaalitetutuksia (ainakin osittain), mutta asialla on myös kääntöpuolensa: ei synny mukavia kontakteja ihmisten kanssa, jos vain koneiden kautta jutellaan. Henkilökohtainen paikallaolo tunneilla ja opiskelijakavereiden tapaaminen ovat tärkeitä. En tiedä - paljonko yritysvierailijoita /yrityksissä vierailuja tulee olemaan, mutta mielestäni olisi hyvä olla molempia riittävästi ja sellaisia, joissa voisi luoda jo opiskeluaikana kontakteja työnantajiin, että olisi paremmat mahdollisuudet sijoittua työelämään (jos on nyt työttömänä tai aikoo vaihtaa työpaikkaa) opintojen kuluessa/jälkeen.*
- (6) *Alussa on paljon hommia, kun on paljon kaikkea tehtäviä firman aloittamiseksi, ja sitten vielä tulee koulutehtäviä (kirjaesseitä, kaikkia suunnitelmia yms.). Välillä tuntuu ettei kerkeä muuta. Joillakin osallistuminen ainejärjestön (TTO ry) toimintaan saattaa jäädä kiinnostumisesta ja innokkuudesta huolimatta pois, koska koulujuttuja on niin todella paljon. Tällainen aktiivitoiminta on kuitenkin erityisen tärkeää mielestäni.*

International Business -opiskelijoita:

- (1) *More interaction with companies/firms*
- (2) *When I was admitted to this study program I was a bit sceptical about the international atmosphere at TAMK but was later very impressed. I like foreign teachers and lecturers.*

The more, the better -as long as they're professionals. It would have been nice, of course, if in our class was more foreigners, but I look forward the second year when the exchange students will arrive!

- (3) *In some courses I've noticed that the communication between the teacher and the class doesn't really work like it is supposed to. At least I would like to have a bit more information what is actually needed to learn in the courses and some info IN ADVANCE if there is going to be some tasks send for us via Moodle or email - it is not fun to notice that there should be something done the next day and you have like 5 hours to do it while some others had a week since they noticed it earlier from Moodle.*

Tietojenkäsittely

Tietojenkäsittelyn opiskelijoita:

- (1) *CCNA kurssi on lähes mahdoton niille, joille kaikki on uutta asiaa. Ja vaikka he pääsisivät sen läpi, niin en usko, että osaisivat oikeasti hyödyntää kurssilla opittua tietoa. Eikä suurinosa heistä voi suuntautua tietoliikenteeseen. CCNA vaatii mielestäni pohjalle sen, että on säästänyt paljon tietokoneiden kanssa ja on jonkin verran edeltäviä opintoja tai muuten kokemusta samasta asiasta. Mielestäni CCNA kuuluisi vasta tietoliikenteeseen suuntautuville. Tosin itsellä se ei ole ongelma, koska juuri CCNA ja tuleva CCNP ovat lempikurssejani. Niillä oli myös huomattava vaikutus TAMKin tietojenkäsittelyyn hakiassani.*
- (2) *Vapaavalintaisia aineita pitäisi saada valita enemmän kuin tarvittava määrä. Mitään ylimääräistä ei viitsi tehdä mistä saisi opintopisteitä kun ne kaikki menee kuulemma vapaavalintaisiin. Mieluummin jätän ne hyödyllisiä vapaavalintaisia kursseja varten jotta saa käytyä läpi kaikki mielenkiintoiset aiheet!!*

Elokuva ja televisio, Media, kuvataide

Median opiskelija:

I think it would be good there could be some lecturers or presentations for students from some authorities or graduates relating to some professional knowledge and students' life experiences sharing! Or something like a party for all the students from the school or even cooperate with other universities since we'd better get to know more other professional knowledge by communicating with each other if we could have that kind chance for instance Media: if we need to produce a TV programme, we may need topics about Politics, Music, Physics or so! Both the software and hardware served by the school are very nice and friendly! Thank you all!

Elokuvan ja television opiskelijoita:

- (1) *Suomenkieli ja viestintä on tylsää. Opettajat on kivoja kaikki.*
- (2) *mielestäni koulu ei ole lähtenyt tarpeeksi 'räjähdysmäisesti' käyntiin. odotan että pääsen jo kunnolla tekemään jotain.*

9.2. Ohjausta, tiedottamista ja tietojärjestelmiä koskeneet palaute-esimerkit

Ohjausta, tiedottamista ja tietojärjestelmiä koskevia kommentteja saatiin yhteensä 55.

Tekniikka

Auto- ja kuljetustekniikan opiskelija:

Se iänikuinen joka paikassa tapahtuva 'RIITTÄVÄ' TIEDOTTAMINEN ja informaation jako. Niin mikä on sitten riittävä tiedottaminen. Me kaikki helposti sorrutaan siihen että no kyllähän tämän jo kaikki tietävät jne. Yleisesti lisää tiedottamista helposti ja yksinkertaisesti, siinä se.

Environmental Engineeringin opiskelijoita:

- (1) *TAMK is very well set up with the tutoring in my eyes. My experience from home is different. We guided students around and showed them who they could talk to but here the student tutor connection is better.*
- (2) *About the system that different lecturers are using. I just suggest a little improvement about intranet, winhawile, moodle, citrix etc. More links and guidelines with each other would make everything clearer. And students may not get confused or miss something sometimes. And therefore it will help them build a perfect modle of the environmental affairs they learnt.*

Kone- ja tuotantotekniikan opiskelijoita:

- (1) *Tiedotus periodin muutoksesta oli todella heikkoa. Oletettiin että uudet opiskelijat osaavat kaiken jo ennalta.*
- (2) *(aikuis) Aloituksessa olisin toivonut intran käyttöön vaikkapa A4 esitettä jossa polkuina yleisimmin tarvittut aiheet, tentteihin ja luennoille ilmoittautumiset, arvioinnin antamiset, ym. uudelle oppilaalle uudet asiat. Ensimmäisinä päivinä esitellään niin paljon asiaa, että kaikki ei jää päähän. Saisi vähän muistin tukea.*
- (3) *(aikuis) Suurimmalla osalla aikuisopiskelijoista on aikaisempia opintoja. On täysin käsittämätöntä, miksi näitä aikaisempia opintoja ei tarkastella jo opiskelun aloittavan (ja koko syksyn ainoan) lähiopiskeluvuikon aikana. Tämän lähiopetusviikon aikuisopiskelijat joutuvat ottamaan jotenkin vapaaksi töistä. On turhauttavaa huomata jo maanantai-iltapäivällä, että koko aloituslähiviikosta saatavissa oleva hyöty on jo saatu, koska loput viikosta on jo opetusta (esim. ruotsia ja matematiikkaa). Ne, joilla on aikaisempia opintoja, saavat nämä perusopinnot luultavasti hyväksiluettua, mutta niitä ei kannata tehdä opintojakso kerrallaan vaan suurempana kokonaisuutena. No, miten tuo isomman kokonaisuuden hyväksiluku tehdään, siitä ei saanut mitään tietoa. Tästä päästäänkin HOPSin tekemiseen, kun HOPS tehdään selkenee, mitä täytyy opiskella. Mitä aikaisemmin HOPSin tekee, sitä tehokkaammin opiskelun ja työn (ehkä) pystyy sovittamaan keskenään. Monista keskusteluista huolimatta en tiedä vielääkään, mitä saan hyväksiluettua ja mitä minun pitää opiskella, enkä tiedä mitä minun pitää tehdä jotta saisin hyväksiluvun aikaiseksi, joten en voi tehdä HOPSia.*
- (4) *(aikuis) Aikuisillakin voisi olla tarvetta omalle tutorille.*
- (5) *Minusta olisi kätevää jos kaikki intra, opsi, winhaville jne olisi kaikki yhdessä ja samassa paketissa. Sähköposti tosin erikseen.*

- (6) *Olisin kaivannut lisää tietoa siitä, että mitä tapahtuu kun jättää opiskelut väliaikaisesti kesken. Kun pääsen esimerkiksi asepalveluksesta takaisin opiskelujen pariin, miten valitsen kurssit ja jatkanko yhä saman ryhmän kanssa vai vaihtuuko ryhmä vuotta myöhemmin tulleiden ryhmään?*

Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelijoita:

- (1) *Jonkinlainen FAC-vihkonen aloittelevalle opiskelijalle olisi mukava, alkuun on kuitenkin niin arka ettei uskalla kysyä vaikka olisi kysyttävää, joten olisi kätevä jos esimerkiksi tänä vuonna aloittelevilta opiskelijoilta kysyttäisiin mikä jäi opiskelun suhteen askarruttamaan ja näistä kysymyksistä koottaisiin opastus vihko tuleville oppilaille. Samat aiheet kun varmasti askarruttavat monen mieltä vuodesta toiseen.*
- (2) *tutkintoon tutustuttaminen, tutorointi on ollut erittäin erinomaista, risuja tai kehittämisehdotuksia en tähän asti ole keksinyt*
- (3) *Toivoisin, että ottaisitte paremmin huomioon tapaukset, joilla on jo AMK-pohjakoulutus. Tällaisia tapauksia ei tule vuosittain kovin monta, mutta he tarvitsevat kipeästi erilaista apua opintojen aloituksessa, lukkareiden teossa, ryhmien valinnassa (ryhmä voi heti muuttua luokkaa paria ylemmäksi), kuin aloittavat opiskelijat. Omakohtainen kokemus on, että tällaiset opiskelijat otetaan heti erilleen suunnitelmien tekemiseksi, ettei itse tarvitsisi päivää tolkulla ihmetellä, että miksi aloittavien kanssa hommat etenee aivan liian hitaasti (esim. intra tunnukset, joita tarvitaan lukkarin tekoon) Tietenkin on helppoa löydä tällaiset vaan aloittavien mukaan, mutta se vaatii todella paljon opiskelijalta resursseja ottaa itse selvää, miten aloittaa koulun käynnin niin, että saa tarpeeksi nopeasti selvää tulevista kursseista, hyväksiluvuista jne. Jos heti nimettäisiin pelkästään tätä hommaa varten yksi henkilö koulun toimesta, joka hoitaisi opiskelijoiden apuna aloituksen, voisi se helpottaa aloittamisen tuskaa. ... [kerrottu muualla tässä palautteessa, AM]... Ensimmäinen koulu, josta ruokailusta on tullut ns. paha fiilis ja syöminen on jäänyt kokonaan omien eväiden varaan. Lisäksi ihmettelen, miten suomalaisten ammattikorkeakoulujen välillä voi olla esimerkiksi opinnäytetyön kirjoitusohjeessa todella suuria eroja, se on kuitenkin ohje, jota minun ymmärtääkseni on annettu sovellettavaksi työelämässä. Tässä olisi ammattikorkeakoulujen kesken suuri haaste lähteä tekemään tärkeät kirjalliset työt saman ohjeen mukaisesti, ihan vain kommenttina ja huomiona. jotta ei menisi valittamiseksi, on sähköposti ja opettajien nopeat yhteydenotot kyllä erittäin hyvä kanava saada tietää paljon asiaa ajoissa peruutusten ja muiden asioiden suhteen.*

Rakennustekniikan opiskelijoita:

- (1) *Enemmän toivoisin tietoa yrittäjyyteen suuntaavista mahdollisuuksista koskien tätä alaa, mutta eiköhän tuonkin kerkiä kevään aikana selvitteleen.*
- (2) *Osa opettajista muistuttaa asioista esim. kurssi palaute yms. välttämättömät ja tärkeät asiat. Painottaisin kuitenkin sitä että jokainen opettaja muistuttaisi tällaisista asioista (myös muita kuin omia tuutori-luokkia). Näin ei kenenkään opiskelu jäisi 'vahingossa' rästiin kursseja yms. opiskelujen loppupuolelle.*
- (3) *Nettipalvelut on perseestä ja useat tärkeät ominaisuudet kuten lukujärjestykset, kurssitarjonta ja kursseille ilmoittautuminen ovat aivan suotta eri järjestelmissä.*
- (4) *(aikuis) Opintojen aluksi pitäisi opastaa riittävästi intranetin, Winhavillen, Moodlen, yms. atk-järjestelmien käyttöön. Erityisesti meillä aikuis ryhmillä koska olemme suhteellisen vähän koululla ja on sikäli hankala tukeutua luokka tovereihin.*
- (5) *Hyväksiluvut olisi pitänyt saada heti (ennen kurssien alkua)opiskelujen alettua. Voisiko näitä hoitaa tulevaisuudessa syksyn alussa enemmän kuin yksi ihminen/koulutusohjelma? Nyt joutui aloittamaan kesken kurssin niillä kursseilla, joita otti hyväksiluettujen tilalle. Voisiko vapaavalintaisia kursseja (esim. kieliä) tarjota myös muuhun aikaan kuin klo 17->.*

- (6) *(aikuis) On hyvä, että opiskeluasioita ja opintoja voi hoitaa verkon kautta. Useat eri järjestelmät ja mm. Winhan ja muun verkon eri salasanat aiheuttavat hieman sekavuutta käytössä. Jokseenkin olisi selvempää, jos toiminnot olisivat yhden tunnuksen ja kirjautumisen takana.*

Sähkötekniikan opiskelijoita:

- (1) *nettiin helposti löydettäväksi asiat mitä pitää hoitaa ennen armeijaan lähtöä.*
- (2) *ne tuutorit vois puhua ekoina päivinä jostain muustakin ku bilettämisestä...*
- (3) *Sähkötekniikan suuntautumis vaihtoehtoista ei ole kerrottu mitään ja TAMKiin tullessa en edes tiennyt että talotekniikka on erotettu omaksi linjakseen. Näistä asioista olisi hyvä olla jotain tarkempaa infoa, kun asia askarruttaa muitakin luokkalaiani.*
- (4) *'Uutisviikko'-sähköpostit, mihin on koostettu Tamkin uutisia, on varmasti ihan kelpoisa tiedotusväline, mutta tärkeimmät ja erityisesti minua koskevat asiat toivon saavani myös jatkossa erillisenä asiaa koskevana viestinä. Uutisviikkoa ei aina jaksa lukea kokonaan, kun siinä on niin paljon vain muita koskevaa asiaa. En silti tarkoita, etteikö myös Uutisviikkoa kannattaisi edelleen lähettää opiskelijoille.*

Talotekniikan opiskelijoita:

- (1) *Moni käytännön asia tai järjestely on jäänyt pimentoon ja välillä tuntuu, ettei koulutusohjelman laatijat itsekkään aina tiedä, missä mennään... TIEDOTTAMINEN!!!! (niin opiskelijoille kuin myös OPETTAJILLE)*
- (2) *Muualta kouluun vaihtaneille voisi pitää yhteisen tunnin, jossa opastettaisiin hyväksymiskäytäntöihin. Käsittääkseni käytännöt on melko yhtenäisiä tässä asiassa ja valtaosalle lienee hyväksilukukäytännöt vieraita.*

Metsätalouden opiskelija:

Orientoivien opintojen aikataulut olisivat voineet tulla huomattavasti aiemmin. Itselläni oli vielä kesätyöt menossa ja töiden sekä koulun yhteensovittaminen oli aluksi haastavaa. Ongelmaa ei olisi ollut, jos aikataulu olisi toimitettu jo hyvissä ajoin.

Liiketalous ja International Business:

Liiketalouden opiskelijoita:

- (1) *Henkilökunta ja tuutorit ovat olleet todella auttavaisia ja olen saanut aina tarvittaessa opastusta. Olen tuntenut itseni tervetulleeksi Tamkiin heti ensimmäisestä päivästä alkaen.*
- (2) *Pääsin merkonomitestin kautta aloittamaan opintoni suoraan 2. vuodelle. Tässä siirtymävaiheessa olisi mielestäni parantamisen varaa. Olin toki aloittavan 1. luokan mukana 3 orientoivaa päivää ja sain perustiedot koulusta yms. hyvin tiiviissä paketissa, mutta tämän jälkeen tunsin että mut tiputettiin tyhjän päälle kun aloitin 2. luokkalaisten kanssa. Opon avulla osasin lopulta ilmottautua oikeisiin kursseihin, mutta olisin kaivannut vielä enemmän 'kädestä pitäen' ohjausta. Opo antoi lähinnä pinon papereita käteen ja sanoi että 'no niin siitä sitten eteenpäin'. Mielestäni minunlaisille pitäisi olla alussa oma 'tukihenkilö' eli joku oma tuutori joka auttaa ja tukee alkuun pääsemisessä. Ensimmäinen oppitunti tuntui lähinnä shokeeraavalta, kun oli ihan pihalla kaikista toimintatavoista. Eka luokkalaista oma ohjaaja kuitenkin auttaa hyvin pitkälle alkuun pääsemisessä, tuutorit käyvät kertomassa milloin täytyy ilmottautua seuraaville kursseille ja muutenkin varmistelemassa tasaisin väliajoin opiskelujen alkuvaiheessa että kaikki on ok. Ensimmäinen koulukuukauteni sujui liioittelematta pakokauhun vallassa ja järkyttävän stressin tunteen pyörteissä. Kun ensivaikutelma jää näin negatiiviseksi, tuntuu ettei siitä ole helppo päästä. Edelleen on olo että se opiskelumotivaatio, joka oli vielä kaikessa kukoistuksessaan kauppaoppilaitoksessa opiskellessani, on nyt täysin kadoksissa.*

- (3) *Kaipaisin lisätietoa eri suuntautumisvaihtoehdoista, työllistymisestä ja niiden sisällöistä. On ärsyttävää kun ensimmäisenä vuonna on mainostettu ainoastaan yrittäjyyttä ja proAkatemiaa. Lisäksi kaipaisin tietoa hyväksiluvuista. Tuntuu että opoa on jotenkin vaikea lähestyä.*
- (4) *(aikuis) Ensimmäinen 'opastus' uusille opiskelijoille oli hyvä. Aluksi on kuitenkin sen verran hämillään, ettei osaa hyödyntää saatua tietoa riittävästi. Tästä syystä olisi hyvä jos uusille opiskelijoille järjestettäisiin heti kevätlukukauden aluksi uusi, ehkä vähän kevyempi tapaaminen ja kerrattaisiin vielä kaikki keskeiset asiat läpi.*
- (5) *(aikuis) Opintojaksotarjontaa voisi esitellä yksityiskohtaisemmin enemmän. Eli käydä läpi kaikkia vaihtoehtoja, mitä voi opiskella ja mistä olisi hyötyä ja minkälaisia kurssit ylipäättään ovat. Nyt on kyllä itse saanut pähkällä niitä ja aion kyllä tutorilta kysellä neuvoa.*
- (6) *Hyväksiluvuista ei ole saanut mitään tietoa, eikä ole tietoa keneltä edes neuvoa kysyä*

International Business -opiskelijoita:

- (1) *The tutors could organize more events for our class, like during the orientation days.*
- (2) *Intranet is working really well and it is useful.*

Tietojenkäsittely

Tietojenkäsittelyn opiskelijoita:

- (1) *Opintopisteiden saamisesta voisi kertoa tietoa vähän enemmän... Varsinkin meidän linjalla kun niiden saaminen on vähän että kaikki tai ei mitään.*
- (2) *Opiskelijatuutorit olivat asiallisia, mutta tuntui että kaikki orientaatiopäivien jälkeiset yhteiset tapahtumat olivat jonkinsortin biletyistä, jossa juodaan. Lisäksi opiskelijajyhdistysten (tamko?) ja muidenkin tiedotus ja profiloituminen ja vitsailu tuntui pyörivän liikaa bileiden ja viinan ympärillä (ainakin nuorempien opiskelija-jäsenten ja bilevastaavan puheet, luonnollisesti). Tuutorit kyllä kannustivat, että selvänäkin saa tulla bileisiin.*
- (3) *Vapaavalintaisia aineta pitäisi saada valita enemmän kuin tarvittava määrä. Mitään ylimääräistä ei viitsi tehdä mistä saisi opintopisteitä kun ne kaikki menee kuulemma vapaavalintaisiin. Mieluummin jätän ne hyödyllisiä vapaavalintaisia kursseja varten jotta saa käytyä läpi kaikki mielenkiintoiset aiheet!!*
- (4) *(aikuis) Alan työkokemuksen ja jatkuvan työssäkäynnin hyödyntäminen opinnoissa on hyvin nahkeaa. Myös menettelyt koulun sisällä vaihtelevat - se on opiskelijalle hyvin hämmäntävää. Myös saman opettajan kanta samoihin asioihin vaihtelee eri keskustelukerroilla: omien opintojen suunnittelu on miltei mahdotonta :(Olisi hienoa, jos kukin opiskelija voisi saada taustansa mukaista ja motivoivaa opintojen ohjausta.*

Elokuva ja televisio. Media ja kuvataide

Elokuvan ja television opiskelijoita:

- (1) *Välillä on ollut niin sanottua alkukankeutta ja hankalaa ymmärtää asioita, varsinkin tuutorien kertomat (ja kertomatta jättämät) asiat ovat tuottaneet hankaluuksia. Olen kuuullut, että muilla ryhmillä on ollut oikein hyvää henkeä tuutoreidensa kanssa, mutta meidän ryhmän omat eivät juurikaan edes tervehti. Ovat ne kyllä olleet ihan ystävällisiäkin, mutta sanoisin kuitenkin että niiden tekemisistä on seurannut enemmän hämmennystä kuin hyötyä.*
- (2) *Liikaa eri nettipalveluita ja Winha on täysi susi.*

- (3) *Orinetoivien päivien ohjelma olisi voinut olla hiukan tiiviimpi ja järjestelmällisempi. Nyt orientoiva viikko tuntui lähinnä haahuilulta ja osittain jopa sekoitti enemmän kuin antoi tietoa.*
- (4) *Ihan kivasti kaikki toimii, mutta nettiosoitteet, joihin pitää kaikkiin erikseen kirjautua (moodle, winha, s-posti, intra, google kalenteri) voisi yhdistää tulevaisuudessa jotenkin.*

9.3. Muita kommentteja koskeneet palaute-esimerkit

Muuta palautetta koskevia kommentteja saatiin yhteensä 31. Kommenteista monissa mainittiin kyselykaavakkeessa ollut, viikoittaista työtuntimäärää koskeva virhe luokissa. Lisäksi ”ei moitittavaa”, ”kaikki hyvin”, ”no comments” –tyyppisiä vastauksia oli jonkin verran. Muutama opiskelija ilmoitti tässä kohdassa, että on siirtynyt sähkötekniikasta talotekniikan koulutusohjelmaan ja toivoi vastauksensa käsiteltäviksi talotekniikan koulutusohjelmassa.

Seuraavaan on poimittu esimerkkejä muista kommenteista.

Environmental Engineeringin opiskelija:

Actually, as a foreigner student, it is not easy to study here during the first semester. You have a lot other things to do except the studying, like you have to place to live, to buy many things for your first year's life and so on.

Paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikan opiskelija: (osa)

... Ja ruoka puolesta sen verran, että koettakaa kehittää sitä niin, ettei ihmisten tarvisi koko ruoka-aikaa, joka on yleensä puolituntia 11-12 välillä jonottaa. Iso laitos ja yksi kahvila/ruokala ei riitä tuohon opiskelija määrään kyllä millään. Ensimmäinen koulu, josta ruokailusta on tullut ns. paha fiilis ja syöminen on jäänyt kokonaan omien eväiden varaan... [Muu osa palautteesta kerrottu aikaisemmissa kohdissa, AM]

Rakennusalan työnjohdon opiskelija:

Lisää ruokailu tilaa ja linjastoja!

Talotekniikan opiskelija:

Ruokalalle on pakko tehdä jotain!! Epämääräisten ruokailuaikojen takia olisi välttämätöntä päästä sujuvasti syömään mutta niin ei voi sanoa tapahtuvan. Joskus ei ole edes puolentunnin taukoa opiskelusta ja jonot saattavat olla 20 minuutin mittaisia. Ikävä kyllä joskus vasten omaa tahtoa on joutunut olemaan koko päivän syömättä. Nälkäkään kun ei edesauta opiskelua. Voin myös sanoa että tämä on ns. kaikkien mielipide. PS. Ruoka on erittäin hyvää ja halpaa :P

Tietotekniikan opiskelija:

(1) *Parkkimaksut ihmeellisiä ja lisäksi paikan maksaminen 'ei takaa että olisi parkkipaikkoja'?*

(2) *Jos jotenkin tuota ruokalaa saisi pikkusen järkevämmäksi, aavistuksen turhauttaa kuluttaa siitä ruokatauosta puolet siinä jonossa*

Metsätalouden opiskelija:

Hyvin on koulu lähtenyt käyntiin ja kivaa on ollut!

Liiketalouden opiskelija:

Ruokalan useat vaihtoehdot päivää kohden ovat uskomattoman loistava juttu. Ruoka on myös hyvää, ainakin joskus. Opettajat tuntuvat sopivan rennoilta ja ovat ammattitaitoisia.

Elokuvan ja television opiskelija:

Tuo koulun järjestelmäviidakko olisi hyvä saada kuntoon. Infoa tulee parhaimmillaan neljään eri paikkaan (esim. moodle, sähköposti, gmailin kalenteri, koulun ilmoitustaulu...) ja tämä on omiaan sekoittamaan kenen tahansa pään. Winhawille on yksi toimimaton sekasotku, jonka voisi hylätä tai edes korvata jollain muulla. Maksetaanko tästä palvelusta jollekin?

Muu palaute oli sävyltään rakentava ja kehittävä. Palautteessa oli paljon kommentteja, ”ihan jees”, ”hyvin menee”, ”terveisiä vaan teille” jne. Opetukseen ja opiskeluun oltiin varsin tyytyväisiä, joskin opetus sai myös kritiikkiä osakseen. Tiedottamista moitittiin ajoittain, ja ohjaus ja tuutorointi sai useita kehittämissuhteita.

10. YHTEENVETO

Opintojen aloitusta ja alkuvaiheen ohjausta koskeva kysely TAMKin ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille tehtiin nyt viidennen kerran. Kysely on tämänkaltaisena samalla viimeinen. Tampereen ammattikorkeakoulu ja Pirkanmaan ammattikorkeakoulu yhdistyivät 1.1.2010. Ensi syyslukukaudella aloituskysely tehdään entistä laajemmalle joukolle, ja kysymysluettelo luonnollisesti myös pohditaan uudestaan. "Vanhan" TAMKin koulutusalat olivat suuruusjärjestyksessä tekniikka ja liikenne (insinööri, rakennusmestari), yhteiskuntatieteet, liiketalous ja hallinto (tradenomi), kulttuuri (medianomi, kuvataiteilija), luonnontieteet (tradenomi) ja luonnonvara (metsätalousinsinööri). "Uuteen" TAMKiin tulee mukaan myös sosiaali- ja terveysala sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousala.

Kyselyyn vastasi yhteensä 682 opiskelijaa. Nuorisoasteen opiskelijoita oli 614, aikuispuolen 66 ja 2 opiskelijaa vastanneista jätettiin jaottelun ulkopuolelle. Vastausaktiivisuutta voidaan arvioida selkeämmin vertaamalla koulutusohjelmissä vastanneiden määriä niiden aloituspaikkamääriin tai opiskelijamääriin. Vastausaktiivisuus aloituspaikkoihin verrattuna oli vain nuorisoasteella laskettuna 67 % ja aikuiskoulutus mukaan luettuna 66 % ja kaikista koulutusohjelmista saatiin hyvä edustus. Rakennusalan työnjohdon ja kuvataiteen koulutusohjelmissä vastanneita aloituspaikkoihin nähden oli varsin vähän, joten näiden koulutusohjelmien tuloksia voidaan pitää vain suuntaa-antavina.

Vastanneista 66 % on miehiä ja 34 % naisia. Tulos vastaa melko hyvin koko oppilaitoksen opiskelijoiden sukupuolijakautumaa. Koko opiskelijajoukosta miehiä on n. 70 %. Naisten osuus vastanneista on siis hieman yliedustettu. Vastanneista valtaosalla on ylioppilastutkinto (67 %) ja ammatillisen väylän kautta opiskelijaksi tulleita on lähes 30 %.

Kyselyn kysymyssarjat jakaantuivat koulutukseen hakeutumiseen ja vetovoimaan liittyviin kysymyksiin, opintojen alkuvaiheen opastuksen ja aloituksen onnistumiseen, ohjausta ja tuutorointia koskeviin asioihin ja opiskelijan elämäntilannetta kartoittaviin kysymyksiin. Kysymyssarjoissa oli mukana myös avoimet kentät, joihin saattoi kirjoittaa muuta mieleen tulevaa palautetta. Tämä raportti sisältää jokaisen kysymyksen lopussa olevan yhteenvedon, missä on esitetty myös kutakin koulutusohjelmaa koskevat johtopäätökset.

Koulutukseen hakemisesta voidaan todeta, että hakuun ja valintakokeisiin liittyvissä kysymyksissä TAMKissa on onnistuttu hyvin. Asiaa koskevat kysymykset liittyivät internetin käyttöön, TAMKin nettisivuihin, hakijan oppaisiin, valinkriteereihin ja -ohjeisiin, valintakoepäivän opastukseen ja hakutoimiston palveluihin.

Internet on tärkein tietolähde koulutukseen hakeutumisessa. Nettisivujen käyttöä piti vaivattomana runsas 70 % vastanneista. Tulos heikkeni hieman edelliseen vuoteen verrattuna.

Hakijan oppaista (valtakunnallinen valintaopas, TAMKin hakijan oppaat) oppaisiin tutustuneista 86 % piti niitä informatiivisina, koko aineistosta laskettuna 64 %.

Tyytyväisyys valintakriteereihin, valintakoetta koskeviin ohjeisiin ja opastukseen valintakoepäivänä on erittäin suurta. Opastukseen valintakoepäivinä oltiin erittäin tyytyväisiä, yli 90 % vastanneista oli tyytyväisiä. Ja kun otetaan huomioon, että kaikilla ei ollut kokemusta opastuksesta valintakoepäivänä (monet aikuisopiskelijat ja muualla kokeensa tehneet), voi todeta, että paremmin opastus ei enää voi mennä.

Hakutoimiston palveluihin ollaan myös hyvin tyytyväisiä: 67 % on hakutoimiston palveluihin tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä. Kun otetaan huomioon, että hakutoimiston palveluita ei käyttänyt lainkaan yli 30 % vastanneista, voidaan todeta, että parempaa tyytyväisyys tuskin voi olla.

Vetovoimatekijöistä koulutusohjelman kiinnostavuus on selkeimmin koulutusvalintaan vaikuttava tekijä. Myös Tampereen vetovoima vaikuttaa, samoin ammattikorkeakoulututkinto ja koulutusohjelman oppisisällöt. Koulutusohjelman kiinnostavuuden tärkeimmäksi kriteeriksi mainitsi 90 % vastanneista. Tampereen vetovoima on edelleen kasvanut, vetovoimaprocentti oli 80. Lähes samansuuruisiksi vastaajat arvioivat ammattikorkeakoulututkinnon saamisen ja koulutusohjelmat oppisisällöt. Sillä seikalla, että ei päässyt haluamaansa ensisijaiseen koulutuspaikkaan, ei ole merkitystä vetovoimatekijänä, lähes 80 % vastaajista oli tätä mieltä.

Kaiken kaikkiaan vetovoimatekijöissä TAMKin koulutusohjelmat ja niiden sisällöt ovat kiinnostavia, opiskelijat haluavat Tampereelle, eivätkä ole tulleet oppilaitokseen sen vuoksi, että eivät olisi muualle päässeet. TAMK saa siis vuosittain pääsääntöisesti hyvät ja motivoituneet opiskelijat, joten koululla on kaikki edellytykset opiskelijoiden opintojen edistymiseen ja oppimisessa menestymiseen.

Aloituvaiheen ohjausta koskevat arvioinnit liittyivät TAMKin esittelyyn, tiloihin tutustumiseen, opintotoimiston ja kirjaston esittelyyn, tietojärjestelmien opastukseen, opintojen rakenteen ja sisällön selvittämiseen ja opintojaksoille ilmoittautumiseen. Aloitusvaiheen ohjausta koskeneet kysymykset kohdistuivat pääasiallisesti orientoivien päivien ohjaukseen. Opiskelijakunnalla ja sen opiskelijatuutoreilla on keskeinen merkitys alkuvaiheen tiedottamisessa ja neuvonnassa. Kun kysely toteutetaan loka-marraskuun vaihteessa, vastauksista saadaan tietoa myös orientaatiovaiheen jälkeisen ohjauksen onnistumisesta. Opiskelijatuutoreiden ohella siihen osallistuvat opettajatuutorit, opinto-ohjaajat ja koulutuspäälliköt.

Kokonaisuudessaan opiskelijat ovat melko tyytyväisiä koulun aloitusvaiheessa ja ensimmäisen periodin aikana saamiinsa tietoihin oppilaitoksesta ja opiskelusta. Parhaiten on sujunut TAMKin ja oman yksikön esittely, siihen tyytyväisiä ovat lähes kaikki. Kirjastoon tutustumiseen tyytyväisyys on myös erittäin suurta ja tyytyväisyys on lisäksi jonkin verran kasvanut edellisiin

vuosiin verrattuna (nyt 88 % tyytyväisiä). Erityisen ilahduttavaa on intranetin opastukseen tyytyväisyyden kehitys. Siinäkin lähes yhdeksän kymmenestä opiskelijasta on tyytyväinen. Tiloihin tutustuminen on myös sujunut hyvin (tyytyväisiä 87 %). Opintojen rakenteen esittelyynkin neljä viidestä on ollut tyytyväinen. Opintojaksoille ilmoittautumisen ja WinhaWillen käytön opastuksessa on edetty hyvin aikaisempiin vuosiin verrattuna. Tyytyväisiä saamaansa opastukseen oli yli 70 % vastanneista. On varmaankin ollut oikea toimenpide, että opiskelijatuutorit ovat huolehtineet asiasta orientaatiojakson jälkeen. Kuitenkin on niin, että opintojaksoille ilmoittautumisessa ei saisi olla kenelläkään opiskelijalla epäselvyyksiä, ei myöskään WinhaWillen käytössä. Siksi on ensi lukuvuoden alkupuolella syytä edelleen tehostaa tätä toimintaa. Opintotoimiston palvelujen esittely on myös selkeästi parantunut tehtyjen parannustoimenpiteiden seurauksena, nyt sitä hyvänä piti hieman alle 70 % vastanneista. Toimintoa on edelleen hyvä tehostaa, vaikka tiedetäänkin, että varsinkin opintojen alkuvaiheessa (orientoivien päivien jälkeen) ei opiskelijalla ole välttämättä asiaa opintotoimistoon, jolloin siitä tietoisuus jää pienemmäksi. Opintojaksotarjonnan esittelyssä ja hyväksiluvuista tiedottamisesta ei ole edetty vuoteen 2008 verrattuna, aikaisempiin vuosiin kyllä. Tyytyväisyys on alle 70 %. Opintojaksotarjonnan esittelyssä on tärkeää, että varsinaisen tarjonnan lisäksi kerrotaan tulevan periodin opinnoista ja vapaasti valittavista opinnoista. Hyväksiluvuista tiedottaminen nousee varmaankin lukuvuoden 2010 alkuvaiheessa voimakkaammin esille, kun aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamis- ja tunnustamismenettely otetaan koko talossa käyttöön.

Nykyisen taloustilanteen vuoksi oli mielenkiintoista tietää, paljonko opiskelijat työskentelevät opintojensa ohella. Opiskelijoista yli puolet ilmoittaa, että ei käy töissä. Työssäkävien työskentely on enimmäkseen satunnaista, tai viikonloppuisin tapahtuvaa. Opiskelijoista 8 % ilmoittaa olevansa päivätöissä ja 2 % vuorotyössä. Heistä lähes kaikki ovat aikuisopiskelijoita. Tuloksissa ei ole eroa vuoden 2008 (eikä 2007) aloituskyselyyn nähden, niissäkin työssäkävien osuus oli 48 %. Vuoden 2009 vahva taantuma antoi olettaa, että työssä käyminen vähenisi edellisiin vuosiin verrattuna, mutta näin ei kokonaisuudessaan näytä käyneen. Tarkempi tarkastelu kuitenkin osoittaa, että taantumalla on todellisuudessa ollut vaikutusta työssä käymiseen. Vastanneiden aikuisopiskelijoiden määrä on aikaisempiin kyselyihin verrattuna paljon korkeampi ja kun heistä lähes kaikki ovat työssä olevia, työssäkävynnin suhteellinen osuus aineistosta kasvaa tästä syystä. Työssäkävien määrät ovat eniten laskeneet auto- ja kuljetustekniikassa, kone- ja tuotantotekniikassa, paperi-, tekstiili- ja kemiantekniikassa, sähkötekniikassa ja tietotekniikassa. Lukumäärät kertovat, että taantuman vuoksi aluksi asetettu oletamus työssä käymisen vähenemisestä pitää paikkansa taantuman pahimmin ravistelleissa eli tekniikan koulutusohjelmissä. Kesätöiden ja harjoittelupaikkatietojen perusteella nähtiin syksyllä sama kehitys: pahin tilanne oli tekniikan koulutusohjelmissä. Liiketalouden ja tietojenkäsittelyn osalta taantuma ei vielä kesällä 2009 näkynyt erityisen paljoa opiskelijoiden työ- tai harjoittelupaikan saamisessa. Ikävä kyllä odotettavissa on, että myös vuosi 2010 on vielä huono vuosi erityisesti harjoittelupaikan saamisen kannalta.

Yli 60 %:lla ei ole aikeita keskeyttää tilapäisesti opintojaan. Keskeyttämisaikeita on 6 %:lla ja epävarmoja asiasta on 32 %. Valtaosa keskeyttäneistä eli 75 % aikoo palata poissaolon jälkeen takaisin. Ase- ja siviilipalvelu on siis suurin syy poissaoloon ja armeijan jälkeen suunnitellaan opintoihin paluuta. Mielenkiintoisin on poissaolostaan epävarmojen osuus. Aikaisempien kyselyjen, keskustelujen ja tutkimusten perusteella tiedetään, että opiskelijan poissaololle on useita syitä. Yleisimmin syyt ovat taloudellisia tai perhesyitä. Opiskelijat siis harkitsevat töihin menemistä tilapäisesti saadakseen kerätyksi taas rahaa opintoihin. Perheen tai yleensä oma elämäntilanne vaikuttaa poissaolosuunnitelmiin. Syyt voivat myös olla terveydellisiä tai esim. opiskeluvaikeuksista johtuvia. Epävarmuus tulevan poissaolon suhteen saattaa myös heijastaa eroamista. Koulutusalan vaihto, yliopistoon pyrkiminen, ”ei oo mun juttu” –käsitykset jne. aiheuttavat erosuunnitelmia, samoin kuin opiskelun pitäminen liian vaikeana tai liian helppona. Kun verrataan epävarmuutta tulevan poissaolon suhteen TAMKin erotilastoihin, voidaan todeta, että epävarmuus opintojen jatkamisesta heijastelee jonkun verran erotilastojen tuloksiin.

Ohjausta ja tuutorointia koskevassa osassa tiedusteltiin opiskelijatuutoroinnin tarpeellisuutta ja vertaistuuoreiden toiminnan onnistumista sekä ohjauksen saamista ja tarvetta. Kysymykseen pyydettiin vastauksia vain nuorisoasteen opiskelijoilta.

Yli yhdeksän kymmenestä vastanneesta piti tuutoritoimintaa joko erittäin hyvin tai hyvin onnistuneena ja opiskelijatuutoritoimintaa joko erittäin tai melko tarpeellisena. Tuloksen perusteella voidaan sanoa, että opiskelijatuutoreiden toiminta on lähes niin onnistunutta kuin se yleensä voi olla. Opiskelijakunta on siis jälleen kerran onnistunut hyvin sekä opiskelijatuutoreiden valinnassa että heidän koulutuksessaan. Opiskelijakunnan tuutorivastaavalla ja tuutorisihteerillä on suuri vastuu toiminnan onnistumisessa. Tulos osoittaa, että he itse tuutoreiden ohella ovat hoitaneet tehtävänsä hyvin ja koulutus on ollut korkealaatuista.

Opettaja- ja opiskelijatuutorit pitävät ryhmälleen ryhmätapaamisia lukuvuoden aikana. Yli puolet vastanneista pitää ryhmätapaamisia riittävinä ja lähes 20 %:n mielestä niitä saisi olla enemmänkin.

Ohjaustarvetta koskeva kysymys paljasti, että ohjausta tarvitaan eniten (jälleen) opintojen suunnitteluun: ohjausta siihen ilmoittaa tarvitsevansa 66 % kaikista vastanneista. Opinto-ohjaajien keskuudessa on paljon pohdittu sitä, mitä tämä ohjaustarve tarkemmin pitää sisällään. Todennäköisesti monia erilaisia seikkoja, kuten HOPSin rakentamista, vapaasti valittavien opintojen tarjontaa, opintojen suunnittelua ajallisesti, epävarmuutta työelämän tarpeista, epätietoisuutta omaa osaamista vahvistavista opinnoista, kansainvälisyydestä jne. Opinto-ohjaaja Merja Hanhimäki teki vuonna 2009 asiasta laadullisen tutkimuksen. Tutkimuksen tulos osoitti, että ohjausta opintojen suunnitteluun tarvitaan useissa ”arkiongelmassa”. Opiskelijat tietävät HOPSin tekemisen mahdollisuuden, mutta sen toteuttamisessa on usein käytännön vaikeuksia. Jos opiskelija valitsee toisen koulutusohjelman tai suuntautumisen opintojaksoja, ne

menevät usein päällekkäin omien ”pää”opintojen kanssa. Koulutusohjelmissa, joissa tarjotaan vaihtoehtoisia opintojaksoja, niistä toteutuvat ainoastaan suosituimmat, eikä opiskelija tiedä, milloin hänen valitsemansa opintojakso toteutetaan. Opiskelijat pitävät hankalana myös sitä, että tieto opetus- ja lukusuunnitelmista, toteutussuunnitelmista ja toteutusaikatauluista on heidän mielestään hajallaan eri lähteissä. Opiskelijat tarvitsevat omista tarpeistaan lähtevää ohjausta, joka on henkilökohtaista.

Opintojaksoille ilmoittautumisen kanssa edelleen ohjausta toivoo neljännes vastanneista. Opintojaksoille ilmoittautumisen opastus oli sujunut heikosti 150 opiskelijan mielestä ja suunnilleen sama määrä kaipaa lisää ohjausta opintojaksoille ilmoittautumiseen. Opintososiaaliset asiat ja käytännön asiat (esim. intranet, lomakkeet, tilojen sijainti, sähköposti) ovat melko hyvin tunnettuna, niihin ohjausta tarvitsevien määrät ovat pienemmät. Neljännes vastaajista ei katso tarvitsevansa ohjausta. Intranetin ohjeistusten paraneminen ja kattavuus varmasti vaikuttavat siihen, paljonko ohjausta kaivataan esim. käytännön asioihin. Siinä on onnistuttu hyvin. Pettymys on, että opintojaksoille ilmoittautumisen opastuksessa ei ole onnistuttu paremmin, vaikka siihen on aikaisemmin saadun palautteen johdosta pyritty kiinnittämään erityistä huomiota.

Lähes puolet vastanneista (322 opiskelijaa) on sitä mieltä, että on saanut opinto-ohjausta riittävästi. Vajaa kolmannes (184 opiskelijaa) olisi toivonut sitä vielä enemmän. Toivomuksestaan huolimatta ohjausta ei ole saanut 34 opiskelijaa (5 %) ja 84 opiskelijaa ei kaipaa ohjausta.

Opiskelua koskevassa osan tulosten perusteella opinnot ovat käynnistyneet yleensä varsin mukavasti. Kun kysytään opiskelijoiden aikeita jatkaa samassa koulutusohjelmassa loppuun saakka, ennakoidaan sillä opintoihin sitoutumista. Opintoihin kiinnittyminen ja koulutusohjelmaan sitoutuminen on kasvanut vuosi vuodelta. Nyt kolme neljästä opiskelijasta on sitoutunut opintoihinsa, kun sitä mitataan vastaajien arviolla suorittaa tutkinto loppuun ”omassa” koulutusohjelmassa. Tutkinnon suorittamista määräajassa arvioivien osuus on myös kasvussa, joskin viime ja tämän vuoden välinen muutos on varsin pieni. Opintojen käynnistyminenkin on parantunut, 65 % ilmoittaa niiden alkaneen hyvin. Huonosti tai erittäin huonosti opinnot käynnistyivät 5 %:lla. osuus on alentunut koko ajan vuodesta 2006 lähtien. Opintojen vaatimassa työmäärässä sopivaksi sen katsoneiden tai erittäin suureksi sen katsoneiden osuudet ovat pysyneet suunnilleen ennallaan lukuun ottamatta poikkeuksellista vuotta 2006. Opintojen vaatimaa työmäärää pitää sopivana n. 60 % vastanneista, erittäin suurena runsas 30 %. Opintoihin käytetään yhä vähemmän aikaa, lähes 10 % vastanneista ilmoittaa jopa, että käyttää aikaa opintoihin alle 10 tuntia viikossa. Yli viidennes opiskelijoista opiskelee alle 20 tuntia viikossa eli vähemmän, kuin työsuunnitelmiin on ryhmittäin varattu aikaa. Opintoihin käytetty viikkotyöaika on laskenut useita vuosia. Kehitys on huolestuttava. Todennäköisin selitys opiskeluun käytetyn ajan pienenemiselle on viime aikoina kasvanut lähituntimäärien supistuminen. Vaikka niin ei saisi olla, useiden opiskelijoiden mielestä opintoihin tulee

kotitehtävien lisäksi käyttää suunnilleen se aika, mikä ”lukujärjestykseen” on laitettu. Opiskelijoiden tulisi siis paremmin oppia ajattelemaan, että ”lukujärjestykseen” merkityn ajan lisäksi pitää opiskella itse omalla ajalla, mutta monet kertovat, että eivät pysty selvittämään ns. vaikeita asioita ilman opettajan ohjausta. TAMKin koulutusohjelmissa on otettu laajasti käyttöön verkko-opetus opetusmenetelmänä. Yleisin käytettävä oppimisalusta on Moodle. Opiskelijoiden haastatteluista (ei kuitenkaan systemaattista haastattelua) käy ilmi, että joissakin koulutusohjelmissa hieman vierastetaan Moodlea oppimisalustana. Se on hyvin kätevä ryhmätöiden, raporttien tai selontekojen yhteiseen tekemiseen ja pohtimiseen, mutta opiskelun ongelmien ja tehtävien ratkaisujen sekä kotona tehtävien harjoitusten tekemiseen opiskelijat kertovat mieluummin käyttävänsä ryhmän omaa facebookia, IRC-ryhmää tai sähköpostia, tai sitten tehtäviä tehdään yhdessä kokoontumalla koulun tiloissa.

Muita syitä opiskeluun käytettävän ajan vähenemiseen ovat yleinen suhtautuminen opiskeluun ja oman elämän vaihtelevat tilanteet. Nykyopiskelijoille opiskelu ei ole ns. kaikki kaikessa. Opiskeluun käytettävä aika kilpailee hyvin tehokkaasti harrastuksiin käytetyn ajan, läheisten tai ystävien tapaamiseen käytetyn ajan, työssä käymisen, perheen ja parisuhteen osapuolen kanssa vietettävän ajan ja viihteeseen käytetyn ajan kanssa. Kehitys on opiskelijoiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin kannalta erittäin hyvä, mutta opintojen suorittamisen kannalta ei yhtä hyvä. Opiskelijoiden hyvinvointi on opinto-ohjauksen ensisijainen tavoite. Hyvinvoiva opiskelija toivottavasti myös suoriutuu opinnoistaan hyvin ja työllistyy toivomalleen alalle. Hyöty on yhteiskunnallinen. Koko kansantalouden etu on, että opiskelijat myös opintojensa jälkeen ovat jaksavia ja tasapainoisia työntekijöitä. Kokonaisvaltainen ajattelu opiskelusta, so. opiskelun näkeminen yhtenä osana opiskelijan elämää ja ajankäyttöä, vaatii kuitenkin muutoksia ja joustavuutta opintojen toteuttamisessa. Siihen työhön on myös TAMKissa ennemmin tai myöhemmin pakko tarttua. Täydelliseen yksilöllisyyteen tai joustavuuteen opiskelijan ehdoilla ei tietenkään voida mennä. Korkeakoulunkin tavoitteena on se, että opiskelijat kasvavat tuntemaan työelämässä tarvittavaa pitkäjännitteisyyttä, sitoutumista ja ajankäyttöä.

Avoin palaute oli sävyiltään yleisesti rakentava ja positiivinen. Opiskeluun ja opetukseen oltiin varsin tyytyväisiä. Tiedottamista ja tietojärjestelmiä moitittiin ajoittain. Ohjauksesta ja tuutoroinnista saatiin tyytyväisyyden ohella kehittäväää palautetta.

Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että opintojen aloitusvaihe ja ohjaus ovat sujuneet varsin hyvin, osittain kiitettävän hyvin. Monissa asioissa on edistytty ja edellisen palautteen perusteella toteutetut parannukset ovat vaikuttaneet. Riittävästi ne eivät kuitenkaan vaikuttaneet WinhaWillen opastuksessa, opintojaksoille ilmoittautumisessa ja opintotoimiston palvelujen esittelyssä. Opotiimi pohtii yhdessä opiskelijakunta Tamkon edustajien kanssa, miten näihin kysymyksiin voidaan pureutua vieläkin tehokkaammin.

Ensi syksyn kysely muuttuu osana TAMKin koko palautejärjestelmän muutosta. Odotamme innolla, että positiiviset kehitysaskleet jatkuvat ja voimme ylpeinä raportoida opintojen aloitusvaiheen ja ohjauksen vähintään yhtä hyvästä, jossei jopa paremmasta onnistumisesta.

Teemme työtä opiskelijan hyväksi. Kiitos erittäin paljon kaikille vastanneille arvokkaasta palautteesta!

LÄHTEET

Mustonen, Anne (toim.) 2007. Opintojen ohjausta ja aloitusta koskeva kysely ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille syksyllä 2006. Tampere. Tampereen ammattikorkeakoulu. Sarja B. Raportteja 20. Verkkojulkaisu. (Aloituskysely 2006)

Mustonen, Anne (toim.) 2008. Opintojen ohjausta ja aloitusta koskeva kysely ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille syksyllä 2007. Tampere. Tampereen ammattikorkeakoulu. Sarja B. Raportteja 26. Verkkojulkaisu. (Aloituskysely 2007)

Mustonen Anne (toim.) 2009. Opintojen ohjausta ja aloitusta koskeva kysely ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille TAMKissa syksyllä 2008. Tampereen ammattikorkeakoulu. Sarja B. Raportteja 30. Tampere 2009. Verkkojulkaisu. (Aloituskysely 2008)

Mustonen, Anne (toim.) 2008. Opintojen ohjausta ja tukitoimia koskeva kysely toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoille keväällä 2008. Tampere. Tampereen ammattikorkeakoulu. Sarja B. Raportteja 27. Verkkojulkaisu. (Seurantakysely 2008)

Mustonen, Anne (toim.) 2009. Opintojen ohjausta ja tukitoimia koskeva kysely TAMKin toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoille keväällä 2009. Tampereen ammattikorkeakoulu. Sarja B. Raportteja 32. Tampere 2009. Verkkojulkaisu. (Seurantakysely 2009.)

Julkaisematon lähde:

Hanhimäki, Merja. 2009. Opintojen suunnittelu ja suunnittelun ohjaus ammattikorkeakoulussa.

TAMK

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

www.tamk.fi | Kuntokatu 3 | 33520 Tampere